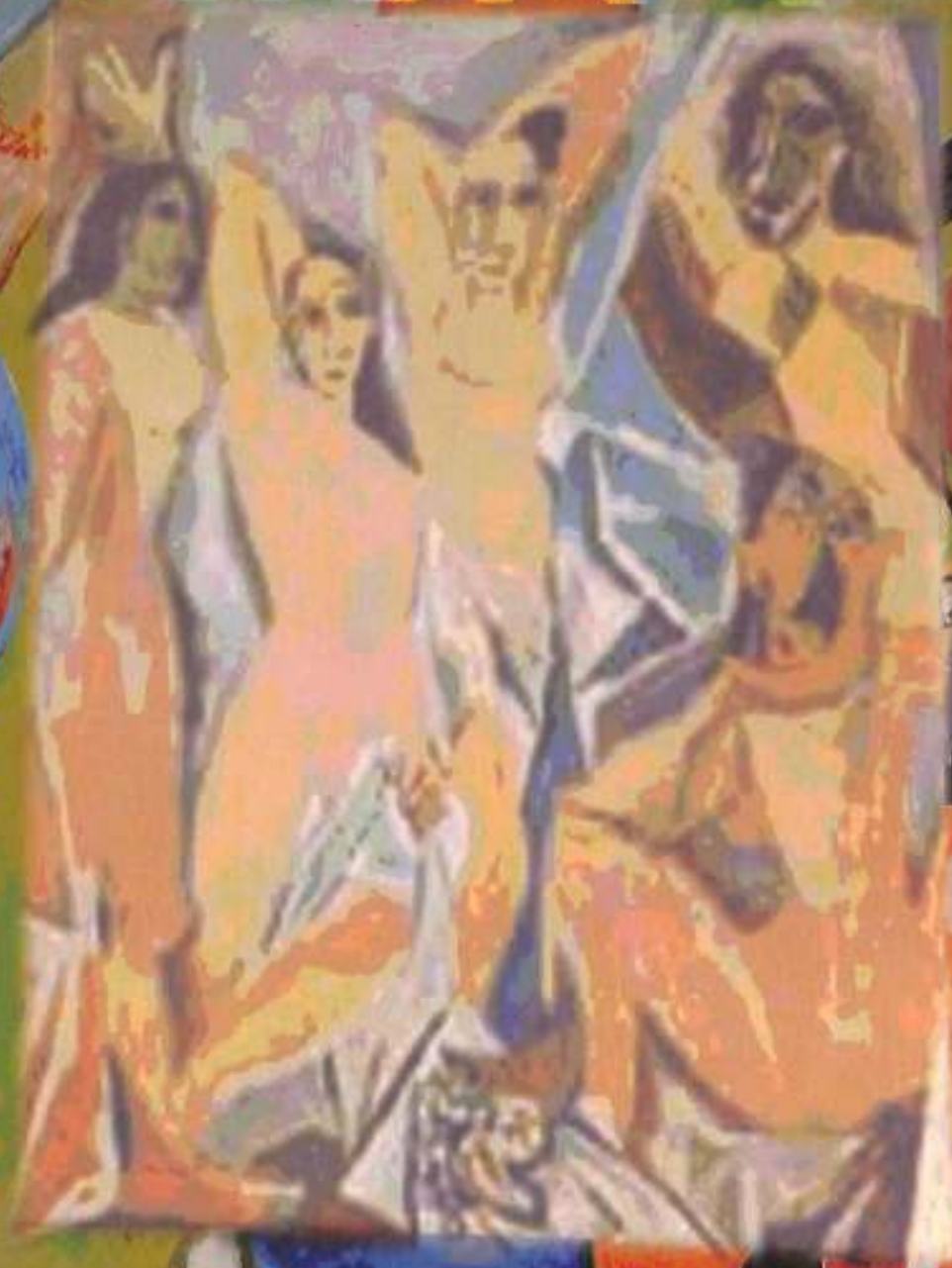

গোপনপীঠা মহাবিদ্যালয় আনোপনী

২০০৫-০৬

স্মৃতিধন

সম্পাদক

দেবান মফিজুর রহমান সোহানী

NAAC PEER Team Visits Goalpara College

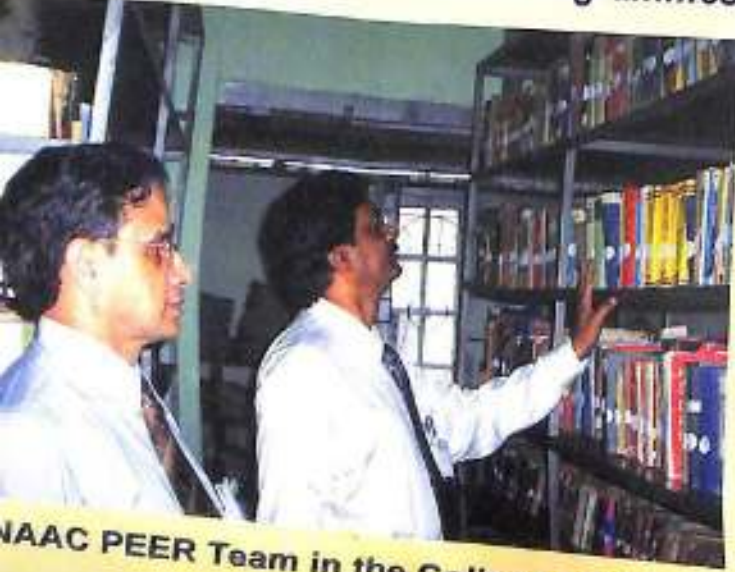
GCSU welcomes NAAC PEER Team

NAAC PEER Team with Students

Teachers, Students, Parents including G.B. members of Goalpara College enjoying Cultural Programmes with NAAC PEER Team

NAAC PEER Team in the College Library

প্রতিবিম্বন

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী

২০০৫-০৬ বৰ্ষ

সম্পাদনা সমিতি

সভাপতি

ড° কাচিম আলী আহমেদ

সম্পাদক

দেৱান মফিজুব বহমান বৌফী

তহাৰধায়ক

গকুল চন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী

সদস্য মণ্ডলী :

শ্ৰীমতী বঞ্জু চৌধুৰী, শ্ৰী বতন চন্দ্ৰ ভট্টাচাৰ্য, ড° আবুল বাতেন আহমেদ, শ্ৰী ৰমেশ চন্দ্ৰ বৰ্মন, শ্ৰী সন্তোষ কুমাৰ মিশ্ৰ,
ড° খৰ্গেশ্বৰ নায়ক, শ্ৰী মনু কুমাৰ দাস, শ্ৰী ধৰ্মেন্দ্ৰ নাথ আৰু শ্ৰী জয়ন্ত মেধী

atibimban : The Goalpara College Magazine Published by Goalpara College Students Union (2005-06), Goalpara College, Goalpara.

Magazine Editorial Board

- President : Dr. K. A. Ahmed
In-charge prof. : G. C. Dev. Goswami
Editor : Dewan M.R.Raufy
Members : Mrs. R. Choudhury
Mr. R. C. Bhattacharyya
Dr. A. B. Ahmed
Mr. R. C. Barman
Mr. S. K. Mishra
Dr. K. Nayak
Mr. M. K. Das
Mr. D. Nath
Mr. Jayanta Medhi (GS, GCSU)

Cover Page & Art :
Gautam Singh (Sanu)

Concept & Design :
G.C. Dev Goswami

Printed at :
Abhinava Printers
New Market, Goalpara
Ph.- 9435323618

সোৰ্বণী

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠাৰ সৈতে

তথা

ইয়াৰ গৌৰৱোজ্বল পঞ্চাশটা বৰ্ষৰ সূনামৰ সৈতে জড়িত
প্ৰতি গৰাকী পৰম শ্ৰদ্ধেয় ব্যক্তিলৈ আমি বিনম্ৰতাৰে স্মৰণ কৰিছো।

অসমৰ সুযোগ্য মন্ত্ৰনসকল

শ্ৰিসকলে জীৱিত কালত বিভিন্ন দিশত কৃতীৰ

সাম্ৰূপ ৰাখি আই অসমীক দেশৰ লগতে বিশ্ব দৰবাৰত প্ৰতিষ্ঠা

দিবলৈ অহোপূৰুষাৰ্থ কৰিলে

আমি তেখেতসকল আটাইলৈ

জনালো

সশ্ৰদ্ধ প্ৰণাম।

সম্পাদক, প্ৰতিবিশ্বন

From

The Principal's Desk

Dr. K.A. Ahmed

It gives me immense pleasure to write a few lines in the college magazine 2006. Goalpara College is one of the best and glorious co-educational institutions in Lower Assam. In its fifty one years of existence this College has helped in shaping the career of thousand of students who are now spread out all over the county and abroad and have established themselves in a respectable position in different fields of the society. Our various activities, programmes, reports, creativity writings are reflected in this college magazine named Pratibimban, which is the mouth piece of all concerned.

As the principal of this college, along with the teaching and non-teaching staff, we have reason to be proud of our humble achievements and at the same time to bear with whatever shortcoming that we have in our college. Goalpara College is like a big family, and has become a second home of all of us. The spirit of duty and sharing is something special in the college. As members of the Goalpara College family, we have a heavy responsibility to achieve the best and for the development of the college that grows from strength to strength in the years to come.

We are extremely happy that Goalpara College, a pioneer institute of the district, has been accredited with B+ Grade by the National Assessment and Accreditation Council. The report has highlighted various commendable features of the college as well as issues of concerns and our strength and weaknesses. The accreditation and suggestion will enable us to initiate further quality enhancement strategies in our endeavour to achieve the excellence.

The teachers cannot teach without the students and the students cannot learn without the teachers. So, there must be a perfect understanding between the teachers and the students. The duty of the teacher is not only to come to college and teach, but they have a far greater role and responsibility in the society. Teachers are the guides of the students and they are the ones to mould the character of the youth in a friendly atmosphere and to lead them on the right path. The challenge before the teachers is to produce educated, good, honest and worthy citizen, students with knowledge and wisdom to become able leaders in different fields and to face the reality of life.

The present day students have a bigger challenge to face many social and economic problems of the society. Lack of the sense of direction, proper counseling and guidance confuse students. Frustration arises at their thought of standing in along queue for employment on completing their study. The corruption, exploitation, unemployment problem, extremism and terrorism, foreign national problem, regionalism, localism, environmental degradation etc. disappoint them, which are the burning problems of our country.

The students have great responsibility as well as social liability towards the entire socio-cultural milieu in addition to their study. Education and knowledge, unity and solidarity, integration, and feeling of togetherness are the strongest weapons to fight against the exploitation and injustice prevailing in the society. They have the courage to face the ups and downs of life.

There are many schemes and avenues in the fields of business, agriculture, small and cottage industries and others. But student should remember that there is no substitute to hard work. Discipline, sincerity, punctuality, and the spirit of proper utilization of time to discharge their duties with dedication and devotion is the key of success in life. The only thing is that they have to work hard and put in the best with magnimous efforts.

Goalpara College is one of the premier co-educational institutions and an important centre for learning. Students from different part of the country used to come to our college for higher education. It is a matter of proud for all of us that our students achieve grand success obtaining excellent result in many departments, amongst them, Anamika Medhi, having major in Geography department, stood not only 1st Class First, but also secured highest marks in the T.D.C. Final Examination 2005 of Gauhati University.

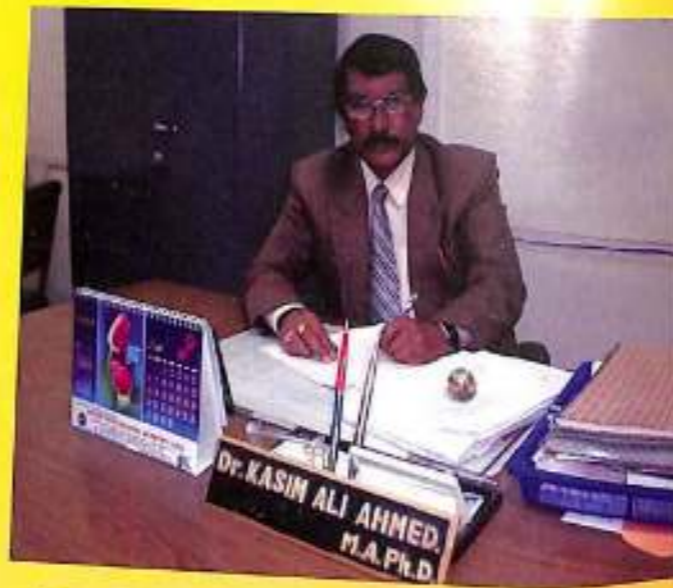
Goalpara College has been accelerating towards the new horizon of its development in many aspects. Such as- (1) construction of Administrative building in the memory of late Wajuddin Ahmed, founder Principal of the college, has already been started from the fund of Honourable M.P. Mr. Anowar Hussain, (2) the construction of College Auditorium is also started with Rs 5 Lakh, received from Honorable M.P. after this preliminary construction, for the same purpose Rs.10 Lakh was sanctioned by C.M. of Assam, at the time of Golden Jubilee celebration of the college, (3) the wall of college boundary is also going to be completed.

The "Pratibimban" is the name of the magazine of Goalpara College and this nomenclature has been conferred in this year with full consensus of the Editorial Board of the Goalpara College Magazine. I hope, as the name signifies, it will reflect the Goalpara College as well as the contemporary society of this entire region. However, my sincerest thank goes to Mr. G.C. Dev Goswami, Prof. in-charge, College Magazine, Editor Dewan Mofizur Rahman Raufy and my esteemed colleagues, non-teaching staff, office bearers, Goalpara College Students' Union and all my beloved students.

A big thank you to all of you.

Long live Goalpara College with glory and prosperity.

**Present and former
Principals and Vice Principals
of
Goalpara College, Goalpara
2005 - 08**

Dr. K. A. Ahmed , Principal

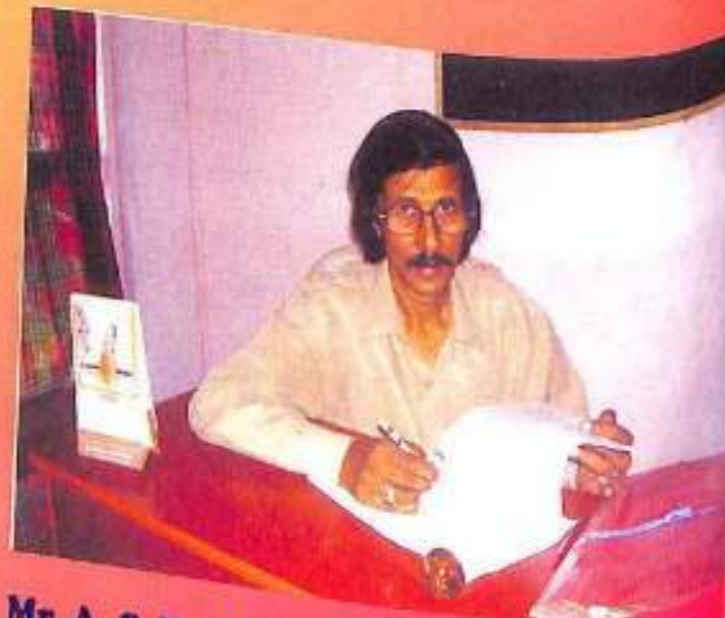
Dr. A. Masum , Former Principal i/c

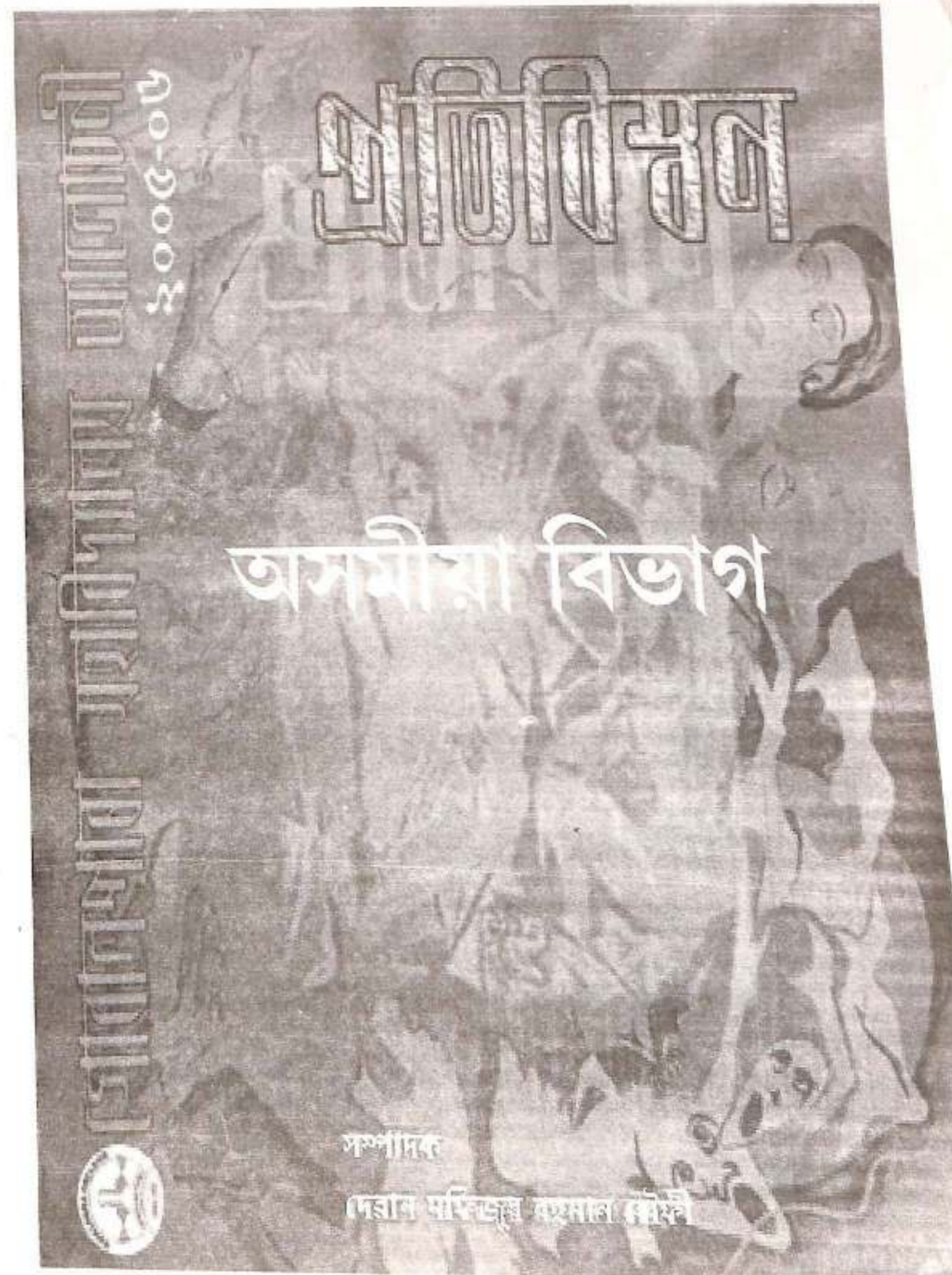
Mrs. R. Choudhury , Former Principal i/c

Dr. M. U. Ahmed , Vice Principal

Mr. A. S. R. Ahmed , Former Vice Principal

সূচীপত্ৰ

অসমীয়া শিতান

প্ৰবন্ধ

ড° এ পি জে আব্দুল কালামে হায়দৰাবাদত দিয়া ভাষণটো
ৰাষ্ট্ৰীয় মূল্যায়ন আৰু প্ৰত্যায়ন পৰিষদ আৰু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়
গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় আৰু উচ্চ শিক্ষা - অতীত, বৰ্তমান আৰু ভবিষ্যত
শৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ : মানুহজন আৰু তেওঁৰ কৰ্মৰাজি
অজন্তা-ইলোৰা
অসমীয়া লোক-সমাজত ফকৰা-যোজনাৰ স্থান
স্মৃতি : মানৱ আৰু প্ৰকৃতি
ধৰ্ম, বিজ্ঞান আৰু বেদান্ত
বিজ্ঞান সাহিত্য
আত্মা : বিজ্ঞান আৰু কিছু যুক্তি
জ্যোতিষ বিদ্যা আৰু জ্যোতিবিদ্যা
কীট-নাশক দ্ৰব্য আৰু পৰিবেশৰ ওপৰত ইয়াৰ প্ৰভাৱ
পৰ্ণগ্ৰাহী : আধুনিক সমাজৰ এক ক্ৰমিক বাধি

ড° আব্দুল মাছুম	১
হেমন্ত কুমাৰ কলিতা	৪
নিৰুপম দাস	৭
ৰত্নজ্যোতি ৰাভা	১১
শ্বৰিকা বেগম	১৩
মনোৰাৰ ছেইন	১৭
প্ৰসাদ কুমাৰ সাহা	১৯
জয়শ্ৰী সিন্ধা	২০
ড° খৰ্গেশ্বৰ নায়ক	২৩
প্ৰদীপ কুমাৰ শীল	২৬
ৰমেশ চন্দ্ৰ বৰ্মণ	২৯
মহম্মদ আজিজ	৩২

কবিতা

গছজোপা সদায়লৈ অমৰ হৈ থাকক
পদুম কলিৰ প্ৰাৰ্থনা
সমতল ফ্লেটত বেদনাৰ কৰ্ড
নগ্নতা
স্মৰণীয় আভা
খিৰিকী মুখৰ আলহী
অনুতাপ
গভীৰতাও কম নাছিল
প্ৰেম
প্ৰেৰণা
ফ্ৰিক্টেট
গাভৰু
ভগ্নাংশ

গকুল চন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী	৩৫
প্ৰীতি চক্ৰৱৰ্তী	৩৬
মৃগাল নাথ	৩৭
পৰিমল সূত্ৰধৰ	৩৭
ত্ৰিবেণী ৰাভা পাটগিৰি	৩৮
নৱনীতা দাস	৩৮
কল্যাণী দেৱী	৩৯
আফ্ৰুজা জামান শ্বেখ	৪০
মেঘালী মিলি	৪১
ৰবি কুমাৰ দাস	৪১
মেহদি আলম	৪২
হিমাংশু দাস	৪৩
উপাসনা ভূঞা	৪৪

গল্প

নিৰ্মালি
মৰমে মৰম বিচাৰে
টাইম পাছ
তোমাৰ অপেক্ষাত
নিৰ্বাক পৃথিৱী
মোক তুমি নুবুজিলা
জীৱনৰ মোহ
প্ৰতিশোধ
অপৰাধ এদিন
দুঃস্বপ্ন

অৰুন্ধতি ৰায়	৪৫
মাজেদা চুলতানা চৌধুৰী	৪৭
মণি কঙ্কনা দাস	৫০
ৰাজীৱ মেধী	৫৩
আতিকুল ৰহমান মল্লিক	৫৬
পাকনুৰ আলম	৫৮
ৰাফিয়া চুলতানা চৌধুৰী	৬১
ওৱালিনা চুলতানা	৬৪
তাহলিমা আহমেদ	৬৬
লিপিিকা ৰয়	৬৯

ENGLISH SECTION

Managing Stress in the Student	Chintamayee Sarangi	74
Six Human Bombs (An unforgettable true incident)	Fariha Jaman	76
Know AIDS for no AIDS	Atabur Islam Shaikh	78
Modern Indian Society and Culture	Dr. K. A. Ahmed	80
Achieving Career Goals	Johurul Hoque	86
Endangered Flora and Fauna of Goalpara District, Assam	Dr. M. Ahmed	87
An Introduction to Radiation Hazards	Bikash Das	95
UFO Hoaxes	Abdul Wahab Mollah	97
A brief Approach to Goldsmith's Personality and Work	Jaanmoni Das	99
Aruna Asaf Ali	Manisha Bhattacharyya	102
Lata Mangeskar: the Great	Arupjyoti Rabha	104
Dr. Bhupen Hazarika	Dewan Mofizur Rahman Rauliy	108
Leonardo da Vinci	Gautam Singha	112
Don't Quit	Bapan Rabha	116
Death must be or must be	Sewali Das	116
Love! The Land of Dreams	Nusrat Rafique	117
My Life	Ashrafal Alam	118

পিকাছোৰ অন্যতম এখন শ্ৰেষ্ঠ ছবি

আমাৰ প্ৰশ্ন আপোনাৰ উত্তৰ ১১৯

বন্ধন প্ৰকৰণ ১২৮

- নিজৰ বাৰীত হোৱা কচুবে বনোৱা যুটি নগ্ন খঞ্জন
- আপোনাৰ হালোৱা
- বেজেনাৰ আচৰ
- ডেজিটেল কাৰ্ডেলট
- মাটি হাইলন দহি বৰা
- চিলি চিকেন
- জলফাইৰ মিঠা আচৰ
- বস হলাই
- সিনখীয়া পিঠা

সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন ১৩৩

Student's performances in Higher secondary/degree

Examinations (2005-06) ১৪৬

প্ৰতিবন্ধন
নীতিবন্ধন

ড° এ পি জে আব্দুল কালামে হামদাবাদত দিয়া ভাষণটো

আমাৰ ইয়াৰ প্ৰচাৰ মাধ্যমটো কিয় ইমান নঞার্থক ? কিয় আমি ভাৰতীয়সকলে ভাৰতবৰ্ষত আমাৰ নিজৰ শক্তি, আমাৰ সাফল্যৰ স্বীকৃতি দিবলৈ কুণ্ঠাবোধ কৰোহক ? আমি এনে এখন মহান দেশ আমাৰ বহুতো কৃতী কাহিনী আছে কিন্তু আমি তাৰ কৃতীত্ব দিবলৈ সংকোচ কৰো। কিয় ?

গান্ধীৰ উৎপাদনত আমি প্ৰথম। বিমোট চেঞ্চিং কৃত্ৰিম উপগ্ৰহত আমি এক নম্বৰ। আমি দ্বিতীয় সৰ্বাধিক ঘেঁহু উৎপাদন কৰোতা। আমি দ্বিতীয় সৰ্বাধিক ধান উৎপাদন কৰোতা।

ড° সুদৰ্শনলৈ চাওক, তেওঁ জন-জাতীয় গাওঁখন এটা স্ব-নিৰ্ভৰশীল, স্ব-পৰিচালিত গোটলৈ পৰিবৰ্তন কৰিছে। তেনেধৰণৰ হেজাৰ-বিজাৰ কৃতী-লেখা আছে অথচ আমাৰ প্ৰচাৰ মাধ্যম কেৱল বেয়া বাতৰি আৰু বিফলতা আৰু হতাশাৰ ছবিৰ প্ৰতিহে মোহিত হয়। মই তেতিয়া টেল-আভিভত আৰু ইজবাইলি বাতৰি কাকতখনত চকু ফুৰাই আছিলো। তাৰ আগদিনাখন তাত বহু আক্ৰমণ আৰু বোমা বিষ্ফোৰণ আৰু হতালীলা সংঘটিত হৈ গৈছিল। ভয়াবহ বিভীষিকাই চানি ধৰিছিল। কিন্তু কাকতখনৰ প্ৰথম পৃষ্ঠাত আছিল এগৰাকী জেউচ ভ্ৰলোকৰ ছবি

যিজনে পাচ বছৰৰ ভিতৰতে তেওঁৰ মৰুভূমিখন এখন অৰ্কিড আৰু উদ্যান-শসাৰ ভূমিলৈ পৰিবৰ্তিত কৰিছিল। এইখন আছিল পুৱাই সাৰ পাই উঠা প্ৰত্যেকজন ব্যক্তিৰ বাবে এখন উদ্দীপনা দিব পৰা ছবি। হত্যা, বোমা-বিষ্ফোৰণ, মৃত্যুৰ সংক্ষিপ্ত বৰ্ণনা, কাকতখনৰ ভিতৰৰ পৃষ্ঠাত আছিল, অন্য বাতৰিৰ মাজত ঢাক খায়। ভাৰতবৰ্ষত আমি কেৱল মৰা, বেমাৰ-আজাৰ, সন্তাসবাদ, অপবাধ বিষয়েহে পঢ়ো। কিয় আমি ইমান নঞার্থক ?

অন্য এটা প্ৰশ্ন: কিয় আমি, এখন দেশ হিচাপে বিদেশী বস্ত্ৰৰ প্ৰতি ইমান প্ৰলুভিত হওঁ? আমি বিদেশী টিভিবোৰ বিচাৰো, আমি বিদেশী চোলা বিচাৰো। আমি বিদেশী প্ৰযুক্তি বিচাৰো। কিয় প্ৰত্যেকবিধ আমদানিকৃত বস্ত্ৰৰ প্ৰতি এই লিপ্সা? আমি অনুভৱ নকৰো নে যে নিজক সন্মান কৰিব জানিলে নিজৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিব

লাগিব? তেতিয়া মই হাইড্ৰাবাদত এই ভাষণটো দি আছিলো, যেতিয়া ১৪ বছৰীয়া ছোৱালী এজনীয়ে মোৰ অট'গ্ৰাফ বিচাৰি আহিছিল। মই তাইক সুখিছিলো তাইৰ জীৱনৰ লক্ষ্য কি বুলি। তাই কৈছিল: মই এখন উন্নত ভাৰতবৰ্ষত বাস কৰিব খোজো। তাইৰ বাবে, আপুনি আৰু মই এই উন্নত ভাৰতবৰ্ষ গঢ়িব লাগিব। আপুনি প্ৰথমে নিজেই উপসক্তি কৰিব লাগিব। ভাৰতবৰ্ষ এখন অনুন্নত ৰাষ্ট্ৰ নহয়; এইখন এখন অতি উন্নত ৰাষ্ট্ৰ। আপোনাৰ হাতত ১০ মিনিট সময় আছে? অনুগ্রহ কৰি মোক পুনৰ আগৰ কথা লৈ ঘূৰি আহিবলৈ দিয়ক। দেশখনৰ বাবে আপোনাৰ ১০ মিনিট সময় আছে? যদি আছে, তেন্তে পঢ়ক: অনাথা, পছন্দ আপোনাৰ।

আপুনি কয় যে আমাৰ চৰকাৰখন অনুপযুক্ত। আপুনি কয় যে আমাৰ নিয়ম-কানুনবোৰ আও-পুৰণি। আপুনি কয় যে পৌৰনিগমে জাৱৰ-জোখবোৰ চাফা নকৰে। আপুনি কয় যে টেলিফোনটো নাৰাজে, বেল বিভাগ এটা বহুৱালি, বিমান সেৱা পৃথিৱীৰ ভিতৰতে অতি নিম্নমানৰ, চিঠি-পত্ৰবোৰ সঠিক জেগাত নপৰে গৈ। আপুনি কয় যে আমাৰ দেশখন কুকুৰৰ বসতিস্থল আৰু সমূৰ্ণ নবক সদৃশ। আপুনি কয়, কয় আৰু কৈ যায়। আপুনি ইয়াৰ বাবে কি কৰিছে? ধৰাহওক এগৰাকী ব্যক্তি চিংগাপুৰ ভ্ৰমণলৈ ওলাইছে। তেওঁক এটা নাম দিয়ক - আপোনাৰ নামটো। তেওঁৰ এটা অৱয়ব দিয়ক - আপোনাৰ অৱয়বটো। আপুনি বিমান বন্দৰৰ পৰা খোজ-কাঢ়ি বাহিৰ ওলাইছে আৰু আপুনি উৎকৃষ্ট আন্ত-ৰাষ্ট্ৰীয় স্থানত অৱস্থান কৰিছে। চিংগাপুৰত আপুনি চিগাৰেটৰ টুকুৰা ৰাস্তাৰ ওপৰত নেপেলাই নতুবা গুদামঘৰতে খাদ্য গ্ৰহণ নকৰে। আপুনি তেওঁলোকৰ যিমনেই ভূ-তলিত স্থাপিত যোগাযোগ ব্যৱস্থা দেখিছে সিমনেই গৌৰৱ-বোধ কৰিছে। আপুনি সন্ধিয়া পাচ বজাৰ পৰা নিশা আঠ বজাৰ মাজৰ সময় চোৱাত অৰ্কেড ৰোডেৰে (মাহিম কজাওৱে অথবা পেড্ডাৰ ৰোডৰ সমপৰ্যায়ৰ এটা ৰাস্তা) গাড়ী চলাবলৈ পাচ (প্ৰায় ষাঠি টকা) যান দিব। যদিহে আপুনি ৰেইল্‌বেটত কিম্বা শ্ব'পিং ম'লত বেছি সময় থাকিবলগীয়া হয় আপুনি আপোনাৰ ব্যক্তি-পৰিচয়, পদ-মৰ্যাদা পাহৰি পাৰ্কিং টিকটৰ বাবে গাৰে-বাৰে পাৰ্কিং প্লেচলৈ ঢাপলি মেলিব। চিংগাপুৰত

আপুনি একোৱেই নকয়। কয় নে আপুনি? ডুবাইত, বমজান মাহত ৰাজহুৱা স্থানত খোৱাৰ ধূস্তা আপোনাৰ নহয়। জোহ্ৰাহত আপুনি শিৰ নাঢ়াকাকৈ ঘৰৰ বাহিৰ ওলাৱাৰ ধূস্তা নকৰে। লণ্ডনত আপুনি আপোনাৰ এমাহৰ STD আৰু ISD বিল আনৰ নামত কৰাৰ বাবে টেলিফোন এজেন্সিৰ কৰ্মচাৰী এজনক দহ পাউণ্ড (৬৫০ টকা) ঘোচ দিবলৈ সাহস গোটাব নোৱাৰে। ৰাশ্বিঙটনত আপুনি প্ৰতি ঘণ্টাত ৫৫ মাইল (প্ৰতি ঘণ্টাত ৮৮ কিলমিটাৰ) -তকৈ বেছি বেগত গাড়ী চলাবলৈ আৰু পিছত ত্ৰেকিক-ক'পজনক -'মই কোন চিনি পোৱা নাই? মই অমুক আৰু অমুকৰ ল'ৰা। ফুট।' -বুলি ক'বলৈ কলিজা নাই। অষ্ট্ৰেলিয়া আৰু নিউজিলেণ্ডৰ সমুদ্ৰতীৰত আপুনি জাৱৰ-দানিৰ বাহিৰে নাৰিকলৰ খালী কোবোলা এটাও ক'ত্ৰে প্ৰক্ষেপ নকৰে। কিয় আপুনি টকিঅ'ৰ ৰাজপথত পান খাই নিপিকাই? ৰষ্ট'নত আপুনি পৰীক্ষাত প্ৰত্যাশা কৰিব বা ভুৱা প্ৰমাণ-পত্ৰ ফিনিব নাযায় কিয় ??? আমি এতিয়াও একেজন আপোনাকে কৈ আছো। আপুনি যিজনো অন্য দেশত এটা বিদেশী কাৰ্য-ব্যৱস্থাক সন্মান প্ৰদৰ্শন কৰিব আৰু যথাযথভাৱে মানি চলিব পাবে কিন্তু আপোনাৰ নিজৰ দেশত তেনে কৰিবলৈ আপুনি নাৰাজ। আপুনি যিজনো নিজৰ দেশৰ মাটিত ভৰি দিয়েই য'তে-ত'তে ৰাস্তাত কাগজ আৰু চিগাৰেটৰ টুকুৰা পেলায়। যদি আপুনি বিদেশত এগৰাকী কচীৰীল আৰু মূল্যবোধ সম্ৰক্ষণ নাগৰিক হ'ব পাবে, ভাৰতবৰ্ষত কিয় আপুনি একেজন ব্যক্তি হ'ব নোৱাৰে? এবাৰ এটা সাক্ষাৎকাৰত, প্ৰখ্যাত অৱসৰপ্ৰাপ্ত পৌৰ-প্ৰশাসক শ্ৰীযুত টিনাইকাৰে এটা কথা উত্থাপন কৰিছিল। 'সম্ভ্ৰান্ত ব্যক্তিসকলে পোহনীয়া কুকুৰবোৰক ৰাস্তাৰে খোজ কঢ়াই ফুৰোতে য'তে-ত'তে সিহঁতে বিষ্ঠা ত্যাগ কৰে।' - তেখেতে কৈছিল। 'আৰু সেইসকল ব্যক্তিয়েই অক্ষমতা আৰু কদৰ্য ৰাস্তা-ঘাটৰ বাবে সৰ্বত্ৰ কৰ্তৃপক্ষৰ সমালোচনা আৰু বদনাম বটনা কৰে। কৰ্মচাৰীসকলে কি কৰাটো তেওঁলোকে আশা কৰে? যেতিয়াই তেওঁলোকৰ কুকুৰবোৰে পিচপেটত হেঁচা অনুভৱ কৰিব হাতত বাঢ়নী লৈ এখেতসকল তালৈ যাওঁক? আমেৰিকাত কুকুৰে ৰাজপথত বিষ্ঠা ত্যাগ কৰিলে কুকুৰৰ গৰাকীয়ে সেইবোৰ চাফা কৰি দিবলগীয়া হয়। জাপানতো একেই কথা।

ভাৰতবৰ্ষত ভাৰতীয় নাগৰিকে তেনে কৰিব নে?' তেওঁ শুদ্ধ। আমি নিৰ্বাচনত ভাগ লওঁ, এখন চৰকাৰ গঠন কৰি দিওঁ আৰু তাৰ পিছত সকলো দা-দায়িত্ব চৰকাৰখনৰ ওপৰত এৰি দিওঁ। আমি অধিক প্ৰত্যাশাৰে আৰাম কৰি বহি থাকিম আৰু আমাৰ সমূৰ্ণ পশ্চাদমুখী বৰঙণি স্ত্ৰেও চৰকাৰে আমাৰ বাবে সকলোবোৰ কৰি দিব বুলি বাট চাই থাকিম। চৰকাৰে সকলোবোৰ পৰিষ্কাৰ কৰিব বুলি আশা কৰো কিন্তু আমি আৱৰ্জনাৰোৰ য'তে-ত'তে পেলোৱাটো বন্ধ নকৰো নতুবা এডোখৰ কাগজো বটলি জাৱৰ পেলোৱা পাত্ৰটোত নথওঁহক। বেল বিভাগে চাফ-চিকুণ মানাগাৰ আগবঢ়োৱাটো আমি বাঞ্ছা কৰো অথচ আমি স্তানাগাৰৰ প্ৰকৃত ৰাৱহাৰ ভালদৰে জানি নলওঁ। ইণ্ডিয়ান এয়াৰলাইনচ আৰু এয়াৰ ইণ্ডিয়াই সৰ্বোকৃষ্ট খাদ্য আৰু প্ৰসাধন কক্ষ আগবঢ়োৱাটো আমি আশা কৰো কিন্তু সামান্য সুযোগতেই ইপদ-সিপদ চুৰি কৰাৰ প্ৰবৃত্তি আমি ৰোধ নকৰো। এইটো আনকি বিভাগীয় কৰ্মচাৰীসকলৰ ক্ষেত্ৰটো খাটে যিসকলে বাইজক তেওঁলোকৰ সা-সুবিধাৰ পৰা বঞ্চিত কৰি আহিছে। জলন্ত সামাজিক সমস্যা যেনে মহিলা সম্পৰ্কীয়, যৌতুক, বালিকা আৰু অন্যান্য ঘটনাবোৰৰ আমি উচ্চতৰত ড্ৰয়িং কমতে প্ৰতিবাদ সাব্যস্ত কৰো আৰু নিজৰ ঘৰত সেইবোৰকেই কৰি যাও। আমাৰ অজুহাত? 'সমগ্ৰ সমাজখনকে সলনি কৰিব লাগিব, মোৰ ল'ৰাই অকলে যৌতুক লোৱাৰ অধিকাৰৰ পৰা বঞ্চিত হৈ কিটো কৰিব।' তেনেহ'লে কোনে সলনি কৰিব সমাজখন? কাৰ দ্বাৰা গঠিত হয় সমাজ এখন? আমাৰ বোধেৰে সমাজ এখন গঠিত হয়, আমাৰ চুবুৰীয়াসকল, আন-আনসকল, অন্য চহৰবোৰ, অন্য সম্প্ৰদায়ৰ লোকসকল আৰু চৰকাৰখনৰ দ্বাৰা। কিন্তু মোৰ দ্বাৰা বা আপোনাৰ দ্বাৰা নিশ্চয়কৈ নহয়। যেতিয়াই

সমাজখনে আমাৰ পৰা এক ধনাত্মক বৰঙণিৰ আশা কৰে আমি আমাক আমাৰ পৰিয়ালবোৰৰ লগত একোটা সুবক্ষিত লেটাৰ মাজত সুমুৱাই থওঁ আৰু বহু দূৰৰ কোনো দেশৰ পিনে দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰো আৰু কোনোবা মিষ্টাৰ ব্লীন আহি যাদুৰ কাঠীৰে তেওঁ আমাৰ বাবে অলৌকিক কিবা কৰি দিব বুলি আশা পালি বহি থাকো, নহয়তুবা আমি দেশ এৰি যাম আৰু পলাম। অলস্য কাপুকষৰ দৰে আমি ভীত হৈ আমেৰিকালৈ লৰবিম তেওঁবিলাকৰ যশস্যা কাঁচলি ব'দত আমাৰ গা টঙাবলৈ আৰু তেওঁবিলাকৰ সমাজৰ বাহ বাহ দিম। যেতিয়া নিউয়ৰ্ক সুবক্ষিত নহয় যেন লাগিব আমি ঢাপলি মেলিম ইলেণ্ডলৈ। অত যেতিয়া কৰ্ম সংস্থানৰ সুবিধা কৰিব নোৱাৰিম, আৱৰলৈ পিচবখন বিমান ধৰিম। যেতিয়া আৱৰক যুদ্ধৰ বিভীষিকাই চানি ধৰিব, আমি সাহায্য আৰু দেশলৈ লৈ আহিবলৈ ভাৰতবৰ্ষৰ চৰকাৰক দাবী জনাম। আমি প্ৰত্যেকেই দেশখনক গালি-গালাজ কৰো। সমাজখনৰ, দেশখনৰ পৰিবৰ্ত্তনৰ বাবে কোনেও নাভাবো। আমাৰ বিবেকক আমি ধনৰ বাবে বন্ধকত থৈছোহক।

হে প্ৰিয় ভাৰতীয়সকল, লেখাটো বেছিকৈ অনুমানৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত, আত্মবিশ্লেষণ আৰু কাৰোবাৰ বিবেকক চিকুটি চাকৰ বাবেও লেখাটোৰে আবেদন জনোৱা হ'ল। জন কেনেডীয়ে আমেৰিকানসকলক উদ্দেশ্যি কোৱা কথাৰেই পুনঃ উচ্চাৰণ কৰি মই ভাৰতীয়সকলক ক'ব খুজিছো ..... 'আমি ভাৰতবৰ্ষৰ বাবে কি কৰিছোঁহক আৰু তাকে কৰক যাৰ দ্বাৰা ভাৰতবৰ্ষক আজিৰ আমেৰিকা আৰু অন্য পশ্চিমীয়া দেশৰ দৰে গঢ়ি তুলিব পাৰোঁহক'। আহক ভাৰতবৰ্ষই আমাৰ পৰা যিববণে বিচাৰে আমি তেনেকৈয়ে কাম কৰো। ধন্যবাদ

ড° আব্দুল কালাম।

(এই লেখাটো আচলতে ড° এ পি জে আব্দুল কালামে হায়দ্ৰাবাদত প্ৰদান কৰা এক ভাষণহে। পিচত তেখেতে ভাষণটো নিজেই ই-মেইল যোগে সৰ্বত্ৰ প্ৰচাৰ কৰিছিল আৰু সকলোকে ই-মেইল যোগে ইয়াৰ প্ৰচাৰ কৰিবলৈ আহ্বান জনাইছিল। যাতে প্ৰত্যেকজন ভাৰতীয় লেখাটো পঢ়িব পাবে ইয়াৰ অন্য ভাৰতীয় ভাষালৈ অনূদিত হোৱা আৰু বহুল প্ৰচাৰ হোৱাটোও তেখেতে বিচাৰে। সেয়েহে আমি প্ৰতিবিম্বন পাতত লেখাটোৰ অসমীয়া নপাত্ৰৰ প্ৰকাশ কৰিলো। ভাষ্যৰ কবিছে তহাৰধায়ক গকুল চন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামীচাৰে সম্পাদক, প্ৰতিবিম্বন।)

ৰাষ্ট্ৰীয় মূল্যায়ন আৰু প্ৰত্যায়ন পৰিষদ

National Assessment and Accreditation Council (NAAC)

আৰু

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়

ড° আবুল মাছুম
প্ৰাক্তন অধ্যক্ষ (ভাৰপ্ৰাপ্ত)

ভাৰতবৰ্ষৰ উচ্চ শিক্ষাৰ প্ৰতিষ্ঠানবোৰৰ মূল্যায়ন কৰিবলৈ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ স্বীকৃতি প্ৰাপ্ত বাঙ্গালোৰৰ এই শৈক্ষিক প্ৰতিষ্ঠানটো উচ্চ শিক্ষাৰ উন্নতিৰ বাবে যৎ পৰোনাক্তি চেষ্টা কৰি আছে। মহাবিদ্যালয় আৰু বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক মূল্যায়নৰ উপৰিও শিক্ষা বিষয়ত নানা কৰ্মশালা, আলোচনা চক্ৰ আৰু গৱেষণা কাৰ্য্য পৰিচালনা কৰি আটাইৰে মনোযোগ আকৰ্ষণ কৰিছে আৰু সমাজক জাগ্ৰত কৰিব পাৰিছে। ইয়াৰ বাবে শিক্ষাৰ লগত জড়িত ব্যক্তিসকল, কৰ্মকৰ্তাসকল, অভিভাবকসকল সতৰ্ক হৈছে। আনকি ৰাজনীতিবিদসকলেও উচ্চ শিক্ষাৰ প্ৰতি সচেতন হ'বলৈ বাধ্য হৈছে। এই কৰ্মসূচীৰ বাবে স্থবিৰ হৈ পৰা উচ্চ শিক্ষাৰ প্ৰতিষ্ঠানবোৰত প্ৰাণ সঞ্চাৰ হৈছে, নিজৰ নিজৰ দায়িত্বৰ প্ৰতি আটাইয়ে সজাগ হৈছে, আটাইৰে কৰ্ম তৎপৰতা বৃদ্ধি হৈছে। অনুষ্ঠানবোৰৰ আন্তঃগাথনিৰ পৰিৱৰ্তনৰ লগে লগে আভ্যন্তৰীণ প্ৰশাসনো যথেষ্ট শৃঙ্খলাবদ্ধ হোৱা পৰিলক্ষিত হয়। লগতে শৈক্ষিক দিশৰ বিধি ব্যৱস্থাৰ পৰিৱৰ্তনৰ সুযোগ সৃষ্টি হৈছে আৰু শৈক্ষিক পৰিৱেশ উন্নত হৈছে।

ইংৰাজী ২০০৩ চনৰ পহিলা আগষ্টত অধ্যক্ষৰ

কৰি সময় মতেই প্ৰস্তুত কৰি উলিওৱা বৃহদাকাল প্ৰতিবেদনটো বাঙ্গালোৰলৈ পঠোৱা সম্ভৱ হৈছে।

ইয়াৰ পিচত ২০০৪ চনৰ জানুৱাৰীৰ পৰা গোৱালপাৰীয়া ৰাইজ, প্ৰাক্তন বিদ্যাৰ্থী আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ লগত জড়িত ব্যক্তিসকলে বাস্তৱ কৰ্মক্ষেত্ৰত নামি পৰে। গোৱালপাৰীয়া ৰাইজৰ বাবে সৰ্বৰ ভাৰতীয় মাপকাঠিৰে মহাবিদ্যালয়খনৰ মূল্যায়ন অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ আছিল। সেয়েহে এই নতুন পৰিস্থিতিৰ সন্মুখীন হ'বলৈ আটাইয়ে ঐক্যবদ্ধ ভাৱে মহাবিদ্যালয়লৈ সহযোগিতা আগবঢ়ায়। ফলস্বৰূপে কাইল-পত্ৰ ঠিক কৰাৰ উপৰিও মহাবিদ্যালয়খনৰ আটাইবোৰ ঘৰ-দুৱাৰৰ মেৰামতি, বিদ্যুৎ সংযোগৰ মেৰামতি, ঘৰত বং কৰা আদি কাম সম্পূৰ্ণ কৰা সম্ভৱ হয়। ইয়াৰ বাহিৰেও উচ্চ শিক্ষাৰ এই অনুষ্ঠানৰ বাবে নানা ধৰণৰ নতুন নতুন নিয়ম কানুন আৰু সুবিধা প্ৰৱৰ্তনৰ দিহা কৰা হয়। তাৰ ভিতৰত উল্লেখযোগ্য হ'ল - কলা শাখাৰ প্ৰতিটো বিভাগৰ বাবে সুকীয়া জিৰণি কোঠালীৰ ব্যৱস্থা আৰু সেইবোৰত যথাযথ আচৰাৰ পত্ৰ আৰু গ্ৰন্থাগাৰৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। পাঠদানৰ সুবিধাৰ্থে দুটা নতুন কোঠালী নিৰ্মাণ কৰা হৈছে। মূল ভৱনত এখনি ফুলনিৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। কলা শাখা প্ৰাক্তনত আৰু দুয়োটা ছাত্ৰ আৰু ছাত্ৰী নিবাসত প্ৰবাহমান পানী যোগানৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। ছাত্ৰাবাস আৰু বিজ্ঞান ভৱন দুটা মূল ভৱনৰ লগত পকী ৰাস্তাৰে সংযোজিত কৰা হৈছে। লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ আবাস গৃহ দুটাৰ পুনৰ্নিৰ্মাণ ঘটোৱা হৈছে আৰু ছাত্ৰী নিবাসৰ পকী সীমা বেৰ সম্পূৰ্ণ কৰা হৈছে। ৰাজ্য সভাৰ মাননীয় সাংসদ ডাঃ অৰুণ শৰ্মা দেৱে আগবঢ়োৱা অনুদানৰ ৫ লাখ টকাৰে আধুনিক প্ৰেক্ষাগৃহৰ মঞ্চভাগ সম্পূৰ্ণ কৰা হৈছে। মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিক্ষক-কৰ্মচাৰীৰ বাবে চাহ জলপান পাব পৰা ভোজনালয়ৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। আকৌ অসম চৰকাৰেও এই পৰিদৰ্শনৰ প্ৰস্তুতিৰ বাবে মহাবিদ্যালয়লৈ আগবঢ়োৱা দহ লাখ টকাৰে অনুষ্ঠানটোৰ পকী সীমা বেৰ নিৰ্মাণৰ দীৰ্ঘ দিনৰ সমস্যাটোৰ সমাধানৰ কাম আৰম্ভ কৰা হৈছে। আনহাতে শিক্ষানুষ্ঠানৰ মূল উদ্দেশ্য শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ উন্নতিৰ প্ৰতিও শিক্ষক সকলে সজাগ দৃষ্টি ৰাখিছে। স্ব-অধ্যয়নত সন্নিবিষ্ট কৰিব পৰাকৈ উচ্চতৰ পৰ্যায়ত কম্পিউটাৰ বিজ্ঞান আৰু আৰবী বিষয় দুটাৰ পাঠ্যক্ৰমো আৰম্ভ কৰা হৈছে। গ্ৰন্থাগাৰৰ পুনৰ্নিৰ্মাণ কৰা হৈছে, নতুনকৈ কিতাপ পত্ৰ, গৱেষণা পত্ৰ

আদি সংযোজিত কৰা হৈছে আৰু আধুনিক গণক যন্ত্ৰ (Computer) মাজেৰে গ্ৰন্থাগাৰৰ তথ্য সংৰক্ষণৰ Software টো গুজৰাট বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা ক্ৰয় কৰি আনি তাক যথাযথ কামত ব্যৱহাৰ হৈ আছে। লগতে কোষ কোঠালী (reference room), উদ্ভিদ বিজ্ঞানৰ বাগিচা আৰু ৰসায়ন বিভাগৰ বিজ্ঞানাগাৰৰ আংশিকভাৱে গেচ সংযোজন আদিৰ তাৰোপৰি বিজ্ঞানাগাৰৰ মেৰামতি কৰা, বহুতো নতুন যন্ত্ৰপাতি সংযোজন কৰা, পদাৰ্থ বিজ্ঞানৰ বাবে অন্ধকাৰ কোঠালী, উদ্ভিদ বিজ্ঞানৰ উদ্ভিদ বাগিচা আৰু ৰসায়ন বিভাগৰ বিজ্ঞানাগাৰৰ আংশিকভাৱে গেচ সংযোজন আদিৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। আনহাতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল গোটেই বছৰ ধৰি অধ্যয়ন কৰা কাৰ্য্যৰ মূল্যায়নৰ বাবে দুটাকৈ আভ্যন্তৰীণ পৰীক্ষাৰ দিহা কৰা হৈছে আৰু বিদ্যাৰ্থীৰ উপস্থিতি নিয়মীয়া কৰিবলৈ যথোচিত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হৈছে। ইয়াৰ বাবে শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীসকলে আপ্ৰাণ চেষ্টা কৰিছে। আনকি একেটা দিনতে তিনিটা ক্ষেপত পৰীক্ষা পতাৰ ব্যৱস্থা কৰি সময়ৰ সঞ্চয় কৰিছে। লগতে বিদ্যাৰ্থীৰ উপস্থিতিৰ তথ্য ৰাখিছে, পৰীক্ষাৰ নথি-পত্ৰ সংৰক্ষণ কৰিছে, এইবোৰৰ মাধ্যমেদি চূড়ান্ত পৰীক্ষাত বহিবৰ নিশ্চিতম যোগ্যতা নিৰ্দ্ধাৰিত কৰিছে আৰু ইয়াক যথাচিত ভাৱে পালন কৰাৰ ব্যৱস্থা ৰাখিছে। ফলত বিদ্যাৰ্থীৰ পৰীক্ষাৰ ফলাফলো উন্নত হৈছে। ইয়াৰ বাবে শিক্ষক-কৰ্মচাৰীৰ উপৰিও ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ঐকান্তিক সহযোগিতা মোৰ বাবে চিৰস্মৰণীয় হৈ ৰ'ব।

আমাৰ মহাবিদ্যালয় পৰ্যবেক্ষণ কৰিবলৈ নাগালেণ্ড বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচাৰ্য্য ডাঃ ডি. শৰ্মা দেৱৰ নেতৃত্বত উৎকল বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক ডাঃ এ. কে. পট্টনায়ক আৰু ত্ৰিপুরা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক ডাঃ বি. কে. দে ডাঙৰীয়া চেপ্তেম্বৰ মাহৰ ৭ তাৰিখে সন্মিলনৰ পৰত যোৱালি পৰা আহি পায়হি। ইয়াৰ আনতে ২০০৩ চনৰ ২২ জানুৱাৰীত মহাবিদ্যালয় পৰিদৰ্শন কৰি আমাৰ ইফালে আগ্ৰহ সূত্ৰত তাৰিখৰ কাতিতেই তেওঁলোকে আমি পৰিদৰ্শন কৰা প্ৰতিবেদনৰ লক্ষ্যত পৰিষ্কাৰ আৰম্ভ কৰাৰে আমাৰ আগ্ৰহ সূত্ৰত তাৰিখৰ কাতিতেই মহাবিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন বিভাগৰ অধ্যাপক-পৰিচালক পৰ্যবেক্ষণ কৰে। হোষ্টেল দুটাৰ অৰ্থাৎ বিজ্ঞানাগাৰৰ অৰ্থাৎ প্ৰতিটো বিভাগৰ কাম-কাজ, অধ্যাপক-পৰিচালকৰ ব্যৱস্থাপনা, ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষাৰ্থী ৰাইনী (NCC), পৰ্যবেক্ষণ কেন্দ্ৰ (NSS) আদিৰ কৰ্ম-কাজ আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্মচাৰীৰ নথি-পত্ৰ

হিচাব-পত্ৰৰ বৃদ্ধ লয়। তাৰ মাজতে শিক্ষক সকলক, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক, অভিভাৱক আৰু প্ৰাক্তন বিদ্যাৰ্থীসকলক, পৰিচালনা সমিতিৰ সৈতে দলটোৱে বেলেগে বেলেগে কেইবাটাও সভাত মিলিত হৈ প্ৰকৃত তথ্য উৎঘাটন কৰা আৰু প্ৰতিবেদনত উল্লেখিত তথ্যবোৰৰ সত্যতা নিৰূপণ কৰাৰ চেষ্টা কৰে। লগতে সেইদিনাখন ৰাতিতে আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ দ্বাৰা পৰিবেশন কৰা এক চমু সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠানো উপভোগ কৰে। পিচদিনা ৯ চেপ্তেম্বৰত এখনি বিদায় সভাত ভ্ৰমণকাৰী দলটোৱে অংশ গ্ৰহণ কৰে আৰু এই পৰিদৰ্শনৰ উপলব্ধি আৰু পৰামৰ্শ সম্বলিত এখনি খচৰা প্ৰতিবেদন অধ্যক্ষৰ হাতত অৰ্পণ কৰে। লগতে উপস্থিত বহিষ্কৰ আগত নিজৰ বক্তব্য ৰাখি বিদায় লয়। এই খচৰা প্ৰতিবেদনত মহাবিদ্যালয়খনৰ ভৱিষ্যত উন্নয়নৰ বাবে কেইবাটাও পৰামৰ্শ আগবঢ়ায়। ইয়াৰ দুই মাহ মান পিচত বাল্মালাৰৰ মুখা কাৰ্যালয়ৰ মূল সমিতিৰ পৰা প্ৰকৃত মূল্যায়নৰ মূল প্ৰমাণ পত্ৰ আমালৈ আহি পায়। এই প্ৰমাণ পত্ৰত গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়খনৰ মানদণ্ড অহা পাঁচ বছৰৰ বাবে B+ ৰূপে নিৰ্দ্ধাৰিত কৰিছে যাৰ সাংখ্যিক মান ৭৫-৮০ শতাংশ নম্বৰ। এয়াই আমাৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় মানদণ্ডৰ সন্মানজনক অৱস্থান, অবিভক্ত গোৱালপাৰা জিলাৰ প্ৰথম শ্ৰেণীৰ মহাবিদ্যালয়ৰূপে পৰিগণিত আৰু গুৱাহাটীৰ পাণ্ডু মহাবিদ্যালয়, সন্দিকৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সমকক্ষ।

অন্যহাতে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ সোণালী জয়ন্তী উৎসৱপৰৱৰ্তী কালছোৱা আছিল ২০০৪ চনৰ ৮ আগষ্টৰ পৰা ২০০৫ চনৰ ৮ আগষ্টলৈ। দুয়োটা কাৰ্য্যসূচীৰ প্ৰস্তুতিত আন্তঃগাথনি উন্নয়নৰ বাবে বহুতো পৰিকল্পনা যৌথ ভাৱে গ্ৰহণ কৰা হয়। সেয়েহে কেন্দ্ৰীয় দলটোৰ পৰিদৰ্শনৰ পিচতো কিছুমান প্ৰকল্প বাস্তৱায়িত কৰিব পৰা হৈছে। যেনে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ স্বাধীন চৰ্চাৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ অনুদানেৰে ৩ লাখ টকাৰ আধুনিক সা-সৰঞ্জাম স্থাপন কৰা হৈছে। পৰীক্ষা পৰিচালনা কৰা আৰু গোপনীয় পথি পত্ৰ ৰখাৰ বাবে নিৰাপদ কোঠালী এটা আৰু পাঠদানৰ বাবে দুটা শ্ৰেণী কোঠা নিৰ্মাণ কৰা হৈছে মহাবিদ্যালয়ৰ সাত্ৰয় হোৱা ঘনৰ পৰা। কাৰবালাৰ বিশিষ্ট ব্যৱসায়ী শ্ৰী আব্দুল বহিম ডাঙৰীয়াই মহাবিদ্যালয়ত এটা কোঠালী নিৰ্মাণ কৰি দিছে। আকৌ খুবুৰী লোকসভাৰ মাননীয় সাংসদ শ্ৰী আনোৱাৰ ছচেইন ডাঙৰীয়াৰ প্ৰতিশ্ৰুতি ১৬ লাখ টকাৰ পৰা আৱণ্টিত ৪ লাখ টকাৰে মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰশাসনিক ভৱনটোৰ আংশিক নিৰ্মাণ কাৰ্য্য সম্পন্ন কৰা হৈছে। এই ভৱনটো সম্পূৰ্ণ হ'লে মহাবিদ্যালয়খনৰ শৈক্ষিক পৰিবেশ বহুতো উন্নত হ'ব বুলি আশা কৰিব পাৰি। তাৰোপৰি NAAC পৰিদৰ্শনৰ আগে আগে আৱণ্ট কৰা সীমাবেৰৰ প্ৰস্তাৱিত অংশৰ কাম সম্পূৰ্ণ কৰা হৈছে। অন্যহাতে বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগৰ পৰা সংখ্যা লঘু বিদ্যাৰ্থীৰ চাকৰি প্ৰাপ্তিৰ প্ৰশিক্ষণৰ বাবে এক লাখ নিৰানব্বৈ হাজাৰ টকাৰ আঁচনি এটাও বাস্তৱায়িত কৰা হৈছে। লগতে এইবেলিও আকৌ সংখ্যা লঘু বিদ্যাৰ্থীৰ প্ৰশমন পাঠ (Remedial Coaching) দানৰ বাবে ৩ লাখ ৯৮ হাজাৰ টকা আৰু অসম চৰকাৰৰ মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰীৰ পৰাও অৰ্ধ সমাগু প্ৰেক্ষাগৃহৰ বাবে ১০ লাখ টকাৰ অনুদান ইতিমধ্যে আহি পাইছে। আশা কৰিছো যে গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ে ভৱিষ্যতে অধিক উন্নতি কৰি আমাৰ ল'ৰা-ছোৱালীবোৰক প্ৰকৃত শিক্ষাদানেৰে গোৱালপাৰাৰ গৌৰৱ কঢ়িয়াই আনিব পাৰিব। সৰ্ব শেষত মোৰ অধ্যক্ষৰ কাৰ্য্যকালত (ইং ১-৮-০৩ ৰ পৰা ২৮-২-০৬ লৈকে) প্ৰত্যক্ষ ও পৰোক্ষ ভাৱে সহায় কৰা ব্যক্তি সকললৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

Balancing the budget is like to heaven, everybody wants to do it, but nobody wants to do what you have to do to get there.

-Phil Gramm.

Ask me my three priorities for Government, and I tell you : education, education and education.

-Tony Blair (Speech at the Labour Party conference, 1 Oct. 1996)

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়

আৰু

উচ্চ শিক্ষা

অৰ্জীত, বৰ্তমান আৰু ভৱিষ্যত (এটি অৱলোকণ)

হেমন্ত কুমাৰ কলিতা
প্ৰবন্ধ, দৰ্শন বিভাগ

গোৱালপাৰাৰ স্বাধীনতাৰ ঠিক আঠ বছৰ পিছতেই বাইজৰ অতি মৰমৰ, অতি আদৰৰ গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়খনে ১৯৫৫ চনৰ ৮ আগষ্ট তাৰিখে জন্ম লাভ কৰে। বৃহত্তৰ নামনি অসমত সেই সময়ছোৱাত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ পাৰত অৱস্থিত খুবুৰীৰ ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়খনে এই সমগ্ৰ অঞ্চলৰ অত্যাংসাহী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ আশা পূৰণ কৰিছিল যদিও ই আশাবাঞ্ছক নাছিল। উচ্চ শিক্ষাৰ বাবে প্ৰবল ধাউতি থকা

বহুতো দুখীয়া ছাত্ৰ/ছাত্ৰী অৰ্থৰ অভাৱত দুৰণীবাটীয়া মহাবিদ্যালয়ত পঢ়িবলৈ সক্ষম হোৱা নাছিল। ফলত বহু সংখ্যক মেধাসম্পন্ন ব্যক্তিত্ব প্ৰস্ফুটিত নোহোৱাকৈয়ে কলিতে মৰহি গৈছিল। এই বৃহত্তৰ নামনি অসমত (ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ আৰু দক্ষিণপাৰ) কিছু সংখ্যক বিদ্যাংসাহী ব্যক্তিৰ আৰু বুদ্ধিবৃত্তি সম্পন্ন ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ গৰ্ভত উচ্চ শিক্ষাৰ ফ্ৰণটো সৰ্বশেষত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ দক্ষিণপাৰত, হুলুকান্দা পাহাৰৰ সমীপত গোৱালপাৰা

নগৰত (সেই সময়ত অবিভক্ত গোৱালপাৰা জিলাৰ মহকুমা) অঙ্কুৰিত হয়। গোৱালপাৰীয়া বাইজৰ আশাশুধীয়া প্ৰচেষ্টা, সেই সময়ৰ সদাশয় ব্যক্তি, অক্লান্ত সমাজ সেৱক গান্ধীবাদী আদৰ্শেৰে পুষ্টি, তেতিয়াৰ এম. এল. এ. প্ৰয়াত খগেন্দ্ৰ নাথ নাথ আৰু কটন কলেজৰ বসায়ন বিভাগৰ অধ্যাপক, উকীল প্ৰয়াত ওয়াজউদ্দিন আহম্মদ ডাঙৰীয়াৰ মহান ভাগবত বলত আমাৰ এই বৰ্তমানৰ মহাবিদ্যালয়খনে সমগ্ৰ নামনি অসমৰ উচ্চ শিক্ষাৰ প্ৰাণকেন্দ্ৰ স্বৰূপ হৈ পৰাৰ উপৰিও অসমৰ ওচৰ চুবুৰীয়া কোচ-বিহাৰ অঞ্চলৰ ভালে সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰো উচ্চ শিক্ষাৰ কেন্দ্ৰস্থল হৈ পৰিছে।

মাত্ৰ ২২ জন ছাত্ৰ ছাত্ৰী আৰু ৬ জন শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী লৈ আৰম্ভ কৰা এই শিক্ষানুষ্ঠানত বৰ্তমান ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ সংখ্যা প্ৰায় ২০০০ জন আৰু শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ সংখ্যা তিনিকুৰিবো অধিক। সাধুকথা যেন লগা গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ ইতিহাস বৰ বিচিত্ৰ। শ্যামৰায় সত্ৰ প্ৰদত্ত মাটিত এই অঞ্চলৰ সমগ্ৰ বাইজৰ দান বৰঙণিৰে স্থাপিত হোৱা মহাবিদ্যালয়খনে ৭ বছৰ আৰ্থিক অনটনেৰে পালিত হৈ ১৯৬২ চনত অসম চৰকাৰৰ দ্বাৰা ঘাটী মঞ্জুৰী লাভ কৰে। অৱশ্যে সেই সময়চোৱাত বিজ্ঞান শাখা খোলা হোৱা নাছিল - কাৰণ বহুতো। যেতিয়া চৰকাৰৰ পৰা আৰ্থিক অনুদান লাভ কৰি কলা শাখাটো ঠন ধৰি উঠিছিল তেতিয়া বাইজে ইয়াক আকৌ ন-কৈ সজোৱাৰ বাবে চিন্তা চৰ্চা কৰি পূৰ্বতে বন্ধ কৰা বিজ্ঞান শাখাটো প্ৰবৰ্তন কৰে। সেই সময়ত অধ্যক্ষৰূপে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰি আছিল বিশিষ্ট শিক্ষাবিদ, অসম সাহিত্য সভাৰ প্ৰাক্তন সভাপতি প্ৰয়াত ড° মহেন্দ্ৰ বৰাসেৱে। প্ৰয়াত বৰাসেৱেৰ নেৰানেপেৰা চেপ্তাৰ ফলত বিজ্ঞান শাখাটোৱে ঘাটী মঞ্জুৰী লাভ কৰাৰ দিশত আগবাঢ়ে। কিন্তু বিশেষ অৱস্থাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত তেওঁ ৭/৬/১৯৭৩ চনত পদত্যাগ কৰে। তেওঁ পদত্যাগ কৰাৰ ঠিক কেইটামান মাহ পিছতে অৰ্থাৎ ১৯৭৪ চনৰ এক মাৰ্চত বিজ্ঞান শাখাটোৱে ঘাটী মঞ্জুৰী লাভ কৰে।

শিক্ষা হৈছে সভ্যতাৰ মাপকাঠি। জীৱন সংগ্ৰামত মানুহে নিজকে প্ৰতিষ্ঠিত কৰিবলৈ বিভিন্ন ধৰণে শিক্ষা গ্ৰহণ কৰে। জ্যাঁ জেক ৰুচোৱে কৈছিল - "জীৱন বুলি ক'লে কেৱল মই খাই বৈ জীয়াই থকাটোকে নুবুজায়, মানৱ মনৰ ইচ্ছা, আকাংক্ষাবিলাক সুপথেৰে পৰিচালিত কৰি ইন্দ্ৰিয় সমূহক

কাৰ্যক্ৰম কৰাই মনৰ অনভূতিবোৰৰ বিকাশেৰে মানবীয়া গুণসম্পন্ন হৈ চলাটোৱে প্ৰকৃত জীৱন"। শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা অনস্বীকাৰ্য বৃষ্টিশাসিত ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰথমাৰ্দ্ধত শিক্ষা বাধ্যতামূলক হোৱা নাছিল। যদিও ১৯০৬ চনত প্ৰাথমিক শিক্ষাক বাধ্যতামূলক কৰাৰ বাবে বৃষ্টি চৰকাৰে এখন কমিটি গঠন কৰিছিল বৰ্তমানৰ মুম্বাই নগৰত। কিন্তু সেই কমিটিৰ বিপোর্ট দুৰ্ভাগ্যবশতঃ কাৰ্যকৰণ নহ'ল। শিক্ষাৰ গুৰুত্ব উপলব্ধি কৰিয়ে স্বামী বিবেকানন্দই সেই ১৮ শতিকাত কৈছিল, "First educate the Nation..... The kings are gone; where is the new sanction? The new power of the people Bring it up. Therefore even for social reforms, the first duty is to educate the people". ভাৰতে স্বাধীনতা লাভ কৰাৰ ঠিক এবছৰ পিছতেই ড° সৰ্বপল্লী ৰাধা কৃষ্ণণৰ নেতৃত্বত গঠিত হোৱা অনুসন্ধান সমিতিয়ে উচ্চ শিক্ষাৰ মানদণ্ডৰ লগতে গৱেষণামূলক শিক্ষণ ব্যৱস্থাত যথেষ্ট গুৰুত্ব দিয়া দেখা গৈছিল। উচ্চ শিক্ষাৰ গুৰুত্ব বুদ্ধি পোৱাৰ লগে লগে সমানুপাতিক ভাৱে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা অভিভাৱক, পিতৃ-মাতৃৰ মাজত এক শৈক্ষিক বাতাবৰণ সৃষ্টি হোৱাটো সঁচাকৈয়ে এক শুভ লক্ষণ। এইক্ষেত্ৰত গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ে বাইজৰ লগতে ইচ্ছুক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ প্ৰয়োজনীয় চাহিদা সময় সাপেক্ষে পূৰণ কৰিবলৈ যৎপৰোনাস্তি চেষ্টা চলাই আহিছে আৰু ভৱিষ্যতলৈও চলাই থাকিব। মেধাসম্পন্ন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বুদ্ধিক উপযুক্তভাৱে কৰ্মণ কৰাই সমাজৰ, দেশৰ মঙ্গলৰ কাৰণে প্ৰয়োগ কৰাটোৱে উচ্চ শিক্ষাৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য। উল্লেখযোগ্য যে, উচ্চ শিক্ষাৰ যিবোৰ নীতি লোৱা হৈছিল সেই আটাইবোৰতে এটা কথাই স্পষ্টভাৱে উল্লেখ কৰা হৈছে যে শিক্ষাৰ দ্বাৰাই মানুহৰ জ্ঞানৰ উৎকৰ্ষ সাধন কৰি সেই জ্ঞানক কাৰ্যত আৰু উৎপাদনত প্ৰয়োগ কৰা। তাৰেই পৰিপ্ৰেক্ষিতত বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগে (UGC) মানৱ সম্পদক যথোপযুক্ত ভাৱে সঞ্চালন কৰাৰ ক্ষেত্ৰত কেইটামান অনুবন্ধন দাঙি ধৰিছে।

- (ক) সামাজিক সংস্কাৰ অধিক গুণসম্পন্ন কৰি তোলা।
- (খ) নতুন ধাৰণা আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ প্ৰবৰ্তন কৰা।
- (গ) স্বনিৰ্ভৰশীল আৰু আত্মসম্বন্ধমতাৰ ধাৰণা উদ্ৰেক কৰা।

ইয়াৰ আধাৰতে গঢ় লৈছে বৰ্তমানৰ উচ্চ শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা। ১৯৮৬ চনৰ ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষানীতিয়ে ১০+২+৩ স্তৰৰ পাঠ্যক্ৰম পদ্ধতি মহাবিদ্যালয়সমূহত প্ৰবৰ্তন কৰাৰ লগে লগে উচ্চ শিক্ষাত এক নৱজাগৰণৰ সৃষ্টি হয়। লগে লগে গোলকীয়কৰণ (globalization) ধাৰণাৰ আমূল পৰিবৰ্তনে 'বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগক' নতুনকৈ পাঠ সংযোজন তথা ইয়াৰ উপযুক্ত অনুশীলনৰ বাবে সজাগ কৰি দিয়ে। গোলকীয়কৰণ অথবা বিশ্বায়নৰ অনুভৱত গঢ় লৈ উঠা অৰ্থনৈতিক উদাৰিকৰণ নীতিয়ে সামগ্ৰীকভাৱে সমাজৰ চিত্ৰ নতুনকৈ প্ৰতিফলিত কৰি তোলে। প্ৰাথমিক পৰ্যায়ৰ পৰাই অৱহেলিত আৰু অনুৎপাদিত হৈ থকা সম্পদ ৰাজিক উপযুক্ত কাৰিকৰী নিৰ্দেশনাৰে আৰু জ্ঞানেৰে স্বাৱলম্বন তথা আৰ্থিক বিকাশ ঘটাব পাৰি এই উদ্দেশ্য আগত ৰাখিয়ে বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগে বিভিন্ন (Vocational) বৃত্তিমূলক পাঠ্যক্ৰম মহাবিদ্যালয়বোৰত প্ৰবৰ্তন কৰাৰ ব্যৱস্থা হাতত লয়।

বৰ্তমানৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে শিক্ষা ব্যৱস্থাক এক প্ৰকাৰ বোজা বুলি গ্ৰহণ কৰা যি মানসিকতা গঢ় লৈছে, সেইটো সঁচাকৈয়ে পৰিতাপৰ বিষয়। শিক্ষা ব্যৱস্থাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক জীৱন সংগ্ৰামত যিকোনো প্ৰকাৰে নিজকে প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ পৰিবৰ্তে এক প্ৰহসনত পৰিণত হোৱা বুলি যি এক ভ্ৰান্ত ধাৰণাই গা কৰি উঠিছে আমি সেই প্ৰত্যয়ক দৃঢ়ভাৱে ভ্ৰান্ত বুলি ক'ব বিচাৰিছো। শিক্ষাই জ্ঞান আহৰণত সহায় কৰে আৰু সেই জ্ঞানে জীৱন পৰিচালনাত সহায় কৰে। আমাৰ এই শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ দ্বাৰা শিক্ষিত হোৱা চামে কেৱল white colour job ৰ সপোন দেখিলে নহ'ব, বৰং উপযুক্ত শিক্ষা গ্ৰহণ কৰি সংসাসেৰে মনত কৰ্ম উদ্যম আৰু আত্ম বিশ্বাস গঢ় দি ব্যক্তিৰ ব্যক্তিত্ব গঢ় দিবলৈ চেষ্টা কৰিব পাৰে। সীমিত চৰকাৰী চাকৰি আৰু বিক্ষোৰিত জনসংখ্যাৰ সন্মুখত কেৱল শিক্ষাগত অৰ্হতাৰে নিজকে প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ সম্ভাৱনা ক্ষীণ যদিও শিক্ষাৰ বিকল্প নাই। সেয়েহে শিক্ষাক কেৱল চৰকাৰী চাকৰিমুখী হিচাপে গ্ৰহণ নকৰি বাস্তৱ সমস্যাসমূহৰ লগত মুখামুখী হৈ বণকৌশল যুগুত কৰি লোৱাটোহে উচিত। গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ে এনেবোৰ ক্ষেত্ৰত পঞ্চ দশক ধৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ লগতে বাইজৰ কল্যাণার্থে উপযুক্ত শিক্ষা গ্ৰহণ কৰি বহু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে নিজকে সু-প্ৰতিষ্ঠিত কৰিছে। তেনেই অৱহেলিত গোৱালপাৰা জিলাৰ অগ্ৰণী উচ্চ

শিক্ষাৰ কেন্দ্ৰ গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ত বৰ্তমানেও পৰ্যাপ্ত পৰিমাণৰ আন্তঃগাঠনিক (infrastructure) অভাৱ। তথাপিও ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, কৰ্মচাৰী, শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীবৃন্দৰ আৰু কৰ্তৃপক্ষৰ আশাশুধীয়া প্ৰচেষ্টাৰ ফলতেই আজিও এইখন মহাবিদ্যালয়ে নামনি অসমত সগৌৰৱে ইয়াৰ ঐতিহ্য অক্ষুণ্ণ ৰাখিবলৈ সক্ষম হৈ আহিছে।

উচ্চ শিক্ষাৰ গোলকীয়কৰণৰ বাতাবৰণে আমাৰ মহাবিদ্যালয়কো স্পৰ্শ কৰিছে। কিন্তু ভাৰতবৰ্ষৰ নিচিনা উন্নয়নশীল দেশ এখনত উচ্চ শিক্ষাৰ গোলকীয়কৰণে যে প্ৰকৃতভাৱত সু-প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিব তাত সন্দেহৰ অৱকাশ নথকা নহয়। দৰাচলতে উচ্চ শিক্ষাৰ গোলকীয় কৰণে বিশ্ব অৰ্থনৈতিক ব্যৱস্থাক একত্ৰিকৰণ কৰিব বিচাৰিছে যাৰ ফলত উন্নত দেশবোৰে শিক্ষা বিক্ৰী কৰি সকলোতকৈ লাভবান হৈছে। আৰু এইটো অৰ্থতে গোলকীয়কৰণে বৰ্তমান প্ৰামাণ্য পৃষ্ঠপোষকতাত ঠন ধৰি উঠা মহাবিদ্যালয়বোৰক শলঠেকত পেলাইছে। যেনেঃ (ক) নিজে পুজি সংগ্ৰহ কৰা। (খ) ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা বঢ়োৱা (গ) কাৰিকৰী শিক্ষা ব্যৱস্থা প্ৰবৰ্তন কৰা, ইত্যাদি। UGC ৰ অধীনত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত যোৱা কেইবছৰমান দুটা বিষয়ত কাৰিকৰী শিক্ষা প্ৰবৰ্তন কৰা হৈছিল; সেই দুটা হৈছে Industrial Fish and Fisheries আৰু Biotechnology। কিন্তু বিভিন্ন কাৰণত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা যথেষ্ট হ্রাস পোৱাৰ ফলত বিষয় দুটাই বিশেষভাৱে প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰিব পৰা নাই। ঠিক তেনেকৈ UGC ৰ আঁচনিভুক্ত দুটা course ৰ এটা যোৱাৰহৰতে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত প্ৰবৰ্তন হয় আৰু সেইটো হৈছে - Coaching for entry into services আৰু আনটো Remedial course.

শিশু, গমাবি, ইডকেলিপ্ৰট্চ আৰু বিভিন্ন প্ৰজাতিৰ গছ-গছনিৰে আবৰি থকা আমাৰ এই মহাবিদ্যালয়খন যেন এখনি শান্তি নিকেতন। গোৱালপাৰা জিলাৰ গোৱালপাৰা চহৰৰ মাজ-মজিয়াত অৱস্থিত মহাবিদ্যালয়খনৰ চৌদিশে যি অপকণ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য বিৰাজ কৰিছে সি সঁচাকৈয়ে শৈক্ষিক বাতাবৰণ সৃষ্টিত এক অভিনৱত্ব প্ৰদান কৰিছে। বিভিন্ন প্ৰজাতিৰ গছ-গছনিৰে যেনেকৈ এচাম বিজ্ঞানৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক ব্যৱহাৰিক শিক্ষাৰ দিশত সহায় কৰি আহিছে তেনেকৈ আন এচামৰ বাবে সাহিত্যিক আবেদনৰ উন্মেষ ঘটাই আহিছে। সমগ্ৰ

নামনি অসমৰ আগশাৰীৰ মহাবিদ্যালয়খন আজি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী আৰু কৰ্মচাৰীৰে গমগমাই থকা দেখি সেই সকলৰ বিদেহী সন্তাই বিসকলে অতি মৰমেৰে; যত্নেৰে পোহপাল দি ডাঙৰ-দীঘল কৰিছিল, নিশ্চয়কৈ আনন্দ সুখ লাভ কৰিছে।

'অসম্ভৱ' শব্দটো যেন অভিধানৰ পৰা উঠি যাওঁক; কৈছিল নেপোলিয়নে। মানুহৰ অসম্ভৱত অসীম শক্তি নিহিত হৈ আছে; লাগে কেৱল মন; কথাতে আছে Where there is will there is way (মন কৰিলে চন হয়) এই অশুভ স্থিত শক্তিক জাগ্ৰত কৰিবলৈ লাগে মাত্ৰ ঐকান্তিক প্ৰচেষ্টা, আৰ্হি উপযুক্ত নিৰ্দেশমা। বিবেকানন্দই কৈছিল 'উত্তিষ্ঠিত জাগ্ৰত' উঠা আৰু জাগা। উচ্চ শিক্ষাৰ প্ৰধান উদ্দেশ্যই হৈছে মানুহৰ অসম্ভৱত নিহিত হৈ থকা শক্তিক উদ্ঘাটন কৰি সমাজৰ, দহৰ অৰ্থনৈতিক আৰু সামাজিক কল্যাণ সাধন কৰা।

এই প্ৰসঙ্গতে ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰথম প্ৰধানমন্ত্ৰী প্ৰয়াত জৱাহৰলাল নেহৰুৱে এলাহবাদ বিশ্ববিদ্যালয়ত ১৯৪৭ চনৰ সমাধোহত কোৱা কথা এষাৰ উনুকিয়াব পাৰি - "A university stands for humanism for tolerance for reason, for the adventures of ideas and for the search of truth. It stands for onward march of the human race towards higher objectives."

মহাবিদ্যালয়ত থকা আশু গাঠনি (যদিও পৰ্যাপ্ত নহয়) সুদক্ষ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী, উপযুক্ত বিজ্ঞানাগাৰ, প্ৰায় ২৫০০০ পাঠ্যপুথি আৰু প্ৰাসঙ্গিক কিতাপেৰে পুষ্ট পুথিভঁৰাল আৰু সুস্থ প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থাই আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনক এই নামনি অঞ্চলৰ মহাবিদ্যালয়বোৰৰ ভিতৰতে এক বিশেষ স্থান দখল কৰাত সহায় কৰিছে। উল্লেখ্য যে গোৱালপাৰীয়া ৰাইজৰ লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী কৰ্মচাৰী তথা কৰ্তৃপক্ষৰ আন্তৰিক

আৰু সামূহিক উদ্যোগৰ ফলতে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ে NAAC (National Assessment and Accreditation Council) ৰ দ্বাৰা হোৱা পৰিদৰ্শণৰ ফলাফলত 'B+' মান ৰাখিবলৈ সক্ষম হোৱাটো সঁচাকৈয়ে আমাৰ বাবে এক গৌৰৱৰ কথা।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ চৌহদত প্ৰায় ৫২ বিঘা মাটি আছে। পশ্চিম দিশত বিশাল খেলপথাৰ আৰু তাৰে সংলগ্ন হৈ আছে প্ৰস্ফাৰিত উদ্যান। দক্ষিণফালে অন্ধনিৰ্মিত প্ৰেক্ষাগৃহ আৰু প্ৰশাসনীয় ভৱনৰ পূৰ্ণতা আৰু উদ্যানৰ সৌন্দৰ্য বৃদ্ধিৰ কাৰ্যব্যৱস্থাই মহাবিদ্যালয়খনৰ আঙ্গিক দিশটোক উজ্জ্বলাই তোলাৰ লগে লগে শিক্ষাদানৰ ক্ষেত্ৰত বৰ্তমান সৃষ্টি হোৱা কিছু অসুবিধাৰ নিশ্চয় অন্ত পেলাব। উপাৰ্জনৰ ক্ষেত্ৰতো মহাবিদ্যালয়খনৰ যথেষ্ট সুবিধা আছে আৰু আমি আশা কৰিছোঁ যাতে অনতি পলমে এই সুবিধাসমূহ গ্ৰহণ কৰিবলৈ কৰ্তৃপক্ষই সদৰ্থক পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰে।

উত্তৰ আধুনিকতা আৰু অৰ্থনৈতিক উদাৰিকৰণ তথা ভৌগোলিক হুমকৰণে উচ্চশিক্ষাৰ ভৱিষ্যত নিৰ্ণয় কৰিবলৈ লোৱাৰ আপাততে উচ্চ শিক্ষাই নানা প্ৰত্যাহ্বানৰ সন্মুখীন হৈ পৰিছে। এই ধৰণৰ প্ৰত্যাহ্বানৰ সন্মুখীন হ'ব পৰাকৈ আমাৰ মহাবিদ্যালয়ে কিধৰণে ভৱিষ্যতৰ কৰ্মপন্থা হাতত ল'ব সেইটো আমাৰ বাবে বাৰুকৈয়ে চিন্তনীয় বিষয় হৈ পৰিছে।

অৱশ্যে পৰবৰ্তী NAAC ৰ সন্মুখত আমাৰ সৰল অস্তিত্বক আৰু পূৰ্বৰ ঐতিহ্যক অধিক বাস্তৱিক ৰূপত প্ৰতিফলিত কৰিবলৈ হ'লে সামগ্ৰীক দিশত ইয়াক এক প্ৰত্যাহ্বান ৰূপে গ্ৰহণ কৰিব লাগিব। এই প্ৰত্যাহ্বানেই আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনক ভৱিষ্যতে দেশৰ ভিতৰতেই এখন আগশাৰীৰ শিক্ষানুষ্ঠান হিচাপে মান্যতা প্ৰদান কৰিব বুলি আমাৰ দৃঢ় বিশ্বাস।

Success depends on how you develop your talents than on how many talents you have.

Success is a journey not a destination.

- John Marks Templeton

- D.M.R.R.

শৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ : মানুহজন আৰু তেওঁৰ কৰ্মৰাজি

নিৰুপম দাস
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

ফৰাচী প্ৰধান মন্ত্ৰী জৰ্জ ক্ৰিমাঞ্চোৱে কৈছিল - মই মৃত্যুৰ দিনাখনলৈকে জীয়াই থাকিম ডেকা হৈ। ৮৮ বছৰ জীয়াই থকা ক্ৰিমাঞ্চোৱৰ কথা নাজানো কিন্তু ক্ৰিমাঞ্চোৱৰ উক্ত কথাশাৰী শৰৎ চন্দ্ৰ সিংহৰ ক্ষেত্ৰত এশ শতাংশই প্ৰযোজ্য। শৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ। নামেই যাৰ পৰিচয়।

১৯১৪ চনৰ পহিলা জানুৱাৰীত অবিভক্ত গোৱালপাৰা জিলাৰ (বৰ্তমান ধুবুৰী জিলাৰ অন্তৰ্গত) চাপৰ মৌজাৰ ভকতপাৰা গাওঁত শৰৎ সিংহৰ জন্ম হৈছিল। তেখেতৰ দেউতাৰ নাম আছিল লালসিং সিংহ, তেওঁ সঁচা অৰ্থত এগৰাকী খেতিয়ক আছিল। সৰুৰে পৰা মেধাৱী শৰৎ সিংহই ১৯২৭ চনত প্ৰাথমিক বৃত্তি লাভ কৰে আৰু ১৯৩৭ চনত আই. এছ চি পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হয়। ১৯৩৯ চনত তেওঁ বি. এচ. চি পাছ কৰে। তাৰ পিছত ১৯৪২ চনত কাশী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা আইন পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হয় আৰু পিছত স্নাতকোত্তৰ শ্ৰেণীৰ পাঠ্যক্ৰম আধাতে সামৰি স্বাধীনতা আন্দোলনত জপিয়াই পৰে। তেখেতে কিছুদিন অভয়াপুৰীৰ অভয়েশ্বৰী হাইস্কুলত শিক্ষকতা কৰে। ১৯৪২ চনৰ পৰা চনলৈ তেওঁ বঙাইগাওঁৰ বীৰবাৰা হাইস্কুলত প্ৰধান শিক্ষক হিচাপে কাৰ্যনিবাহ কৰে।

১৯৪৪ চনৰ পৰা ১৯৪৫ চনলৈ এবছৰ তেওঁ চাপৰ হাইস্কুলৰো প্ৰধান শিক্ষক আছিল। ১৯৪৬ চনৰ পৰা ১৯৫২ চনলৈ তেওঁ অসম বিধান সভাৰো ধুবুৰী কেন্দ্ৰীয় সমষ্টিৰ বিধায়ক আছিল কংগ্ৰেছ দলৰ পৰা। ১৯৫২ চনৰ পৰা চনলৈ ক্ৰমে উত্তৰ - পূব সীমান্ত ৰেলৱেৰ কৰ্মী সংঘ, গড়কাপ্তানী কৰ্মী সংঘ, কামৰূপ ঔদ্যোগিক কৰ্মী সংঘ আৰু ধুবুৰী জিলাৰ কংগ্ৰেছৰ সভাপতি, ভগনীয়া হিন্দু আৰু দেশ এৰি পাকিস্তানলৈ গুচি গৈ পুনৰ প্ৰত্যাবৰ্তন কৰা মুছলমানসকলৰ সংস্থাপনৰ কামত অংশ গ্ৰহণ, ৰাজ্য পুনৰ গঠন আয়োগৰ সময়ত গোৱালপাৰাক অসমত ৰাখিবলৈ চেষ্টা কৰাত মুখ্য ভূমিকা লৈছিল। ১৯৬২ চনত পুনৰ বিধান সভালৈ নিৰ্বাচিত হয়, এইবাৰ গোৱালপাৰা সমষ্টিৰ পৰা। ১৯৬৭-৭১ চনলৈ প্ৰদেশ কংগ্ৰেছৰ উপসভাপতি আৰু সভাপতি, ১৯৭২-৭৮ চনলৈ অসমৰ মুখ্যমন্ত্ৰী হিচাপে দায়িত্বভাৰ লয়, সেইবাৰ তেওঁ পূব কোকৰাঝাৰ সমষ্টিৰ পৰা নিৰ্বাচনত প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা কৰিছিল। তাৰ পিছত ১৯৭৮-৭৯ চনলৈ বিৰোধী দলৰ দলপতি, ১৯৭৮-৮২ আৰু ১৯৮৫-৯০ চনত পূব বিলাসীপাৰা সমষ্টিৰ সদস্য হিচাপে আকৌ বিধান সভালৈ নিৰ্বাচিত হয়। ১৯৮৬-১৯৯৯

চনলৈ কংগ্ৰেছৰ (সমাজবাদী) ৰ সৰ্বভাৰতীয় সভাপতি, আৰু ১৯৯৯ চনৰ ১০ জুনত নৱগঠিত ৰাষ্ট্ৰীয়তাবাদী কংগ্ৰেছৰ (NCP) উত্তৰ-পূব ক'ৰ সমিতিৰ অধ্যক্ষ আৰু অসম প্ৰদেশ সমিতিৰ সভাপতি আছিল। ২০০৫ চনৰ ২৩ ডিচেম্বৰত তেওঁ উক্ত পদৰ পৰা নিজ ইচ্ছাই ইস্তাফা দিয়ে আৰু ৰাজনৈতিক জীৱনৰ পৰা সন্ধ্যাস লয়। বিৰল ব্যক্তিত্বৰ অধিকাৰী এইগৰাকী লৌহ পুৰুষৰ ২৫ ডিচেম্বৰ অৰ্থাৎ পবিত্ৰ বৰদিনৰ দিনা দেহাৱসান ঘটে।

তেখেতৰ ব্যক্তিত্বৰ কৰ্মৰাজি; নীতি নিষ্ঠতাৰ কলমেৰে লিখি প্ৰকাশ কৰাটো অসম্ভৱ। শৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ প্ৰকৃত অসমৰ গাওঁ-ভূৱে থকা দীন দৰিদ্ৰজনৰ প্ৰতি দৰদী নেতা আছিল। প্ৰকৃত অসম যি গাওঁ ভূৱে আছে, সেই অসমক প্ৰতিনিধিত্ব কৰা কৰ্মদক্ষ, সাহসী, দূৰদৰ্শী, অবিশ্বাস্যভাৱে স্বাৰ্থহীন হৈ ৰাজনীতি কৰা বিৰল ব্যক্তি আছিল। আজি সীমাহীন দুৰ্নীতি বিৰাজ কৰাৰ সময়ত আমাৰ মাজত এনে এগৰাকী ৰাজনৈতিক ব্যক্তি থকাটো সচাই আচৰিত। মুখ্যমন্ত্ৰী হিচাপে তেওঁৰ প্ৰধান কৰ্ম আছিল সেই সময়ত সমগ্ৰ অসমৰে সুলভ মূল্যৰ দোকানবিলাকলৈ চাউল যোগান ধৰা শ-শ এজেন্ট ভংগ কৰি এসপ্তাহৰ ভিতৰত চাউল যোগানৰ দায়িত্ব সমবায় সমিতি বিলাকৰ ওপৰত ন্যস্ত কৰিছিল, দ্বিতীয়তে ছিলংৰ পৰা গুৱাহাটীলৈ ৰাজধানী স্থানান্তৰ, জনতা ভৱন নামটো তেখেতেই দিয়া। তেখেতে আজীৱন চিটি বাছতে অহা যোৱা কৰিছিল। চিটি বাছৰ মহিলাৰ আসনত বহি থকা পুৰুষ যাত্ৰীয়ে তেওঁক আসন এৰি দিওঁতে কৈছিল - ওঁহো, মই কেতিয়াও তাত নবহো। মইতো নবহোৱে আপোনাকো তাত বহিবলৈ নকওঁ, কাৰণ সেয়া মহিলাৰ বাবে সংৰক্ষিত আসন। সিংহ ডাঙৰীয়াই নিজৰ মন্ত্ৰীসভাৰ সদস্য সকলক কেৱল জনতা ভৱনলৈ অহা যোৱা বা চৰকাৰী কামত গলেহে চৰকাৰী গাড়ী ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ দিছিল আনকি মন্ত্ৰীসকলক বা তেওঁ নিজে দলৰ কাৰ্যালয়লৈ আহোতে চিটি বাছ বা টেম্পোতহে আহিছিল।

তেওঁৰ বিয়োগত অসমে এজন বিচক্ষণ ৰাজনীতিবিদকেই নহয় এজন প্ৰকৃত সমাজ সেৱক আৰু এক সংগ্ৰামী চৰিত্ৰক হে ৰুৱালে। অন্যান্য, অবিচাৰ, ৰিদ্ৰতাৰ বিৰুদ্ধে চিৰজীৱন সংগ্ৰাম চলোৱা সিংহদেৱ আছিল সততা - সৱলতা - নিষ্ঠাৰ প্ৰতীক। প্ৰয়াত

মুখ্যমন্ত্ৰীগৰাকীয়ে তেওঁৰ কাৰ্যকালত বিভিন্ন উদ্বোধনী অনুষ্ঠানৰ বেলিকা এক নতুন সংস্কৃতি দাঙি ধৰাৰ বাবে যত্নপৰ হৈছিল। যেনে: জনতা ভৱনৰ সন্মুখত মহাত্মা গান্ধীৰ প্ৰতিমূৰ্তিটো এজন হৰিজন লোকৰ জৰিয়তে উদ্বোধন কৰা; কৃষি বিভাগৰ উদ্বোধনী অনুষ্ঠানবোৰ কোনো কৃষকৰ জৰিয়তে কৰা ইত্যাদি। এই বিষয়ত তেখেতক প্ৰশ্ন কৰাত তেওঁ কৈছিল চৰকাৰী হাস্পাতালখনৰ ক্ষেত্ৰত দৰাচলতে ৰোগীজনেই ডি.আই.পি স্বৰূপ। *Simple living high thinking* সিংহ ডাঙৰীয়াই জীৱনৰ ব্ৰত কথায় কামে তাকে দেখুৱাই থৈ গ'ল। সিংহদেৱে ভালদৰেই বুজিছিল যি বন্দুক বাৰুদেৰে নোৱাৰি সেই কাম গীত, কবিতা, নাটকেৰে জনগনক বুজায় পাৰি। জনগনৰ ওচৰ চাপিবলৈ পুলিচ মিলিটাৰিতকৈ দোতৰা, টোল, খোলহে বেছি কাৰ্যকাৰী। দুষ্কৃতি ৰোধ কৰিবলৈ সুস্থ ৰুচিবোধ সংস্কৃতিৰ যে অতিকৈ প্ৰয়োজন সেয়া আমাক কেৱল বহুৰৰ আগেয়ে শংকৰ - মাধৱে কৈছিল, জ্যোতিপ্ৰসাদে 'মোৰে অসমৰে মোৰে ভাৰতৰে চিৰ সুন্দৰ সংস্কৃতি, গীতেৰে সংস্কৃতিৰ লগত ৰাজনীতি কৰিছিল, ঠিক তেনেকৈ সিংহ দেৱে গুৱাহাটীৰ মাজ মজিয়াত থকা ৰৱীন্দ্ৰ ভৱনকে কেন্দ্ৰবিন্দু হিচাপে লৈ কুৰি দফীয়া আটনি বহুল প্ৰচাৰ কৰিছিল। নিৱনুৱা সমস্যা কিছু পৰিমাণে হ্রাস কৰিবলৈ তেখেতে যুৱচামক অটোৰিষ্টা চলাবলৈ আহ্বান কৰিছিল। তেওঁৰ দিনতে লুপ্তপ্ৰায় থলুৱা সংস্কৃতিবোৰ উদ্ধাৰ হৈছিল। পুতলা নাচ, ডুবি নাচ, দেওধনি, গোৱালপাৰাৰ নানা ৰহনীয়া কৃষ্টিবোৰ খন ধৰি উঠিছিল। এই নেতা গৰাকীৰ বিৰামহীন অক্লান্ত পৰিশ্ৰম, শ্ৰম মৰ্যাদা, কৰ্তব্য পৰায়ণতা আজিৰ প্ৰজন্মৰ বাবে আদৰ্শস্বৰূপ।

যদিও তেওঁ আজি আমাৰ মাজত নাই তথাপি তেওঁৰ কৰ্মৰাজিৰ বাবে চিৰদিন আমাৰ মাজতে থাকিব। শৰৎ চন্দ্ৰ সিংহৰ আদৰ্শই আমাৰ নতুন প্ৰজন্মক উৎসাহিত কৰক। যেন অসম মাতৃয়ে জাতীয় ঐক্য সম্প্ৰদায়িক সন্ত্ৰাৰ, জনজাতি - অজনজাতি বিদ্বেষ, ধনী দুখীয়াৰ প্ৰভেদ দূৰ কৰি অসমক ভাৰতৰ ভিতৰতে আগশাৰীৰ প্ৰগতিশীল আৰু শান্তিময় ৰাজ্য হিচাপে গঠন কৰিব পাৰে। শেষত এইজনা মহান ব্যক্তি অসমৰ ৰাজনীতিৰ পথাৰৰ পিতামহ স্বৰূপ শৰৎ সিংহৰ বিদেহী আত্মাৰ চিৰ শান্তি কামনা কৰিছোঁ।

অজন্তা ইলোৰা

বল্লজ্যোতি ৰাভা
উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ (কলা)

আইতাৰ মুখত শুনিছিলো সোণৰ কাঠীৰ স্পৰ্শত শতাব্দীৰ নিদ্ৰা ভাঙি ৰাজকুমাৰীয়ে চকু মেলাৰ সাধু। অজন্তা যেন সেই ৰূপ কথাৰ ৰাজকুমাৰী। সহস্ৰাব্দৰ নিদ্ৰাৰ শেষত যেন হঠাৎ চকু মেলিছিল ১৮১৭ চনত। সেই সময়ত পৰাধীন ভাৰতৰ এই অজন্তা পাহাৰৰ ওপৰত এদল ইংৰাজ সৈনিকে শিবিৰ স্থাপন কৰিছিল। হঠাৎ কেইজনমান সৈনিকে লক্ষ্য কৰিলে নদীৰ সিপাৰত পাহাৰৰ গাত শাৰী শাৰী স্তম্ভ আৰু দেৱাল। দুঃসাহসী কেইজনমান সৈনিকে থিয় পাহাৰেদি নামি আহিল নদীলৈ। লতা-গুল্মৰে আৱৰি থকা ইটোফালৰ গুহাৰ সমতললৈ উঠি গ'ল তেওঁলোক। বন্যজন্তু আৰু বাদুলীৰ বাসস্থান জয়াল এই গুহাৰ ওপৰত হেজাৰ বছৰৰ পিছত স্পৰ্শ পৰিল মানুহৰ। তেওঁলোক স্তম্ভিত হৈ গ'ল।

মানুহৰ মাজলৈ তেওঁলোক ঘূৰি আহিল। তেওঁলোকৰ কথা কোনো কোনোৱে বিশ্বাস কৰে কোনোৱে নকৰে। কোনোও গুৰুত্ব নিদিয়ৈ তেওঁলোকৰ কথাত। শেষত কেইজনমান উৎসাহী লোক ওলাই আহিল সত্যাসত্য প্ৰমাণ কৰিবলৈ। সৈনিকসকলে তেওঁলোকক নিৰ্দেশ দিলে। হায়দৰাবাদ ৰাজ্যৰ কান্দেচ জিলাৰ ইন্দ্ৰাদি পৰ্বতমালাত এক উপত্যকা আছে। এই পৰ্বতৰ এফালে দাক্ষিণাত্যৰ মালভূমি আৰু সিপাৰে তাপ্তি নদীৰ অৱবাহিকা। বাগোড়া নামৰ এখন নদী এই পাহাৰৰ মাজেদি একা-বেকা হৈ বৈ গৈছে। এই

বাগোড়াই সাত কুণ্ড জলপ্ৰপাতৰ কাষত অশ্বখুৰাকৃতিৰে বৈ গৈছে। তাতেই এই গুহাৰ অৱস্থান।

বহুত কষ্ট কৰি বিচাৰি বিচাৰি তেওঁলোকে উদ্ধাৰ কৰিলে অজন্তাৰ গুহা। লোকালয়লৈ ঘূৰি আহি তেওঁলোকে অভিজ্ঞতাৰ কথা প্ৰকাশ কৰে। অজন্তা উদ্ধাৰৰ সম্পূৰ্ণ এটা যুগৰ পিচত অৰ্থাৎ ১৮২৯ চনত কলকাতাৰ (তেতিয়াৰ কলিকতা) ৰয়েল এছিয়াটিক ছ'ছাইটিৰ বাৰ্ষিক অধিবেশনত। আৰু এটা দশক পাৰ হৈ গ'ল জেমছ ফাণ্ডচন নামৰ এগৰাকী ব্ৰিটিছ পণ্ডিত আৰু কলাৰসিকৰ হাতত পৰিল সেই অভিজ্ঞতাৰ প্ৰৱন্ধটো। ভাৰতীয় স্থাপত্য সন্দৰ্ভত তেওঁৰ উৎসাহো আছিল যথেষ্ট। এই মহান পণ্ডিত গৰাকীয়ে নিজে গৈ গুহাবোৰ পৰিদৰ্শন কৰি যেতিয়া এছিয়াটিক ছ'ছাইটিৰ মুখপত্ৰত প্ৰবন্ধ লিখিলে, তেতিয়াহে প্ৰকৃত অৰ্থত পোহৰলৈ ওলাই আহিল অজন্তা (১৮৪৪ চনত)। ই ষ্টু ইণ্ডিয়া কোম্পানীৰ পৰিচালকসকলে মাদ্ৰাছ পল্টনৰ সেনাধ্যক্ষ কেণ্ডেইন ৰবাৰ্ট গীলক পঠালে অজন্তাৰ চিত্ৰৰ অনুলিপি তৈয়াৰ কৰাৰ কামত। মেজৰ গীলে সুদীৰ্ঘ বিশ বছৰ ধৰি অজন্তাৰ গুহাত কাম কৰিছিল। তেওঁৰ অধ্যৱসায়ৰ কথা ভাবিলে স্তম্ভিত নহৈ নোৱাৰি। তেওঁ অকলেই সেই জয়াল গুহাবোৰৰ মাজত কাম কৰিছিল। আৰু আঁকি উলিয়াইছিল বৃহৎ আয়তনৰ বহুতো অইল পেইন্টিং। সকলোবোৰ ছবি বিলাতলৈ পঠোৱাৰ ব্যৱস্থা

কৰা হ'ল। কিন্তু অত্যন্ত দুখৰ কথা যে ১৮৬৬ চনত চিডেনহাম ক্ৰিষ্টেন পেলোচত অনুষ্ঠিত এক প্ৰদৰ্শনীত মাত্ৰ পাঁচখন ছবিৰ বাবে বাকীবোৰ সকলো পুৰি ছাই হৈ যায়। এনেকুৱা ডাঙৰ অগ্নিকাণ্ড কেনেকৈ সংঘটিত হ'ল- সেই কথা ক'ব নোৱাৰি। কিন্তু এটা কথা ক'ব পাৰি যি ক্ষতি হ'ল সেই ক্ষতি অপূৰণীয়। কাৰণ মেজৰ গীলে দেখাৰ সময়ত অজন্তাৰ গুহাবোৰ আছিল প্ৰায় অক্ষত অৱস্থাত। তাতোকৈ ডাঙৰ কথা যে মেজৰ গীলে এনেকুৱা কেইখনমান ছবিৰ অনুলিপি কৰিছিল যিবোৰ বাস্তৱত একেবাৰেই অৱলুপ্ত। সি যি কি নহওক, বাকী পাঁচখন ছবি আঞ্জিও কেনচিংটন সংগ্ৰহালয়ত সযত্নে ৰখা হৈছে।

মেজৰ গীলৰ পিছত অজন্তাৰ গুহালৈ আহিল বোম্বাইৰ শিল্প বিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ জৰ্জ গ্ৰিফিথ। জেমছ কাৰ্ডচন আৰু ডাঃ বাৰ্জেটৰ উৎসাহতেই চৰকাৰে এই কামৰ বাবে পুনৰ টকা অনুদান কৰে আৰু অধ্যক্ষ গ্ৰিফিথে তেওঁৰ বিদ্যালয়ৰ কেইজনমান উৎসাহী ছাত্ৰক লৈ ১৮৭৫ চনত পুনৰ কাম আৰম্ভ কৰে। প্ৰায় দহ বছৰৰ তেওঁলোকৰ নিৰলস পৰিশ্ৰমৰ ফলশ্ৰুতি দেখিবলৈ পোৱা গ'ল ১৮৮৫ চনত। ছাত্ৰসকলে অঁকা এই ছবিসমূহ লৈ ঘূৰি আহিল সভ্য জগতলৈ।

১,২,৬,৯,১০,১৬,১৭,১৯,২১ আৰু ২২ নম্বৰ গুহাবোৰত থকা মুঠ ৩৩৫ খন ছবি অঁকা হৈছিল আৰু অধ্যক্ষ গ্ৰিফিথে এই অমূল্য চিত্ৰসম্ভাৰ বিলাতলৈ পঠাই দিলে। পশ্চিমৰ জগত স্তব্ধ হৈ পৰিল অজন্তাৰ ৰূপত। দুৰ্ভাগ্যবশতঃ আকৌ এক বিধ্বংসী অগ্নিকাণ্ডত ১২ জুন ১৮৮৫ চনত এই অনবদ্য চিত্ৰভাণ্ডাৰৰ অধিকাংশ চিত্ৰই নষ্ট হৈ যায়। ৮৭ খন ছবি সম্পূৰ্ণ ভস্মীভূত, ১৯১ খন আংশিক পোৰা, অৱশিষ্ট ৫৬ খন ছবি ডিষ্টেবিয়া আৰু এলবাৰ্ট সংগ্ৰহালয়ত সংৰক্ষিত। এই এঘাৰ বছৰ পিছত প্ৰকাশ কৰে 'দি পেইণ্টিংছ ইন দি বুদ্ধিষ্ট কেভ অৱ অজন্তা' (লণ্ডন, ১৮৯৬) নামৰ গ্ৰন্থখনি। যিবিলাক ছবি বন্ধা পৰিছিল বা যিবিলাক স্বেচ্ছ তেওঁৰ ওচৰত ভাৰতবৰ্ষত আছিল তাৰ ওপৰতেই নিৰ্ভৰ কৰি দুই খণ্ডত প্ৰকাশিত এই গ্ৰন্থখনিয়ে অজন্তাৰ বিষয়ে প্ৰথম প্ৰামাণিক দলিল।

ইতিমধ্যে দৃষ্টিকাৰী কিছুলোকে মহানন্দে আৰম্ভ কৰিলে অজন্তাৰ লুণ্ঠন কাৰ্য। অৱক্ষিত গুহাৰ পৰা তেওঁলোকে ছবি চুৰ কৰা কাৰ্যত লিপ্ত হ'ল। কিন্তু এইবোৰতো গেলাৰীত সজোৱা ফ্ৰেমযুক্ত ছবি নহয় - গতিকে এইবোৰ চুৰ কৰা যায়? তেওঁলোকে কোৰ, ছুৰী, কটাৰী আদিৰে আৰম্ভ কৰিলে

দেৱাল কাটি ছবি চুৰ কৰা কাৰ্য। এই দলৰ লগত সেই সময়ত হায়দৰাবাদৰ নিজামৰ কৰ্মচাৰীসকলেই কেৱল যুক্ত নাছিল, বোম্বাইৰ এজন প্ৰত্নতাত্ত্বিক ডাঃ বাৰ্ডো যুক্ত আছিল। এই ডকইতসকলৰ ভাগ্যত লাভৰ অংকত পৰিছিল কেৱল মাত্ৰ কেইবা কিলো বৰ্গীল ধূলি। বিশ্বৰ ললিতকলাৰ লোকচানৰ খতিয়ানত যি অংক যুক্ত হ'ল - সেয়া অনুমান কৰিবলৈও টান। যি কি নহওক, শেষত ১৯০৩ চনত নিজাম বাহাদুৰৰ চৈতন্য ঘূৰিল - তেওঁ আইন কৰি এই লুণ্ঠন কাৰ্য বন্ধ কৰাৰ যত্ন কৰিলে। কিন্তু ইতিমধ্যে ধুমুহা, বতাহ আৰু লুণ্ঠনকাৰীৰ অত্যাচাৰত অজন্তাৰ বহু ছবিয়েই অন্ধকাৰ কৰাল গ্ৰাসত আবদ্ধ হৈ পৰিল।

হায়দৰাবাদত নিজামে ১৯১৪ চনত তেওঁৰ চৰকাৰৰ অধীনত এটি পুৰাতত্ত্ব বিভাগ খোলে আৰু অজন্তাৰ গুহাচিত্ৰবোৰ সংৰক্ষণৰ বাবে যত্নবান হয়। ১৯২০ চনৰ পৰা ১৯২২ চন পৰ্যন্ত নিজামৰ প্ৰচেষ্টাত তথা অৰ্থদানত দুজন ইটালিয়ান বিশেষজ্ঞ, অধ্যাপক লবেনৎচো চেচোচানি আৰু কাউণ্ট আৰ্চিনিয়ে বহু পৰিশ্ৰম কৰি গুহাচিত্ৰবোৰ পৰিষ্কাৰ কৰে। ইতিমধ্যে চিত্ৰবোৰ পৰিষ্কাৰ আৰু মেৰামতি কৰিবৰ বাবে যিকেইজন নিকট শিল্পীয়ে নিজৰ ইচ্ছামতে অঙ্কিত ৰঙৰ ব্যৱহাৰ কৰি অজন্তাৰ চিত্ৰবোৰক সৰ্বনাশৰ পথলৈ ঠেলি দিছিল, এই দুগৰাকী বিশেষজ্ঞই তেওঁলোকৰ অপকৰ্মবোৰ অৰ্থাৎ নতুন ৰঙৰ স্তৰবোৰ ঘঁহি ঘঁহি তুলি দিলে। তাৰ ওপৰত আঠাৰ দৰে স্ৰচ্ছ এবিধ প্ৰলেপ দিলে, যাতে ৰংবোৰ জ্বলি নাযায় আৰু দেৱালৰ পৰা খহি নপৰে। নিজাম চৰকাৰৰ পুৰাতত্ত্ব বিভাগে আৰু এটা ভাল কাম কৰিলে। ডাঃ গোলাম ইয়াজদানিৰ সম্পাদনাত ডাঙৰ চাৰিটা খণ্ডত অজন্তাৰ এটা এলবাম প্ৰকাশ কৰিলে। তদুপৰি বাষ্ট্ৰসংঘৰ ইউনেস্কোৱে অজন্তা সম্বন্ধে ৩২টা বৰ্গীল ছবিসহ চমৎকাৰ এলবাম প্ৰকাশ কৰে। স্বাধীনতাৰ পিছত ভাৰত চৰকাৰৰ ললিত কলা একাডেমীয়ে অজন্তাৰ ওপৰত এটা এলবাম ১৯৫৬ চনত প্ৰকাশ কৰি উলিয়ায়।

অজন্তাত সৰ্বমুঠ ত্ৰিশটা গুহা-মন্দিৰ আছে। এই গুহাবোৰ কিছু প্ৰাকৃতিক গুহা নহয়। বস্তুতঃ ডাঙৰ-ডাঙৰ শিল কাটি নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল এই গুহাবোৰ। তাৰ পিছত অমসৃণ শিলৰ দেৱালবোৰ ঘঁহি ঘঁহি মসৃণ কৰা হয় গুহাৰ ভিতৰখন। এই ত্ৰিশটা মন্দিৰৰ ভিতৰত মাত্ৰ পাঁচটা হৈছে চৈত্য বা উপাসনা গৃহ। সেইকেইটা ক্ৰমে ৯,১০,১৯,২৬ আৰু ২৯ নং গুহা।

বাকী ২৫ টা বিহাৰ বা সংঘাৰাম। এইবোৰ হৈছে বৌদ্ধ ভিক্ষুকসকলৰ আবাসস্থল। উপাসনা গুহাবোৰ ভিতৰত অন্যতম হৈছে ১০ নং গুহাটো। মুঠতে ১০, ৯, ৮, ১২, ১৩ আৰু ৩০ নং গুহাকেইটা খ্ৰীষ্টপূৰ্ব দশবছৰৰ আগৰপৰা খ্ৰীষ্টজন্মৰ দশ বছৰ পিছলৈকে মুঠ চাৰিশ বছৰৰ সময়ৰ ব্যৱধানত নিৰ্মিত। বাকী গুহাবোৰ সপ্তম শতাব্দীত নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল। অৰ্থাৎ অজন্তা ক্ৰমে ক্ৰমে গঢ়ি উঠিছিল প্ৰায় ছয়-সাতশ বছৰ ধৰি আৰু অৱজ্ঞাত পৰি আছিল আৰু এঘাৰশ বছৰ।

কোনো অজন্তা পাহাৰৰ বুকত প্ৰথম ছাৰ বছৰাই গুহা মন্দিৰ নিৰ্মাণৰ কাম আৰম্ভ কৰিছিল, তাক জনাৰ কোনো উপায় নাই। সম্ৰাট অশোকৰ সময়তেই গয়াৰ ওচৰত চাৰিটা গুহা মন্দিৰ নিৰ্মাণ হৈছিল - সুদামা, কৰ্ণ-কৌপৰ, লোমশ-ঋষি আৰু বিশ্ব ষোপড়ি। এই বিলাকো কিন্তু প্ৰাকৃতিক গুহা নাছিল, অশোকৰ সময়তেই বৌদ্ধ ধৰ্মই নতুনকৈ প্ৰাণ পাই উঠিছিল। বৌদ্ধ ভিক্ষুৰ দল লোকালয় ত্যাগ কৰি নিৰ্জন প্ৰান্তৰত তেওঁলোকৰ উপাসনা গৃহ নিৰ্মাণ কাৰ্যত প্ৰয়াসী হৈছিল। প্ৰায় মৌৰ্য যুগতেই অজন্তাৰ দশম গুহা নিৰ্মাণৰ কাম আৰম্ভ হৈছিল। সেই সময়ত বৌদ্ধ মূৰ্তি নিৰ্মাণ কৰা নহৈছিল। শাক্য মুণিক বুজাবৰ বাবে কিছুমান সাংকেতিক চিহ্ন-পদুম ফুল, ধৰ্ম চক্ৰ, স্তূপ, চৰণ-চিহ্ন, বোধিবৃক্ষ বা শূণ্য সিংহাসন অথবা শূণ্য ৰাজচক্ৰ আদি ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল। অজন্তাৰ অষ্টম, নৱম, দশম, দ্বাদশ আৰু ত্ৰয়োদশ গুহা মন্দিৰবোৰ এই যুগৰ। বৌদ্ধ মূৰ্তি বা চিত্ৰ থকা গুহাবোৰ তাৰ পৰবৰ্তী মহাযান যুগৰ সংযোজন।

আগতেই কৈ আহিছে যে ছয়-সাতশ বছৰ ধৰি তিল-তিলকৈ গঢ়ি উঠিছিল অজন্তা। ঠিক তেনেদৰেই ছয় বছৰৰ ভিতৰত নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল ইলোৰা। কিন্তু ইলোৰাৰ নিৰ্মাণ কাৰ্য অজন্তাতকৈ বহুত পিছত আৰম্ভ হৈছিল। খ্ৰীষ্টাব্দ পঞ্চম শতাব্দীৰ পৰা একাদশ শতাব্দীৰ ভিতৰত নিৰ্মাণ হৈছিল ইলোৰা। ইলোৰাৰ গুহাবোৰ ঔৰংগাবাদৰ পৰা ২৬ কিলোমিটাৰ উত্তৰ দিশত অৱস্থিত। অজন্তাৰ দৰে ইলোৰাৰ গুহাবোৰক কোনো দিন পুনৰুদ্ধাৰ কৰিবলগীয়া হোৱা নাছিল। যুগ যুগ ধৰি এই গুহাবোৰ জনসাধাৰণৰ বাবে মুক্ত আছিল। অনুমান কৰা যায়, বাষ্ট্ৰকুট সাম্ৰাজ্যৰ যুগৰ সমসাময়িক আছিল এই ইলোৰা গুহাবোৰৰ নিৰ্মাণকাৰ্য। ইয়াৰ বৌদ্ধ গুহাবোৰৰ

নিৰ্মাণেই হৈছে আটাইতকৈ পুৰণি। খ্ৰীষ্টাব্দ পঞ্চম শতাব্দীৰ পৰা অষ্টম শতাব্দীৰ ভিতৰত এই গুহাবোৰ নিৰ্মিত। হিন্দু গুহাবোৰ ষষ্ঠ শতাব্দীৰ মাজভাগৰ পৰা নৱম শতাব্দীৰ ভিতৰত নিৰ্মিত আৰু জৈন গুহাবোৰ অষ্টম শতাব্দীৰ পৰা একাদশ শতাব্দীৰ ভিতৰত নিৰ্মিত।

ইলোৰা প্ৰাচীনকালত ভেকল নামে জনাজাত আছিল। ইয়াৰ প্ৰথম বাৰটা গুহা বৌদ্ধ ভিক্ষুকসকলে নিৰ্মাণ কৰিছিল। এই গুহাবোৰত বুদ্ধিসত্ত, শ্ৰাবস্তিৰ আলৌকিক ঘটনা (২য় গুহাত), বুদ্ধৰ আসনত বহি থকা এটা অসম্পূৰ্ণ ভাস্কৰ্য (৩য় গুহাত), ভক্তসকলৰ লগত আসনস্থ বুদ্ধ (৪ৰ্থ গুহা), তাৰা আৰু মহা ময়ূৰী (৬ষ্ঠ গুহা), বিশ্বকৰ্মা (১০ম গুহা) ইত্যাদি ভাস্কৰ্যসমূহ উল্লেখনীয়। এই প্ৰায় বাৰটা গুহাতেই আছে বুদ্ধৰ বিভিন্ন মূৰ্তি। ১৩ নম্বৰ গুহাৰ পৰা ২৯ নম্বৰ গুহালৈকে সকলো গুহাই হিন্দু ভিক্ষুকসকলৰ দ্বাৰা নিৰ্মিত। এই গুহাসমূহত হিন্দু ধৰ্মৰ বহুতো আখ্যানৰ ভাস্কৰ্য আৰু চিত্ৰ আছে। ইলোৰাৰ আটাইতকৈ উল্লেখযোগ্য গুহা হৈছে ১৬ নম্বৰ গুহা। এই গুহাৰ নাম কৈলাস। কৈলাসত শিৱ-পাৰ্বতীৰ কাহিনী সমৃদ্ধ এই গুহাৰ স্থাপত্য আৰু ভাস্কৰ্য অকল্পনীয়। ৩৪ টা মুঠ গুহাৰ শেষৰ পাঁচটা গুহা জৈনসকলৰ। এই গুহা মন্দিৰবোৰত মহাবীৰ, তীৰ্থংকৰ, অম্বিকা আদিৰ কাহিনী সম্বলিত ভাস্কৰ্য প্ৰণিধানযোগ্য। অজন্তাৰ গুহাবোৰ পাহাৰ কাটি এনেকুৱাভাৱে নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল যে তাত তিনি তললৈকে ঘৰ কাটি উলিওৱা হৈছিল। গুহাবোৰৰ ভিতৰত ভিক্ষুকসকল শোৱাৰ বাবে গুহাবোৰ কটাৰ সময়তেই শিলৰ (অভিন্ন) শয্যা কটা হৈছিল। অজন্তা-ইলোৰাৰ গুহাবোৰৰ ভিতৰত পোহৰ সোমোৱাৰ বাবে তেওঁলোকে শিল ঘঁহি ঘঁহি এনেকুৱা চকচকীয়া কৰি তুলিছিল আৰু সেই শিল এক বিশেষ স্থানত ৰখা হৈছিল যাতে তাৰ পৰা প্ৰতিফলিত হৈ অহা পোহৰে গুহাৰ ভিতৰখন আলোকিত কৰি ৰাখিব পাৰে।

শ শ বছৰ ধৰি গঢ়ি উঠিছিল অজন্তা-ইলোৰা। প্ৰথমে হয়তো কেইজনমান বৌদ্ধ ভিক্ষুকৰ নিৰ্জন আবাসস্থল। ক্ৰমে হয়তো এই স্থানৰ মাহাত্ম্যত মুগ্ধ হৈ আহিবলৈ ধৰিছিল অন্যান্য ভিক্ষুকসকল। মহাযান যোগাচাৰৰ প্ৰবৰ্তক মহাভিক্ষু আসংগ যে দীৰ্ঘ দিন এই গুহাত বাস কৰিছিল তাৰ প্ৰমাণ পোৱা যায় বৌদ্ধ শাস্ত্ৰত। সেই সময়ত অজন্তাৰ কি নাম আছিল, আজি আৰু জনাৰ উপায় নাই। নৱম বা দশম শতাব্দীৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপে

পৰিভ্ৰমণ হৈছিল অজন্তা আৰু তাৰ দূশমান বহুবৰ পিছতেই হয়তোবা ইলোৰা। কিন্তু কিয় ? ব্ৰাহ্মণ্য ধৰ্মৰ ধ্বংসাধাৰীসকলে অথবা মুছলমানসকলে আহি এই নিৰ্জন গুহাবাসী বৌদ্ধ ভিক্ষুকসকলক যে আক্ৰমণ কৰা নাছিল সেই কথা কোৱা কঠিন। মূৰ্তিবোৰৰ নাক ভঙা নাই, দেৱাল চিত্ৰবোৰো অক্ষত অৱস্থাত আছিল। অগ্নিকাণ্ড বা লুণ্ঠনবোৰো কোনো চিহ্ন পোৱা নাযায়। যদি কোনো ৰাজনৈতিক কাৰণত অথবা মহামাৰীৰ ভয়ত ভিক্ষুক দল কোনো নিৰাপদ আশ্ৰয়লৈ পলাই গৈছিল আৰু ঘূৰি অহাৰ কোনো সুযোগ পোৱা নাছিল। তেতিয়াহঁলে গুহা মন্দিৰবোৰৰ প্ৰৱেশদ্বাৰ পাথৰেৰে বন্ধ কৰি থৈ যোৱা নাছিলেইবা কিয় ? বন্য জন্তু বা চৰাইৰ অত্যাচাৰৰ পৰা ৰক্ষা কৰিবলৈ অন্ততঃ তেওঁলোকে এই কাম কৰি যাব পাৰিলেহেঁতেন। অজন্তা পুনৰুদ্ধাৰৰ সময়ত কোনো গুহাৰ পৰা ভিক্ষুকসকলৰ ভিক্ষাপাত্ৰ, জপমালা, বাচন পত্ৰ একোকেইতো পোৱা হোৱা নাই। তেতিয়াহঁলে ?

এইখিনিতে কৈ থওঁ, অজন্তা-ইলোৰা বৰ্তমান মহাৰাষ্ট্ৰৰ ঔৰংগাবাদ নগৰৰ ওচৰত। মুম্বাইৰ পৰা ঔৰংগাবাদলৈ প্ৰায় দুঘণ্টা সময় লাগে। ৩৭৫ কিলোমিটাৰ বাজ্ৰ। ঔৰংগাবাদৰ পৰা অজন্তালৈ ১০৭ কিলোমিটাৰ। নিৰ্দিষ্ট সময়ৰ অন্তৰে-

অন্তৰে পোৱা যায় চৰকাৰী বাছৰ সুবিধা। ঔৰংগাবাদৰ পৰা মাত্ৰ ২৫ কিলোমিটাৰ দূৰত্বত অৱস্থিত ইলোৰা। অহা-যোৱাৰ বাবে বাছৰ সু-ব্যৱস্থা আছে। থকাৰ বাবেও অজন্তা - ইলোৰাৰ ওচৰত গেষ্ট হাউছ, হোটেল আদিৰ ব্যৱস্থা আছে। সোমবাৰ আৰু ৰাষ্ট্ৰীয় বন্ধৰ দিনৰ বাদে পুৱা ৯ বজাৰ পৰা আবেলি ৫.৩০ বজালৈকে পৰিদৰ্শকৰ বাবে মুক্ত অজন্তা-ইলোৰা।

ইলোৰাৰ স্থাপত্য আৰু ভাস্কৰ্য আৰু অজন্তাৰ প্ৰধানতঃ দেৱালচিত্ৰৰ কথা ভাবিলে ভাব হয় ইওঁ এক স্বৰ্গ। জীৱ শ্ৰেষ্ঠ মানুহৰ কোমল হাতৰ মসৃণ স্পৰ্শৰে কঠিন শিলালয়ক ৰূপান্তৰিত কৰিছে আন এক ভূ-স্বৰ্গলৈ। এটা কথা ভাবি অবাৰ হ'ব লাগে - সহস্ৰাব্দৰ ধুমুহা-বতাহ, বৃষ্টি-বন্যা, বন্য জন্তু-চৰাইৰ অত্যাচাৰতো কিন্তু চিত্ৰবোৰ আছিল অক্ষান। আৰু আধুনিক সভ্য জগতে তাৰ সন্ধান পোৱাৰ এই দুশ বছৰৰ ভিতৰতেই শুকাই যাবলৈ ধৰিছে গুহাৰ সৌন্দৰ্য। ইয়াৰ কাৰণে কি সভ্যতাৰ মুখা-পিছা মানুহেই দায়ী ? উনবিংশ শতাব্দীৰ শেষাৰ্ধৰ পৰা বিংশ শতাব্দীৰ জন্মমূহূৰ্ত্ত পৰ্যন্ত পঁচিশ-ত্ৰিশ বছৰত মানুহৰ অত্যাচাৰতেই অজন্তাৰ যোৱাটো গুহাৰ চিত্ৰ কমি আহি আছেগৈ মাত্ৰ ছটা। এই আধুনিক সমাজখন সঁচাই অজন্তা-ইলোৰাৰ সমুখত সভ্যনে ?

অসমীয়া লোক সমাজত ফকৰা-যোজনাৰ স্থান

শ্ৰীমতী বেগম (মিলি)
মাত্ৰক দ্বিতীয় বৰ্ষ (কলা)

পৃথিৱীৰ বিভিন্ন ভাষা-ভাষী লোকসমাজৰ মাজত ফকৰা-যোজনাৰ প্ৰচলন দেখা যায়। অসমীয়া লোকসমাজত ইয়াৰ এক বিশেষ স্থান আছে। ফকৰা-যোজনাৰ লগতে প্ৰবচন বা প্ৰবাদ বাক্য, পটন্তৰ জঁতুৱাঠাচ, খণ্ডবাক্য অসমীয়া লোকসাহিত্যৰ আপুৰুগীয়া সম্পদ।

ফকৰা-যোজনা আৰু প্ৰবচনবোৰত সাংসাৰিক অভিজ্ঞতালব্ধ জ্ঞানমূলক নীতি, বিভিন্ন সময়ত প্ৰচলিত জীৱনচৰ্যা আৰু আদৰ্শবাদ, জাতিৰ মনস্তত্ত্ব, আচাৰ-ব্যৱহাৰ, ৰুচি-অভিৰুচি আৰু বহু ক্ষেত্ৰত সমালোচনাও পোৱা যায়। ফকৰা-যোজনাবোৰ লোক প্ৰজ্ঞাৰ সূক্ষ্ম সমষ্টি। ইয়াত লোক সাহিত্যৰ দৰে লোক প্ৰজ্ঞাৰ স্বতস্বূৰ্ত্ত প্ৰকাশ পোৱা যায়। হেমচন্দ্ৰ বৰুৱাৰ মতে, জীৱনৰ চৰম সত্যবোৰৰ বিষয়ে চিন্তাৰ অৱকাশ নথকা সাধাৰণ মানুহৰ এটা জীৱনৰ বা এটা দিনৰ দ্বিগুণ অভিজ্ঞতা কেতিয়াবা এটা জাতিৰ কেইবা পুৰুষৰো অভিজ্ঞতাৰ দ্বাৰা বান্ধি লোকোজ্ঞানৰূপে ফকৰা-যোজনাবোৰৰ সৃষ্টি হয়। এই ক্ষেত্ৰত যোজনাবোৰ আমাৰ জ্ঞানৰ ভঁৰালৰ সম্পত্তি হৈ ৰৈ গৈছে। এই প্ৰবাদ বাক্যবোৰ সাধাৰণতে গুঢ়াৰ্থক। ইয়াৰ অন্তৰালত বহুসাময়ভাৱে একোটা গভীৰ অৰ্থ সোমাই থাকে। ফকৰা যোজনাই পৃথিৱীৰ আকাৰত প্ৰথমে প্ৰকাশ পাইছিল ইং ১৮৭৭ চনতে। এইদিশত বাটকটীয়া আছিল

মিচনেৰী শ্ৰীমতী টি, অট্টকৰা। তাৰ পিছত ইং ১৮৯৫ চনৰ ২৪ জুলাইত গোৱালপাৰা জিলাৰ উপায়ুক্ত কেপ্তেইন পি. আৰ. গাৰ্ডন আই. চি. এচ. এ.

ইয়াৰ পিছত আৰু বহুতো লিখকৰ হাতত অধিক সংখ্যক ফকৰা যোজনাৰ পুথিয়ে প্ৰকাশ লাভ কৰে।

ব্যৱহাৰিক দিশত ফকৰা যোজনাই অসমীয়া জন জীৱনৰ দৈনন্দিন জীৱনত স্বভাৱ-চৰিত্ৰ, ৰীতি-নীতি, কৃষি-বাণিজ্য, ধৰ্ম-কৰ্মাদি সকলো দিশতে নীতি আৰু আদৰ্শৰ চানেকি হৈ এখন ওখ আসন অধিকাৰ কৰি আছে।

ইয়াতে আমি গোৱালপাৰা অঞ্চলত প্ৰচলিত কৃষি বাণিজ্য সম্পৰ্কীয় এটি ফকৰা-যোজনাৰ কথা উল্লেখ কৰিব পাৰোঁ, যেনে -

“খেতি কৰিবা বাৰে
বণিজ কৰিবা নাৱে।।”

ইয়াৰোপৰি স্বভাৱ-চৰিত্ৰ সম্পৰ্কেও অসমৰ বিভিন্ন অঞ্চলত বহুতো ফকৰা যোজনাৰ উদাহৰণ আমি পাবোঁ। তেনেদৰে গোৱালপাৰা অঞ্চলত এই সম্পৰ্কে প্ৰচলিত এটি যোজনা পটন্তৰৰ উদাহৰণ হ'ল -

“আলসীয়াৰে আলসীয়া
খালৈ গেল ভাসিয়া

Education makes a people easy to lead, but difficult to drive; easy to govern, but impossible to enslave.

- Lord Brougham.

Passion always goes, and boredom stays.

- Coco Chanal.

Think globally, act locally

- Anonymous; Friends of the Earth slogan.

Fashion is something bararous, for it produces innovation without reason and imitation without benefit.

- George Satayana

যাওক খালৈ ভাসিয়া
আৰু বনাম বসিয়া।”

তেনেদৰে, অসমীয়া নাৰী, গাভৰু বোৱা-কটা বিদ্যাত
অতি নিপুন। এই সম্পৰ্কীয় বহুতো ফকৰা যোজনাও আমি
অসমীয়া সমাজত পাওঁ। যেনে - বব নাজানো কাটিব
নাজানো

হালোৱা চহাব জী
এখন গামোচা বৈ থৈ আহিছে
পদুম সাত শাৰী দি।।

এইবোৰৰ উপৰিও অসমীয়া লোক সমাজত এনে
কিছুমান ফকৰা যোজনা পোৱা যায় যিবোৰৰ অন্তৰালত
একোটা কাহিনী লুকুই থকা যেন অনুমান হয়। তেনে এটি
ফকৰা যোজনাৰ উদাহৰণ আমি দিব পাৰো যেনে -

‘ঘাৱৎ চন্দ্ৰাবলী তাৱৎ কঠীয়া’

অসমীয়া লোক সমাজত নাৰীৰ ৰূপ-চৰিত্ৰ, জাত-

সম্প্ৰদায়, শাছ-বোৱাৰী, আলহী অতিথিক উপলক্ষ্য কৰিও
বহুতো ফকৰা যোজনাৰ প্ৰচলন আছে।

সাম্প্ৰতিক কালৰ পৰা আমি ৫৫২ বছৰৰ পিছলৈ
দৃষ্টিপাত কৰিলে দেখা পাওঁ যে মহাপুৰুষ শ্ৰী শংকৰদেৱেও
তেৱাৰ বিভিন্ন শাস্ত্ৰৰ লিখনিত ফকৰা-যোজনাৰ স্থান দিছিল।

গতিকে, আমি ক’ব পাৰো যে পূৰ্বৰে পৰা বৰ্তমান
সময়লৈকে অসমীয়া লোক সমাজত ফকৰা যোজনাৰে
অসমীয়া জাতিৰ বিভিন্ন উপাদানৰ মাজত সোমাই এক বিশেষ
আসন অধিকাৰ কৰি আছে।

কিন্তু, যুগ পৰিৱৰ্তনৰ লগত প্ৰবাদ প্ৰবচনবোৰৰ উদ্ভৱ
আৰু লয় ঘনিষ্ঠভাৱে জড়িত। সমাজৰ প্ৰয়োজনে ইয়াক জন্ম
দিয়ে, সমাজৰ পৰিৱৰ্তনৰ লগে লগে কিছুমান প্ৰবাদ পটন্তৰ
অচল টকাৰ দৰে লুপ্ত হয়। এই কাৰণেই আধুনিক সভ্যতাৰ
লগত খাপ নোখোৱা বহুতো প্ৰবাদ পটন্তৰ আৰু যোজনা
অপ্ৰচলিত হৈ লয় পাব ধৰিছে।

স্মৃতিঃ মানৱ আৰু প্ৰকৃতি

মনোৰাৰ হোছেইন (মুনু)

উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ

সাধাৰণ অৰ্থত, স্মৃতি বুলিলে আমি অতীতৰ কিবা-
কিবি চিহ্ন বা ঘটনা মনত থকাৰ কথাকেই বুজোঁ। ইয়াৰে
কিছুমান মানৱ জাতিৰ আনকৈতবোৰ প্ৰাকৃতিক। মানৱ জাতিৰ
স্মৃতি আকৌ শিক্ষা-দীক্ষা, ঘাত-প্ৰতিঘাত, লেন-দেন,
অৰ্থনৈতিক, ৰাজনৈতিক আদিয়ে প্ৰধান। প্ৰাকৃতিক স্মৃতিৰ
ভিতৰত প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগ যেনে ঃ ভূমিকম্প, আগ্নেয়গিৰি,
বানপানী, বজ্ৰপাত, বতৰ আৰু প্ৰাকৃতিক দৃশ্যই উল্লেখনীয়।

মোৰ স্মৃতিৰ দৰ্শনত গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ এটি
দৃশ্যৰ স্মৃতি উল্লেখ কৰিম। প্ৰথম দৰ্শনত ওপজা প্ৰেম
আচলতে স্মৃতি। ২০০৫ চনৰ জুন মাহৰ ১৮ তাৰিখত মই
এইখন মহাবিদ্যালয়ত নাম লিখো। উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম
বৰ্ষৰ ছাত্ৰ হিচাপে ০২-০৭-০৫ তাৰিখৰ পৰা শ্ৰেণী আৰম্ভ
হয়। আমি ড° আবুল মাছুম ছাৰক অধ্যক্ষ আৰু এ. এছ. আৰ.
আহমেদ ছাৰক উপাধ্যক্ষ পদত পাওঁ। সেই বছৰত নৱাগত
সকলৰ ভাগ্য ভাল বুলিয়েই ক’ব পাৰি। কিয়নো, সেই বছৰতেই
মহাবিদ্যালয়খনে ৫০ বছৰত ভৰি দিয়ে। তাৰ স্মৃতিৰ বাবে
“সোণালী জয়ন্তী সমাৰোহ” সুচল ভাৱে আয়োজন কৰা হয়।

নাচ-গান, আবৃত্তি, তৰ্ক প্ৰতিযোগিতা প্ৰশ্নোত্তৰ
প্ৰতিযোগিতা আদি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী লগতে শিক্ষাওক-সকলৰ
অনুকম্পাত সন্তোষে পতা হ’ল। দূৰ-দূৰণিৰ পৰা মহৎ লোক,
ভদ্ৰ মানুহ, ভদ্ৰ মহিলা আদি নানা জাতি-ধৰ্মৰ সন্ত লোক
আহি আমাক বহু কথাই শিকালে। নানা মেল-মিটিং, বিভিন্ন
ধৰণৰ আলোচনা অনুষ্ঠানৰ পৰা আমি নজনা কথা জানিলো,
আচাৰ-ব্যৱহাৰ শিকলো। বিভিন্ন প্ৰদৰ্শনী চাই ভাল লগাব

লগতে জ্ঞান ভাণ্ডাৰ অগাধ হৈ ব’ল। সকলো চাই ভাল লাগিল
কিন্তু .....। কিন্তুটো হ’ল মনত বিখাদেৰে ভৰি পৰিল। ৫০
বছৰত এইখন মহাবিদ্যালয় যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী লগতে
শিৰোমণি সকল আহিছিল তাৰে স্মৃতি। ই যে স্মৃতি, মোৰ
অন্তৰত চিৰ স্মৃতি হৈয়ে জিলিকি থাকিব।

মৰমৰ মাছুম ছাৰ! মাছুম ছাৰে আমাক ‘গণিত’ পাঠদান
কৰিছিল। মধুৰ সুৰ, মসৃণ ভাষা আৰু হাঁহি মুখেৰে ক্ৰটিপূৰ্ণ
পাঠদান কৰিছিল ওজাদেও জনে। লগতে নানা কৌতুক
অভিনয় কৰি আমাক আনন্দ দিছিল। মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰিয়
ছাৰজনে আমাক আৰু শিকাবনে? ক’ত তেখেতক দেখোন
লগ নোপোৱাই হ’লো! ক’ত গ’ল তেখেতৰ নিয়মীয়া
কলেজত আহা! নিয়মীয়া শ্ৰেণী কোঠা। ক’ত গ’ল তেখেতৰ
অফিচ কাম। ক’ত গ’ল তেখেতৰ মহাবিদ্যালয় কৰণীয় কৰ্তব্য।
নাই কলেজৰ শিৰোমণিজনে নিজম ঠাইত বাস্তৱ হৈ আছে। এ.
এছ. আৰ. আহমেদ আৰু ড° কে. গোস্বামী ক্ৰীড়াংগন দেখিবলৈ
আমাৰ ভাগ্যইনহ’ল। তেখেত সকলক আৰু আমি শিক্ষক হিচাপে
পাম নে? দিন বাগৰি গৈছে, কিন্তু সি স্মৃতি বৈয়ে আছে।

মানৱ জাতিৰ অৰ্থনৈতিক স্মৃতি এটি ভাৱিব লগীয়া
দিশ। আৰ্থিক সমস্যাৰ বাবে বহুতেই উচ্চ শিক্ষাৰ পৰা বঞ্চিত
হোৱাৰ লগতে চৰকাৰী সাহায্যৰ পৰাও এৰি পৰে। ইচ্ছা, সামৰ্থ
থকা স্বত্বেও আৰ্থিক দিশত সাৱলম্বী নোহোৱা বাবে পদ মৰ্যদাৰ
পৰাও বঞ্চিত হয়। বহু দূৰ-দূৰণিৰ পৰা আহি আমাৰ লগত
বহুতেই নাম লিখিছিল। কিন্তু আজিকালিৰ শিক্ষা

- শেহাংশ ২৫ পৃষ্ঠাত

Come mother and fathers,
Throughout the land
And don't criticize
What you can't understand
Your sons and your daughters
Are beyond your command
Your old road is
Rapidly agin'
Please get out of the new one
I you can't lend your hand
For the times they are a-changin'!

- Bob Dylan 1941 :
The Times They Are A Changing' (1964 song)

ধর্ম, বিজ্ঞান

আৰু
বেদান্ত

প্রসাদ কুমাৰ সাহা
প্রবন্ধা, বসায়ন বিজ্ঞান বিভাগ

আধুনিক যুগৰ ভাৰতীয় ঋষিয়ে কৈছিল – "I love science, because it can create the possibility for religion to happen."

বাস্তৱত হিন্দু ধৰ্মত কেতিয়াও ধৰ্ম আৰু বিজ্ঞানৰ বিৰোধ হোৱা নাই। এটা আনটোৰ পৰিপূৰক বুলি চলিছে দুয়োটা বিদ্যাবেই সাধনা। সেয়ে ভাৰতীয় পুৰণি মুনি-ঋষিসকলে বেদ-বেদান্তত যিবিলাক তত্ত্ব উপস্থাপিত কৰি গৈছে, সেইবোৰ আচৰিত ভাৱে আধুনিক বিজ্ঞানৰ আৱিষ্কাৰৰ লগত মিলি গৈছে। কথাটো সুন্দৰকৈ ফুটি উঠিছে, স্বামী বিবেকানন্দৰ ভাষাত – "জগতত যিমান শাস্ত্ৰ আছে, ইয়াৰ মাজত কেৱল বেদান্তৰ উপদেশৰ লগত বহিঃ প্রকৃতি লব্ধ জ্ঞানৰ সামঞ্জস্য পোৱা গৈছে। আধুনিক বিজ্ঞানে যিবিলাক সিদ্ধান্তত উপনীত হৈছে, বেদান্তই বহু শতক আগতেই সেইবিলাক সিদ্ধান্তত উপনীত হৈছিল।" আৰু সেইবাবে ন'বেল বটা পোৱা বিজ্ঞানী ওয়াৰ্ণাৰ কাৰ্ল হাইজেনবাৰ্গে কৈছিল :

"One cannot always distinguish between statements made by eastern Metaphysics based on mystical insight, and the pronouncement of modern physics based on observations, experiments and metaphysical calculations."

ধৰ্মৰ মূলভিত্তি হ'ল বিশ্বাস। প্ৰায়বিলাক ধৰ্মবেই সূচনা

হৈছে এনে এটা অস্তিত্বৰ প্ৰতীতি লৈ যি আমাৰ জাগতিক সীমিত শক্তিৰ পৰা মহত্ত্ব। সেই শক্তিৰ উদ্দেশ্যত পূজা-ভাৰ্ণা, সংকল্প আৰু বিভিন্ন বিধান আৰু দাবীৰ প্ৰতি আনুগত্য ধৰা সেয়েহে অপৰিহাৰ্য। ইয়াকেই ঈশ্বৰ, গড নাইবা আল্লাহ বুলি কোৱা হয়।

বিখ্যাত পদাৰ্থবিদ মিল্টন ৰথম্যানে কৈছিল –
"All of the God theories collapse when three questions are asked:
Where did the god come from, where did god exist before the universe is created and how did this god learn how to create."

বিজ্ঞানী ৰথম্যানেৰ এই প্ৰশ্ন কৰাৰ হেজাৰ হেজাৰ বছৰ আগতে কপিল মুনিয়ে তেওঁৰ সংজ্ঞাত কৈছিল –
"ঈশ্বৰসিদ্ধে"।

ঈশ্বৰ যে আছে সেই কথা প্ৰমাণ কৰিব পৰা নাযায়।
"স্বৰ্গস্থ ঈশ্বৰৰ ধাৰণা কেনেকুৱা?"
প্ৰশ্ন কৰি উত্তৰ দি গৈছে এই যুগৰ ঋষি স্বামী বিবেকানন্দই

"নিছক জড়বাদ"।
ঈশ্বৰৰ নামত যি অনন্ততত্ত্ব আমাৰ সকলোৰে মাজত কপায়িত হৈছে, সেইবিলাকেই বেদান্তৰ প্ৰতিপাদ্য। মেঘৰ

ওপৰত ঈশ্বৰ বহি আছে? ভাবি চাওকচোন কি অৰ্থমৰ কথা। সেয়েই জড়বাদ, জঘন্য জড়বাদ। শিশুসকলে যেতিয়া এইবোৰ ভাবে, তেতিয়া সেইবোৰ ঠিক হ'ব পাৰে, কিন্তু এজন বয়সস্থ ব্যক্তিয়ে যেতিয়া সেইবোৰ শিক্ষা দিয়ে, তেতিয়া সেইটো অত্যন্ত আমনিদায়ক। এই ধাৰণা জড়ৰ পৰা, ইন্দ্ৰিয় ভাবৰ পৰা উদ্ভূত। সেয়ে জানো ধৰ্ম হ'ব পাৰে?

সাম্যবাদৰ প্ৰচাৰক আছিল কাৰ্ল মাৰ্ক্স। তেওঁ ধৰ্মক জনসাধাৰণৰ আফিং বুলি অভিহিত কৰিছে। তেখেতৰ সাম্যবাদনীতিৰ বহু আগতেই বেদান্তই বহুতৰ মাজত একত্ৰ প্ৰচাৰ কৰি গৈছে। আচৰিত এয়ে যে আমাৰ দেশৰ সাম্যবাদীসকলে এতিয়ালৈকে ইয়াক উপেক্ষা কৰি গৈছে। যি হ'ওক, কাৰ্ল মাৰ্ক্সে ধৰ্মীয় শোষণ আৰু বৈজ্ঞানিক সকলৰ নিপীড়ণ ইউৰোপত প্ৰত্যক্ষ কৰিছিল। যিসকল বিজ্ঞানীয়ে তেওঁলোকৰ আৱিষ্কাৰৰ সহায়ত বাইবেলৰ তত্ত্বৰ অসত্যতাৰ প্ৰমাণ দিব খুজিছিল তেওঁলোকৰ ওপৰতেই চলিছিল অকথা নিৰ্যাতন, এনেকি বহু বৈজ্ঞানিকক মৃত্যুদণ্ড পৰ্যন্ত দিয়া হৈছিল।

সৃষ্টি সম্পৰ্কে বাইবেলত আছে যে –

"আৰম্ভণিতে ঈশ্বৰে আকাশ মণ্ডল আৰু পৃথিৱী সৃষ্টি কৰিছিল আৰু মানুহ গছ-গছনিবিলাক সৃষ্টি কৰি ঈশ্বৰে জিৰণি ল'ব গৈছিল"। বিজ্ঞানীসকলৰ উপৰিও, আমাৰ দেশৰ মহামান্য বিবেকানন্দয়ো প্ৰশ্ন কৰিছিল – "ইয়াৰ আগতে ঈশ্বৰে কি কৰিছিল? তেওঁ কি টোপনিত গৈ আছিল? বিজ্ঞানীসকলে সৃষ্টি সম্পৰ্কে এটাৰ পিছত আনটো বহু তত্ত্ব উদ্ভাৱন কৰিছে। বিজ্ঞানীসকলে কৈছে যে – প্ৰায় বাৰশ কৌটি বছৰ আগতে এটা প্ৰচণ্ড বিস্ফোৰণৰ ফলতে আমাৰ এই বিশ্বৰ সৃষ্টি হৈছিল। কিন্তু তেওঁলোকে ক'ব পৰা নাই ইয়াৰ আগতে কি আছিল?"

শ্ৰীমদ্ ভাগৱত আৰু মনু সংহিতাত একে ধৰণৰ সৃষ্টিৰ কথা আছে, কিন্তু তাত কোৱা হৈছে যে এই সৃষ্টি স্থিতি লয় কল্পৰ পৰা কল্পান্তৰত ঘটি আছে, ইয়াত প্ৰথম সৃষ্টি বুলি একো নাই।

কোৱাণ্টাম মেকানিকচ্ তত্ত্ব যি সকল বিজ্ঞানীয়ে দি গ'ল সেইবোৰেও হেজাৰ হেজাৰ বছৰৰ পুৰণি সাংখ্যৰ সৃষ্টি তত্ত্বক সমৰ্থন কৰিছে। ইয়াৰ পাছত মহাবিজ্ঞানী আইনষ্টাইনৰ আপেক্ষিক তত্ত্ব আৰু কোৱাণ্টাম মেকানিকচ্ তত্ত্ব মিলি উপস্থাপিত হ'ল হাইজেনবাৰ্গৰ ইউনিফাইড থিয়ৰি। এতিয়ালৈকে সৃষ্টিৰ বয়স বিজ্ঞানীসকলে যি ধাৰ্য কৰিছে

সেয়াও মিলি গৈছে হিন্দু শাস্ত্ৰৰ লগত। সৃষ্টি তত্ত্ব লৈ আলোচনা কৰিবলৈ যাওতে বিজ্ঞানী ষ্টিফেন হকিংচে কৈছে –

"So long as the universe had a beginning we could suppose it had a creator. But if the universe is self-contained, having no boundary or edge, it would have neither beginning nor end, it would simply be. What place, then for a creator?"

বেদান্তত এই সৃষ্টিক অনাদি, অনন্ত কোৱা হৈছে আৰু কাৰণ হিচাপে ইয়াক এক নৈব্যক্তিক ব্ৰহ্মৰ সত্ত্বা বুলি কোৱা হৈছে। 'ছন্দোগ্য উপনিষদ'ত সেয়ে কোৱা হ'ল – 'সৰ্বখলু ইদং ব্ৰহ্ম তজ্জলানিতি শাস্ত্ৰ উপসীত।"

এই সমগ্ৰ জগৎ স্বৰূপতঃ ব্ৰহ্মই। কাৰণ তাৰ পৰাই জন্ম হয়, লীন হয় আৰু জীয়াই থাকে। এতেকে শাস্ত্ৰ হৈ উপাসনা কৰা। ব্ৰহ্মক কোৱা হয়। "সৰ্বমিদম ভ্যাতোহবাক্যানদৰঃ।" যি সমগ্ৰ জগৎ আৱৰি আছে, যি ইল্লীয় শূণ্য আৰু আগ্ৰহ বৰ্জিত।

বিজ্ঞানী ম্যাক্স প্লেংক- যিজনে কোৱাণ্টাম মেকানিকচ্ তত্ত্ব উদ্ভাৱনা কৰিছিল তেখেতেও শেষত কৈছিল – "God is present everywhere."

মহাবিজ্ঞানী আইনষ্টাইনে তেখেতৰ আপেক্ষিক তত্ত্বত দেখুৱাইছিল যে কেনেকৈ প্ৰতিটো বস্তু সময় আৰু স্থানৰ (space and time) ৰ মাজত বিচৰণ কৰে। সময় স্থানৰ পৰা পৃথক নহয়। সময়ৰ স্থানৰ পৰা কোনো পৃথক অস্তিত্ব নাই। সেই সূত্ৰলৈয়ে বিজ্ঞানীসকলে কৈছে যে ব্ল্যাক হ'ল বা কৃষ্ণ গহ্বৰত তথাকথিত চিংগু লাৰিটি বা গাণিতিক উৎস বিন্দুত য'ত নতুন পদাৰ্থই জন্ম লৈছে তাতে সময় স্তব্ধ হৈ আছে।

সৃষ্টিৰ বৰ্ণনাত বৃহদাৰণ্যক উপনিষদত কোৱা হৈছে – "ন হ পুৰা ততঃ সংব্যসৰ আস তমোতাবস্তং কালমহিংঃ" তাহাৰ (সৃষ্টিৰ) পূৰ্বত সংব্যসৰ কাল একো নাছিল।

'Super Symmetry' তত্ত্বত আধুনিক বিজ্ঞানীসকলে বহন, ফাৰ্মিয়ণ আদিৰ সুপাৰ পাৰ্টাৰ্ণাৰ বিছাৰি ফুৰিছে। বিজ্ঞানীসকলে কৈছে যে এই সুপাৰ পাৰ্টাৰ্ণাৰবিলাকৰ অস্তিত্ব ধৰিব পাৰিলেই সৃষ্টিৰ সম্পূৰ্ণ বৰ্ণনা দিয়া সম্ভৱ হ'ব।

হিন্দু শাস্ত্ৰত পোৱা যায় – এই সুপাৰ পাৰ্টাৰ্ণাৰ শিৱ-শক্তি, পুৰুষ-প্ৰকৃতি, আকাশ-প্ৰাণ, সগুণ-নিগুণ ব্ৰহ্ম লৈয়ে সৃষ্টিৰ বৰ্ণনা দিয়া হৈছে।

বহু বিজ্ঞানীয়ে কৈছে, চেতনাক বিশ্বৰ এটা অপৰিহাৰ্য উপাদান ৰূপত অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব লাগে। বেদান্তবাদীসকলে ব্ৰহ্মক কৈছে — 'সচ্চিদানন্দ'। সৎ হৈছে সেই বস্তু যাৰ কোনো বিকাৰ নাই। চিৎ হৈছে চেতনা। আচলতে বেদান্তৰ মতে ধৰ্ম আৰু বিজ্ঞানৰ কোনো বিৰোধ নাই।

"What is the vision of the world emerging out of to-day's physics?" প্ৰশ্নৰ উত্তৰত বৰ্তমান যুগৰ ঋষি ওশোয়ে কৈছে -

"The emerging picture compares with the Indian concept of Kalpa or Cycles of creation and the vedantic theories of Brahman as the eternal substratum and source of all creations.

Today's science, supported by Vedanta is bringing a fifth dimension -- spirit that transcends both space and time."

তেনেহ'লে অপৰাধৰ ধৰ্মৰ লগতে বিজ্ঞানৰ বিৰোধ কিয় হৈছে? মাৰ্টিন লুথাৰ কিংয়ে কৈছে -

"Our scientific power has out run our spiritual power. We have guided missiles and misguided men."

আৰু এই সম্পৰ্কত স্বামী বিবেকানন্দৰ অভিমত হ'ল -- "সমগ্ৰ পৃথিৱীত ধৰ্মৰ ক্ষেত্ৰত যিসকল কৰ্ম কৰি আছে, তেওঁলোকৰ বেছি ভাগেই প্ৰকৃতপক্ষে ৰাজনৈতিক কৰ্মী। সেয়েই মানুহৰ ইতিহাস। তেওঁলোকে কাচিৎ সত্যৰ লগত

মিলি জীৱন ধাৰণৰ চেষ্টা কৰিছিল। তেওঁলোকে সদায় সমাজ নামৰ ঈশ্বৰৰ পূজক আছিল, তেওঁলোকে বেছিভাগ ক্ষেত্ৰত জনসাধাৰণৰ বিশ্বাস, কু-সংস্কাৰ, তেওঁলোকৰ দুৰ্বলতাক উৰ্দ্ধত তুলি প্ৰকৃতিক জয় কৰিবৰ চেষ্টা কৰা নাই, নিজক প্ৰকৃতিৰ অনুকূল কৰিছিল -- ইয়াৰ অধিক আৰু বিশাল একো নাই।"

ধৰ্ম যেতিয়ালৈকে বিধি নিষেধৰ গপ্তীৰ মাজত আবদ্ধ থাকিব, তেতিয়ালৈকে অন্ধবিশ্বাস আৰু কু-সংস্কাৰে তাক আবৰি ধৰি থাকিব, তেতিয়ালৈকে ধৰ্ম বনাম বিজ্ঞানৰ বিৰোধ থাকিবই।

এই বিৰোধৰ সমাধান তেতিয়াই হ'ব যেতিয়া এটাক আমি আনটোৰ পৰিপূৰক বুলি বুজি ল'ব পাৰো; যেনে মহাবিজ্ঞানী আইনষ্টাইনে কৈছে -- "Science without religion is lame, religion without science is blind."

সত্ত্ৱতঃ বেদান্তই বিজ্ঞানক খোৰাই চলাৰ পৰা বিৰত কৰিব পাৰে, যেনে মহৰ্ষি ওশোয়ে কৈছে আৰু স্বামী বিবেকানন্দই কৈ গৈছিল --

"সময় আহিব যেতিয়া মহা মানবসকল জাগি উঠিব আৰু ধৰ্মৰ এই শিশু শিক্ষাৰ পদ্ধতি এৰি দি তেওঁলোকে আত্মাৰ দ্বাৰা আত্মাৰ উপাসনা ৰূপ সত্য ধৰ্মক জীৱন্ত আৰু শক্তিশালী কৰি তুলিব।"

সত্ত্ৱতঃ এনেকৈয়ে বিজ্ঞান আৰু ধৰ্ম দুয়ো শক্তিশালী হৈ বিশ্বৰ মঙ্গল কৰিব পাৰিব।

Culture may even be described simply as that which makes life worth living.

-T. S. Eliot

Victory has a hundred fathers, but no-one wants to recognise defeat as his own.

-Count Galeazzo Ciano

When a stupid man is doing something he is ashamed of, he always declares that it is his duty.

-George Bernard Shaw.

বিজ্ঞান সাহিত্য

জয়শ্ৰী সিন্ধা

স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ (কলা)

অসমীয়া ভাষাত বিজ্ঞান সাহিত্যৰ কথা আলোচনা কৰিবলৈ যাওঁতে প্ৰথম কথা হ'ল বিজ্ঞান আৰু বিজ্ঞান সাহিত্যৰ মাজৰ পাৰ্থক্যটো জনা। ইয়াৰ বাবে এটা উদাহৰণ দিব পাৰি। আইনষ্টাইনে ১৯০৫ চনত 'বিশেষ আপেক্ষিকতাবাদ' আৰু ১৯১৫ চনত 'সাধাৰণ আপেক্ষিকতাবাদ' তত্ত্ব প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল। এই দুয়োটা তত্ত্বই বৈজ্ঞানিক জগতলৈ বৈপ্লৱিক পৰিৱৰ্তন আনিছিল। কিন্তু তত্ত্ব দুটাৰ অন্তৰ্নিহিত ধাৰণা আৰু সত্য ইমান জটিল আছিল যে আৰ্থাৰ এডিংটনৰ পৃথিৱীৰ মাত্ৰ বাৰজন বিজ্ঞানীয়েহে সেই কথা বুজি পাইছিল। আইনষ্টাইনে তেওঁৰ তত্ত্ব বিজ্ঞান সমাজত প্ৰতিপন্ন কৰিবলৈ বিজ্ঞান আলোচনীত যিকেইটা প্ৰৱন্ধ লিখিছিল সেই প্ৰৱন্ধৰ ভাষা, সাংকেতিক চিহ্ন বা গাণিতিক সমীকৰণ সাধাৰণ মানুহ বাদেই, আনকি সবহভাগ পদাৰ্থবিদেও বুজিব পৰা নাছিল। কিন্তু তেওঁৰ তত্ত্বই স্থান, কাল আৰু বাস্তৱতা সম্পৰ্কে সকলোৰে ধ্যান-ধাৰণা সলনি কৰিলে। আধুনিক পদাৰ্থ বিজ্ঞানৰ বিভিন্ন শাখাত এই তত্ত্বৰ প্ৰয়োগ হ'ল। লাহে লাহে বিজ্ঞানীসকলৰ মাজত এই তত্ত্ব দুটা বোধগম্য হোৱাৰ পিছত সহজ - সৰলকৈ এই বিষয়ে বহু প্ৰৱন্ধ লিখা হ'ল। এইক্ষেত্ৰত প্ৰধানকৈ আগভাগ লৈছিল এডিংটনে নিজে। আজিৰ পৃথিৱীৰ কৌটি কৌটি মানুহৰ মাজত আপেক্ষিকতাবাদ জনপ্ৰিয় হ'ল। বিজ্ঞানীসকলক বাদ দিও শিক্ষিত জনসাধাৰণেও এতিয়া শক্তি আৰু পদাৰ্থৰ সম্পৰ্ক বুজিব পাৰিছে। বিজ্ঞানৰ তথ্য, তত্ত্ব, সাংকেতিক চিহ্ন আৰু গাণিতিক ভাষা যেতিয়া

সৰ্বসাধাৰণ, বিজ্ঞান আগ্ৰহী পঢ়ুৱৈয়ে বুজিব পৰাকৈ লিখা হয়, সিয়ে হয় বিজ্ঞান সাহিত্য।

সময় আৰু সমাজ সলনি হ'ল। ইতিহাসৰ দুই হাজাৰ বছৰ অগ্ৰগতিকো কুৰি শতিকাৰ বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিয়ে মানুহৰ জীৱন-যাত্ৰাৰ-সামাজিক, অৰ্থনৈতিক, ৰাজনৈতিক আদি সকলো দিশতে বিস্তৰ পৰিৱৰ্তন সাধিছে। সৰ্বসাধাৰণ মানুহে বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তি জগতৰ কথাবোৰ হৃদয়ঙ্গম কৰিব নোৱাৰিলে বৰ্তমান যুগৰ লগত খোজ মিলাই জীৱন ধাৰণ কৰাই টান হৈ পৰিছে। ফলত প্ৰয়োজন হয় বিজ্ঞান সাহিত্যৰ যি হ'ল সৰ্বসাধাৰণৰ বাবে। বিজ্ঞান সাহিত্যৰ ক্ৰমবিকাশৰ পথত ঐতিহাসিক পটভূমিয়েও বিশেষভাৱে বৰঙণি যোগাইছিল। প্ৰথমতে পোন্ধৰ শতিকাৰ মাজভাগত ছপাশালৰ আৱিষ্কাৰে সমাজ এক বিপ্লৱ আনে। ইয়াৰ ফলত হাতে লিখা দুখ্ৰাপা পুথিৰ সলনি সুলভ কিতাপৰ প্ৰচলন হ'ল। কিতাপ সংগ্ৰহ কৰাটোও সহজসাধ্য হৈ পৰে। উন্নত আৰু পাশ্চাত্য দেশৰ কথা বাদেই, আনকি উন্নয়নশীল দেশসমূহতো শিক্ষিত মানুহৰ সংখ্যা বাঢ়িল। শিক্ষা লাভ কৰিলে। মানুহে কিতাপ পঢ়াৰ ফলত জ্ঞান-বিজ্ঞানৰ নতুন নতুন কথা শিকিবলৈ সুবিধা হ'ল। নিত্য নতুন ঘটনাৰ প্ৰতি সাধাৰণ মানুহৰ কৌতুহল জন্মিল। বিজ্ঞানৰ উদ্ভাৱন আৰু আৱিষ্কাৰৰ কথাবোৰ জানিবলৈ উৎকণ্ঠা বাঢ়িল। এনে কথৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত সৰ্বসাধাৰণৰ বোধগম্য হোৱাকৈ বিজ্ঞান সাহিত্যৰ ৰচনা হ'ল।

আন এক ঐতিহাসিক বিপ্লৱ আনিছিল বাতৰি কাকতৰ

প্রচলনে। কিতাপ সুলভ হ'লেও সকলো মানুহৰ কিতাপ কিনি পঢ়াৰ অভ্যাস বা সাক্ষাৎ নাছিল। কিন্তু প্ৰায় সকলো শিক্ষিত মানুহেই এখন হ'লেও বাতৰি কাকত পঢ়িছিল। বাতৰি কাকতবিলাকেও জন-বিজ্ঞানৰ নিত্য নতুন বিষয়ৰ বাতৰি পৰিবেশন কৰি জনপ্ৰিয়তা আৰু প্ৰচাৰ লাভ কৰিবলৈ সচেষ্ট হৈছিল। আমেৰিকাত প্ৰথমছোৱাত অভূতপূৰ্ব বাতৰি আনকি কেতিয়াবা নঘটা ঘটনাকো সজাই-পৰাই এনেদৰে পৰিবেশন কৰিছিল যে বাতৰি কাকতৰ প্ৰতি সাধাৰণ মানুহৰ কোঁতুল অতিপাত বৃদ্ধি হ'বলৈ ধৰিলে। বাতৰি কাকতৰ লগত মাহেকীয়া আৰু পৰ্বেকীয়া আলোচনীবোৰো প্ৰকাশ পালে। বিজ্ঞানৰ অভূতপূৰ্ব অগ্ৰগতি আৰু বিজ্ঞান সম্পৰ্কীয় নানা আলোচনাই সকলো দেশৰ প্ৰায় সকলো কাকত-আলোচনীত উল্লেখযোগ্য স্থান পালে।

পৃথিৱীৰ উন্নত দেশত, উন্নত ভাষাবোৰত সৰল আৰু বসাল ভাষাত বিজ্ঞানৰ কিতাপ জনপ্ৰিয়তাৰ ক্ষেত্ৰত গল্প-উপন্যাসকো অতিক্ৰম কৰিলে। ইংৰাজী ভাষাত অনেক লিখকৰ বিজ্ঞান সাহিত্যৰ পুথিসমূহ অভূতপূৰ্ব সংখ্যাত বিক্ৰী হ'বলৈ ধৰিলে। 'ফাৰি প্ৰায় আঢ়ৈ হাজাৰ বছৰৰ আগৰ পৰাই মানুহে বিশ্ব-ব্ৰহ্মাণ্ডৰ সৃষ্টি বহস্য জনাবলৈ মানুহে আগ্ৰহ বোধ কৰিছিল।

১৯৮৬ চনৰ কেম্ব্ৰিজ বিশ্ববিদ্যালয়ত ইংৰাজী ভাষাৰ খ্যাতনামা লিখক ডা. পি. স. ই এটা বিখ্যাত বক্তৃতা দিছিল। বিষয়টোৰ মূল বিষয় আছিল যে পৃথিৱীৰ বুদ্ধিজীৱীসকল দুটা ভাগত বিভক্ত। এটা হ'ল সাহিত্য-বুদ্ধিজীৱী আনটো হ'ল বৈজ্ঞানিক বুদ্ধিজীৱী। কিন্তু এই দুয়োদলৰ মাজত আকাশ-পাতাল দূৰত্ব। যথেষ্ট দেখা যায় বিজ্ঞানীয়ে শিল্প-সাহিত্যৰ খবৰ নাৰাখে। আৰু শিল্পী সাহিত্যিকো বিজ্ঞানৰ খবৰ নাৰাখে। কিন্তু প্ৰকৃত অৰ্থত শিক্ষিত মানুহে উভয় ক্ষেত্ৰৰে জ্ঞান আহৰণ কৰাটো অতি আৱশ্যকীয়। কথা হ'ল - এজন বিজ্ঞানীয়ে সাহিত্য পঢ়িবলৈ বা বুজিবলৈ বিশেষ কষ্ট কৰিবলগীয়া নহয়। কিন্তু এজন সাহিত্যিক বা শিল্পীয়ে সিমান সহজেই বিজ্ঞানৰ জটিল তত্ত্ববোৰ বুজিব পাৰিবনে? গতিকে বিজ্ঞানৰ শিক্ষা লাভ নকৰা নোৱাৰে মাজত বিজ্ঞানক জনপ্ৰিয় কৰিবলৈ বিজ্ঞান সাহিত্যৰ একমুঠ প্ৰয়োজন। কিন্তু বিজ্ঞান সাহিত্যত বিজ্ঞানৰ শুকান তথ্য জাঙাৰ উজাৰি দিয়াতকৈ সাহিত্য গুণ বিশিষ্ট পৰিবেশনেৰে আৰু বসাল কৰি তুলিব লাগিব।

বৰ্তমান আমাৰ অসমীয়া ভাষাতো প্ৰয়োজন হৈছে এনে এক শ্ৰেণীৰ বিজ্ঞান লিখকৰ, যিসকলে বিজ্ঞানৰ দূৰত্ব আৰু তথ্যসমূহ নিজে আৱৃত্ত কৰি সৰল আৰু সারলীল ভাষাৰে লিখি সৰ্বসাধাৰণ পঢ়ুৱৈৰ বাবে বোধগম্য কৰি তুলিব।

অৱশ্যে অসমত বিজ্ঞান সাহিত্য ৰচনাৰ পৰম্পৰা অতি প্ৰাচীন। ১৪৩৪ চনত বকুল কায়স্থৰ পদ্য আকাৰে ৰচিত গণিত পুথি 'কিতাবত মঞ্জুৰী'কৈ প্ৰথম অসমীয়া বিজ্ঞান সাহিত্যৰ পুথি বুলি কোৱা হয়। ওঠৰ শতিকাৰ সুকুমাৰ বৰকাথাৰ দ্বাৰা ৰচিত 'হস্তী বিদাপৰ' এখন উৎকৃষ্ট বিজ্ঞান সাহিত্যৰ গ্ৰন্থ। ঊনবিংশ শতিকাৰ শেষাৰ্ধত অসমীয়া ভাষাত বিজ্ঞানৰ পাঠ্যপুথি ৰচনা হৈছিল। বিজ্ঞান সাহিত্য আৰম্ভ আছিল তেতিয়া দুখনমান আলোচনীৰ প্ৰবন্ধৰ মাজত। বিশেষকৈ 'অৰনোদই' আলোচনীত চিকিৎসাবিদ্যা, গ্ৰহ-তৰা, প্ৰাণী-বিদ্যা, গণিত আৰু যন্ত্ৰপাতি সম্পৰ্কে কেইটামান সুন্দৰ প্ৰবন্ধ ওলাইছিল। 'আসাম-বন্ধু' আৰু 'জোনাকী' আলোচনীতো ভূ-বিদ্যা, পদাৰ্থবিদ্যাৰ কিছু প্ৰবন্ধ প্ৰকাশ পাইছিল। তাৰ পিছত দুখনমান জনপ্ৰিয় বিজ্ঞানৰ পুথি অসমীয়া ভাষালৈ অনূদিত হৈছিল যদিও তাৰ সংখ্যা নগণ্য। অৱশ্যে বাধানাথ ফুকনৰ 'বিজ্ঞানৰ সিপাৰে' এখন অতি উল্লেখযোগ্য কিতাপ। এই কিতাপত এডিংটন, আইনষ্টাইন, ৰাডাৰ ফোৰ্ড আদি সেই সময়ৰ প্ৰখ্যাত বিজ্ঞানীসকলৰ গভীৰ বিজ্ঞান দৰ্শনৰ কথা লিপিবদ্ধ হৈছিল।

কুৰি শতিকাৰ যুগান্তকাৰী আলোচনী আৱাহন, বাঁহী, সুবতি, বামধেনু আদিত কেবাজনো বিজ্ঞান লিখকৰ জনপ্ৰিয় প্ৰবন্ধ প্ৰকাশ পাইছিল। সেই সময়ত বিজ্ঞানৰ প্ৰবন্ধপাতিবোৰ সিমান উচ্চ স্তৰৰ আছিল বুলি ক'ব নোৱাৰি। লাহে লাহে অসমীয়া ভাষাত বিজ্ঞান সাহিত্য অন্যান্য আলোচনীও প্ৰকাশ পাবলৈ ধৰিলে। এই প্ৰসঙ্গত উল্লেখযোগ্য বাতৰি কাকতসমূহেও একোটা শিতানত বিজ্ঞান বিষয়ৰ প্ৰবন্ধ-পাতি, আলোচনা আদি প্ৰকাশ কৰিবলৈ ল'লে। বিজ্ঞানৰ কিছু জনপ্ৰিয় কিতাপ ৰচনা হ'ল - বিশেষকৈ সেই সময়ৰ বিজ্ঞানৰ অভিনৱ আৱিষ্কাৰসমূহ, বিজ্ঞানীৰ জীৱনী, বিশ্ব বহস্য, আপেক্ষিকতাবাদ আদি বিষয়েই প্ৰাধান্য লাভ কৰিছিল। অসম বিজ্ঞান সমিতিৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত কিছুসংখ্যক বিজ্ঞান পুথি। একোখন পুথিৰ শিৰোনামাই পঢ়ুৱৈক কিতাপখন পঢ়াৰ প্ৰতি আগ্ৰহী কৰি তোলে। উদাহৰণ স্বৰূপে ছিলভাৰষ্টেইনৰয়ে ৰচনা

কৰা "A World In a drop Water" নামৰ কিতাপখনৰ শিৰোনামাই যিদৰে মন আকৰ্ষণ কৰে, সেইদৰে ইয়াৰ অন্তৰ্গত এককোৰী জীৱ, এমিবা আদি ক্ষুদ্ৰ ক্ষুদ্ৰ প্ৰাণীৰ জীৱন-বুৰঞ্জী, অনুজীৱৰ ক্ৰমবিকাশৰ কাহিনীবোৰো চিত্ৰকৰ্মক।

এজন বিজ্ঞানীয়ে যদি শ্বেল্পপীয়েৰৰ ৰচনা পঢ়ি আনন্দ লাভ কৰে, এজন সাহিত্যিকেও নিউটনৰ তৃতীয় সূত্ৰটো বুজি পালে এক বৌদ্ধিক আনন্দ লাভ কৰিব। মানৱ সভ্যতাৰ বিকাশৰ পথত শ্বেল্পপীয়েৰৰ সাহিত্যই যিদৰে অৱদান যোগাইছে, নিউটনৰ তৃতীয় সূত্ৰটো তাতকৈ কম অৱদান যোগোৱা নাই। সমাজৰ বাসিন্দা হিচাপে আমি এই অৱদানসমূহৰ বিষয়ে অৱগত হোৱা উচিত। সাহিত্য কলাৰ অবিহনে কেৱল বিজ্ঞান জগতত অথবা বিজ্ঞানৰ অবিহনে কেৱল সাহিত্য জগতত মানুহে জীৱনত গভীৰ প্ৰশান্তি,

বৌদ্ধিক আনন্দ আৰু পৰিপূৰ্ণ সুখ অনুভৱ কৰিব নোৱাৰে। বিজ্ঞানে এজন কবিৰ হৃদয়তো কেনে মহৎ আবেগ জগাব পাৰে তাৰ চানেকি হিচাপে ৱৰ্ডছৱৰ্থে নিউটনৰ বিষয়ে লিখা এফাঁকি কবিতা আমি স্মৰণ কৰিব পাৰোঁ। ছাৰ আইজাক নিউটন এজন যুগান্তকাৰী বিজ্ঞানী। ঠিক সেইদৰে ৱৰ্ডছৱৰ্থ পৃথিৱীৰ সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ কবিসকলৰ অন্যতম। কেম্ব্ৰিজ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ট্ৰিনিটী কলেজৰ হাউলিত নিউটনৰ এটা প্ৰস্তৰ মূৰ্ত্তি আছে। সেইটো দেখি ৱৰ্ডছৱৰ্থে তেওঁৰ এটা কবিতাত লিখিছিল :

The antechapel where the statue stood
Of Newton with his prism and silent face,
The marble index of a life forever
Voyaging through strange seas of thought alone.

স্মৃতি : মানৱ আৰু প্ৰকৃতি ৰ প্ৰবন্ধটিৰ শেষাংশ

টিউচন ল'ব লগা হোৱাত, খোৱা-বোৱা, ঘৰ-ভাড়া দিয়া লগতে নানা কাৰণ বশতঃ দুখীয়া ঘৰৰ বন্ধু-বান্ধৱীহঁতে কলেজখনত অধ্যয়নৰপৰা বাদ পৰিল। কিন্তু সিহঁতৰ লগত বন্ধুত্বৰ যি স্মৃতি সি হিয়া দাপোনত প্ৰতিচ্ছবি হৈ আছে আৰু থাকিবও। সেয়েহে সুখতকৈ দুখৰ স্মৃতি বেছি, উপকাৰতকৈ অপকাৰৰ স্মৃতি বেছি, নোপোৱাতকৈ পাই হেৰুৱাৰ বেদনা বেছি।

অতীত কেতিয়াও বাস্তৱ নহয়। ই কেৱল স্মৃতিৰ দাপোনতে প্ৰতিচ্ছবি হৈয়ে থাকিব। গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠাপক অধ্যক্ষ স্বৰ্গীৰ ওৱাজুদ্দিন আহমেদ ছাৰে আকৌ, অধ্যক্ষ হ'ব নে? কেতিয়াও নহয়। যি গৈছে সি আৰু ঘূৰি নাহে। এনেকৈয়ে আমি আটায়ে এদিনাখন আঁতৰি যাম আৰু তাৰ ঠাইত নতুন প্ৰজন্মই আসন ল'ব। এয়েই পৃথিৱী। ই এটা সামাজিক নিয়ম। আজিৰ বাস্তৱ কালিলৈ স্মৃতি। আজি আছে কালি নাই। কলেজখন প্ৰতিষ্ঠা হোৱাৰ পৰা কিমান শিৰোমণি সকলৰ উপৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল অধ্যয়ন কৰিয়ে আছে। কিন্তু নিৰ্দিষ্ট সময়ৰ বিহীন তেখেতসকল আছে নে নাই? কাৰো স্থায়ী পৃথিৱী নহয়। চক্ৰকাৰে ঘূৰি ফুৰা পৃথিৱীখনৰ এয়েই বহস্য। এনে দুখৰ পৰম্পৰাই হৈ চক্ৰকুমাৰ আগৰৱালা দেৱে কৈছিল -

"স্মৃতি কেনা কিবা হ'ল
চিন স্মৃতি পমি গ'ল
প্ৰকৃতি যে তেনেকৈয়ে ব'ল।"

- অৰ্থাৎ পৃথিৱীত দলে দলে আহিব আৰু যাব, কিন্তু প্ৰাকৃতিকৈ অপৰিবৰ্ত্তিত হৈ থাকিব। কেৱল থাকি যাব স্মৃতি, তাহাৰ আৰু যোৱাৰ।

এইখন কলেজত আমাৰ স্মৃতি থাকিব নে? ৰাখিব পাৰিম নে? কোনোবাই ৰাখিব নে? কোনে বুজিব আমাৰ স্মৃতি? আজিও মোৰ অন্তৰত স্মৃতিৰ জ্বলি জ্বলি আছে, চিৰদিন জ্বলি থাকিব। যি জুয়ে কেৱল পোৰে কিন্তু ছাই নকৰে, অনন্ত ছটফটনি, তনু বৰফৰণি! হে সৃষ্টিকৰ্ত্তা এই স্মৃতিৰ যাতে ওৰ নপৰে ..... !!!!!

আত্মা : বিজ্ঞান আৰু কিছু মুক্তি

ড° খৰ্গেশ্বৰ নায়েক
প্ৰবন্ধ (অসমীয়া বিভাগ)

চনটো মনত নাই। তাৰিখটোও পাহৰিলোঁ। স্থান বৰ্তমান Bio-Zoo / Bio-Bot ব ক্লাছ কম, সময় বোধহয় ৯.৩০ মিনিট। উক্ত স্থানতে অনুষ্ঠিত হৈছিল বিজ্ঞান সমিতিৰ বাৰ্ষিক অধিবেশনখন। অসম বিজ্ঞান সমিতি গোৱালপাৰা শাখাৰ সভাপতি থানেশ্বৰ শৰ্মাদেৱে সভাপতিত্বত অনুষ্ঠিত হোৱা বাৰ্ষিক অধিবেশনত সম্পাদকে প্ৰতিবেদন পাঠ কৰে। উক্ত প্ৰতিবেদনখনত বিদেহী আত্মাৰ সদৃশ্যৰ অৰ্থে প্ৰাৰ্থনা জনোৱা কথাটোক লৈ বিতৰ্কৰ সৃষ্টি হয়।

বিজ্ঞানে জানো আত্মা-পৰমাৰ্হাৰ সত্যতা স্বীকাৰ কৰে? প্ৰশ্নকৰ্তাৰ উদ্ভৱ বিভিন্নজনে দিলেও বিতৰ্কৰ শেষ নহ'ল। অধিবেশনখনৰ আন কাৰ্যসূচী তলপৰি উক্ত বিষয়টোৰ ওপৰত আলোচনা কৰোঁতে প্ৰায় দুই বাজি গ'ল।

সেই দিনৰ অভিজ্ঞতাই এটা প্ৰেৰণা দিলে আত্মা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰিবলৈ।

আত্মানো কি? আত্মা যদি আছে আমাৰ দেহৰ মৃত্যুৰ পিছত আত্মাৰ বাসস্থান ক'ত? আত্মা যদি পৰমাৰ্হাৰ ক্ষুদ্ৰ অংশ হয় পৰমাৰ্হাৰ অৱস্থিতি ক'ত? এনে বহু প্ৰশ্ন আছে যাৰ বৈজ্ঞানিক ব্যাখ্যা পোৱা নাযায়, কিন্তু বৈজ্ঞানিক ব্যাখ্যা দিব নোৱাৰিলেই আত্মাৰ অস্তিত্ব নমনাকৈ থাকিব পাৰি নে? বিজ্ঞানে যেতিয়ালৈকে কোনো ধাৰণা ভুল বুলি তথ্য ডিষ্টিক্ট সংক্ষিপ্ত প্ৰমাণেৰে দেখুৱাব নোৱাৰে তেতিয়ালৈকে তেনে ধাৰণাক অসম্ভৱ নকৰে। তেনেহ'লে আত্মাৰ ধাৰণা আমি

কেৱল যুক্তিৰে অথবা পৌৰাণিক আখ্যানৰ ভেটিতহে আলোচনা কৰিব পাৰোঁহক নেকি?

বিভিন্ন উৎসৰ পৰা জনা যায় যে আত্মা সৰ্বত্ৰ বিৰাজমান। বেদ-উপনিষদ আদিত আত্মাৰ অস্তিত্ব স্বীকাৰ কৰা হৈছে। আত্মাৰ অস্তিত্ব স্বীকাৰ কৰিব নোখোজা মানুহো নথকা নহয়, কিন্তু তেওঁলোকেও সামাজিক তথা সাংস্কৃতিক ভাবে আত্মাৰ অস্তিত্ব স্বীকাৰ কৰিবলৈ বাধ্য হৈছে।

কোনো ব্যক্তিৰ মৃত্যু হ'লে মৃত ব্যক্তিজনৰ আত্মাৰ সদৃশ্যৰ বাবে আমি বেচিভাগ মানুহেই প্ৰাৰ্থনা কৰোঁ। এই প্ৰাৰ্থনা সভা মৃত ব্যক্তিজনৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধা জনোৱাৰ উৎকৃষ্ট পদ্ধতি বুলিব পাৰি। বিভিন্ন ধৰ্মত মৃত ব্যক্তিৰ আত্মাৰ সদৃশ্যৰ বাবে বিভিন্ন আচাৰ-অনুষ্ঠান পালন কৰা হয়। সেই আচাৰ অনুষ্ঠানবোৰ ধৰ্মীয় তথা পাৰম্পৰিক সংস্কৃতিৰ অপৰিহাৰ্য অঙ্গ হিচাপে পৰিগণিত হৈছে। এইবোৰৰ সামাজিক প্ৰমূল্যও কম নহয়। এই কথা অনস্বীকাৰ্য যে আত্মাৰ অস্তিত্ব স্বীকাৰৰ সৈতে সামাজিক প্ৰমূল্যবোধৰ এক প্ৰয়োজনীয় সম্পৰ্ক আছে।

আগতে উল্লেখ কৰা হৈছে যে বেদ-উপনিষদ আদিত আত্মাৰ অস্তিত্ব স্বীকাৰ কৰা হৈছে। তেনে উপনিষদবোৰৰ ভিতৰত শ্ৰেষ্ঠ উপনিষদখনেই হ'ল ভগবান শ্ৰীকৃষ্ণ মূখ নিসৃত 'গীতা'খন। 'গীতা'ত আত্মাৰ অস্তিত্ব স্বীকাৰ কৰাৰ লগতে আত্মাৰ স্বৰূপ সম্পৰ্কেও ব্যাখ্যা কৰা হৈছে।

কুব্ৰহ্মেণ বৰণত মোহত আবিষ্ট তৃতীয় পাণ্ডৱ অৰ্জুনক

মোহমুক্ত কৰিবলৈ ভগবান শ্ৰীকৃষ্ণই আত্মাৰ স্বৰূপ তেওঁৰ আগত দাঙি ধৰিছিল। গীতাৰ মতে আত্মাৰ স্বৰূপ হ'ল -

“বাসাংসি জীৰ্ণানি যথা বিহায়

নবানি গৃহ্ণতি নবোহপৰণি।

তথা শৰীৰানি বিহায় জীৰ্ণ

নান্যানি সংযতি নাবানী দেহি।।”

অৰ্থাৎ মানুহে যেনেকৈ জীৰ্ণবস্ত্ৰ পৰিত্যাগ কৰি নতুন বস্ত্ৰ পৰিধান কৰে একেদৰে আত্মাইও পুৰণা দেহক এৰি নতুন দেহক স্বীকাৰ কৰে।

গীতাৰ আকৌ কোৱা হৈছে :

“নৈনং ছিন্দন্তি শত্ৰুণি নৈনং দহিত পাৱক :।

ন চৈনং ক্লেদায়ত্ৰাপো ন শোষয়তি মাৰুত :।।”

অৰ্থাৎ এই আত্মাক অগ্নিও কাটি ব নোৱাৰে, জুইয়েও পুৰিব নোৱাৰে, পানীয়েও তিয়াব নোৱাৰে আৰু বতাহেও শুকাব নোৱাৰে।

একৈশ শতিকাৰ দুৱাৰ দলিত এক প্ৰচণ্ড সামাজিক পৰিবৰ্তনৰ সময়ত আত্মা সম্পৰ্কে থকা বিশ্বাস কিছু পৰিমাণে হ'লেও আঘাতপ্ৰাপ্ত বিষয় যে হৈছে সি ধুকপ। চিন্তাশীল সমাজত সৰ্বাধিক চৰ্চিত বিষয় হ'ল জন্ম মৃত্যুৰ বহস্য। সুদূৰ অতীতৰ পৰা বৰ্তমানলৈকে বিশ্বৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰ চিন্তাশীল বিদগ্ধ পণ্ডিত সকলে জীৱজগতৰ এই বহস্যৰ বিষয়ে চিন্তা চৰ্চা কৰি বিভিন্ন ধাৰণা, তত্ত্ব উদঘাটন কৰিছে। এই ধাৰণা সমূহৰ ভিতৰত ধৰ্মীয় ধাৰণাই সৰ্বাধিক জনপ্ৰিয়। বিশ্বত প্ৰতিস্থিত ধৰ্মীয় দৰ্শনে জীৱৰ সৃষ্টি আৰু জন্ম মৃত্যুৰ বহস্যৰ বিষয়ে বিশ্লেষণ কৰিবলৈ গৈ আত্মা পৰমাৰ্হাৰ অস্তিত্বৰ কথা ঘোষণা কৰিছে। আজি বিশ্বৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰ মানুহে, বিভিন্ন ধৰ্মীয় দৰ্শনে আত্মাৰ অস্তিত্বৰ বিষয়ে স্বীকাৰ কৰে।

সাম্প্ৰতিক যুগত বিজ্ঞানৰ অগ্ৰগতিয়ে, প্ৰযুক্তি বিদ্যাৰ বিশ্লেষণে ধৰ্মীয় দৰ্শনৰ ওপৰত যি পৰিমাণে আঘাত হানিছে তালৈ লক্ষ্য কৰি ক'ব পাৰি যে আত্মা বুলি কোনো এটা বস্তু নাই; অথবা আত্মাৰ অস্তিত্ব স্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰি। কাৰণ আজিৰ প্ৰযুক্তি বিদ্যাই টেষ্ট টিউবত সন্তানৰ জন্ম দিছে। ইয়াত কোনো অদৃশ্য শক্তিৰ হাত নাই; ই সম্পূৰ্ণৰূপে মানৱ সৃষ্টি। অকল ইমানেই নহয় জিন প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ প্ৰয়োগৰ ফলত প্ৰাকৃতিক জীৱৰ বহুতো পৰিবৰ্তন সাধিত হৈছে; কিন্তু মৃত্যু মৃত্যুৰ বহস্য মানুহে আজিও উদঘাটন কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা

নাই। মৃত ব্যক্তি পুনৰ্জীৱিত কৰি তুলিব পৰা নাই। মৃত্যু বহস্য প্ৰযুক্তি বিদ্যাৰ আয়ত্বৰ বাহিৰত। সেয়ে হয়তো বিজ্ঞানেও আত্মাৰ অস্তিত্ব অস্বীকাৰ কৰিব পৰা নাই। আজিও আধ্যাত্মিক বিশ্বাসৰ জনপ্ৰিয়তা হ্রাস কৰিব পৰা নাই।

সাম্প্ৰতিক কালত প্ৰাচ্য পাশ্চাত্য উভয় সমাজতেই আধ্যাত্মিক চিন্তা-চৰ্চাই প্ৰসাৰতা লাভ কৰিছে। গঢ়ি উঠিছে নানা প্ৰকাৰৰ আধ্যাত্মিক চিন্তা-চৰ্চাৰ অনুষ্ঠান। আধুনিক শিক্ষাৰে শিক্ষিত, প্ৰযুক্তি বিদ্যাৰ বিখ্যকৰ উদ্ভাৱন সমূহ প্ৰত্যক্ষ কৰিও বহুতো ব্যক্তি এনেকি বিজ্ঞানীয়েও আত্মাৰ অস্তিত্বৰ কথা স্বীকাৰ কৰিছে। জ্যোতিবিজ্ঞানী কাৰ্ল ছাগানে কৈছে : “দোলনশীল ব্ৰহ্মাণ্ডত মহাবিশ্বৰ কোনো আদি বা অন্ত নাই আৰু আমি এক অসীম চক্ৰ (Infinity Cycle) মহাজাগতিক মৃত্যু আৰু পূৰ্বজন্মত দুৰি আছো।” পূৰ্ব জন্ম, পৰজন্মৰ এই ধাৰণা গীতাৰ “বাসাংসি জীৰ্ণানি” শ্লোকটিৰ প্ৰতিধ্বনি। আত্মাই পুৰণি দেহ এৰি নতুন দেহ স্বীকাৰ কৰা কথাই হ'ল পৰজন্ম।

সাহিত্য জগতত আত্মাৰ অস্তিত্ব সম্পৰ্কে বিসদভাৱে আলোচনা কৰিবলৈ নগৈ বিখ্যাত কবি ওমৰ খায়ামৰ কবিতাৰ এটা ভাঙনি অংশ উদ্ধৃত কৰিব পাৰি -

ওমৰে কৈছে :

“দিনৰাতিলৈ আত্মাৰে পোহৰে

অঁকা এইখনি পাশাৰ ঢাল,

মানুহক লৈ খেলিছে পাশাটি

বহি নিয়তিয়ে অনন্ত কাল।”

অসমীয়া কবি নলিনীবালা দেৱীয়েও কৈ গৈছে :

ক'তবাৰ জনমিলোঁ তোমাৰ কোলাত

গৈছিলো আকউ উভতি,

অপূৰণ কৰমৰ

ভাৰ বান্ধি লৈই

ঘূৰি ঘূৰি আহিছোঁ উভতি।।

গতিকে দেখা যায় আত্মাৰ অস্তিত্ব সাহিত্যতো স্বীকাৰ্য।

বিজ্ঞানৰ মতে আত্মাৰ অস্তিত্ব সম্পূৰ্ণ অবৈজ্ঞানিক।

আমাৰ শৰীৰত কিয় পৃথিৱীৰ কোনো প্ৰাণীৰ দেহতে আত্মা

নামৰ বস্তুৰ অস্তিত্ব নাই? অৰ্থাৎ প্ৰাণী দেহৰ প্ৰাণশক্তিৰ সৈতে

আত্মাৰ কোনো সম্বন্ধ নাই। তথাপিও বিজ্ঞানে আত্মাৰ অস্তিত্ব

সম্পূৰ্ণৰূপে অস্বীকাৰ কৰা নাই। যদিওবা বিজ্ঞানে আত্মা

সম্পৰ্কে বিজ্ঞান সন্মত ব্যাখ্যা দিব পৰা নাই।

বিজ্ঞান মানে হ'ল যি কোনো বিষয়ৰ সুসংহত

প্ৰণালীবদ্ধ অধ্যয়ন। গতিকে আত্মা সম্পৰ্কে প্ৰণালীবদ্ধ অধ্যয়ন সম্ভৱ হয় নে নহয় ইও বিচাৰ্যৰ বিষয়। যিটো বস্তু কোনেও দেখা নাই, যাক স্পৰ্শ কৰিব নোৱাৰি, যাৰ অস্তিত্ব অনুভব কৰিব নোৱাৰি তেনে বস্তুৰ (আত্মাৰ) প্ৰণালীবদ্ধ অধ্যয়ন ? এটা বিতৰ্কৰ বিষয়। সেয়ে হয়তো আজিও আত্মা সম্পৰ্কে বিতৰ্কৰ অন্ত নাই।

আত্মাৰ বিজ্ঞান সম্বন্ধত ব্যাখ্যা বিচাৰি আমি আকৌ উভতি যাব লাগিব সুদূৰ অতীতলৈ। হিন্দু আধ্যাত্মদৰ্শনৰ উৎস স্বৰূপ বেদ উপনিষদৰ মাজলৈ। সেই জ্ঞান মন্দিৰত প্ৰবেশ কৰিব পাৰিলেই আত্মাৰ বিজ্ঞান সম্বন্ধত ব্যাখ্যাৰ ওচৰ চাপিব পাৰিম।

ছান্দোগ্য উপনিষদত উল্লেখ কৰা মতে “উদ্দালক আৰুনি” নামৰ এজন প্ৰাচীন ভাৰতীয় দাৰ্শনিকে “আত্মা” সম্পৰ্কে এক যুক্তিপূৰ্ণ ব্যাখ্যা আগবঢ়াইছিল। ছান্দোগ্য উপনিষদত উল্লেখ কৰা কাহিনী মতে -

পাঁচজন আধ্যাত্মিক জ্ঞান সম্পন্ন ব্যক্তিয়ে এবাৰ আত্মা সম্পৰ্কীয় এক আলোচনাৰ সমিধান বিচাৰি উদ্দালকৰ ওচৰত উপস্থিত হৈছিল আৰু উদ্দালকে তেওঁলোকক আত্মা পৰমাত্মা সম্পৰ্কে প্ৰচুৰ জ্ঞান থকা ৰজা অশ্বপতি কৈকেয়ৰ ওচৰলৈ লৈ যায়। ৰজাৰ দৰবাৰত আত্মা সম্পৰ্কে এখন আলোচনা চক্ৰ অনুষ্ঠিত হয়। ৰজা কৈকেয়ই আত্মা সম্পৰ্কে তেওঁৰ মতামত আগবঢ়াই বাকীকেইজনকে এই সম্পৰ্কে তেওঁলোকৰ ধাৰণা আগবঢ়াবলৈ ক’লে। আলোচনা প্ৰসঙ্গত ৰজাই এবাৰ উদ্দালকক সুধিছিল যে আত্মা সম্পৰ্কে তেওঁৰ ধাৰণা কি ? উদ্দালকে তৎক্ষণাত উত্তৰ দিছিল “পৃথিৱী এব” অৰ্থাৎ কেৱল পৃথিৱী”।

ছান্দোগ্য উপনিষদৰ কাহিনী মতে উদ্দালকে এদিন তেওঁৰ জ্ঞান লব্ধ পুত্ৰ শ্বেতকেতুক সুধিছিল -- পৃথিৱীত থকা বস্তু সমূহৰ মৌলিক উপাদান কি ? শ্বেতকেতুৱে এই সম্পৰ্কে জ্ঞান লাভ কৰা নাই বুলি কৈ পিতৃক সেই সম্পৰ্কে সুধিছিল। তেতিয়া উদ্দালকে পুত্ৰক সেই জ্ঞান দিছিল সম্পূৰ্ণ পদাৰ্থ বিজ্ঞানৰ ধাৰণাৰে। তেওঁ কৈছিল মাটিৰে সজা সকলো বস্তুৰ মূল উপাদান মাটিহে অৰ্থাৎ এই পৃথিৱীৰ সকলো বস্তুৰেই মৌলিক ভিত্তি হ’ল পদাৰ্থ।

তেওঁ কৈছিল - পৃথিৱী সমস্ত জীৱ জড় এই সকলোবোৰ বিকাশ হৈছে জুই, পানী আৰু খাদ্যৰ পৰা। তেওঁ যুক্তি দিছিল

তাপৰ পৰা পানীৰ সৃষ্টি হয় আৰু পানীৰ পৰা খাদ্যৰ সৃষ্টি হয়। আধুনিক বিজ্ঞানৰ মতেও -- জীৱদেহৰ কোষ সমূহত অম্লজানৰ উপস্থিতিত খাদ্য দহন হয়। এই দহনৰ ফলত জীৱকোষত পানী আৰু শক্তি সৃষ্টি হয়।

উদ্দালকে তেওঁৰ পুত্ৰ শ্বেতকেতুক সম্পূৰ্ণ পদাৰ্থ বিজ্ঞানৰ ধাৰণাৰে মানুহৰ জীৱন, বাকশক্তি আৰু মনৰ বিশ্লেষণ কৰি বুজাইছিল। তেওঁ কৈছিল -- মানুহে খোৱা খাদ্য পাচনৰ পাচত তিনিটা ভাগলৈ ৰূপান্তৰিত হয়। খাদ্যৰ ৰক্ষভাগ পাচনৰ পিচত বিষ্ঠালৈ, মধ্যভাগ মঙহলৈ আৰু অতি সুক্ষ্মভাগ মনলৈ ৰূপান্তৰিত হয়। তেনেদৰে মানুহে খোৱা পানীৰ ৰক্ষভাগ প্ৰস্ৰাব, মধ্যভাগ তেজ আৰু সুক্ষ্মভাগ প্ৰাণ হয়। এই বিশ্লেষণৰে উদ্দালকে পুত্ৰক বুজাইছিল যে - খাদ্যৰ পৰা মন হয়, পানীৰ পৰা প্ৰাণ হয় আৰু তাপৰ পৰা বাকশক্তি সৃষ্টি হয়।

উদ্দালকে ব্যাখ্যা দিছিল - মানুহৰ শৰীৰটো হ’ল প্ৰকৃতিৰ পৰা সৃষ্টি হোৱা এক অংকুৰিত উদ্ভিদৰ দৰে। শৰীৰৰ শিপাডালে সদায় খাদ্য বিচাৰে পানী বিচাৰে। গজালি মেলিবলৈ যি দৰে পানী আৰু তাপৰ প্ৰয়োজন তেনেদৰে শৰীৰটোকো খাদ্য আৰু পানীৰ উপৰিও তাপৰ প্ৰয়োজন। যিদৰে পৃথিৱীৰ পৰা সকলো উদ্ভিদৰ সৃষ্টি হয়; তেনেদৰে সকলো জীৱৰে সৃষ্টি হয় পৃথিৱীৰ বুকুত। সেইবাবে পৃথিৱীয়েই আত্মা।

উদ্দালকে কৈছিল - যেতিয়া এজন মানুহৰ মৃত্যু হয় তেতিয়া তেওঁৰ বাকশক্তি মনলৈ যায়, মনটো প্ৰাণলৈ (অৰ্থাৎ জীৱলৈ) আৰু প্ৰাণ বা জীৱটো তাপলৈ ৰূপান্তৰিত হয়। এই তাপেই হ’ল সৰ্বোচ্চ দেবতা অৰ্থাৎ সৎ। ইয়েই হ’ল সৃষ্টিতম সত্তা আৰু ইয়েই হ’ল সমগ্ৰ পৃথিৱী ব্যাপি থকা আত্মা। ইয়েই সত্য, এই সত্যই আত্মা। এই আত্মাৰ প্ৰকৃত উপাদান হ’ল - তাপ, পানী আৰু খাদ্য। পৃথিৱীৰ সমস্ত জীৱ এই উপাদানেই গঠিত আৰু এই উপাদানলৈ ৰূপান্তৰিত। যিহেতু এই উপাদানৰ উৎস হ’ল পৃথিৱী সেয়ে পৃথিৱীয়েই আত্মা।

“আত্মা পৃথিৱী এব”

আজি জীৱৰ জন্ম, মৃত্যু, আত্মা, পৰমাত্মা, দেবতা আদিক কেন্দ্ৰ কৰি মানুহৰ মাজত যি প্ৰহেলিকাৰ সৃষ্টি হৈ আছে তাৰ মূল কাৰণ হ’ল এই সম্পৰ্কে অবিজ্ঞানসম্মত ধাৰণা বা ব্যাখ্যা। বিজ্ঞানৰ দৃষ্টিৰে চালেও আমি আত্মাৰ স্বৰূপ যে উপলব্ধি কৰিব পাৰোঁ তাৰ প্ৰকৃত উদাহৰণ উদ্দালকৰ ব্যাখ্যা।

জ্যোতিষ বিদ্যা আৰু জ্যোতিৰ্বিদ্যা

প্ৰদীপ কুমাৰ শীল
প্ৰবক্তা, গণিত বিভাগ

মোৰ এজন বন্ধু অংকৰ শিক্ষক। এদিন তেওঁ মোক ক’লে কিছুমান মানুহে জ্যোতিষ শাস্ত্ৰক বিশ্বাস কৰে আকৌ জ্যোতিৰ্বিদ্যাকো অস্বীকাৰ কৰিব নিবিচাৰে। ইয়াত কিবা ভাল বেয়া আছে নেকি? তেওঁক মই ক’লো ভাল আৰু বেয়া কি আগতে আপোনাৰ জানিব লাগিব তাৰ পিছতেই আমাৰ থুলমূলকৈ জানিব লাগিব জ্যোতিষ আৰু জ্যোতিৰ্বিদ্যা সম্পৰ্কত।

এটা উদাহৰণেৰে তেওঁক ক’লো ধৰা দুজন ল’ৰা আছে তাৰে প্ৰথমজন ল’ৰা সদায় মাক-বাপেকৰ লগত থাকি ঘৰৰ কাম-কাজ আৰু ধৰ্ম-কৰ্ম কৰি স্কুললৈ যায়। কিন্তু দ্বিতীয়জনে মাক-বাপেকৰ কথা নুশুনে, কামৰ কথা ক’লে খং কৰে, ধৰ্ম-কৰ্মত বৰ বেছি মন নকৰে আৰু খেলিমেলি কৰি পলম কৰি ঘৰত সোমায়। সেই কাৰণে দ্বিতীয়জন ল’ৰাই সদায় তেওঁক মাক-বাপেকৰ গালি শুনিব লগা হয়। কিন্তু যেতিয়া পৰীক্ষাৰ ফল ওলায় তেতিয়া দেখা যায় যে দ্বিতীয়জন ল’ৰাই সদায় তেওঁৰ মাক-বাপেকৰ গালি শুনিব লগা হয়। কিন্তু যেতিয়া পৰীক্ষাৰ ফল ওলায় তেতিয়া দেখা যায় যে প্ৰথমজন পৰীক্ষাত ফেল কৰে আৰু দ্বিতীয়জন প্ৰথম হয়। এতিয়া আপুনি ক’ব পাৰিবনে কোনজন ল’ৰাৰ কাম-কাজ প্ৰকৃততে ভাল ?

আচলতে যিটো কামৰ ফলত আমাৰ সমাজৰ মানুহৰ প্ৰত্যক্ষ বা পৰোক্ষ ভাৱে কোনো ক্ষতি নহয় সেইটোৱেই হ’ল ভাল অনাফালে যিটো কামে মানুহক লোভ শিকায় বা মনক দুৰ্বল কৰে বা সমাজক ক্ষতি কৰে বা স্বাধীন চিন্তাৰ বাধা সৃষ্টি কৰে সেইটোৱেই হ’ল বেয়া।

এতিয়া আচল প্ৰসঙ্গত আহক; জ্যোতিৰ্বিজ্ঞান আমি সকলোৱেই যুক্তি সহকাৰে মানি লোৱা উচিত কাৰণ ইয়াত যুক্তিহীনতাৰ একো নাই। জ্যোতিৰ্বিজ্ঞান হ’ল কলেজ, বিশ্ববিদ্যালয়বোৰৰ অধ্যয়ণ কৰা গণিতৰ এটা বিষয়, কিন্তু কিছু কিছু গণিত লগ-লগাই গ্ৰহ-নক্ষত্ৰৰ লগত সম্পৰ্ক থকা জ্যোতিষবিদ্যা বিশ্বৰ কোনো স্বীকৃতিপ্ৰাপ্ত বিজ্ঞানৰ লগত জড়িত প্ৰতিষ্ঠানত অধ্যয়নৰ কোনো সুযোগ এতিয়ালৈকে হোৱা নাই।

যিয়েই নহওঁক গ্ৰহ-নক্ষত্ৰ, উপগ্ৰহ, ধূমকেতু নিহিৰীকা ইত্যাদি বোৰৰ অৱস্থান আৰু ইহঁতৰ পৰিক্ৰমা পদ্ধতি, মহাকাশ পৰ্যবেক্ষণ এই সকলোবোৰৰ জ্যোতিৰ্বিজ্ঞানৰ কৰ্ম পদ্ধতিৰ মাজত পৰে। জ্যোতিৰ্বিজ্ঞান আনৰ ইচ্ছা, দয়া কিংবা প্ৰচাৰৰ ওপৰত নৰ্ভৰ কৰি বিজ্ঞান হৈ উঠা নাই। নিৰন্তৰ মহাকাশ পৰ্যবেক্ষণ আৰু সেই বিভিন্ন পৰীক্ষাৰ মাজেৰে মহাকাশ

গবেষক সকলে তেওঁলোকৰ মহাকাশ বিবেক বিভিন্ন তথ্য আৰু তত্ত্ব উপস্থাপিত কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। সেই কাৰণে জ্যোতিৰ্বিজ্ঞানক বিজ্ঞান বুলি মানি লোৱা উচিত। এতিয়া মোৰ বন্ধুজনে ক'লে জ্যোতিষ শাস্ত্ৰ কিন্তু গ্ৰহ নক্ষত্ৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি গঢ়ি উঠা অংকৰ লগত সন্দেহ থকা এটা বিদ্যা বা শাস্ত্ৰ। তেনেহ'লে কিয় এই বিদ্যাক বিজ্ঞান বুলি মানি লোৱা নহ'ব? তেওঁক মই ক'লো এইটো সঁচা যে জ্যোতিষবিদ্যাত কিবাকিবি নিয়মেৰে অংক সোমাই আছে। কিন্তু এই বিদ্যাৰ আলোচ্য বিষয়বোৰ হ'ল কিবা ঘটনাৰ আগজাননী দিয়াৰ সংকেত আৰু মানুহৰ ভাগ্যৰ ওপৰত গ্ৰহ-নক্ষত্ৰৰ প্ৰভাৱ। কিন্তু কিবা এটা শাস্ত্ৰত গ্ৰহ-নক্ষত্ৰ আৰু অংক থাকিলেই যে এই বিদ্যাক বিজ্ঞান বুলি ক'ব পাৰি তেনে ধাৰণা আপুনি ক'ব পৰা পালে?

এইটো সঁচা যে, প্ৰাচীন কালৰ মানুহৰ জগৎ চিন্তা আৰু জীৱনবোধ আছিল যথেষ্ট অস্পষ্ট কেতিয়াবা ভ্ৰান্ত। বিজ্ঞান আৰু মানৱ সভ্যতা আছিল অনূৰত। গ্যালিলিঅ'ৰ আগত দুৰবীক্ষণ যন্ত্ৰ নথকাত গ্ৰহ-নক্ষত্ৰ সম্পৰ্কত মানুহৰ জ্ঞান আছিল খুবোই সীমিত। আধুনিক বিজ্ঞানৰ তুলনাত জ্যোতিষবিদ্যাৰ ক্ৰিপা-পত্ৰ আছিল যথেষ্ট পুৰাতন। এই পুৰাতন (অচল) বিদ্যাক প্ৰমাণ্য হিচাপে লৈ ভূযাজ্ঞানী এনেকি স্বল্পজ্ঞানী গন্ধৰ্বগণ আমাৰ সমাজত বৰমৰা ব্যৱস্থা চলাই আছে।

প্ৰকৃত পক্ষে জ্যোতিষ শাস্ত্ৰত যি বাশি তাক দেখিবলৈ পোৱা যায় তাত কিন্তু কোনো বৈজ্ঞানিক ভিত্তি নাই। কাৰণ এই শাস্ত্ৰত আছে সাতটা গ্ৰহ যেনে - সূৰ্য, চন্দ্ৰ, বুধ, শুক্ৰ, মঙ্গল, বৃহস্পতি আৰু শনি। ইয়াৰ পৰা বুজা যায় যে জ্যোতিষবিদ্যাৰ পণ্ডিতসকলৰ সূৰ্য আৰু চন্দ্ৰ সম্পৰ্কত সঠিক কোনো ধাৰণা নাছিল। গতিকে তেওঁলোকে নিজ ইচ্ছাবে ভাবিছিল যে আকাশত বাহু আৰু কেতু নামে দুটা বান্ধু আছে যি সূৰ্য আৰু চন্দ্ৰক গিলি পেলায় কিন্তু সৌভাগ্য যে এই দানৱধ্বংস ডিঙি কাটা ধকাৰ বাবে সূৰ্য আৰু চন্দ্ৰ এই কাটা ঠাইখিনি দি সূৰ্য আৰু চন্দ্ৰ ওলাই আহিব পাৰিছিল। তেতিয়া হ'লে আপুনি ভাবি চাওঁকচোন ইমান ডাঙৰ আৰু উচ্চ তাপ সম্পন্ন সূৰ্যক গিলিবলৈ হ'লে দানৱ দুটা কিমান ডাঙৰ হ'ব লাগিব! স্কুলৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে মনোযোগেৰে শুনিলে বা গঢ়িলে নিশ্চয়ে হাঁহিব। মানুহৰ ক্ষেত্ৰত কোষ্ঠি প্ৰস্তুত কৰাৰ বাবে যি জন্ম সময় বা জন্মলগ্নৰ প্ৰয়োজন তাকে লৈও জ্যোতিষ পণ্ডিতগণৰ মাজত নানা মতভেদ দেখা যায়। কোনোবাৰ মতে

মাতৃগৰ্ভৰ পৰা ওলাই অহাৰ সময়ই হ'ল প্ৰকৃত জন্মলগ্নৰ সময় আৰু কোনোবাৰ মতে নাড়ীকাটাৰ সময় হ'ল আচল জন্মলগ্নৰ সময়। আচলতে শিশুৰ জন্ম হয় ইয়াৰ প্ৰায় ২৮০ দিন আগত গৰ্ভধাৰণ কৰা কালৰ পৰা। যি নিয়মেৰে নধৰক কিয় মনকৰিবলগীয়া যে, কোনো এটা ডাঙৰ হস্পিটালত একে সময়তেই জন্ম গ্ৰহণ কৰা যদি কেইজনমান শিশুৰ জন্মলগ্ন দেখি সেইমতে কোষ্ঠি প্ৰস্তুত কৰা হয় তেনেহ'লে সেই সকলো শিশুৰ ভাগ্য আচৰণ আমি কেতিয়াও একে দেখিবলৈ পামনে। তাৰ কাৰণ হ'ল বিভিন্ন পৰিৱেশ, পৰিৱেশিক অৱস্থা, শিক্ষা-দীক্ষাৰ প্ৰভাৱত মানুহৰ দেহমন স্বভাৱ-চৰিত্ৰ ভাগ্য নিৰ্ধাৰিত হয়।

আচলতে জন্ম লগ্নৰ ভিত্তিত জ্যোতিষীৰ দ্বাৰা ৰচিত কোষ্ঠিত আকাশৰ যি চিত্ৰ থাকে ই যথার্থ আৰু সঠিক নহয়। সূৰ্য বা আন আন জ্যোতিষ্কৰ পৰা পোহৰ আহোতে কিছু নিৰ্দিষ্ট সময়ৰ প্ৰয়োজন। (পোহৰৰ বেগ ছেকেণ্ডত ১ লাফ ৮৬ হাজাৰ মাইল) জ্যোতিষী পণ্ডিতসকলৰ কোনেও নেজানে যে ১২ টা বাশি চক্ৰ এনে এটা নক্ষত্ৰত নাই যাৰ পৰা পোহৰ আহোতে ৪ $\frac{১}{২}$ বছৰৰ কম সময় লাগি থাকে। কোনো নক্ষত্ৰ যদি আজি বিচ্ছোৰিত হৈ ধ্বংস হৈও যায় ই জনাত যি শ শ হেজাৰ হেজাৰ বছৰ লাগি যাব (কাৰণ নক্ষত্ৰবোৰ বহু আলোকবৰ্ষ দূৰত অৱস্থিত) জ্যোতিষীসকলৰ এইবোৰ ঘটনা জনা আছে নে?

সেইবোৰ কথা শুনাৰ পিছত মোৰ শিক্ষক বন্ধুজনৰ অন্তৰত হয়তো বা অলপ দুঃখ দিছিল। মই তেওঁক ক'লো বিজ্ঞান সদায় সহজ আৰু সবলবেধাত গতি কৰে। তাৰ গতি কোনেও বোধ কৰিব নোৱাৰে। ই সত্য আৰু লেহেম গতিত হ'লেও আওঁৱাই যাব। মাজৰ কথা হ'ল বিজ্ঞানক লৈ কাম-কাজ কৰা আমাৰ দেশৰ বহুত ব্যক্তিয়ে প্ৰকাশ্যে জ্যোতিষ বিদ্যাক স্বীকাৰ নকৰে। কিন্তু যেতিয়া তেওঁলোকৰ মন দুৰ্বল বা স্বার্থপৰ বা দিশহাৰা হৈ পৰে তেতিয়াই তেওঁলোকে ভয়তে বা নিৰুপায় হৈ জ্যোতিষী বিদ্যাৰ শৰণাপন্ন হয়। এয়াই হ'ল আমাৰ দেশৰ দুঃখ লগা অৱস্থা। প্ৰাচীনকালত অতি স্বাভাৱিকভাৱেই মানুহে তেওঁলোকৰ কৃষিকৰ্ম, নৌ চালনা, ধৰ্মীয় আচাৰ-অনুষ্ঠান যুদ্ধ বিগ্ৰহ, শুভ কাম-কাজ ইত্যাদিৰ তাগিদাতে পৃথিৱী, চন্দ্ৰ, সূৰ্য, গ্ৰহ-নক্ষত্ৰ সম্পৰ্কত জানিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল তেতিয়া কিন্তু জ্যোতিষবিদ্যা আৰু

জ্যোতিষবিদ্যাৰ মাজত কোনো পাৰ্থক্য নাছিল। কালক্ৰমে বিশেষত ইউৰোপীয় নৱজাগৰণৰ সময়ত কোপাৰ্নিকাম-ক্ৰনো-গ্যালিলিও-টাইকোব্ৰাহে-কেপলাৰ নিউটনৰ হাত ধৰি পৰীক্ষা আৰু মননলব্ধ জ্ঞানেৰ সহায়ত অস্পষ্ট অসম্পূৰ্ণ ভ্ৰান্ত ধাৰণাবোৰ পৰিমাৰ্জিত আৰু পৰিশোধিত হৈ সৃষ্টি হ'ল বৰ্তমান জ্যোতিষবিদ্যাৰ ৰূপ, অসপেলিনিয়াম, হিপাৰ্কাম, আৰ্ভাৰ্ট ডাঙ্কৰ জ্যোতিষবিদ্যাৰ গণনা থাকিলেও ই বিজ্ঞান হৈ উঠিব পৰা নাই, আধুনিক জ্যোতিষবিদ্যাই বিজ্ঞান হিচাপত প্ৰতিষ্ঠিত। যেনে- তত্ত্ব বা কিমিয়াবিদ্যা নহয় আধুনিক ৰসায়নই বিজ্ঞান। যেনে - ডাইনীবিদ্যা বা ভেঙ্কী নহয়, আধুনিক মেডিকেল বিজ্ঞান। বাৰ্টাণ্ড ৰাচেলৰ মতে - বেছিভাগ বিজ্ঞানেই আদিত ভ্ৰান্ত বিশ্বাসৰ লগতে সম্পৰ্কিত আছিল, যাৰ ফলত ইহঁতৰ আছিল কিছু অলীক মূল্য। জ্যোতিষবিদ্যা আছিল জ্যোতিষীবিদ্যাৰ লগতে, কেমেণ্ট্ৰি আছিল কিমিয়া বিদ্যাৰ লগত সম্পৰ্কিত।

পুৰাতনকালৰ সেইবোৰ অস্পষ্ট বোধ বা ভ্ৰান্ত ধাৰণা আজিৰ যুগত অচল এনেকি হাস্যকৰ হ'লেও সভ্যতা আৰু বিজ্ঞানৰ উন্নতিত তেওঁলোকৰ যথেষ্ট অৱদান আছে। মই তেওঁক ক'লো এই বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ডৰ এটাই সত্য যাৰ নাম হ'ল 'পৰিবৰ্তন'। পৰিবৰ্তনক বাদ দি উন্নতি সম্ভৱ নহয়। সেয়েহে কোনো উজ্জিক খামোচ মাৰি ধৰি ৰাখিলে ই উন্নতিৰ বাধা তথা সমাজৰ ধ্বংস স্বৰূপ।

শেষত তেওঁক এটা কৌতুক আকাৰত গল্প কৰি ক'লো যে - যিহেতু জ্যোতিষীসকল জন্মৰ ঠিক আগ বা পিছ মুহূৰ্তত কোষ্ঠী প্ৰস্তুত কৰি সেই মানুহজনৰ ভৱিষ্যত জীৱনৰ পূৰ্বাভাস দিব পাৰে তেনেহ'লে সেইমানুহজনৰ মৃত্যু মুহূৰ্ত ভৱিষ্যত গণনা কৰি সেই ভূতটো (শাস্ত্ৰ মতে মানুহৰ মৃত্যু হ'লে তেওঁ ভূতত পৰিণত হয়) শকত হ'বনে ক্ষীণ হ'ব, কলা হ'বনে বগা হ'ব, আৰু কেতিয়াবা কাৰ ওপৰত ভৰ কৰিব কৈ দিব

পাৰিলেহেঁতেন। শাস্ত্ৰত অসম্ভৱ বুলি একো নাই। সাহিত্য সপ্ৰতি বন্ধীম চন্দ্ৰৰ জ্যোতিষ শাস্ত্ৰৰ প্ৰতি বৰ বাপ আছিল। তেওঁ যেতিয়া ডাঙৰ ছোৱালীৰ বিয়া দিয়াৰ কাৰণে বিখ্যাত জ্যোতিষীৰ ওচৰলৈ গৈছিল। জ্যোতিষীয়ে গণনা কৰি কৈছিল - ৰাজজোটক ছোৱালীৰ বিয়া দিয়ক। কিন্তু সাতমাহৰ পিছত ছোৱালী বিধবা হৈ ঘৰলৈ আহিল। তথাপি তেওঁ জ্যোতিষবিদ্যাৰ প্ৰতি বিশ্বাস হোৱা নাছিল। পিছত দ্বিতীয়জনী ছোৱালীৰ বিয়াৰ কাৰণে আগবজনতকৈ বিখ্যাত আন এজন ৰাজ জ্যোতিষীৰ ওচৰলৈ গ'ল। জ্যোতিষীজনে ভালকৈ গণনা কৰি ক'লে - বিয়া দিয়ক ৰাজজোটক, বিয়াৰ সাতমাহৰ পিছত দ্বিতীয়জনী কণ্যাও বিধবা হ'ল। তেতিয়া শোকত বিহ্বলচন্দ্ৰই নিজৰ ল'ৰাক উপদেশ দিছিল কেতিয়াও জ্যোতিষ শাস্ত্ৰৰ গণনাৰ ওপৰত বিশ্বাস নকৰিবা। মই বহুতো পৰীক্ষা কৰি এই বিশ্বাস পৰিত্যাগ কৰিছো।

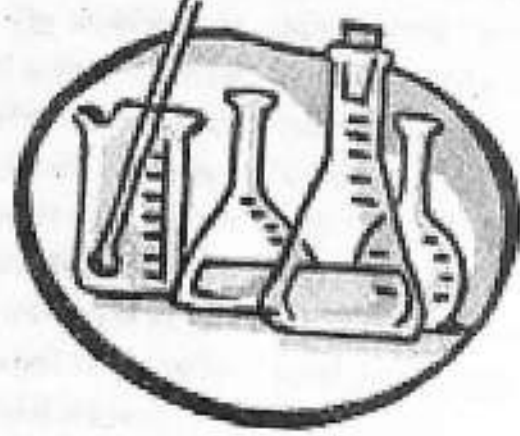
বাস্তালোৰ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্য ডঃ নবসীমাইয়া সকলো ভৱিষ্যতবাণী কেতিয়াও যে মিছা হ'ব নোৱাৰে তাৰে এটা উদাহৰণ দি কৈছিল যে এটা বন্ধ হৈ থকা ঘড়ী সচল হৈ থকা ঘড়ীৰ লগত দুবাৰ মিলিবই। সেয়েহে আকস্মিক কাৰণে মিলি যোৱা ভৱিষ্যত বাণী সঁচা প্ৰামাণিত হ'লে চাৰ্টিফিকেট দিয়াটো যুক্তি সংগত হ'ব নোৱাৰে। যুক্তি সংগত তেতিয়াই হ'ব যদি বাবে বাবে পৰীক্ষা কৰাৰ ফলে যদি একে ধৰণৰ ফলাফল পোৱা যায়।

সেয়েহে স্বামী বিবেকানন্দই কৈছিল - যদি নক্ষত্ৰই মোৰ জীৱনত প্ৰভাৱ পেলায় পেলাওক তাত কোনো ক্ষতি নাই। যদি জ্যোতিষই আমাৰ জীৱনত প্ৰভাৱ পেলায়, একো যায় নাহে। এনে দুৰ্বলতা আহিলে উচিত সূচিকিৎসকক দেখুৱাই ভালদৰে ঔষধ খোৱা, ভালদৰে বিশ্রাম কৰা। বন্ধুজনে কিবা অলপ চিন্তা কৰি বিয়ম মনেৰে মোৰ ঘৰৰ পৰা লাহে লাহে বিদায় ল'লে।

A fool can always find a greater fool to admire him.
- Nicolas Boileau
To find a friend one must close one eye. To keep him - two.
- Norman Douglas.

কীটনাশক দ্রব্য

আৰু পৰিবেশৰ ওপৰত ইয়াৰ প্ৰভাৱ

বমেশ চন্দ্ৰ বৰ্মন
প্ৰবক্তা, বসায়ন বিজ্ঞান বিভাগ

সাধাৰণতে দেখা পায় উৎপাদন আৰু সংৰক্ষণৰ সময়ত অধিক পৰিমাণৰ খাদ্য শস্য কীট পতঙ্গবোৰৰ দ্বাৰা বিনষ্ট হয়। সামগ্ৰিক ভাৱে মুঠ কৃষিজাত শস্যৰ পৰিমাণ বহুলাংশে কমি যায়। এচিয়া মহাদেশত মুঠ শস্যৰ ৪১% কপাহৰ ১৮%, মাকৈ জোৱাৰ ১৪%, শাক-পাচলিৰ ১৩% আৰু গমৰ ৬.৫% পৰিমাণ পোক পতঙ্গবোৰৰ দ্বাৰা নষ্ট হয়। আৰু ইয়াৰ পৰা এইটো প্ৰমাণ হয় যে উৎপাদিত খাদ্য শস্যৰ অধিক পৰিমাণ শস্যৰ বিনষ্ট হয়। এই বিনষ্ট হোৱা খাদ্য শস্যখিনিৰ উৎপাদন কৰোতেও যথেষ্ট খৰছ হয়, মাথোন কীট পতঙ্গবোৰৰ দ্বাৰা মাজৰাটতে হৰলুকি হয়। ফলস্বৰূপে এই খাদ্য শস্যখিনিৰ দ্বাৰা সম্পূৰ্ণভাৱে আমি বঞ্চিত হও। আনকি এনেকুৱা অৱস্থাও হয় যে পথাৰৰ পৰা খেতিয়কে শস্য সংগ্ৰহ কৰি ঘৰলৈ আনিবলৈ নাপায়। ফলত খেতিয়কৰ কপালত আহি পৰে দুৰ্যোগ। দুৰ্যোগৰ কপালত পৰি বহু খেতিয়কে আত্মহত্যা কৰাৰ উদাহৰণ বহুতো আছে। কেইবছৰমান আগতে অসমৰ বহু পথাৰৰ ধান খেতি চৰহা পোকৰ দ্বাৰা সম্পূৰ্ণভাৱে বিনষ্ট হৈছিল আৰু বহু খেতিয়কৰ পানীত হাহ নচৰা অৱস্থা হৈছিল। এই পোকবোৰক ধ্বংস কৰিবলৈ কিছুমান ৰাসায়নিক দ্ৰব্য ব্যৱহাৰ কৰা হয় যাতে খাদ্যশস্যবোৰ বিনষ্ট হোৱাৰ পৰা ৰক্ষা পৰে।

ক্লৰিনফ্লুইডাইডকাৰ্বন যেনে - ডি ডি টি, এলড্ৰিন

এনড্ৰাইন, ডাইএলড্ৰিন, কেমফি ক্লোৰ, গেমাফ্লিন বি, এইচ টি, জৈৱফছফেট যেনে - পেৰাথিয়ন মেলাথিয়ন, ইথিয়ন ট্ৰাইথিয়ন আদিৰ উপৰিও কাৰবাৰিল, কাৰবেফিউৰান জেকট্ৰান, ফেৰোমেনিচ আদি যৌগবোৰ কীটনাশক হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰা ছডিয়াম ফ্লোৰো এচিটেট আৰু ওৱাৰ কেৰিকি আদি যৌগবোৰ এন্দ্ৰ, নিগনি নিধন কৰাত ব্যৱহাৰ কৰা হয়। এন্টিমাইচিন এ টোক্সাফেন, টিফ এম আদি ৰোগ অলাগতিয়াল মাছ নিধনত ব্যৱহাৰ কৰা হয়। ফেন'ল মাৰকাৰী যৌগ, জৈৱ থায়'কাৰবা মেট, কাৰবোফ্লিনদোৱ'কো আদি যৌগবোৰ ভেকুৰনাশক হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

মাৰক'প্ৰ'প, ডাইক্ল'ৰ'প্ৰ'প আদি যৌগবোৰ বনধ্বংস বা গজালি ওলোৱাত বাধা দিয়াৰ কাৰণে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। ইয়াৰ উপৰি ২.৪-ডি, ২.৪.৪-টি আৰ এম, চি পি এ বনধ্বংস হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

ফেন'ল, ডি ডি টি, ব্লিচিং পাউদাৰ, পটাচিয়াম পাবমাংগেনেটৰ লঘুদ্ৰৱ, হাইড্ৰজেন পেৰঅক্সাইড আদি বীজানুনাশক হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। বহু সময়ত ছডিয়াম ফ্ল'ৰ'এচিটেট, থেলিয়াম যৌগবোৰ কীটনাশক নেফথাইল ইউৰিয়া আদি যৌগবোৰ কীটনাশক দ্ৰব্য হিচাবে প্ৰয়োগ কৰা আহিছে। দ্ৰব্যবোৰ প্ৰয়োগ কৰি কীট পতঙ্গবোৰৰ দ্বাৰা শস্য অনিষ্ট হোৱাত যিদৰে ৰক্ষা কৰিব পাৰি সেইদৰে এই দ্ৰব্যবোৰ

পৰিবেশৰ ওপৰত যথেষ্ট প্ৰভাৱ পেলায়। আনকি এই জৈৱ প্ৰক্ৰিয়াত বিৰূপ প্ৰতিফলন হোৱা দেখা যায়। জীৱৰ প্ৰজনন প্ৰক্ৰিয়াতো ইয়াৰ প্ৰতিফলন এটা উল্লেখনীয় বিষয়। গ্ৰিভ, উদবাক, ইগল, মাছখোৱা আদি পক্ষীৰ সংখ্যা দিনকদিনে কমি গৈ আছে। আৰু বিশেষকৈ ক্ল'ৰিনফ্লুইডাইডকাৰ্বনৰ পৰা প্ৰজনন প্ৰক্ৰিয়া অক্ষম হৈ অহা মূল কাৰক বুলি সাব্যস্ত হৈছে, পলিক্ল'ৰিনফ্লুইডাইডকাৰ্বন প্ৰয়োগৰ ফলত মেচিগান চহৰৰ এখন ফাৰ্মৰ ৩০,০০০ গৰু-ম'হ মৃত্যু মুখত পৰিছিল। ময়ূৰ, হাহ কুকুৰা আদিৰ কণী দিয়া বন্ধ হৈ গৈছিল। ঘৰচীয়া জন্তুক প্ৰয়োগ কৰা ঔষধৰ কাৰণে বহু সংখ্যক শঙণৰ মৃত্যু হৈছিল। ফলস্বৰূপে এই ঔষধবিধ বন্ধ কৰি দিব লগা হয়।

জলজ প্ৰাণীবোৰৰ ওপৰতো ইয়াৰ যথেষ্ট প্ৰভাৱ পৰা দেখা যায়। ডি ডি টিৰ প্ৰভাৱত পানীত থকা সৰু সৰু জলজ প্ৰাণীবোৰৰ উপৰি মাছ আদিও মৃত্যু মুখত পৰে।

বন ধ্বংসকাৰী দ্ৰব্য ২.৪- D প্ৰয়োগৰ ফলত লাগতিয়াল উদ্ভিদবোৰো ধ্বংস হৈ যায় আৰু আন কিছুমানৰ শস্য উৎপাদন ক্ষমতা হ্রাস পায়। দক্ষিণ ভিয়েটনামৰ যুদ্ধৰ সময়ত আমেৰিকাই প্ৰয়োগ কৰা বনধ্বংসকাৰী দ্ৰব্যৰ দ্বাৰা মেনগ্ৰ'ভ ফৰেষ্ট প্ৰায় সম্পূৰ্ণভাৱে বিধ্বস্ত হৈছিল। ফলত কেইবছৰ ধৰি সেই অঞ্চলত লাগতিয়াল বন আদি বিলুপ্ত হৈ পৰিছিল।

উল্লেখযোগ্য ঘটনা হ'ল যে - কীট পতঙ্গই এই দ্ৰব্যবোৰৰ লগত সহবাস কৰি জীয়াই থাকিবলৈ প্ৰতিবোধ ক্ষমতা আহৰণ কৰাটো। যাৰ ফলত এই দ্ৰব্যবোৰ প্ৰয়োগ কৰিলেও কীট-পতঙ্গবোৰ ধ্বংস নহয়, কপাহ খেতিৰ পোক, নিদ্ৰা যোৱা পোক আদিয়ে ইতিমধ্যে এই ৰাসায়নিক দ্ৰব্যবোৰ সহ্য কৰিব পৰা গুণ আয়ত্ত কৰিছেই। আমেৰিকাত ওৱাৰফেবিন নামৰ এন্দ্ৰ মাৰিবলৈ কীটনাশক দ্ৰব্য ব্যৱহাৰ কৰিছিল। প্ৰথম অৱস্থাত যথেষ্ট সংখ্যক এন্দ্ৰ মৰিছিল। কিন্তু পিছৰ ফালে এই দ্ৰব্যবোৰ ব্যৱহাৰ কৰি, এন্দ্ৰৰ ওপৰত কোনোধৰণৰ প্ৰভাৱ

পেলাব নোৱাৰিলে আৰু এটাও এন্দ্ৰ মাৰিবলৈ সক্ষম নহ'ল।

ৰাসায়নিক দ্ৰব্যৰ বিকল্প ব্যৱস্থা :
কীট-পতঙ্গ আদিৰ সংখ্যা কমোৱাৰ কাৰণে ৰাসায়নিক দ্ৰব্যৰ সলনি, পৰিবেশৰ ওপৰত প্ৰভাৱ নপৰা বিকল্প ব্যৱস্থাৰ অনুসন্ধান আৰু গৱেষণা কৰি থকা হৈছে আৰু বহুক্ষেত্ৰত সফলতাও লাভ কৰিছে। তেনে কিছুমান বিকল্প পদ্ধতি - যেনে :

(১) পতঙ্গবন্ধাকৰণ পদ্ধতি :
কীট পতঙ্গৰ ওপৰত বহুধন ৰশ্মি প্ৰয়োগ কৰি এই কীট পতঙ্গবোৰক বন্ধাকৰণ কৰা হয়। ফলস্বৰূপে সেইবোৰৰ বংশ বৃদ্ধি হ্রাস হৈ যায় আৰু সেই প্ৰজাতিৰ সংখ্যা কমি যায়।

(২) ৰাসায়নিক বাজীকৰণ :
কিছুমান ৰাসায়নিক দ্ৰব্য প্ৰয়োগ কৰিও পতঙ্গবোৰক বাজীকৰণ কৰিব পাৰি। জুভেলিন হৰমোন পতঙ্গৰ লাবজাৰ পৰা পূৰ্ণপ্ৰাপ্ত বয়সলৈ ডাঙৰ হোৱাত সহায় কৰে। এই হৰমোন যদি অধিক বয়সৰ পতঙ্গই সেৱন কৰে তেন্তে কণী বিলাকৰ পৰা উৎপন্ন নহয় আৰু হ'লেও ইহত পূৰ্ণপ্ৰাপ্ত নহয়। এই হৰমোনবিধ বিজ্ঞানাগাৰত প্ৰস্তুত কৰিব পাৰি। আৰু এই দ্ৰব্যটো Suvenile Hormon ৰ দৰে একে। পতঙ্গবোৰক যদি এই দ্ৰব্যটো দিয়া হয় তেন্তে সিহঁতৰ কণীবোৰ নষ্ট হয়।

(৩) স্পৰ্শবিষক্ৰিয়া পদ্ধতি :
কিছুমান উদ্ভিদৰ পৰা শোধান কৰি উলিওৱা দ্ৰব্যই স্পৰ্শ বিষক্ৰিয়া পদ্ধতিৰ দৰে কাম কৰে। উদ্ভিদৰ পৰা শোধান কৰা পদাৰ্থই পতঙ্গ ধ্বংস কৰে। কিন্তু এই দ্ৰব্যবোৰৰ পৰা কোনো প্ৰদূষণ নহয়।

প্ৰদূষণমুক্ত এই বিকল্প পদ্ধতিৰ ওপৰত অধিক গৱেষণা কৰাৰ প্ৰয়োজন আছে যাতে পৰিবেশৰ ওপৰত প্ৰভাৱ নপৰা এই পদ্ধতিৰ দ্বাৰা অনিষ্টকাৰী কীটপতঙ্গ, পোক-পৰুৱাক সহজতে নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পাৰি।

The happiness of society is the end of government.
- John Adams.

পৰ্ণগ্ৰাফী আধুনিক সমাজৰ এটা ক্ৰমিক বোগ

মহম্মদ আজিজ (ইপ্স
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ (কলা

প্ৰথমে আমি লক্ষ্য কৰো পৰ্ণগ্ৰাফী বুলিলে নো কি বুজো
আৰু কোনবিলাক বস্তু পৰ্ণগ্ৰাফীৰ গণ্য হ'ব ভিতৰত পৰে। Oxford Dictionary ত ইয়াৰ ব্যাখ্যা এনেদৰে আছে যে Pornography : (a) Describing or showing sexual acts in order to cause sexual excitement, (b) Books, Films etc. that do this মুঠতে যিবিলাক দৃশ্যই প্ৰকাশ্যে যৌন উত্তেজনাৰ সৃষ্টি বা বৃদ্ধি কৰাত সহায় কৰে, সেই সকলো কিনাকৈই পৰ্ণগ্ৰাফীৰ অন্তৰ্গত। ই যি কোনো ধৰণৰ অশ্লীল ছবি, যৌনগন্ধী কিতাপ আলোচনী, বাতৰি কাকতত প্ৰকাশ পোৱা বিভিন্ন ধৰণৰ যৌন উত্তেজক অৰ্থ নয়া যুবক-যুবতীৰ ছবি, ব্লু-ফিল্ম, টি. ভি. ছিৰিয়েল আৰু দিনটোৰ ২৪ ঘণ্টাই চলি থকা দেশী-বিদেশী চেনেল সকলো বোৰেই পৰ্ণগ্ৰাফীৰ ভিতৰত পৰে বুলি ধৰিব পাৰি। কাৰণ এইবোৰেই প্ৰত্যক্ষ বা পৰোক্ষ ভাৱে আধুনিক জনসমাজক যৌনতাৰ উপাচাৰেৰে উত্তেজিত কৰি তোলে। ফল স্বৰূপে বাতৰি কাকত মেলিলেই চকুত পৰে চাবি বহুখীয়া শিশুক পঞ্চাশ বছৰীয়া বৃদ্ধই ধৰ্ষণ কৰি হত্যা কৰাৰ দৰে শ শ বাতৰি। গতিকে এনে ধৰণৰ ধৰ্ষণ-হত্যা-লুণ্ঠনৰ প্ৰধান হোতা এনে ধৰণৰ ছবিবোৰ বুলি ক'ব পাৰি।

আজিৰ অবিখ্যত পৰ্ণগ্ৰাফীক প্ৰশ্নয় দিয়া কাৰক বুলি ক'লে প্ৰধানতঃ - যৌনগন্ধী আলোচনী, কথাছবি আৰু ফেশ্বন টি.ভি. কে ক'ব লাগিব। কিন্তু প্ৰশ্ন হ'ল - এই চেনেল বিলাকৰ দৃশ্যাবলী সঁচাকৈয়ে পৰ্ণ নে? নগ্নতা মানেই যৌনতা বা পৰ্ণ নে? কথাটো কিছু চিন্তনীয়। ফেশ্বন আৰু পৰ্ণগ্ৰাফীৰ মাজৰ সীমাবেখাজাল অতিকৈ শিথিল। তদুপৰি যিবিলাক কাৰ্য্য এখন সমাজৰ বাবে পৰ্ণগ্ৰাফী হিচাপে গণ্য হয়, সেই একেবোৰেই আন এখন সমাজৰ বাবে তেনেই সাধাৰণ কথা বুলি বিবেচিত হ'ব পাৰে। পোন্ধৰ বছৰমান আগৰ অসমীয়া আলোচনী বা চিনেমা এখনৰ নায়িকাৰ নগ্নতাৰ সীমা আছিল আঁঠু। কিন্তু আজিৰ ফেশ্বন টি.ভি.ৰ সীমা বুনুচাজৰী সদৃশ সূতা এডাল দুই উৰুৰ মাজেৰে পাব হৈ যায়। ফেশ্বন টি.ভি.ৰ এনে কলাত্মক নিদৰ্শক নাম দিয়া

হয় - Midnight Hot. এইবোৰ যৌন উদ্দীপক নহৈ আন হ'ব পাৰে? আনৰ দেশত কৰক বা নকৰক, ভাৰতৰ দৰে সে এখনত বা অসমৰ দৰে সমাজ বিলাকত এনোবোৰ দৃশ্য বিশৃংখলাতা সৃষ্টি কৰাটো সম্পূৰ্ণ সত্য।

মোটাটো ভাৱে চাবলৈ গ'লে আজি গোটেই সমাজ পৰ্ণগ্ৰাফী বোগত আক্ৰান্ত। পৰ্ণগ্ৰাফীয়ে শিশুৰ পৰা আদি ক'ব বৃদ্ধলৈকে কাকো বেহাই দিয়া নাই আৰু ইয়াৰ কুপ্ৰভাৱে এখন সমাজৰ বৰ্তমানটো বিনষ্ট কৰাৰ লগতে ভৱিষ্যতটোও পুঞ্জিৰে পোখাই ধ্বংস কৰি পেলায়। যদিও যৌনতা মানুহৰ সহজ প্ৰবৃত্তি (Natural instinct)। কিন্তু সেই বুলি এইবোৰৰ যথাযথ প্ৰচাৰৰ ফলত যে আধুনিক সমাজ বিচলিত হোৱা নাই এই কথা একেবাবে নুই কবিব নোৱাৰিব। এইবোৰৰ বিৰুদ্ধে আমি মাত্ৰ মন দুৰবেই কথা, এনোবোৰ চেনেলেহে সমাজৰ সকলো শ্ৰেণীৰ বাবে প্ৰিয় হৈ পৰিছে। আমাৰ সমাজখন বা দেশখন আধুনিকতা ফালে আগবঢ়াটো খুবেই ভাল কথা কিন্তু আধুনিকতা স্মাৰ্টনেছৰ নামত চলি থকা ঘটনাবোৰে যে এখন সুস্থ সমাজ বৰ্ত্তি থকাত বাধাদান কৰি ধ্বংসৰ মুখলৈ ঠেলি দিয়ে ই ধুকপ আৰু এটা কথা বৰ হাঁহি উঠা ধৰণে মনলৈ আহে যে নিজত খুউব বেছি আধুনিক আৰু স্মাৰ্ট বুলি ভৱাসকলে প্ৰতিযোগিতা কিছুমান অসভ্য ক্ৰিয়া-কলাপৰ পৰিচয় দি থাকে। ভালটো কাপোৰ পিন্ধিব নজনা সকল কি যুক্তিত সভা হ'ব পাৰে।

এতিয়া গোটেই পৃথিৱীখন গ্ল'বেল ভিলেজত পৰিণ হোৱাৰ পিছত, ইলেকট্ৰনিক মিডিয়াই আমাৰ সমাজক যিবো যৌনতাৰ উপাচাৰেৰে উপচাই পেলাইছে সেইবোৰ বন্ধ কৰাটো সহজ কথা নহয় যদিও আমাৰ সমাজক সুস্থ আৰু নিকা ক'ব খাৰ দায়িত্ব সম্পূৰ্ণ আমাৰ। অন্যথায় গ্ল'বেলাইজেশ্বনৰ দোহাৰ দি আমাৰ সমাজত এনোবোৰ অনাচাৰ তথা অপসংস্কৃতি মেৰি দি ভাৰতীয় তথা অসমীয়া সভ্যতা-সংস্কৃতিৰ ওপৰত কুঠাৰাঘাত কৰি সমগ্ৰ দেশ আৰু জাতিক যে অধঃ পতনলৈ দিনে দিনে ঠেলি দি আছে তাত কোনো সন্দেহৰ অৱকাশ নাই।

প্ৰতিবিম্ব
১১তম বৰ্ষ
২০০৩-০৪

প্ৰতিবিম্ব

কবিতা

সম্পাদক
দেৱান মহিনজুৰ ৰহমান ৰোফী

গছজোপা সদায়লৈ অমব হৈ থাকক

(অমব কামত ড° কমলেশ্বৰ গোস্বামীৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধাৰে)

গকুল চন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী

প্ৰবন্ধ, উদ্ভিদ বিজ্ঞান বিভাগ

এজোপা গছ
বিশাখ তাৰ আকাৰ
বশ-খুলো বহতো
গছজোপাই অহবহ
এবি থাকে কাৰ্বন-ডাই-অক্সাইড
যিটো অন্যবোৰ গছে নকৰে -
গছজোপা অন্য বহতো গছতকৈ
বেগেগ

এবি নিদি বাখি থকাখিনিৰ পৰা
জেও শক্তি পায়
নিউটনৰ গতি তিনিটাক
আক কিছু গতি দিবলৈ
বসণৰ পৰিঘটনকে দুঘটনা
কিস্কিত ঘটাবলৈ
নাচোৰ-বাঙ্গা
নীল ব'বৰ এটমটোক
ভাঙি কুককি সোমাই মাৰ খোজে
জানো গভলৈ .....
গছজোপা অন্যবোৰ গছতকৈ
বেগেগ
ই কাহানিও ধৰি নাখায়
পতঙ্গ
সংলেশ্বৰ নকৰে গৰণ
সহজীৱিতা ধৰ্ম পালন কৰিলেও
পবজীৱি হ'বলৈ নাৰাজ -

নিভৌ গৌড়ীয় মঠবপৰা গোৰালপাৰা
কলেজৰ
পুখুৰীটোৰ এচুক পাবলৈ
এক ইঞ্চিও মাটি বাদ নপৰাকৈ
বগুৰা বাই আহে -
ধৰ্ম্মিমা
চুকটোৰ পৰা আকৌ মঠৰ ওচৰলৈ -
গছজোপা অন্যবোৰ গছতকৈ
বেগেগ

আজিবপৰা গছজোপা
পুখুৰীৰ চুকটোলৈ নাহিব
তথাপিও গছজোপাৰ
সুগন্ধ লাগি থাকিব
নীল ব'বৰ এটমটোতে

আগতেই কৈছো -
গছজোপা অন্যবোৰ গছতকৈ বেগেগ
অহবহ
এবি থাকে কাৰ্বন-ডাই-অক্সাইড

পদুম কলিৰ প্ৰাৰ্থনা

প্ৰীতি চক্ৰবৰ্তী

উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ (বিজ্ঞান শাখা)

জবে বাতি ভেঁট বুলি পাতিলে খেমাণি
চেনেহৰ চূমাটি পাই খুনীয়া জোনৰ,
ভেঁটৰ উলাহ দেখি মইয়ে কান্দিগোঁ
বিচাৰি পৰশ মোৰ প্ৰাণৰ প্ৰিয়ান
তোমাৰ মহিমা মই নুবুজি, পুন্দৰ।
শোণৰ বণ্ড আহি প্ৰিমই মেতিয়া
তুলিলে বোণাই মোৰ কোমল অধৰ,
নিমৰ মুকুতা পিঙ্কি, মণমাত নাচি
পৰাকে মাচিলো মোৰ অমিয়া প্ৰাণৰ
তোমাৰ মহিমা মই নুবুজি, পুন্দৰ।
জবতে বাজহাঁহে তুলিলে কাকলি,
খুদিলেহে গুণ গুণ গালে মনমৰ
ক'তো নাই বেজানৰ অকণো আভাস,
বেউপিলে চমকলি দেখিলো মুখৰ
তোমাৰ মহিমা মই নুবুজি, পুন্দৰ।
এনেতে প্ৰিয়ক মোৰ নিগে আঁতৰাই
নামি আহি এডোখৰ কণীয়া ডাৰৰ,
জীৱনৰ আন্ধাৰত তুলিলো মেতিয়া এখাঁকি সুৰদি গীত ককণ পূবৰ
তোমাৰ মহিমা মই নুবুজি, পুন্দৰ।
'আহা' বুলি গাতে পোঁ ভেঁট কলিটিমে
বিচাৰি চেনেহ চূমা হেৰোৱা জোনৰ,
'আহা' বুলি কান্দি ময়ো প্ৰিয়কে ধিয়াই
হিয়া দিহা দুখ কলে বুজিলো আনৰ
হবমতে বিমাদৰ গানি মিঠা বোণ
তোমাৰ মহিমা মোক বুজাণা পুন্দৰ।।

সমতল ফ্লেটত বেদনাৰ কৰ্ড

মৃগাল নাথ

স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

মোৰ গীতাৰব ষ্ট্ৰীংত আজি প্ৰথমবাৰ
বেদনাৰ কৰ্ড বাজিছে
এছাৰিব কোৱত নগুণামুখণে
দৌৰ মাৰিছিলো মই,
মামে খেদি বুৰিছিল মোক এডাণ চেকনি লৈ
আক ময়ো দৌৰিছিলো মোৰ
গীতাৰব ফ্লেটত আঙুলি নচুৰাই,
তেতিয়া মোৰ গীতাৰত বাজিছিল
আগপুৱা গ'বাণিৰ কৰ্ড।
মনত পেগাবলৈ চেষ্টাৰ ক্ৰটি কৰা নাই মই
শৈশৱৰ ভাৱনাত ভাহি কিছু পকাই গ'বলৈ
লেজানো তথাপিও কিম্ব বাবে বাবে
গীতাৰব ফ্লেটত মোৰ আঙুলীয়ে কেৱণ
বেদনাৰ কৰ্ডেই বিচাৰি পায় !

নগ্নতা

পৰিমল সূত্ৰধৰ (জন্টি)

উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ (কলা)

বিশ্বৰ দৰবাৰত ক্ৰমে গাহে গাহে
নামি আহিছে
নগ্নতাৰ কণা ধোৱা
দেশত অবাধে চলিছে
মুক্ত মৌলিতা ...
নোপোৱাৰ বাবে নহম
বৰঞ্চ পোৱাৰ বাবে
খণ্ড হেজাৰ হেজাৰ
জনতা ডুব গ'ল
এইডহৰ মহাপাগৰত ....
মানৱতা আজি নোহোৱা হ'ল
নগ্নতাই চানি ধৰা
দুদিনীয়া বিপনিখনিৰ চৌদিশে
চলিছে মাথোঁ
দেহাৰ বেহা ....

স্মরণীয় আভা

ত্রিবেণী বাভা পাটগিবি
স্নাতক প্রথম বর্ষ (কলা)

বিষ্ণুবাভা !
কৃষকৰ কাষত পদাম
বনুৱাৰ বাঞ্চন
দুখীয়াৰ দৰদী তুমি
শাসকৰ শত্রু ....
গীতিকাব, পুত্ৰখাব,
নাট্যকাৰ, বাদ্যকাৰ
অভিনেতা, গায়ক
তুমি নৃত্য বিশাৰদ
সংগ্ৰামী মহচৰ
মহান মানৱ
বিষ্ণুবাভা
তোমাৰ আভাৰে
হওঁক ধৰণী পোহৰ

খিবিকীৰ মুখৰ আলহী

নবনীতা দাস
উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বর্ষ (কলা)

কণ জ্বল কণ জ্বল
তুমি কোন পপোকন
পাবদিব ববসুপ এজাক আহি
দিগে মোক হিমাৰ খিবিকী তুমি
চাণে মোক জুমি জুমি
মেয়ে হ'ল মোৰ আজি
খিবিকিব মুখৰ আলহী !
জাহানিতে এৰি অহা
হাঁহি আক দুখ ভবা
চিনাকিব বহুতো হামা
জীৱনৰ ভোক জৰ্ণা
নিজানত উঠে ভাহি
চিনাকিব বহুতো ছবি
কৰে মোক আমনি
মেয়ে হ'ল মোৰ আজি
খিবিকিব মুখৰ আলহী !

অনুতাপ

কলাপী দেবী
স্নাতক প্রথম বর্ষ (কলা)

শবৎ কালৰ জোনাক বাতি
চোভাপত পাতি পাবি,
তুনিছিলো মই আইতাব মুখত
মল প্ৰাণ ভবি !
স্বদেশ আগাব তানতবৰ্ষ
বীৰ বীৰাজনাব দেশ,
চণপাই আহি বিদেশী বাগবে
দখল কৰিলে এই দেশ !
বিদেশীৰ শিকণি পিকি জন্মতুমি
টুকিছিল চকুপানী,
দেশ বক্ষার্থে ক'ত যে বীৰে
জীৱন কৰিছিল হানি !
নিজ স্বার্থ ত্যাগী দেশৰ বাবে
দিছিল প্ৰাণ বিসর্জন,
মনিবাম দেৱাল কুশল কোঁৱৰ
ইব আছে তাৰ প্ৰমাণ !
অসংখ্য জনতাই একতাব বান্ধোনেবে
মুখামুখি হ'ল বিদেশীৰ,
পাগবৰ সিপাবৰ বিদেশীক খেদি
কণ্যাপ মাথিলে স্বদেশৰ !
কিন্তু, হাম! এই দেশতে আজি
জ্বলিছে হত্যাব অগনী,
ধৰ্মন, নাৰী নিৰ্জাতন অপহৰণ আক কত কি
মিথ'ৰে পহি আছে জননী !

কুদ্ব স্বার্থৰ বাবে ক'ত যে দানবে
খেপিলে স্বার্থৰ খেণা,
চাবিওপিনে বোমা আগ্ৰেয় অস্ত্ৰেবে
পাতিছে ধ্বংসৰ মেণা !
এই পথেৰে জানো হ'ব নে পুৰণ
আহিব দেশৰ শান্তি ?
হিংসা শেষ এৰি পবে মিণি জুলি
আনো আহা দেশৰ শান্তি !

গভীৰতাও কম নাছিল

আফ্ৰুজা জামান শ্বেখ
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

পঞ্চকল্প কাব্যিকতাৰ ছায়া ছন্দত
নিৰ্মল স্পৰ্শকাতৰ নিশ্চলতাত
প্রতিটো মুহূৰ্তে বাজি উঠে,
মোৰ 'সুৰ্য্যবোপিত' সংগীতৰ মাৰ্গিতা
অবুজ পক্ষিম্যৰ একাৰৰ নিবৰ্ণক আবেদনত
কষ্ট এটি দিমে কাব্যকল্পত;
সকিমাই নিমে নহম সার্থক, মোৰ প্ৰাম গৰ্ণা
তথাপিও তোমাৰ সংগদান
এটি পৰিসীমাৰ পৰিধিত মিলিত হোৱা
নৈশ্চলতাৰ জোখৰে তেনে কম নাছিল,
কিছা গভীৰতাও কম নাছিল।

সেই নিশাৰ মুখ বাতৰ্ণাপ
অথবা ভাণ পোৱাৰ গল্প মাগা
মোৰ বোধৰে তেনেই কম নাছিল,
নাছিল কম তাৰ গভীৰতাও।
পিছে, তুমি পৰীক্ষা এটি নৈছিলি
নিজকে বহুত আৰ্বেত মূগ্যামন কৰিছিলি,
বুজি নোপোৱা স্মৃতিৰ চাকলৈমা
তথাপিও উজু নাছিল
কিছা গভীৰতাও তেনে কম নাছিল।

হমতো, হ'ব পাৰে ....
কিন্তু উপহাৰ এটি বন্ধা
বৰ্ণন কাগজৰ শেখীয়া
নিজকে মেৰিমাই নৈছিলি
নিজকে কাবোবাব উপহাৰ সজাবলৈ,
অসময়ত, চেকা গগা বৰ্ণন কাগজক
খালি ছিটি দুটুকুৰা কৰি
নিজকে দেখুৱাইছিলি,
আকৌ,

তোমো বৰ্ণন কাগজৰ সাইগাখ
এটি কাগজ মেৰিমাই গৰ্বলৈ,

কিন্তু,

উপহাৰ বন্ধা বৰ্ণন কাগজ ডোখৰ
উজ্জ্বলতা কাহানিও কম নাছিল,
নাছিল কম তাৰ গভীৰতাও।
অদৃশ্য প্ৰায় ইটোব ভাইবচ, বেঙেলিমা আক্ৰান্ত,
তোমাৰ ইটোব ধণমৰ আলিঙ্গন,
মোৰ মৈতে মোৰ হৃদয়ত সংক্ৰমণ,
তথাপিও, মোৰ অতীতৰ ডামেৰীৰ ভাজে ভাজে অঁকা
উষ্ণ-চুমন, তুম্বাতুৰ পৰিকৰ 'তুম্বা' সজ্জা
কোনেও নজনা, আমোজিত নিশিৰ

- সুশ শৰ্ম্মাৰ নিশা

কাহানিও কম নাছিল
কিছা নাছিল কম তাৰ গভীৰতা।
তোমাৰ কেঁচা দেহাৰ সুধা,
মোৰ 'নাৰীত্ব' দিয়া সুমোগ-শালীনতা
মেতিয়া মানৰ ইটোব তোমাৰ দৰে নব পত্তৰে উপভোগ কৰিছিলি
তেতিয়া, জানো তুমি নিজকে পৰি দিয়া নাছিলি
মোৰ জ্বলন্ত তুম্বা বিবিজিত,
জনা, তুমি উতাপিত হ'বলৈ খৰিছিলি
মোৰ নিৰ্মম পৰশত,
তথাপিও এই উষ্ণতা কোনো পথেই কম নাছিল
কিছা নাছিল তাৰ 'গভীৰতাও'।
এয়াও, জানি বুজি কি
ভাণপোৱাৰ খেণ এটি খেলিছিলি
হিম-শীতল আবৃত তপ্ত আমোয়গিবিৰ মৈতে
বিন্ধেবণৰ ত্ৰাসত গাজা পমূহ,
'হিমাকৰ' মৈতে
'সহুটি' বাজি জগাই পৰা বিৰ্জীমিকা
তথাপিও তেনে উজু নাছিল
নাছিল কম তাৰ গভীৰতা।

প্ৰেম

মেঘালী মিলি
উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ (কলা)

দুখৰ চেকা গগা দুগাণেদি
দুখবি চকুণো বৈ যায় -
বৈ যায়
পুইতৰ বগ্যা হৈ তোমাৰ গৌৰবশি -
ব্যৰ্থ অনুভৱে আজি পাশ কবিৰ বিচাবে
সুখাকৰ নিৰ্মল পোহৰ ...
আজিও দেখিব বিচাবে সেই চক্ৰোদয় মুখ
য'ত বামধেনুৰ পাতোতা বং প্রতিফলিত হয়।
সচিত পপোন গাঁঠি গাঁঠি গৈ আছে মই
অবঙে দবঙে অকাতৰে
আক গৈ থাকিম এইদৰে ...
হৃদয়ৰ গভীৰত
অঁকি থোৱা
তোমাৰ সেউজীয়া
ভাষাবোৰ
কোনো বানেই নোৱাৰে উটুৱাব
ধুমুহাও নোৱাৰে টগাব
বজ্জাঘাটে ভোট হ'ব
জানানে প্ৰথম প্ৰেমত থাকে
পঁচা আকুণতা।

প্ৰেৰণা

কবী কুমাৰ দাস
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ (কলা)

অতীত, বৰ্তমান আৰু ভৱিষ্যত
কল্পনা, পপোন আৰু দিষ্টক
জীমাই থকাৰ অসুখন্ত প্ৰেৰণা
অথবিহীন এটি শুকান হাঁহি
তাৰ বাবেই যে কিমান নহঙক
অকণ মোৰ বাবেই
জীমাই থকাৰ উৎসাহ উদ্দীপনা
আশাৰ জখণা।
হাঁহি মানে বহুত
হাঁহি মানে বেদনা
হাঁহি মানে ভয়স্বপ্ন টুকুৰা
হাঁহি মানে আশা আৰু নিৰাশা
আৰু জীমাই থকাৰ অসুখন্ত প্ৰেৰণা।

ক্রিকেট

মেহদি আলম

উচ্চতম মাধ্যমিক প্রথম বর্ষ (কলা)

ক্রিকেট ক্রিকেট কবি
গোটেই বিশ্বজুৰি
পাগিছে হুনা হবি।

তুলিলে ক্রিকেট খেলা
গেট হম চেলা পেলা
পাতি মাম বস্ত্র মেলা।

বেডিঅ টি ভি খুলি
বহি মাম শাবী পাতি
তনি থাকে মন মাৰি।

চেহৰাও আৰু তেজুশকাৰে
খেলি মাম নিৰিকাবে
ছম চাবি বাবে বাবে।

লক্ষণ আৰু হাবিড়ে
খেলি মাম ধীবে ধীবে
হতাশ হম বগাবে।

ক্রিজত গাংগনী
দৰ্শকৰ গালা-খালি
কাহিনীক কিম নপঠালি ?

জাহিৰ আৰু ইবৰ্গান পাঠনে
ভম খাম পাকিস্তান
বাধি মাম দেশৰ মান।

কাইখ আৰু মূববাজ
বিশিষ্টৰ মহাবাজ
পিকাম বিজয়ৰ তাজ।

কুশলে আৰু ভাজি সিং
গেগ আৰু অৰু স্পিন
ভম খাম বিকি পটিঙ।

শচীনৰ জো স্পিন
খোলাৰ কিপিং
আউট হম ষ্টাম্পিং।

ক্রিজত আগবকাৰ
দৰ্শকৰ হাহাকাৰ
এণ বি ডাব্লিউ হম যে আৰ।

ইবৰ্গানৰ ষাষ্ট বগ
গোলাবীত ছাফুল
আউট কৰে ক্লিন বন্ড।

গাভৰু

হিমাংশু দাস

স্নাতক দ্বিতীয় বর্ষ (কলা)

তই কিম ডাঙৰ হসি অ' সোনপাহি
কিম ডাঙৰ হসি ?
দৰা-কাইনা খেলা বাদ দি
দুহাত বজাই জেতুকা বুলালি
গাজৰ মেঠনি নাৰি
গা নোৰাবলৈ গ'লি
এবাবাবীত বগবী পকি ধৰি আছে
কেনেকৈ মাওঁ, অ' সোণপাহি
তই যে মোক বন অকণশবীমা কৰিলি
বোঁটিয়ে কম, তই হেনো এতিয়া
মোৰ গগত ববশীও নাপাত,
খুলিও লেখল,
দাইটিব গৰু গাড়ীতো নুঠ
তই হেনো গাভৰু হ'লি।
পঁচাই অ' সোণপাহি
চূপিত খোপা বান্ধি
তই বন ডাঙৰ হসি
ক'ব দৰা আনিলি গাজৰ ওৰশি
কোলে বা দিলে তোক চকুত চমকনি
গ'ৰালিৰ গগবী তই অ' সোণপাহি
চিনিব নোৰোবাজনী হসি
দেখ নে দাপোনত
কাহানি স্বপ্নিকত
এবি অহা দিনৰ ছবি
নপবেলে মনত তাহানিৰ কাহিনী
পাহবি নামাবি বুকুৰ ভিতৰত
আণবুলাকৈ ধ'বি ...।

ক্রিকেট

মেহদি আলম

উচ্চতম মাধ্যমিক প্রথম বর্ষ (কলা)

ক্রিকেট ক্রিকেট কবি
গোটেই বিশ্বজুৰি
পাৰিছে হৰা হৰি।

তুনিগে ক্রিকেট খেলা
গেটি হয় চেলা পেলা
পাতি মামে বড়ব চেলা।

বেডিঅ টি ভি খুলি
বহি মামে শাবী পাতি
তুনি থাকে মন মাৰি।

চেহৰাৰ আৰু তেজুগকাৰে
খেলি মামে নিৰ্বিকাবে
ছম চাবি বাবে বাবে।

লক্ষ্মণ আৰু দ্ৰাবিড়ে
খেলি মামে ধীনে ধীনে
হতাশ হয় বলাবে।

ক্রিজত গাংগালী
দৰ্শকৰ গালা-গালি
কহিবক কিয় নপঠালি ?

জাহিৰ আৰু ইবশান পাঠান
ভম খামে পাকিস্তান
বাখি মামে দেশৰ মান।

কাইখ আৰু মুব্বাজ
শিঙিঙেৰ মহাবাজ
পিন্ধাম বিজয়ৰ তাজ।

কুছাণে আৰু ডাভিঞ্জ সিং
শেগ আৰু অ'ব' স্পিন
ভম খামে বিকি পৰ্টিঙ।

শৰ্চানৰ জো স্পিন
ধোলাৰ কিপিং
আউট হয় ষ্টাম্পিং।

ক্রিজত আগবকাৰ
দৰ্শকৰ হাহাকাৰ
এণ বি ডাব্লিউ হয় মে আৰ।

ইবশানৰ শাৰ্ট ব'ল
গেগাবীত হুগুগু
আউট কৰে ক্লিন ব'ল্ড।

গাভৰু

হিমাংশু দাস

স্নাতক দ্বিতীয় বর্ষ (কলা)

তই কিয় ডাঙৰ হ'লি অ' শোণপাহি
কিয় ডাঙৰ হ'লি ?
দৰা-কইনা খোলা বাদ দি
দুহাত বজাই জেতুকা বুগাশি
গাজৰ সেঠনি মাৰি
গা লোৰাবলৈ গ'লি
এবাবাবীত বগবী পকি গ'লি আছে
কেনেকৈ মাও, অ' শোণপাহি
তই যে মোক বৰ অকণপবীয়া কৰিলি
বোঁটিলে কম, তই হেনো এতিয়া
মোৰ লগত ববশীও নাপাত,
ধুগিও লেখল,
দাইটিব গৰু গাড়ীতো নুঠ
তই হেনো গাভৰু হ'লি।
পঁচাই অ' শোণপাহি
চুলিত খোপা বান্ধি
তই বৰ ডাঙৰ হ'লি
ক'ব পৰা আনিগি গাজৰ ওৰপি
কোনে বা দিলে জোক চকুত চমকনি
গ'বালিব গগবী তই অ' শোণপাহি
চিনিব লোৰাবাজনী হ'লি
দেখ নে দাপোনত
কাহানি ঋপিকত
এবি অহা দিনৰ ছবি
নপবেলে মনত তাহানিব কাহিনী
পাহৰি নাযাবি বুকুৰ ভিতৰত
আলবুগাকৈ থ'বি ...।

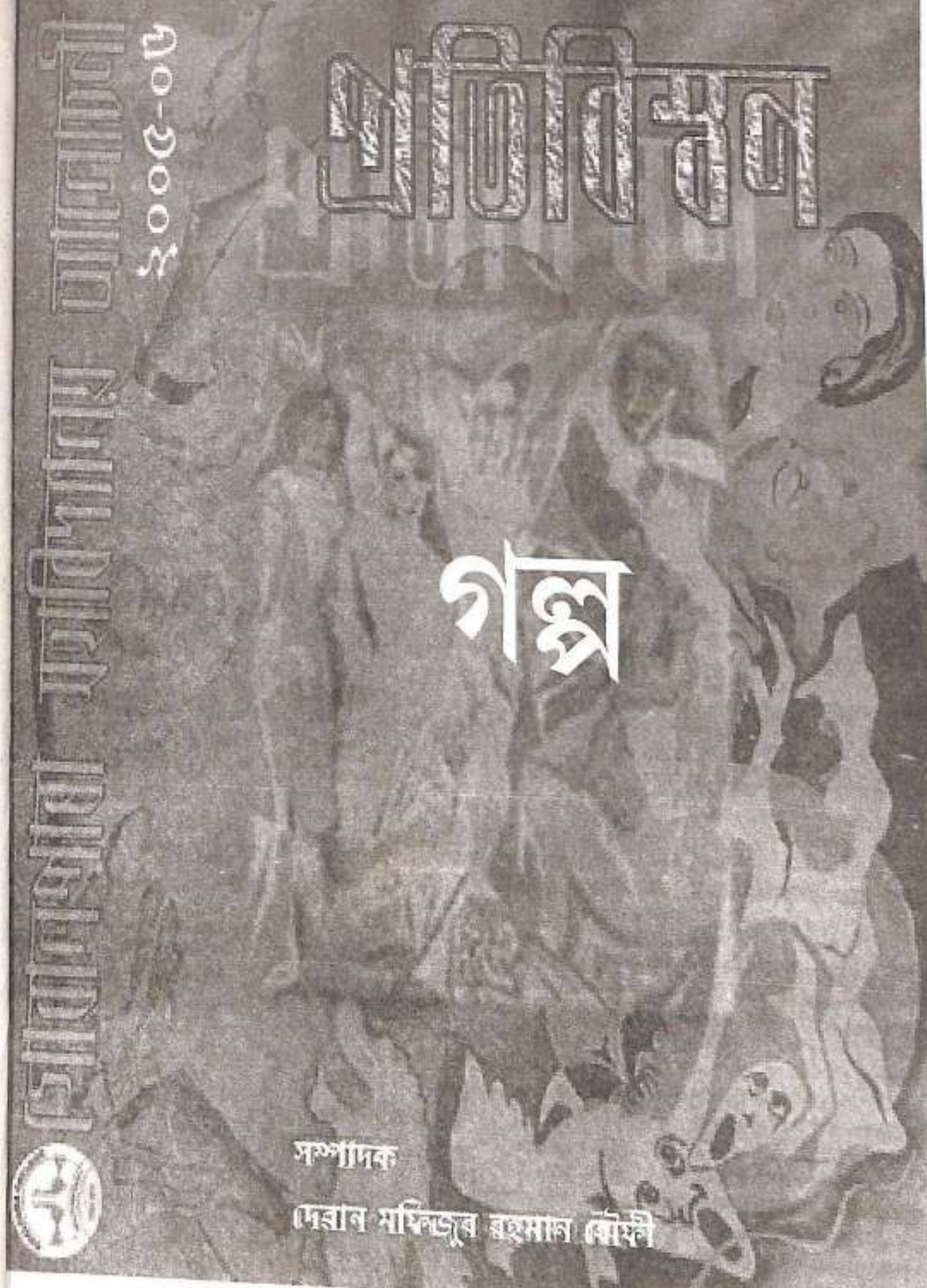
ভগ্নাংশ

উপাসনা ভূঞা
স্নাতক প্রথম বর্ষ (কলা)

নৈ খনি বৈ আহিছিল
অদূরত সমান্তরাণ
গতিত
চির সুন্দর নদী এখন
লক্ষ্য আছিল
নৈখনির পাঁতে মিলি গৈ
সমুদ্র দর্শন

নদীর চকুত সুদীর্ঘ জোতি
নৈব চকুত কাজল
নদীর বুকুত বজ্র কঠিন অংকল
নৈব বুকুত স্নাজ মেঘ
দুহাত আছিল
উথুজ
আলিঙ্গন প্রমাসী
মন
ব্যগ্র আছিল নিগন ফল গণি—

পল ব্যতিক্রমত
প্রসব দানবে
বাধা দিলে নদীর গতি
নৈব বুকুত
পকিল কামনার গচক
চকুত উজাগবি নিশা
বিচ্ছেদন কঠিন শিলা
পারতি
এতিয়া গণি আছে
ভগ্নাংশ।

প্রতিবিম্ব

গল্প

উপাসনা ভূঞা

১০-২০০৫

সম্পাদক
দেবান মফিজুর রহমান বোয়ালী

নিমালি

অৰুণধৃতি ৰায়
স্নাতক ১ম বৰ্ষ

আকাশখন আজি গোমা হৈ আছে।
কিছুসময় পিছত চাগে এজাক বৰষুণ দিব।
কিবা নোপোৱাৰ বেদনাত এটি নিস্পাপ শিশুৰ
ওফন্দি থকা মুখখনৰ দৰে যেন আকাশখনে
ঠেহ পাতিছে। নিমালিয়ে দিনৰ কামখিনি
শেষ কৰি এতিয়া অকণমান জিৰণি লৈছে।
বাৰালাত বহি তই আকাশখনলৈ চাইছে।
সচাই, তইৰ মনৰ অলেখ প্ৰশ্ন বিশাল
আকাশখনৰ বাহিৰে কোনেও যেন
নুবুজে। 'নিমালি, চাহ একাপ
বনাচোন। অনলৰ মাতত তই
সচকিত হ'ল। নিমালিয়ে
পাগুৰলৈ গৈ একাপ চাহ
বনাই অনলক আনি দিলে।
অনলে চাহ খাই খাই
নিমালিক ক'বলৈ ধৰিলে আজি
ডাঙৰকৈয়ে বৰষুণ এজাক
দিব চাগে। 'বৰষুণজাক অগ্ৰ
আগতে আলিকেইটা পিক
কৰি থৈ আহিব লাগিব'। চাহ
খোৱা শেষ কৰি অনল পথাৰলৈ চাবলৈ
সাজু হ'ল। চাবৰ সময়ত নিমালিয়ে
ক'লে আগতে পলম নকৰিবি।

নিমালিয়ে ভাবিবলৈ ধৰিলে যে সকলো পৰা একেলগে ডাঙৰ হোৱা অনল এতিয়া কেই হৈ আছে। সংসাৰৰ মায়াজালেও একো কবিতাৰ পৰা তাৰ সেই সহজ-সবল কথাবোৰ, বিশাল অন্তৰখন। পৰা আছে সি মেট্ৰিকল দেওনাখনকে পাব কৰিব নোৱাৰিলে তাৰ মাটিত ধূলি খেলি থকা অনল-নিমালিহঁত এদিন তাৰ দেওনা পাব হৈ ভৰি দিছিল যৌৱনলৈ। জীৱন ফল চঞ্চল বতাহজাকত সিহঁত উৰি গৈছিল। আৰু অবশিষ্ট হৈছিল যুগ্মভাবে ভাৱ গঢ়াৰ এক আদম্য প্ৰবাহ। অনল আৰু নিমালি ক্ৰমে ক্ৰমে প্ৰাৰিত হৈ পৰিছিল প্ৰেমৰ প্ৰাণ এখন নিলীম সাগৰত।

ঘাত মাউবীয়া আৰু কবিতাৰ তত্ত্বাবধানতে ডাঙৰ দীঘল হৈছিল। সি যেতিয়া হাত মুঠিত ধৰিব পৰা হ'ল। পঢ়িবলৈ সময় নোহোৱা স্বপ্নে কবিতাৰ কথা আপত্তি স্বত্তেও সি দশম শ্ৰেণীলৈ পঢ়িলে। তাৰ পাছত আৰম্ভ হ'ল তাৰ এক সংগ্ৰামী জীৱন যি আজিলৈ চলি আছে। নিমালি আছিল একেবাৰে উচ্চ নহলেও মধ্যমিত কবি হোৱাৰ পঢ়া শুনাতে চোকা আছিল তাই। তাৰি পঢ়িল ঘৰৰ ডাঙৰ ছোৱালী পুত্ৰ সন্তানৰ আশাত বাত চাই পঢ়া দেউতাকে এজনী দুজনীকে চাৰিজনী ছোৱালীৰ বাবে হোৱাৰ পিছত জন্ম হৈছিল এটি পুত্ৰ সন্তান। নিমালি ডাঙৰ হোৱা বাবে সৰুৰে পৰা দেখিছিল ঘৰখনৰ প্ৰত্যেককোণত প্ৰতিঘাত। এজনীকে জন্ম হোৱা ভনীয়েক কেইজনকৰণ মুখকেখন, মাকৰ কণীয়া দেহ আৰু দেউতাকৰ বগা চকু, কথাই প্ৰতি মাকক কৰা ককৰ্থনা ..... এনেদৰে এতিয়াও আমনি দিয়ে তাইক। ছোৱালী জন্মাৰ তাই বাকু অকলে দায়ী আছিলনে? কিয়? কিয়? মাকে অকণো প্ৰতিবাদে কবিতা পৰা নাছিল। 'প্ৰতিবাদ কৰিওনো কি হ'লহেঁতেন.... আমি যে পুৰুষ শাসিত সমাজৰে একো একোজন সদস্য।

হিয়া উজাৰি কান্দিলে সেইদিনা তাই। উচ্চ মাধ্যমিক ২ য় বৰ্ষৰ পৰীক্ষাটোত বহিবলৈ দেউতাকে তাইক নিদিলে। তাইৰ কোনো আবেদন নিবেদনলৈ কাণ দিবলৈ মানুহজনৰ যেন সময় নাই। তেওঁ নিজৰ মতত অলৰ আচল। ধনী ঘৰৰ ল'ৰা এটা পাই তাইক বিয়া দিবলৈ সাজু হ'ল। নিমালিৰ

জীৱনত অনল হৈ বুলি এখন আখ্যায়িকা উপন্যাস। এপিনে দেউতাকৰ আদেশ আৰু আনপিনে অনল। ..... নাই ..... নাই হাব মানি গৈছিল তাই, নিজৰ ওচৰত।

তাই বোৱাৰী হৈ ওলাই গৈছিল অন্য এখন ঘৰলৈ কিন্তু তাইৰ যুগ্ম জীৱনৰ সেইজ কল্পনাৰোবত চানি ধৰিছিল কিছুমান কলিয়া ডাৱৰে। বাতৰি কাকত বা আলোচনী আদি পঢ়িবলৈ পোৱা নিৰ্বাচনৰ কথাবোৰ ক্ৰমে নিজৰ জীৱনতে প্ৰতিফলিত হৈ পৰিছিল। নিমালিয়ে লাহে লাহে বুজি উঠিছিল এই নিৰ্বাচনৰ মাজত লুকাই থকা কাৰণবোৰৰ কথা। ক্ৰমে ক্ৰমে বাঢ়ি অহা নিৰ্বাচনবোৰৰ এটা চৰম সীমাত এক অসতঃ যন্ত্ৰণাময় পৰিস্থিতিত তিস্তিব নোৱাৰি ওচি আহিছিল তাই ঘৰলৈ। নীৰব হৈ পৰিছিল দেউতাক। কাৰণ যৌতুকত কিব বৃহৎ পৰিমাণৰ টকা দিব পৰাৰ সমাৰ্থ তেতিয়া দেউতাক নাছিল। ধিকাৰ জন্মিছিল সেইদিনা নিমালিৰ নিজৰ ওপৰত নহয় ..... নহয় সমগ্ৰ মানৱ জাতিৰ ওপৰত। কিহৰ বা অৰ্থ আছিল নিমালিৰ স্বামী তথা সেই উচ্চ শিক্ষিত, চাকৰিয়াল মানুহজনৰ?

ই পিনে অনলে তেতিয়াও নিমালিকেই জীৱন-সঙ্গী বুলিয়েই মনে প্ৰাণে ভাবে। সি যে নিমালিৰ বাহিৰে কাৰো লগতে ঘৰ পতাৰ কল্পনা কৰিব নোৱাৰে। সি তাৰ কল্পনা বাস্তৱ ৰূপ দিবৰ বাবে নিমালিক আকৌ অনুৰোধ কৰিলে তাইৰ কোনো আপত্তি নাছিল। কিন্তু সমাজখন। সমাজখনে ঘৰখনে জানো মানি লব। নিমালি বিমোৰত পৰিল, কেই বাটেবে খোজ দিব বাকু তাই? নিচ কুলৰ অনলক মানি ল'ব জানো ঘৰখনে? কিন্তু অনলৰ সহজসবল মুখখনৰ কথা অহা পিছত উপনীত হৈছিল তাই এটা চৰম সিদ্ধান্তত। জীৱনৰ মৰম আৰু বুজাপৰাৰে জীয়াই থকাৰ বিনিময়ত ত্যাগ কৰিছিল নিজৰ ঘৰখন আৰু সকলো আত্মীয় স্বজন।

দুটা ল'ৰা ছোৱালীৰে সৈতে অনল আৰু নিমালি আজি সুখৰ সংসাৰ। অনলৰ কঠিন শ্ৰমৰ বিনিময়ত কোনোবাকমে পুৱা দুবেলা দুমুঠি আৰু কেঁচামাটিটো লোপেতোৱা ঘৰতো লৈও সিহঁত সুখী। কাৰণ তাৰ মাজত আছে প্ৰেম, ভালপোৱা আৰু বুজাবুজিৰ এটি মিঠা উত্তাপ।

মাজেদা চুলতানা চৌধুৰী
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

মৰমে
মৰম
বিচাৰে

নিমালিয়ে ভাবিবলৈ ধৰিলে - সেই যে সৰুৰে পৰা একেলগে ডাঙৰ হোৱা অনল এতিয়াও একেই হৈ আছে। সংসাৰৰ মায়াজালেও একো কৰিব পৰা নাই তাৰ সেই সহজ-সবল কথাবোৰ, বিশাল অন্তৰখন। পঢ়াৰ পিছত সি মেট্ৰিকৰ দেওনাখনকে পাৰ কৰিব নোৱাৰিলে। গাওঁৰ মাটিত ধূলি খেলি থকা অনল-নিমালিহঁত এদিন শৈশৱৰ দেওনা পাৰ হৈ ভবি দিছিল যৌৱনলৈ। জীৱন ফাগুৰ চঞ্চল বতাহজাকত সিহঁত উৰি গৈছিল। আৰু অবশিষ্টত সৃষ্টি হৈছিল যুগ্মভাবে ভাৰত গঢ়াৰ এক আদম্য প্ৰবাহ। অনল আৰু নিমালি ক্ৰমে ক্ৰমে প্ৰাৰিত হৈ পৰিছিল প্ৰেম নামৰ এখন নিলীম সাগৰত।

ঘাত মাউৰীয়া অনল খুৰাকৰ তত্বাবধানতে ডাঙৰ দীঘল হৈছিল। সি যেতিয়া হালৰ মুঠিত ধৰিব পৰা হ'ল। পঢ়িবলৈ সময় নোহোৱা সন্তোষ, খুৰাকৰ কঢ়া আপত্তি সন্তোষ সি দশম শ্ৰেণীলৈ পঢ়িলে। তাৰ পিছত আৰম্ভ হ'ল তাৰ এক সংগ্ৰামী জীৱন যি আজিলৈ প্ৰচলিত। নিমালি আছিল একেবাৰে উচ্চ নহলেও মধ্যবিত্ত পৰিয়ালৰ ছোৱালী পঢ়া শুনাতে চোকা আছিল তাই। তাই আছিল ঘৰৰ ডাঙৰ ছোৱালী পুত্ৰ সন্তানৰ আশাত বাত চাই থকা দেউতাকে এজনী দুজনীকে চাৰিজনী ছোৱালীৰ বাপেক হোৱাৰ পিছত জন্ম হৈছিল এটি পুত্ৰ সন্তান। নিমালি ডাঙৰ হোৱা বাবে সৰুৰে পৰা দেখিছিল ঘৰখনৰ প্ৰত্যেকতো ঘাত প্ৰতিঘাত। এজনীকে জন্ম হোৱা ভনীয়েক কেইজনীৰ কৰুণ মুখকেখন, মাকৰ বগীয়া দেহ আৰু দেউতাকৰ বঙা চকু, কথাই প্ৰতি মাকক কৰা কৰুণা ..... এইবোৰে এতিয়াও আমনি দিয়ে তাইক। ছোৱালী জন্মাৰ বাবে তাই বাক অকলে দায়ী আছিলনে? কিয়? কিয়? মাকে অকণো প্ৰতিবাদে কৰিব পৰা নাছিল। 'প্ৰতিবাদ কৰিওনো কি হ'লহেঁতেন.... আমি যে পুৰুষ শাসিত সমাজৰে একো একোজন সদস্য।

হিয়া উজাৰি কান্দিছে সেইদিনা তাই। উচ্চ মাধ্যমিক ২ য় বৰ্ষৰ পৰীক্ষাটোত বহিবলৈ দেউতাকে তাইক নিদিলে। তাইৰ কোনো আবেদন নিবেদনলৈ কাণ দিবলৈ মানুহজনৰ যেন সময় নাই। তেওঁ নিজৰ মতত অলব অচল। ধনী ঘৰৰ ল'ৰা এটা পাই তাইক বিয়া দিবলৈ সাজু হ'ল। নিমালিৰ

জীৱনত অনল হৈ বুল এখন আধালিখা উপন্যাস। এপিনে দেউতাকৰ আদেশ আৰু আনপিনে অনল। ..... নাই ..... নাই হাব মানি গৈছিল তাই, নিজৰ ওচৰত।

তাই বোৱাৰী হৈ ওলাই গৈছিল অন্য এখন ঘৰলৈ কিন্তু তাইৰ যুগ্ম জীৱনৰ সেউজ কল্পনাবোৰত চানি ধৰিছিল কিছুমান কলিয়া ডাৱৰে। বাতৰি কাকত বা আলোচনী আদি পঢ়িবলৈ পোৱা নিৰ্যাতনৰ কথাবোৰ ক্ৰমে নিজৰ জীৱনতে প্ৰতিফলিত হৈ পৰিছিল। নিমালিয়ে লাহে লাহে বুজি উঠিছিল এই নিৰ্যাতনৰ মাজত লুকাই থকা কাৰণবোৰৰ কথা। ক্ৰমে ক্ৰমে বাঢ়ি অহা নিৰ্যাতনবোৰৰ এটা চৰম সীমাত এক অসত যত্নপাময় পৰিস্থিতিত তিস্তিব নোৱাৰি ওচি আহিছিল তাই ঘৰলৈ। নীৰব হৈ পৰিছিল দেউতাক। কাৰণ যৌতুকত বিচৰ বৃহৎ পৰিমাণৰ টকা দিব পৰাৰ সমাৰ্থ তেতিয়া দেউতাক নাছিল। ধিকাৰ জন্মিছিল সেইদিনা নিমালিৰ নিজৰ ওপৰত নহয় ..... নহয় সমগ্ৰ মানৱ জাতিৰ ওপৰত। কিহৰ বা অৰ্থা আছিল নিমালিৰ স্বামী তথা সেই উচ্চ শিক্ষিত, চাকৰিয়াৰ মানুহজনৰ?

ইপিনে অনলে তেতিয়াও নিমালিকেই জীৱন-সঙ্গিনী বুলিয়েই মনে প্ৰাণে ভাবে। সি যে নিমালিৰ বাহিৰে কাৰো লগতে ঘৰ পতাৰ কল্পনা কৰিব নোৱাৰে। সি তাৰ কল্পনাৰ বাস্তৱ ৰূপ দিবৰ বাবে নিমালিক আকৌ অনুৰোধ কৰিলে তাইৰ কোনো আপত্তি নাছিল। কিন্তু সমাজখন! সমাজখন ঘৰখনে জানো মানি ল'ব। নিমালি বিমোৰত পৰিল, কেই বাটেৰে খোজ দিব বাক তাই? নিচ কূলৰ অনলক মানি ল'ব জানো ঘৰখনে? কিন্তু অনলৰ সহজসবল মুখখনৰ কথা অহা পিছত উপনীত হৈছিল তাই এটা চৰম সিদ্ধান্তত। জীৱনত মৰম আৰু বুজাপৰাৰে জীয়াই থকাৰ বিনিময়ত ত্যাগ কৰিছিল নিজৰ ঘৰখন আৰু সকলো আত্মীয় স্বজন।

দুটা ল'ৰা ছোৱালীৰে সৈতে অনল আৰু নিমালি আজি সুখৰ সংসাৰ। অনলৰ কঠিন শ্ৰমৰ বিনিময়ত কোনোবাকমে পুৱা দুবেলা দুমুঠি আৰু কেঁচামাটিৰে লোপেতোৱা ঘৰতো লৈও সিহঁত সুখী। কাৰণ তাৰ মাজত আছে প্ৰেম, ভালপোৱা আৰু বুজাবুজিৰ এটি মিঠা উদ্ভাপ।

মাজেদা চুলতানা চৌধুৰী
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

মৰমে মৰম বিচাৰে

সীমান্ত

ই নিশাৰ হাতখন নিজৰ বুকুৰ মাজলৈ টানি নি কৈছিল, 'নিশা তুমি মোক আজি প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়া যে তুমি মোক এৰি কলৈকো নোযোৱা। কথাখিনি কওতে সীমান্তৰ যথেষ্ট কষ্ট হৈছিল'; কাৰণ সি জানিছিল যে নিশা তাৰ লগত আৰু বেছি দিন নাথাকে। নিশাই তাক এৰিকোনোৱা দূৰ দূৰতলৈ গুচি যাব, তাই কেতিয়াও সীমান্তৰ ওচৰলৈ উভতি নাহে; উভতি নাহে প্ৰতিমৰ ওচৰলৈ তাৰ প্ৰাপ্য মৰম দিবলৈ।

সীমান্তৰ এনে ধৰণৰ কথাত তাইবো ভাল নালাগে মাথো বৰ কষ্টেৰে এটি শুকান হাঁহি মাৰি তাই মৰমৰ সীমান্তক সান্তনা দিবলৈ চেষ্টা কৰে। কিন্তু তাইও জানে বিধাতাৰ এই নিষ্ঠুৰ সিদ্ধান্তৰ বিষয়ে। তাই জানে স্বামী সীমান্ত আৰু একমাত্ৰ পুত্ৰ প্ৰতীমক এৰি তাই অন্য জগত এখনলৈ গুচি যাব লাগিব য'ত মানুহ যোৱাৰ বাট আছে কিন্তু অহাৰ পথ নাই।

যোৱা কেইদিন মানৰ পৰা সীমান্তই সদায় নিশাক একেধাৰ কথা কয়। নিশাৰ মনত পৰে সীমান্তৰ সৈতে কটোৱা সময় বোৰৰ কথা, মনত পৰে কিদৰে তাই মাক দেউতাকৰ লগত বিদ্ৰোহ কৰি সীমান্তক নিজৰ জীৱনসংগী হিচাপে স্বীকাৰ কৰি দৈছিল। তাৰ পিছত আৰম্ভ হৈছিল সিহঁতৰ সুখৰ সংসাৰ। প্ৰায় দুটা বছৰ পাছত সিহঁতৰ জীৱনলৈ আহিল এটি কণমানি শিশু। দুয়োটাই মিলি মৰমতে তাৰ নাম প্ৰতীম থলৈ। প্ৰতীমক পাই সিহঁতে নতুন উদ্দীপনা লাভ কৰিলে। দুয়োৰে পৃথিবীখন যেন প্ৰতীমেই। প্ৰতীম অবিহনে সিহঁত এক মুৰ্ছতও যেন জীয়াই থাকিব নোৱাৰে। অথচ নিশাই এতিয়া এই সুখৰ সংসাৰ ত্যাগ কৰি আন এখন জগতলৈ যাবলৈ সাজু হৈ আছে। আৰু তেনেকৈয়ে ভাবি থাকোতেই নিশাই এদিন সিহঁতক এৰি এক অজানা ঠাইলৈ গুচি গ'ল। নিশাৰ মৃত্যুত সীমান্ত যথেষ্ট মৰ্মাহত হৈছিল। সিহঁতৰ জগতস্বৰূপ প্ৰতীমৰ দৃষ্টিয়ে সদায় তাৰ মাকক বিচাৰিছিল। সীমান্তৰ অৱস্থা বৰ দুৰ্ভয়ক হৈ পৰিল। তাৰ বন্ধুবোৰে তাক আকৌ বিয়া কৰাৰ পৰামৰ্শ আগবঢ়ালে। নিজৰ কাৰণে নহলেও অন্তত প্ৰতীমৰ বাবে। কাৰণ এই দুবছৰীয়া শিশুটিৰ বৰ্তমান এজনী মাকৰ অতি প্ৰয়োজন।

তাৰ পিছত এদিন প্ৰতিমৰ কথা চিন্তা কৰিয়েই মানসী নামৰ ছোৱালী এজনীক বিয়া কৰালে। মানসীক কোমল অন্তৰৰ আছিল। তাই প্ৰতীমক কেতিয়াও তাই তাৰ মাহীমাক সেয়া অনুভৱ হ'বলৈ দিয়া নাছিল। বিয়া পাঁচবছৰ পিছত মানসীৰ এটি ল'ৰা ওপজে। মানসীয়ে তাৰ নাম থৈছিল মানৱ। তাই মানৱতকৈ প্ৰতীমকহে বেছি মৰম কৰে।

প্ৰতীম আৰু মানৱ দুয়ো কালো অবিহনে কোনেৰে থাকিব নোৱাৰা যেন হৈছিল। সীমান্তৰ সংসাৰ আৰু সুখম হৈ উঠিল যদিও নিশাৰ কথা সি কেতিয়াও পাহৰিব পৰা নাছিল। সময় আগবাঢ়ি যোৱাৰ লগে লগে প্ৰতীম আৰু মানৱ ডাঙৰ হৈ আহিল। প্ৰীতম এতিয়া গোলাঘাটৰ এক ডাঙৰ বাগিচাৰ মালিক। সি এবাৰ ব্যৱসায়ৰ কামৰ বাঁহিয়ালৈ যায় আৰু তাতে সি আইবিছা নামৰ খ্ৰীষ্টান ছোৱালী এজনীক বিয়া কৰায়। সি আইবিছাক বিয়া কৰাৰ তাইক বাচিয়াতে থৈ আহে। এই বিষয়ে সি মানৱৰ বাহিৰে আন কাকো কোৱা নাছিল।

প্ৰতীম অসমলৈ ঘূৰি অহাৰ পাছত সিহঁতৰ মাজত প্ৰয়োগে যোগাযোগ হয়। আইবিছাই এজনী ছোৱালী জন্ম দিয়াৰ চাৰি বছৰৰ পিছত মৃত্যুবৰণ কৰে। তাইৰ বাৰ্ছী এক পত্ৰযোগে সি গম পাইছিল যে আইবিছা আৰু পৃথিৱী নাই। তাই তাইৰ স্মৃতি স্বৰূপে এৰি থৈ গৈছে সিহঁতৰ চাৰিবছৰীয়া সন্তান কেথৰিনাক। কেথৰিনাক সি তাৰ পৰা খিলঙলৈ লৈ আহে আৰু তাত এখন স্কুলত নাম লগায়। দিয়াৰ লগতে তাইক হোষ্টেলত ভৰ্ত্তি কৰায়।

ইপিনে সীমান্ত আৰু মানসীয়ে প্ৰতীমক বিয়া কৰাৰ কথা জোৰ কৰে। মানসীৰ আশা বৰ পুত্ৰকৰ বৰ নাতি চাপ অৱশ্যে প্ৰত্যেক মাক দেউতাকৰে এই আশা থাকেই। ইপিনে প্ৰতীমৰ বিয়া কৰাবৰ বয়সো হৈছে। কিন্তু যেতিয়াই প্ৰতীম বিয়াৰ কথা ওলায় তেতিয়াই সি বেলেগ কথা উলিয়াই মুখ কথাতো তল পেলাবৰ চেষ্টা কৰে।

প্ৰায় দহ বছৰ মান পিছত কেথৰিনা নিজৰ ঘৰলৈ আহে কিন্তু আলহী হিচাপেহে। প্ৰতীমে মানৱৰ বাহিৰে আন সকলোৰে আগত কেথৰিনাক তাৰ এজন বন্ধুৰ জীয়েক বুলি পৰিচয় কৰাই দিলে। কেথৰিনা এজনী ধেমেলীয়া ছোৱালী। তাই সকলৰে লগত মিলি গ'ল। তাই ঘৰৰ সকলৰে মন জ

এদিন কেথৰিনে প্ৰতীমহঁতলৈ এখন চিঠি লিখি টেবুলৰ ওপৰত থয় তাৰ পাছত তাই খিলঙলৈ বুলি বাছটেঙলৈ আগবাঢ়ে। প্ৰতীমহঁতে এইবোৰৰ বিষয়ে একো গম নাপালে। প্ৰতীমে আইবিছা আৰু কেথৰিনাৰ বিষয়ে মাক দেউতাকৰ আগত ক'লে। কথাষাৰ শুনাৰ লগে লগে মানসীৰ উশাহ বন্ধ আহিবলৈ ধৰিলে, তাইৰ বুকুত যেন বৰ জোৰেৰে অস্ত্ৰাঘাত কৰিছে - তাইৰ এনে লাগিছিল। তাই অচেতন হৈ মাটিত ঢলি পৰিল।

লগে লগে ডাক্তৰ মতা হ'ল। ডাক্তৰে কলে যে মানসীক এতিয়া ঔষধতকৈ শুশ্ৰূষাৰ বেচি প্ৰয়োজন। মানৱে পিছত কেথৰিনাৰ চিঠিখন পালে আৰু লগে লগে সি বাছটেঙলৈ গ'ল। তাত সি কেথৰিনাক বাছৰ এটি চিটত যিবিধৰ কাষত বহি উচুপি থকা দেখা পালে, সি তাইক সকলো কথা ক'লে। তাই কি কৰিব, কি নকৰিব ভাবি পোৱা নাছিল। মানৱে তাইক ঘৰলৈ লৈ আহিল। কেথৰিনা আগবৰাৰ আঁহোতে যিদৰে মৰম, যত্ন, সন্মান পাইছিল এইবাৰ কিন্তু তাৰ পৰিমাণ হ্রাস পাইছিল। তথাপি তাই সেই বোৰলৈ আক্ৰমণ নকৰি মানসীৰ শুশ্ৰূষাত লাগি গৈছিল। প্ৰথমতে মানসীয়ে কেথৰিনাৰ শুশ্ৰূষা গ্ৰহণ কৰা নাছিল যদিও মৰমীয়াল মুখখনলৈ চাই সেয়া গ্ৰহণ কৰিলে। মানসীয়ে ভাবিছিল কেথৰিনাক গ্ৰহণ নকৰিলে প্ৰীতমে তাইক মাহীমাক বুলি ভাবিব পাৰে আৰু মানসীয়ে যিকোনো পৰিস্থিতিতে প্ৰীতমক এইটো অনুভৱ কৰিব নিদিয়।

লাহে লাহে মানসী ভাল হৈ আহিবলৈ ধৰিলে, তেতিয়া কেথৰিনে নিজৰ কৰ্তব্য শেষ বুলি ভাবি সকলোৰ পৰা বিদায় লৈ যাবলৈ ওলাল। মানসীয়ে তাইক কলে - কেথৰিন, তুমি তোমাৰ কৰ্তব্য শেষ কৰিলা। কিন্তু তুমি গুচি গ'লে এই ঘৰখন কোনে চম্ভালিব? প্ৰতীমে বিয়া কৰাই কথাটো আমাক নজনোৱাৰ বাবে মই বৰ দুখ পাইছো সচাঁ কিন্তু তোমাৰ দৰে এজনী নাতি ছোৱালী পাই মই মোৰ সকলো দুখ পাহৰিব পাৰিম। তোমাৰ যে এতিয়াও বহুত কৰিবলগীয়া আছে। 'আহা এবাৰ মোৰ বুকুৰ মাজলৈ সোমাই আহা' বুলি অশ্ৰুসিক্ত নয়নেৰে তাইক বুকুৰ মাজত সুমুৱাই ল'লে।

কৰাৰ উপৰিও বাগিচাত কাম কৰা আন মানুহ বোৰৰো মন জয় কৰিব পাৰিছিল।

এদিন মানসীয়ে কেথৰিনাক ক'লে - 'তুমিতো সকলোকে তোমাৰ কথা মনাৰ পাৰা সেয়ে এবাৰ প্ৰতীমক বিয়া কৰিবলৈ কৰা চোন। কি যে হৈছে তাৰ; আমি কৈ কৈ ভাগবি পৰিলো, কিন্তু একো লাভ নহ'ল, তুমি ক'লে কিজানি তোমাৰ কথা বাখেই'। কেথৰিনে একো উত্তৰ নিদি তাৰ পৰা উঠি গ'ল।

তাইৰ বাবে তাইৰ দেউতাকক দ্বিতীয়বাৰ বিয়া কৰাবলৈ কোৱাটো বৰ টান কথা আছিল। তাই দেউতাক প্ৰতীমৰ সন্মুখত থিয় হৈ কিবা ক'ব খোজতেই হুকুকাই কান্দি দিলে। প্ৰতীমৰ ওচৰত তাইক দিবলৈ কোনো উত্তৰেই নাছিল। সি আচলতে আইবিছাৰ বিষয়ে ঘৰত নোকোৱাৰ প্ৰধান কাৰণ তাই খ্ৰীষ্টান ছোৱালী। এজনী খ্ৰীষ্টান ছোৱালীক বোৱাৰী হি চাপে মানি ল'ব বুলি তাৰ বিশ্বাস নহৈছিল। সি বৰ দোখোৰ - মোধবত পৰিছিল আৰু মানৱক এটা উপায় দিবলৈ কৈছিল। মানৱে কেথৰিনাৰ কথা সকলোৰে আগত কৈ দিয়াটোকে ভাল বুলি বিবেচনা কৰিলে।

Time Pass

মণিকন্না দাস
উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

জেৰিণা আহমেদ

কলেজৰ অখ্যাত নহ'লেও কোনো বিখ্যাত ছাত্ৰীও নহয়। স্নাতক দ্বিতীয় মে তৃতীয় বৰ্ষৰ ছাত্ৰী। বোধকৰো সমাজ শাস্ত্ৰত অনাৰ্চ লোৱা ছোৱালী। প্ৰায়ে কলেজৰ ছাত্ৰী জিৰণী কোঠাত বহি হাতত এখন কিতাপ বা আলোচনী লৈ সময়বোৰ (অৱসৰ সময়) পাৰ কৰে। লগতে আন দুটা কামো কৰি থাকে। এটা হ'ল মুখেৰে অনবৰতে কিছুমান গান গুণগুণাই থাকে আন কাৰো Disturb নোহোৱাকৈ আৰু আনটো হ'ল জিৰণী কোঠালৈ অহা বিভিন্ন ছোৱালীবোৰৰ বিভিন্ন ধৰণৰ বিষয় বস্তুৰ কথাবোৰ শুনি নিজৰ মনতে নিজে Comment দিয়া। কোনোবাই কেতিয়াবা তাইৰ এই তিনিটা কাম দেখি সুধিলে তাই কয় - হাতত কিতাপখন লোৱাটো এটা অজুহাত, মুখেৰে গুণগুনোৱাটো হ'ল - Music is the medicine of the breaking heart আৰু আনৰ কথাবোৰ শুনি থকাটো এটা অভ্যাস (বদ অভ্যাস) আৰু তাৰ ওপৰত মন্তব্য দিয়াটো Hobby.

সেই কেইদিন কলেজত এটা খলস্থূলীয়া পৰিবেশ। কলেজৰ এইবেলি নতুন কৈ একতা সভা গঠন হোৱাৰ সময়। কোন দলৰ হৈ কোনে কি বিভাগত প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা কৰিব তাৰ নিৰ্বাচন চলিছে।

হঠাৎ খিলখিলকৈ হাঁহি মাৰি কেইজনীমান ছাত্ৰী জিৰণী কোঠালৈ সোমাই আহিলে। সিহঁতৰ কথাৰ পৰা জেৰিণাই গম পালে যে, চিনাকী গোস্বামী নামৰ ছোৱালীজনীয়ে অমুক দলৰ পৰা সাধাৰণ সম্পাদিকা হৈ প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা কৰিবলৈ বিচাৰিছিল। কিন্তু চিনাকীৰ কথা শুনি দলটোৰ সভাপতি, সম্পাদক, সদস্য, ... আৰু আন আন বহুতে উপলুঙা কৰিলে তাইৰ প্ৰস্তাৱক। তাই জানো সাধাৰণ সম্পাদিকা হৈ কলেজখন চম্ভালিব পাৰিব, নিজৰ দায়িত্ব পালন কৰিব পাৰিব, ... কৰিব পাৰিব ? তাই পাহৰি গৈছে নেকি যে তাই এজনী ছোৱালী বুলি ? তাই কেনেকৈ সাধাৰণ সম্পাদিকাৰ পদ চম্ভালিব পাৰিব ? সিহঁতৰ মতে এইটো এটা অসম্ভৱ প্ৰস্তাৱ। আৰু জিৰণী কোঠালৈ সোমাই অহা ছোৱালী কেইজনীবো হাঁহিব কাৰণ এইটোৱে যে কিয় চিনাকীয়ে এনে এটা অসম্ভৱ প্ৰস্তাৱ দি নিজকে লাজত পেলালে ? গোটেই কলেজে কথাটো গ'ম পাইছে যে তাইক

সাধাৰণ সম্পাদিকাৰ পদৰ পৰা প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা কৰিবলৈ নিদিয়, গতিকে তাই হাঁহিব পাৰ্তী হৈ হ'ব এতিয়া।

কথাখিনি শুনি জেৰিণাই নিজেই নিজৰ আগত লাজ পাইছে। যি ভাৰতত ইন্দিৰা গান্ধীয়ে প্ৰধানমন্ত্ৰী হৈ, যি অসমত আনোৱাৰা টাইমুৰে মুখ্যমন্ত্ৰী হৈ দেশ আৰু ৰাজ্যৰ ভাৰ চম্ভালিব পাৰিলে সেই ভাৰত আৰু সেই অসমৰে সোণালী জয়ন্তী সমাৰোহ পালন কৰি অহা কলেজ এখনত আজিলৈ এজনী ছোৱালীয়ে সাধাৰণ সম্পাদিকা হৈ পোৱা নাই, আনকি হ'ব বিচাৰি লাজৰ পাৰ্তী বুলিহে সম্বোধন পাব লগা হ'ল। জেৰিণাৰ চিনাকীক উপলুঙা কৰাবোৰক দুই গালত দুচৰ কৈ মাৰি কাণত ধৰি এশিকণি দিবলৈ মন গৈছে। জেৰিণাই মনতে হুমুনিয়াহ কাঢ়িলে - 'ইয়াহ আন্না, কেতিয়া ইহঁতৰ মনবোৰ সলনি হ'ব ? যি পৃথিৱীৰ আন ঠাইৰ মানুহে আন গ্ৰহত যোৱাৰ কথা ভাবে, সেই পৃথিৱীৰে আন এটা কোণৰ মানুহে ছোৱালী সাধাৰণ সম্পাদিকা হৈ হাঁহিব খলকনি তোলে ! উন্নতিৰ ওপৰত উন্নতি !'

দুদিনমান আগতে কলেজৰ Freshman Social উৎসৱ হৈ গ'ল। জেৰিণা অহা নাছিল সেইদিনা কলেজলৈ। কিন্তু দুদিন পিছত কলেজত আহি কিবা এটা গুণগুণনি শুনিবলৈ পাইছে সকলোৰে মুখত। তাই ধৰিব পৰা নাই কি কথা ? কিন্তু জিৰণি কোঠাত হোৱা কেইজনীমান ছোৱালীৰ কথোপকথনত গ'ম পালে আচল কথাটো। ছোৱালী কেইজনীৰ এজনীয়ে - ঐ, তন্ময়ীক বোলে madam ৱে warn কৰিছে অ' হয় নেকি ? আন এজনী - নকুব্ব কিয় তেহ, যিহে Figure দেখাই কাপোৰ পিন্ধি আহিছিল, তেহ। তাত কৰি নিপিন্ধাই ভাল আছিল। আন এজনী - কিয় তে চন্দ্ৰকুমাৰ আগৰৱালাৰ 'মাধুৰী' কবিতাটা পঢ়া নাছিলি নেকি ? সেইয়ে চব্ব বস্তু আধাতহে ভাল লাগে সম্পূৰ্ণকৈ ভাল নালাগে, সেইকাৰণেই পিন্ধিছিল বুজ্ছা। আন এজনী - ভালৈ ভাই, মাক-বাপেক গিলা ভাগ্য কৰি পাইছে। আমাৰ আৰ' হাত কাটা, অলপ ডাঙৰ ডিঙিৰ কাপোৰ পিন্ধিলেই মাইতৰ গালি। গালিও কি গালি - 'নিজকে কি চিনেমাৰ actress বুলি ভাবা নেকি, চিনেমা কৰ্ব্বা যাৰি নেকি, আমি Page-3 ৰ মানুহ নহয়।' আৰু বহুতৰে বহুতো বক্তব্য জেৰিণাই শুনিলে।

এফালে ভাবিলে মিছা কথা নহয়, আমি বন্ধগণীল

সমাজৰ মানুহ, এতিয়াও ইমান অত্যাধুনিক হোৱা নাই। কিন্তু আনফালে হঠাতে জেবিগাৰ মনত পৰি গ'ল অনুৰাধা শৰ্মা পূজাৰীৰ 'এজন পুৰুষৰ গল্প এজনী নাৰীৰ গল্প' নামৰ গল্পটোৰ বনজিৎ নামৰ চৰিত্ৰটোৰ কথা। মেবিলিন মন্বোৰ বিখ্যাত ছবিখন, পৰ্ণ মেগাজিন, Blue CD, প্ৰেম আৰু যৌনতাৰ ওপৰত বনজিতে দিয়া মন্তব্যখিনিৰ কথা। কথাখিনি উনুকিয়াই দিয়া কথা নহয়। কিন্তু সকলোকে কোনে বুজাব বনজিতৰ (জেবিগাৰো) ভাল খিনি ?

কলেজৰ ক্লাচ চলি আছে। প্ৰত্যেক বছৰৰ দৰে এই বাৰো শৰৎৰ আগমন। বোমান্টিক শৰতে কলেজৰ চেভেলীয়াবোৰক প্ৰেমৰ সোৱাদ পান কৰালে নিজৰ শ্ৰেয়সীবোৰৰ পৰা। কিন্তু আনফালে হলস্থল লাগিল কলেজত সেই দৰ্শন শাস্ত্ৰৰ মেজৰ ল'ৰা অভিলাষৰ বাবেহে। সেই বৰষুণত তিতি ভালপোৱা, গান শুনি ভাল পোৱা, গীটোৰ বজাই ভাল পোৱা আৰু শৰৎ আৰু বসন্তক বৰকৈ ভাল পোৱা অভিলাষক প্ৰেমৰ মাদকতা নিদিয়াকৈ শৰতেও যাৰ বিচৰা নাছিল। হলস্থলৰ কাৰণ হ'ল -- বিবাহিতা অভিলাষে অসমীয়া বিভাগৰ madam অন্তৰা বৰুৱাক কৈ পেলালে -- 'কোনোবা জেনাক ৰাতি / ঘাঁহনি ডৰাত বহি মই তোমাৰ গান শুনিম / এটা দীঘল গান ..... / 'হীৰদাৰ এই কবিতাফাঁকি। অভিলাষ নিজত কৈ দহ-বাৰ বছৰে ডাঙৰ বয়সৰ madam ৰ প্ৰেমত মতলীয়া হৈ পৰিছে। প্ৰথমে madam য়ে যেতিয়া কথাখিনি Principal ক জনালে তেতিয়া অভিলাষে পুনৰ madam ৰ আগত নীলিম কুমাৰৰ কবিতাৰ ভাৱাৰে ক'লে -- একো নোসোধাকৈ / তেওঁ মোৰ বুকুৰ দুৱাৰ খুলি ভিতৰলৈ সোমাই আহিল / আহিয়ে প্ৰথমে / প্ৰেমৰ ফুলদানীটো ভাগিলে .....। এইবাৰ madam আচৰিত। অদ্ভুত ল'ৰা! সেইবাৰ মেডামে অভিলাষক সুধিলে যে তেওঁ ইমান ধুনীয়া মেডামো নহয় যে দেখিলেই প্ৰেমত পৰিব যি কোনোৱে, তাৰ বাহিৰেও তেওঁ বিবাহিতা মহিলা। অভিলাষো ভাল ঘৰৰ পঢ়া শুনা ভাল ল'ৰা। তেন্তে কিয়

সি এনে পাগলৰ দৰে কামবোৰ কৰিছে ? আনকি মেডামে ইয়াকো ক'লে যে কলেজত ছোৱালীৰ অভাৱ নাই, সি দেখনিয়াৰ ল'ৰা তেন্তে সি কিয় ..... ? "অভিলাষে ক'লে -- "প্ৰেম ভাল পোৱা কি বস্তু মই নাজানো। কাৰণ Socrates ৰ মতে, 'প্ৰেম হ'ল মানৱাত্মাৰ স্বৰ্গীয় সৌন্দৰ্যৰ প্ৰতি জন্মা এবিধ আন্তৰিক ক্ষুধা।' মই জানো মোৰ আপোনাক ভাল লাগে, বহুত ভাল লাগে, আপোনাক মই কেতিয়াও পাব নিবিচাবো, একেবাৰে ওচৰৰ পৰা চাবও নিবিচাবো আপোনাক চুই চাবও নিবিচাবো, মুঠতে আপোনাৰ পৰা একো নিবিচাবো। মাত্ৰ মই আপোনাক মাতিলে আপোনাৰ পৰা এটা Response বিচাবো। প্ৰেমৰ নাম পোৱাই নহয় ..... ইত্যাদি।" This is a hot news for every one in the college.

এই কথাখিনিও ভালকৈ জেবিগাই গম পাৰে জিৰণিকোঠাত বহি থকা সময়তেই। সকলোৰে বাবে hot বা breaking news হ'লেও জেবিগাৰ বাবে নহয়। তাৰ ভাৱিলে অভিলাষৰ প্ৰেমত একো ভুল নাই। কাৰণ তাৰ প্ৰেম Platonic তাত কোনো লোভ নাই। সিহে আচৰিত প্ৰেমিক। জেবিগাৰ হঠাৎ মনত পৰি 'Dil Chahta Hai' নামৰ তাইৰ প্ৰিয় চিনেমাখনৰ অক্ষয় খান্নাৰ চৰিত্ৰটোৰ কথা কি সুন্দৰ চৰিত্ৰ ! কোনে বুজাব বাকী মানুহবোৰক সেই কথা। কোনে বুজি পাব অমৃতা প্ৰীতমৰ প্ৰেমত পৰি ইম্বোজৰ মনৰ কথা। কাৰণ এই hot বা breaking news বুলি ভাবাবোৰে প্ৰেমৰ অৰ্থই বুজি নাপায়।

শেষত জেবিগাই ভাবিলে জীৱনটো কি ? নিজে উত্তৰ দিলে Our life is what our thoughts make। মনতে ভাবিলে চিনাকী আৰু তন্ময়ীক লগ কৰিব লাগিব অভিলাষৰ লগত বন্ধুত্ব কৰিব লাগিব আৰু তাক ক'ব লাগিব The key essence of being happiness of our life is within us. বুলি শুনিছিলো। তোমাৰ (অভিলাষৰ) পৰা বুজিও পালোঁ।

It is wonderful, when a calculation is made, how little the mind is actually employed in the discharge of any profession.
- Samuel Johnson

তোমাৰ অপেক্ষাত .....

বাজীৰ মেধি
স্নাতক ২য় বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

কোম্পানীৰ নতুন প্ৰজেক্টৰ ফাইলখন হাতত লৈ বিচনাৰ গাৰুত মুৰটো বাধি কিবা গুণা-গথা কৰি আছে নয়নে। চিগাৰেট এটাৰ প্ৰয়োজনীয়তা বাককৈ অনুভৱ কৰিছে। পকেটৰপৰা চিগাৰেটৰ পেকেটটো উলিয়াই এডাল ফ্লাই ল'লে। আকাশত কলা ডাৱৰ এচপৰাই বিচৰণ কৰি ফুৰিছে। গুৰু। ব্ৰজপাতৰ শব্দত পৃথিবীখন কপি উঠিছে। বিজুলীৰ ঢেৰেকনীয়ে খিৰিকিৰ নীলা পৰ্দাবোৰ এবাৰ কৰম ভিতৰলৈ সোমাই আহিছে আৰু এবাৰ গ্ৰীলবোৰক সাৱটি ধৰিছে। বাহিৰত থকা তামোল গছবোৰে হালি-জালি এক নৃত্যত ভাগ লৈছে।

থাপ। হঠাৎ কিবাহৰ শব্দত নয়নে ঘূৰি চালে। টেবুলত থকা বঙা গোলাপথোপা কতাহৰ কোব সহ কৰিব নোৱাৰি বাগৰি পৰিছে। নয়নে ততালিকে বিচনাৰপৰা উঠি ফুলথোপাক আকৌ আগৰ ঠাইতে সমতনে ৰাখিলে। ফুলথোপাৰ কাষতে কম্বীৰ ফটোখন। জোনালীয়ে দিয়া সেই ফুলথোপা আৰু কম্বীৰ ফটোখন আজিও যতনাই ৰাখিছে সি। ধূলি-মাকতি পৰি নষ্ট হ'বলৈ দিয়া নাই সিহঁতক। সেয়া জোনালী আৰু কম্বীৰ শেষ উপহাৰ।

এইবোৰ ভাবি নয়নে বুকুখনৰ কোনোবা অংশত যেন বিষ অনুভৱ কৰিছে। হিয়ামনে কান্দি উঠিছে। আজি সি অনুতপ্ত লাহে লাহে তাৰ মনটো উৰি গৈছিল কলেজৰ সেই মধুৰ দিনবোৰলৈ। মনত পৰিছিল জোনালী, কম্বীৰ কথা; সিদ্ধাথ, বিয়াজৰ কথা। পুখুৰীৰ পাৰটোত সিদ্ধাৰ্থৰ সৈতে গীতৰ কলি গুণ গুণাই পানীত দলিওৱা, গছৰ তলত বিয়াজৰ লগত চিগাৰেটৰ ধোৱা মুখেৰে উলিয়াই লাভ কৰা পৰম তৃপ্তি, পুখুৰীৰ গাতে লাগি থকা বায়-টেকৰ কৰমবোৰৰ ভিতৰত জোনালীৰ সৈতে ডেটিং, কেন্দ্ৰিত কম্বীৰ লগত আড্ডা আদি বহুতো ঘটনা চকুৰ আগতে পৰিস্কাৰকৈ ভাহি উঠিছিল নয়নৰ।

তেতিয়া নয়ন বি.এছ.চি. ছেকেণ্ড ইয়াৰৰ ছাত্ৰ। নয়নঃ নয়নমণি বৰুৱা। কলেজৰ প্ৰত্যেকৰে নয়নৰ মণি আছিল সি। কোনে চিনি নাপায় তাক ? গোৱালপাৰা কলেজৰ গণিত বিভাগৰ এজন মেধাবী ছাত্ৰ। ন-পুৰণি সকলোকে এক পলকতে আপোন কৰি ল'ব পৰা এটা অদ্ভুত আৰু স্মাৰকীয় ব্যক্তিত্বৰ অধিকাৰী নয়ন। কেইদিনমানৰ পৰা সি জোনালীক এৰি চলিবলৈ চেষ্টা কৰিছে। ভালদৰে কথা-বতৰাও পতা নাই

তাইৰ লগত। কলেজত বেছিভাগ সময় সিদ্ধাৰ্থইতৰ লগতে কটায়। জোনালী, নয়নইতৰ লগতে একেলগে পঢ়ে। অৱশ্যে তাইৰ মুখ্য বিষয় পদাৰ্থ বিজ্ঞান। উচ্চতৰ মাধ্যমিকৰ প্ৰথম বৰ্ষতেই চিনাকি হৈছিল নয়ন আৰু জোনালীৰ। লাহে লাহে সিহঁতৰ মাজত গঢ়লৈ উঠিছিল বন্ধুত্ব আৰু এদিন বন্ধুত্বই ৰূপ সলাইছিল প্ৰেমলৈ।

প্ৰেম। দুটি আখৰৰ এক অদ্ভুত শব্দ। প্ৰেমৰ শক্তি অপাৰ। প্ৰেমৰ সীমা আকাশতকৈ বিশাল আৰু সাধাৰণ সাগৰতকৈও দ'। প্ৰেমৰ বাবে যেনেকৈ ধ্বংস হৈছিল ট্ৰয় নগৰ তেনেকৈয়ে প্ৰেমৰ বাবেই আগ্ৰাত নিৰ্মাণ হৈছিল তাজমহল।

নয়ন-জোনালীৰ যুটি গোৱালপাৰা কলেজৰ সকলোৰে পৰিচিত। কল্পনাৰ পৃথিবীখনত সিহঁতে সাজিছিল বহুতো আশাৰ বালিঘৰ, দেখিছিল বহুতো ৰঙীন সপোন। নয়নে জোনালীক কৈছিল, "তুমি এদিন ন-কইনাৰ সাজেৰে আমাৰ ঘৰলৈ আহিবা। আমাৰ মাজলৈ আহিব এজন শুৱনি ৰাজকুমাৰ।" জোনালীয়ে মাথো গুনিছিল। লাজ আৰু শংকাত তাই মাতিব পৰা নাছিল। মাথো এটি মিচিকিয়া হাঁহিৰে তাই প্ৰতি উত্তৰ দিছিল। তাই মনে মনে ভাবিছিল, ইমান দুৰলৈ ভাবিব পাৰেনে নয়নে ? তেতিয়া হয়তো নয়নে সপোনতো ভবা নাছিল যে এদিন সি জোনালীক তাৰ জীৱনৰ পৰা আঁতৰাই পঠাব। এতিয়া সিহঁতৰ প্ৰেমে তিনিটা বসন্ত পাৰ কৰি আহিছিল। কেইদিনমানৰপৰা জোনালীক ভাল নলগা হৈছে নয়নৰ। এতিয়া সিহঁতৰ প্ৰেমৰ নাটখন যেন মাজ-সাগৰত দিশ হেৰুৱাই পেলাইছে। হঠাৎ নয়নৰ মনৰ এনে পৰিৱৰ্তন কিয়। কম্বীৰ বাবে ? প্ৰশ্নটোৰ সমাধান নয়নে নিজেই উলিয়াব পৰা নাই।

কম্বী ! কম্বী শইকীয়া। কলেজত নতুনকৈ আহিছে তাই। উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিজ্ঞান শাখাৰ প্ৰথম বাৰ্ষিক ছাত্ৰী। তাইৰ পিনে এবাৰ চালে দুটি ঘুৰাই আনোতে কষ্ট হয় বহুতৰে। নীলা চকুযুৰি লো ক চুম্বকে আকৰ্ষণ কৰাৰ দৰে আকৰ্ষণ কৰিছে ল'বাবোৰক। নিতৌ তাই লাভ কৰিছে নতুন নতুন প্ৰেম-প্ৰস্তাৱ। কিন্তু এই সকলো প্ৰত্যাখ্যান কৰিছে তাই। তাইৰ যেন তাইৰ সপোনৰ সেই ৰাজকুমাৰজন বিচাৰি পোৱা নাই। আনকি নয়নোও হাত সাৰি যাব পৰা কম্বীৰ ৰূপৰ মায়াজালৰপৰা। সেইবাৰেই হয়তো নয়নে আঁতৰাই পঠাব খুজিছে জোনালীক। কিন্তু তাৰ সাহস হোৱা নাই জোনালীক ক'বলৈ। লাহে লাহে

কম্বীৰ প্ৰতি নয়নৰ দুৰ্বলতা বাঢ়ি গৈছিল। সেইবাৰেই হয়তো নয়ন কম্বীৰ সৈতে চিনাকি হৈছিল। লাহে লাহে সিহঁতৰ মাজত ঘনিষ্ঠতা বাঢ়ি গৈছিল। এই সকলো জোনালীৰ সহ্য হোৱা নাছিল। সেই দিনটোৰ বাবে নয়নে বেছি অপেক্ষা কৰিব লগা নহ'ল, যিদিনাখন জোনালী নিজেই নয়নক কৈছিল "তুমি আঁতৰি যোৱা মোৰ জীৱনৰপৰা, তুমি আৰু মোৰ লগত কথা পাতিবলৈ চেষ্টা নকৰিবা। তোমাক মই আটাইতকৈ বেয়া বন্ধুতকৈও বেছি ঘৃণ কৰো।" কথাখিনি কওতে জোনালীৰ হিয়া মন কাচৰ দৰে টুকুৰা টুকুৰ হৈ পৰিছিল। তাইৰ অজানিতে চকুৰপৰা বাগৰি আহিছিল দুধাৰি চকুলো। জোনালীয়ে প্ৰাণভৰি কান্দিছিল। এটা সময়ত নয়নৰ হিয়া মনো কান্দি উঠিছিল। কিন্তু কম্বীৰ চকুযুৰিয়ে তাৰ ভঙা হিয়াখনক সান্তনা দিছিল। ইমান নিষ্ঠুৰ হ'ব পাৰেনে নয়ন ? সিহঁতৰ কল্পনাৰ পৃথিবীখনক যেন এটা প্ৰলয়কাৰী ভূমিকম্পই ধ্বংস কৰি গৈছিল, ভাঙি চুৰমাৰ হৈ গৈছে সিহঁতৰ ৰঙীন সপোনবোৰ। সিদ্ধাথই বহুবাৰ বুজাইছে নয়নক। কিন্তু সি মানি লোৱা নাই কাৰো কথা। সি যেন অন্ধ হৈ পৰিছিল কম্বীৰ প্ৰেমত। সি দেখিব পৰা নাই বাহিৰৰ পৃথিবীখন।

সময়ৰ সোঁতত পৰি সলনি হৈ গ'ল নয়নৰ জীৱন। চাওতে চাওতে নয়ন আৰু কম্বীৰ মাজত গঢ় লৈ উঠিছিল প্ৰেমৰ সম্পৰ্ক। নয়নৰ প্ৰতি কম্বীৰ আকৰ্ষণ লাহে লাহে বাঢ়ি গৈছিল। নয়নৰ কল্পনাৰ পৃথিবীখনত ভাঙি যোৱা সপোনবোৰ আকৌ গঢ় দিবলৈ চেষ্টা কৰিছে কম্বী আৰু নয়নে। কিন্তু জোনালীৰ সপোনবোৰ আজিও আধৰুৱা হৈ ৰ'ল। এতিয়া কম্বী আৰু নয়ন কলেজখনৰ আটাইতকৈ চৰ্চিত যুটি। এনেদৰে চাওতে চাওতে সিহঁতে দুয়ো দুটি বছৰ পাৰ কৰিলে। কিন্তু আকৌ এবাৰ সেই ধ্বংসকাৰী ভূমিকম্প ধুমুহাই চুই গৈছিল নয়নৰ কল্পনাৰ পৃথিবীখনক। কম্বীয়ে চিকিৎসা বিজ্ঞানত নাম লগোৱাৰ পৰা লাহে লাহে নয়নৰপৰা আঁতৰি গৈছিল। আনকি

নয়নলৈ তাই ফোন কৰিবলৈ লাহে লাহে বাদ দিছিল। নয়নে বুজি পোৱা নাছিল, কি দোষ কৰিছিল সি ? নয়ন যেন এটা শিলৰ মূৰ্তি হৈ পৰিছিল। কাৰো লগত কথা-বতৰা পতা নাই। তেতিয়াহে নয়নে অনুভৱ কৰিছিল হিয়া ভঙাৰ বেদনা।

হঠাৎ কিহবাৰ শব্দত নয়ন জিকাৰ খাই উঠিল। পলকতে হেৰাই গ'ল স্মৃতিবোৰ। সি ঘূৰি আহিল বৰ্তমানলৈ। এতিয়া নয়ন আৰু নয়ন হৈ থকা নাই। বৰ্তমান কি নাই তাৰ ? নামৰ পিছত এটি এম. বি. এ. ডিগ্ৰী, এটা ডাঙৰ চাকৰি, কেবাখনো বিদেশী বিলাসী গাড়ী, বেংক বেলেণ্ড, এটা সুউচ্চ অট্টালিকা। আজিকালি তাৰ ব্যস্ততাৰ সীমা নাই। নয়নে ইচ্ছা কৰিলে এতিয়া জোনালী বা কম্বীতকৈও ধুনীয়া ছোৱালী এজনীক জীৱন-সংগিনী কৰি ল'ব পাৰে। কিন্তু আজিও সি হিয়াৰ একোনত কিবা এটাৰ অভাৱ অনুভৱ কৰিছে। কিন্তু তাৰ অজস্ৰ সম্পত্তিয়েও পূৰণ কৰিব পৰা নাই এই অভাৱ। আজিকালি সি নিজকে আঘাত দি ভাল পায়। তাৰ হিয়া মন কিহবাই খুলি খুলি খাইছে। পূৰণা স্মৃতিবোৰত সি বিচাৰি পায় এক নিবিৰ আনন্দ। জোনালী এতিয়া বহু দুৰলৈ গুচি গৈছে। এবছৰমান আগত তাইৰ বিয়া হৈছে এটা অভিজাত পৰিয়াললৈ। কিন্তু কম্বী ! কম্বী এতিয়াও চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়ৰ এজনী ছাত্ৰী।

এতিয়া আকশখন ফৰকাল হৈছে। কলা ডাৱৰ চপৰাও গুচি গৈছে কোনোবা অজান দেশলৈ। খিৰিকীৰ পৰ্দাবোৰো ছিৰ হৈ বৈ আছে। তামোল গছবোৰেও ব' লাগি চাই আছে। পশ্চিমৰ আকাশত সুৰুয়ে ৰঙা বৰণ চটিয়াই মেলানি মাগিছে পৃথিবীবাসীৰপৰা। নয়নে তেতিয়া বতাহত সিঁচৰিত হৈ মজিয়াত পৰি থকা ফাইলৰ নথি পত্ৰবোৰ বুটলি আছে। আজিও সি কম্বীৰ আশাত। আকৌ ঘূৰি আহিবনে কম্বী নয়নৰ জীৱনলৈ ..... ?

Medicinal discovery,
It moves in mighty leaps,
it leapt straight past the common cold
And gave it us for keeps.
- Pam Ayres

নিৰ্বাক পৃথিৱী

আতিকুল বহমান মল্লিক
উঃ মাঃ দ্বিতীয় বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

বিব্ বিব্ মলয়াত নীলিম আকাশৰ তলত অলসভাৱে বহি আছে নাৰী গৰাকী। কুঞ্জটোত হৃদয় শাঁত পৰা বতাহ বলিছে, অন্তৰখন তেনেই জুৰ পৰিছে। এনে মলয়া জীৱনত তাই যেন কাহানিও পোৱা নাই। ওচৰতে থকা ফুলবোৰে সৌৰভ বিলাইছে। চাৰিওফালে মন প্ৰাণ হৰি নিয়া দৃশ্য। চৰাই-চিৰিকতিয়ে নিজস্ব কুঞ্জটো মুখৰিত কৰিছে। এই শান্তিৰ সন্ত্ৰেদ তাই আগতে পালে তাইৰ জীৱনটো কিজানি বিষময় নহ'লহেঁতেন। প্ৰকৃতিৰ কোলাতেই সাতুৰি-নাদুৰি জীৱন কটালেহেঁতেন। প্ৰকৃতিৰ কোলাত কি নাই! সকলো আছে। সুখ-শান্তি, হাঁহি-ধেমালি, মৰম-চেনেহ আদি একোৰে অভাৱ নাই। তাই আকৌ এবাৰ জীয়াই থকাৰ সপোন দেখিছে, প্ৰকৃতিৰ লগত একাত্ম হৈ।

ছোৱালীজনীৰ নাম দীপ্তি। দীপ্তি দেখাতো তেনেকুৱাই, এক অপকণ সুন্দৰী। তাইক দেখাত একেবাৰে কুমলীয়া যেন লাগিলেও বয়স বিশ বছৰৰ তলত নহ'ব। মজলীয়া উচ্চতৰ তাইৰ সুশ্ৰী দেহাটো, মুখখন মসৃণ, ওঠ যুৰি পদুমৰ পাহিৰ দৰে, চলচলীয়া চকুহালেৰে তাই দেখাত একেবাৰে কিৰৱী। তাইৰ ৰূপ-লাৱণ্য যেনেকুৱা অনন্যা, গুণো আছিল তেনেকুৱাই লেখত ল'বলগীয়া। দীপ্তি আছিল একেবাৰে অমায়িক, মাৰ্জিত আচাৰ-ব্যবহাৰেৰে বহু গুণৰ অধিকাৰী ছোৱালী সকলোৱে তাইক একমুখে প্ৰশংসা কৰিছিল। কিন্তু প্ৰকৃতিৰ কি লীলা! বেয়া মানুহকো কেতিয়াবা জগতত জীয়াই থকাৰ স্থান দিয়ে আৰু ভাল মানুহকো কেতিয়াবা জীয়াই থকাৰ অধিকাৰৰপৰা বঞ্চিত কৰে। ৰূপ-গুণেৰে সমৃদ্ধ ছোৱালীজন অৱশেষত নিৰ্যাতনৰ চিকাৰ।

ওঠৰ বছৰ বয়সতে দীপ্তিৰ বিয়া হয়। তাইৰ দেউতাক আছিল এজন সাধাৰণ কৃষক। দীপ্তিৰ এজন ককায়েক আছিল কিন্তু নিউমনিয়া ৰোগতে তেওঁ অকাল মৃত্যুক সাৱটি লয়। দেউতাকেই সংসাৰখন দুখ-কষ্টৰে কোনোমতে চলাই আছিল। দীপ্তিৰ বিয়াৰ সময়ত তেওঁ অশেষ কষ্ট কৰি হ'লেও আমোদ-প্ৰমোদৰ মাজেৰেই তাইক বিয়া দিছিল।

বিয়াৰ পিছত দুমাহমান ঠিকেই আছিল। শহুৰ-শাহুৰেকেও তাইক আদৰ যত্ন কৰিছিল। কিন্তু তাৰ পিছতেই আৰম্ভ হয় দীপ্তিৰ ওপৰত শাৰীৰিক নিৰ্যাতন। যৌতুকৰ দাবী কৰি স্বামীয়ে দিনে-ৰাতিয়ে তাইৰ ওপৰত নিৰ্যাতন চলায়। কিন্তু দীপ্তিৰ দেউতাকৰ পক্ষে সেইটো আছিল একেবাৰে

অসম্ভৱ। নিজেই দুবেলা-দুমুঠি খাব নোপোৱা দেউতাকজনে তেওঁক যৌতুক দিব কেনেকৈ? ফলত তেওঁৰ অৱস্থা পানীত হাঁহ নচৰা হৈছিল। কিন্তু কুঁভীয়া কুকুৰটোৰ দৰেই মাংস নোহোৱা হাড়ডাল কামুৰি ধৰি আছিল দীপ্তিৰ স্বামীয়ে। দীপ্তিয়ে সকলো নীৰৱে সহ্য কৰি গৈছিল। কিন্তু দিনে-ৰাতিয়ে তাইৰ ওপৰত অত্যাচাৰ আৰু বাঢ়িহে আছিল। এটা সময়ত যৌতুক দিব নোৱাৰাত দীপ্তিক স্বামীয়ে ঘৰৰপৰা মাৰি-পিটি উলিয়াই দিয়ে। উপায়-নাপায় মূৰে-কঁপালে হাত দি দীপ্তিয়ে দেউতাকৰ ঘৰলৈ উভতি আহে। তাইৰ আধৰুৱা স্বপ্ন চিৰদিনৰ বাবে থানবান হ'ল। কিন্তু নিষ্ঠুৰ কালৰ বৰ্বৰতা ইমানতে শেষ নহ'ল। তাইৰ জীৱন-যাতনাৰ টো নকমিল। দীপ্তিক অকলে ইহ সংসৰাত এৰি থৈ কলেৰা মহামাৰীত মাক-দেউতাকে পৃথিৱীৰ বুকুৰপৰা চিৰ বিদায় লয়। এইদৰেই তাইৰ জীৱনলৈ দুৰ্যোগ নামি আহে।

দীপ্তিয়ে আকৌ এবাৰ জীয়াই থকাৰ সপোন ৰচিছে। তাই এতিয়া মানুহৰ ঘৰে ঘৰে কাম-বন কৰি জীৱন কটাই আছে। গোটেই দিন কাম কৰি ৰাতি আহি কোনোমতে ভঙা পঁজাটোত পৰি থাকে। পঁজাৰ বেৰ-চালবোৰো খহি কামিবিলাক ওলাই আছে।

দীপ্তিয়ে কুঞ্জটোত বহি থকাৰপৰা উঠিল। আজি কামত যোৱা নাই কাৰণে কুঞ্জত বহি প্ৰকৃতিৰ ৰূপ-ৰং চাই আছিল। তাই উঠি ঘৰলৈ খোজ ল'লে।

এদিনাখন দীপ্তিয়ে মানুহ এজনৰ ঘৰত কাম-বন কৰি হাবিৰ মাজৰ সৰু বাটটিয়েদি ঘৰলৈ আহি আছিল। সূৰ্য্যৰ ৰাঙলি কিৰণে তেতিয়াও পোহৰ বিলায়ে আছিল। দীপ্তিৰ ৰূপ-লাৱণ্য দেখি প্ৰকৃতিৰ তাকো সহ্য নহ'ল। অজানিতে তাইৰ জীৱনত অন্তিম ধুমুহাজাকে সুযোগ ল'লে। পিছফালৰপৰা দুজনমান পশুতুলা মানুহ আহি তাইক হাবিৰ মাজলৈ টানি লৈ গ'ল। তাৰ পাছতে হাহাকাৰ! অলপ পাছতে ভাঁহি আহিল এটি কৰুণ আৰ্তনাদ। সেয়া আছিল এক ধৰিতাৰ আৰ্তনাদ! পৃথিৱীয়ে এয়া সকলো থৰ লাগি চাই আছিল মাথো। পৃথিৱীখন যেন একেবাৰে নীৰৱ। বেলিটিও চাই আছিল। বেলিটিও যে ধৰিতা!

এতিয়া সেই দীপ্তি নাই। তাৰ ঠাইত এগৰাকী বলিয়া নাৰীক লগ পোৱা যায়, যিয়ে অবিৰামভাৱে হাবিখনৰ মাজে মাজে দৌৰি ফুৰিছে, নহ'লে দেখা যায় অধীৰভাৱে নীল আকাশখনলৈ চাই থকা.....

মোক তুমি নুবুজিলা

পাকনূৰ আলম
স্নাতক দ্বিতীয় বর্ষ (বিজ্ঞান)

মৌচুমীয়ে আজি পুৱাৰে পৰা নিজক লৈ ব্যস্ত। যেন তাইৰ আজি আহিব নাই। পুৱাতে উঠি গা-পা ধুইয়েই সেই গৈ
আয়নাৰ সন্মুখত বহিছে; এতিয়ালৈকে উঠাৰ নাম লোৱা নাই। নীলা বস্ত্ৰ চুৰিদাৰটো পিন্ধি থাকোতে ঘড়ীৰ ফালে চালে
একাৰ: "ইচ বাম, নটা ত্ৰিছ বাজি গ'ল!" মৌচুমীয়ে অস্পষ্ট ভাবে মুখতে ভোৰভোৰালে। মৌচুমীয়ে বাকী কামখিনি
খেদাকৈ কৰি ওলাই আহিল। প্ৰদীপে তাইৰ বাবে তিনিআলিত অপেক্ষা কৰি আছে বুলি ভাবি মৌচুমীয়ে বেগাই খোক
ল'লে। সিহঁত দুয়ো মিলি আজি ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পাৰলৈ যাব। কাৰণ আজিৰ এই দিনটো সিহঁতৰ বাবে বিশেষ দিন। আজিৰ এই
দিনটোত সিহঁতৰ প্ৰেমে দুবছৰত ভৰি দিব। সেয়ে আজিৰ এই বিশেষ দিনটোত সিহঁতে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পাৰত বহি প্ৰেমালাপ
গোটেই দিন কটাই দিব।

"মৌচুমী চোৱা, নদীখন কিমান বিশাল!" — প্ৰদীপৰ হাতত মৌচুমীৰ হাতখন লৈ ক'লে।

"চাইছো, নদীখন বিশাল কিন্তু তোমাৰ হৃদয়খন
সিমানেই ঠেক।" — মৌচুমীয়ে বিহ্বল স্বৰত ক'লে।

"হয় নে? বাক হ'ব তেন্তে, মই বেলেগৰ লগত মৰমৰ
আদান-প্ৰদান কৰি মোৰ ঠেক হৃদয়খন বহল কৰি লওঁ; তাৰ
পিছত তোমাক মৰম দিম।"

"ইচ্ছ, মোকে ই মৰম দিব — নোৱাৰে আক বেলেগক!"
— মৌচুমীয়ে কুচিমুচি প্ৰদীপৰ বুকুৰ মাজত সোমাই পৰিল।

মৌচুমীৰ বুকুৰ কোমল পৰশত প্ৰদীপৰ দেহ মন জুৰাই
গ'ল। প্ৰদীপে মৌচুমীক সাৰটি ধৰি চকু মুদি দিলে আৰু
ভগৱানক মনতে প্ৰাৰ্থনা কৰিলে, — "হে ভগৱান, মৌচুমীক
মোৰ পৰা কাঢ়ি নিবিবা। তাই যাতে আজীৱন মোৰ হৈ থাকে।"

সিহঁতে সিহঁতৰ ৰঙীন সপোনবোৰক লৈ আলোচনা-
বিলোচনা কৰি থাকোতেই গোটেই দিনটো পাৰ হৈ গ'ল।
অন্তগামী সূৰ্য্যৰ ৰক্তিম আভা গালে মুখে সানি সিহঁত লাহে
লাহে ঘৰমুৱা হ'ল।

বাৰান্দাত বাইকখন তুলি থৈ প্ৰদীপে চিখাই নিজৰ
কোঠাত সোমাল। কোঠাত সোমোৱাৰ লগে লগে প্ৰদীপৰ
কাণ-মূৰ গৰম হৈ গ'ল। প্ৰদীপৰ মনত এক বিতৃষ্ণৰ ভাব
উদ্ভেক হ'ল। "ক'ব পৰা যে এইজনী আহি ওলায়।" — লীলাক
প্ৰদীপৰ কোঠাত বহি থকা দেখা পাই প্ৰদীপে মনে মনে
ভোৰভোৰালে।

"প্ৰদীপদা ক'ত গৈছিল? কিমান সময়ৰ পৰা তোমাৰ
বাৰে অপেক্ষা কৰি আছে আৰু তোমাৰ খবৰেই নাই।" —
প্ৰদীপক দেখা পাই লীলাই সুধিলে।

"অলপ বাহিৰলৈ।" — প্ৰদীপে কও নকও কৈ ক'লে।

"তুমি আজি মোৰ লগত বাহিৰলৈ যাব লাগিব।
তোমাৰ লগত মোৰ জৰুৰী কথা আছে।" — লীলাই ক'লে।

"মই যাব নোৱাৰিম।" — খাটাং স্বৰত ক'লে প্ৰদীপে।

"কিয় নাযাবা? বেলেগে কোৱাৰ আগতেই দেখোন
যোৱা।"

"এয়া মোৰ ব্যক্তিগত কথা। ইয়াৰ কৈফিয়ৎ মই
তোমাক নিদিও।"

"মইতো তোমাক ভাল পাওঁ, মোৰোতো অধিকাৰ
আছে তোমাৰ প্ৰতি।" — লীলাই প্ৰদীপৰ হাতত ধৰি ক'লে।

"চোৱা লীলা, তুমি মোক ভাল পাব পাৰা; মই তোমাক
ভাল নাপাওঁ। লগতে আৰু এটা কথা শুনি লোৱা, তোমাৰ

চৰিত্ৰৰ কথা মোৰ ভালদৰে জনা আছে। নিজৰ সৌন্দৰ্য্যক
ব্যৱহাৰ কৰি ভাল ভাল ল'ৰাৰ সৈতে দৈহিক সম্পৰ্ক গঢ়াৰ
লিঙ্গা তোমাৰ থাকিব পাৰে কিন্তু মোৰ নাই। তুমি মোক যি
ধৰণে লৈছা মই তেনে প্ৰকৃতিৰ ল'ৰা নহওঁ। আজিৰ পৰা মোক
'আমনি নকৰিবা বুলি আশা ৰাখিলো।" — কথাবোৰ প্ৰদীপে
কঠোৰ ভাষাত কৈ কোঠাৰ পৰা ওলাই গ'ল।

লাজ অপমানত একে ঠাইত লীলাই থৰ লাগি থিয় হৈ
ৰ'ল। কি কৰিব কি নকৰিব তাই একো উৱাদিহ নাপালে।
হাঠাৎ তাই টেবুলৰ কাষত গৈ টেবুল ক্ৰথৰ তলৰ পৰা এখন
চিঠি উলিয়াই বেগত ভৰালে আৰু দ্ৰুত গতিত কোঠাৰ পৰা
ওলাই গ'ল।

মৌচুমী আৰু প্ৰীতিয়ে কলেজৰ সন্মুখত থকা
বাৰান্দাত বহি যোৱাকালি প্ৰদীপৰ লগত হোৱা ঘটনাবোৰ
মৌচুমীয়ে প্ৰীতিকৈ কৈ আছে। প্ৰীতি মৌচুমীৰ ভাল বান্ধৱী।
মৌচুমীয়ে প্ৰীতিকৈ তাইৰ সকলো কথাই কয়। এনেতে লীলাক
সিহঁতৰ ফালে অহা দেখি সিহঁতে কথা কোৱা বন্ধ কৰিলে।
লীলাই সিহঁতৰ ওচৰত আহি সুধিলে, —

— "ভালনে?"

— "অ ভাল।"

— "তোমাৰ।"

— "ভাল।"

"আজি হঠাতে যে আমাক মনত পৰিল?" —
মৌচুমীয়ে লীলাক সুধিলে।

"নক'বা আৰু, এজনে মোক চিঠি এখন দিছে; পঢ়িবলৈ
ঠায়ে নোপোৱা হৈছে। সেয়ে তোমালোকক দেখি আহিলো;
ইয়াতে পঢ়িম বুলি।" — লীলাই চতুৰালি কৰি ক'লে।

লীলাই বেগৰ পৰা চিঠিখন উলিয়াই পঢ়ি থকা অৱস্থাত
মৌচুমীয়ে লীলাৰ হাতৰ পৰা চিঠিখন লৈ পঢ়িব ধৰিলে। অলপ
পঢ়ি চিঠিখন প্ৰদীপৰ বুলি সন্দেহ হোৱাত পঢ়া বাদ দি লীলাক
সুধিলে, —

"চিঠিখন কোনে দিছে?"

"কোনো দিব আৰু, প্ৰদীপে।"

মৌচুমীৰ মুৰত যেন সবগ ভাঙি পৰিল। তাইৰ বুকুৰ
মাজত এক তীব্ৰ বিষ অনুভৱ কৰিলে, যেন কোনোবাই এতিয়াই
তাইৰ বুকুৰ মাজত শূল বিদ্ধাই দিছে। লীলাৰ কথাবাৰ তাই
বিশ্বাসত ল'ব পৰা নাই, সেয়ে তাই লীলাৰ হাতৰ পৰা চিঠিখন

লৈ আকৌ পঢ়িব ধৰিলে। সঁচাই, এয়া প্ৰদীপৰ চিঠি। তাইৰ ভবিষ্যতৰ মাটি যেন নাইকিয়া হ'বলৈ ধৰিলে। ফ্লোভ আৰু বেদনাৰ জুইত একেলগে দাহিত হ'বলৈ ধৰিলে তাই।

প্ৰদীপে যোৱাকালি লীনাৰ কৰা অপমানৰ প্ৰতিশোধ ল'বলৈ লীনাই যোৱাকালি প্ৰদীপৰ চিঠি এখন চুৰি কৰি আনিছিল; যি চিঠিখন প্ৰদীপে মৌচুমীক দিবলৈ দিছিল। প্ৰদীপৰ চিঠিখনত যে মৌচুমীৰ নাম উল্লেখ কৰা নাছিল সেয়া লীনাই আগতে দেখিছিল। লীনা তাৰ পৰা উঠি যোৱাৰ পাছত মৌচুমীয়ে হুক হুকই কান্দি দিলে।

যোৱা কেইদিনমানৰ পৰা মৌচুমীৰ লগত প্ৰদীপৰ দেখা দেখি নাই। প্ৰদীপে বাৰে বাৰে ফোন কৰিও মৌচুমীক লগ নোপোৱা হৈছে। অসুখ-বিসুখ হ'লে বা কৰবালৈ গ'লে মৌচুমীয়ে যে প্ৰদীপক কৈ যায় সেয়া প্ৰদীপে ভালকৈ জানে। কিন্তু হঠাৎ মৌচুমীৰ কি হ'ল, এই কথা ভাবি প্ৰদীপ চিন্তিত হৈ পৰিছে। মৌচুমীৰ অপেক্ষাত সি আজিও তিনি আলিত গৈ থিয় হৈ থাকিল। মৌচুমীক অহা দেখি প্ৰদীপে মৌচুমীৰ ওচৰত এক প্ৰকাৰ দৌৰি গ'ল।

“ক'ত গৈছিলো ইমান দিন?” — প্ৰদীপে সুধিলে।

মৌচুমীৰ কোনো উত্তৰ নাই। তাই আগতকৈ বেগাই খোজ ল'লে।

“কি হ'ল তোমাৰ? কথা নোকোৱা কিয়?”

মৌচুমী থিয় হ'ল, — “তোমাৰ লগত মোৰ এতিয়া কোনো সম্পৰ্ক নাই; সেয়ে তোমাৰ লগত কথা কোৱাৰ মোৰ কোনো প্ৰয়োজন নাই বুলি ভাবো। এতিয়া দয়া কৰি তুমি মোৰ পিছ এৰিলে মই ভাল পাম।”

“তোমাৰ আজি কি হ'ল? কি কৈছা এইবোৰ?” — প্ৰদীপে মৌচুমীৰ বাওঁহাতখন ধৰি ক'লে।

“হাতখন এৰি দিয়া”

“মৌচুমী, হাত এৰি দিম, আগতে ক'ব লাগিব তোমাৰ কি হৈছে?”

মৌচুমীয়ে কৃপনালি নকৰি প্ৰদীপৰ গালত জোৰেৰে চৰ এটা সোধাই দিলে, “তুমি বিশ্বাসঘাতক। মোৰ বিশ্বাসক, মোৰ আশাক, মোৰ সপোনক তুমি ভাঙি চূৰমাৰ কৰি দিছা। আৰু সুধিবলৈ আহিছা কি হৈছে মোৰ? মোৰ জীৱনক লৈ খেলি থাকিবলৈ তোমাৰ অলপ দিবাও নালাগিলনে? কি বিচৰা তুমি মোৰ পৰা?”

—মোৰ দেহা, হা?? মই বজাৰত বিক্ৰি যোৱা কোনো বেশ্যা নহও। মোৰ জীৱনৰ পৰা তুমি চিৰদিনৰ বাবে গুছি গৈছা। এতিয়া মই তোমাক ধূণা কৰো।

মৌচুমীয়ে তাৰ পৰা দ্ৰুত গতিত গুচি গ'ল।

তিনিআলিৰ আটায়ে প্ৰদীপৰ ফালে চাই আছে। লাজ অপমানত সি কাৰো মুখৰ ফালে চাব পৰা নাই। তাৰ মূৰত যেন বিশাল মুক্ত আকাশখন ভাঙি পৰিছে। চাৰিওফালে তেওঁ মাথো ধুৱলী-কুঁৱলি হে দেখি আছে। যিজনী ছোৱালীক তেওঁ ইমান ভাল পাইছিল, ইমান বিশ্বাস কৰিছিল সেইজনী ছোৱালীয়ে তাৰ লগত আজি এনেকুৱা আচৰণ কৰিব বুলি সি সপোনতো ভবা নাছিল। যিজনী ছোৱালীক মনে প্ৰাণে বিচাৰিছিল সেইজনী ছোৱালীয়েই তাক বিশ্বাসঘাতক বুলি আজি মিছা অপবাদ দি গ'ল। আহত পৃথীৰ দৰে তাৰ মনটো ছটফটাব ধৰিলে। প্ৰদীপৰ চকুদুটিৰে দুটোপাল তপত চকুলো নিগৰি আহিল। ভগ্ন হৃদয়েৰে তেওঁ তাৰ বাইকৰ ফালে মছৰ গতিত চলাই দিলে। বাইকখন কিমান স্পিডত গৈ আছে তাৰ প্ৰতি প্ৰদীপৰ কোনো লক্ষ্য নাই। কেবল মাথো মৌচুমীৰ অসহকৰ অপবাদে তাক দাহিত কৰিব ধৰিলে। হঠাৎ বিপৰীত মুখী মাকতী এখনৰ লগত প্ৰদীপৰ বাইকে খুন্দা মাৰাত প্ৰদীপ ছিটিকি গৈ দূৰত পৰিল।

প্ৰদীপে হস্পিটালত জীৱন মৰণৰ লগত যুঁজ কৰি থাকোতে ঘটনাটো চতুৰ্ফালে বিয়পি পৰিল। মৌচুমীয়েও শুনিলে, কিন্তু নাছিল তাই।

অজ্ঞান অৱস্থাত প্ৰদীপৰ দেহা হস্পিটালত পৰি আছে। মাজে মাজে মাথো এটাই আৰ্তনাদ কৰি উঠে প্ৰদীপে, “মই বিশ্বাসঘাতক নহও।” এটা সময়ত ডাক্তৰৰ অশেষ চেষ্টাক বিফল কৰি প্ৰদীপৰ দেহা নিখৰ হৈ গ'ল। প্ৰদীপৰ মৃত্যুৰ খবৰ অলপ সময়ৰ ভিতৰতে বিয়পি পৰিল। মৌচুমীয়ে তথাপিও নাছিল। তাই মাথো এটুপি চকুলো টুকিলে। প্ৰদীপৰ বিশ্বাসঘাতকতাৰ দাগ মৌচুমীৰ মনত থাকিয়ে গ'ল। হয়তো এয়া চিৰজীৱন থাকিয়ে যাব।

সোঁৱা, প্ৰদীপৰ চিতাৰ জুই জ্বলি আছে। কলা ধোৱাই আকাশ-বতাহ ছানি ধৰিছে। মৌচুমীয়ে খিৰিকিৰ ফাকেৰে প্ৰদীপৰ চিতাৰ ধোৱাৰ ফালে চাই থাকোতে এটুপি চকুলো তাইৰ দুগালেৰে বৈ আহিল।

জীৱনৰ মোহ

ৰফিয়া চুলতানা চৌধুৰী
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

ঋতুপৰ্ণা

ই লাহেকৈ চকু দুটা জপাই বিছনাখনতে কিছু সময় পৰি থাকিল। এতিয়া আৰু সোনকালে উঠাৰ কোনো প্ৰয়োজন নাই। সোনকালেই হওক বা পলমকৈয়ে উঠক আজি তাইৰ বাবে একো পাৰ্থক্য নাই। গতানুগতিক জীৱনৰ বান্ধি খোৱা এখন ৰুটিন, যাক সঠিককৈ অনুসৰণ কৰাৰ বাহিৰে গতান্ত নাই, বহুদিনৰ আগতে অগতানুগতিকতাত্মিক এৰি থৈ আহিছে। সংসাৰখনত সাধাৰণতে থাকিবলগীয়া দায়িত্বখিনিৰ পৰাও বহু আগতেই মুক্ত হৈ গ'ল, কাৰো ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি থাকিব নিবিচৰা ঋতুপৰ্ণাই এক মুহূৰ্ত্তত অন্যৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ নকৰাকৈ থাকিব নোৱাৰা হ'ল, জীৱনৰ এটা নিৰ্দিষ্ট সময়লৈকেহে ডাক্তৰ বুলি পৰিচিত আছিল ডা° ঋতুপৰ্ণা চৌধুৰী। এতিয়া মাথো চাৰ্টিফিকেটবোৰেহে এগৰাকী ডাক্তৰ বুলি প্ৰমাণ কৰে। বাস্তৱত এগৰাকী গৃহিনী হিচাপে থাকিও আজি বহুদিনৰ পৰাই শৰ্যাগত হৈ আছে। সময়ে জীৱনৰ গতিলৈও বহু পৰিবৰ্তন আনে। এই পৰিবৰ্তনক স্বীকাৰ কৰিবলৈ বৰ কষ্টকৰ হৈছে ঋতুপৰ্ণাৰ বাবে। প্ৰতি মুহূৰ্ত্তত ডা° অবিনাশ চৌধুৰীয়ে যোগোৱা মানোবলৰ বাবেহে বাস্তৱত সন্মুখীন হ'ব পাৰিছে। বৰ্তমানক সাহসেৰে গ্ৰহণ কৰাৰ চেষ্টা কৰিছে।

কোঠাটোৰ খিৰিকিখনৰ হাফ পৰ্দাৰ মাজেৰে পুৱাৰ কোমল ৰ'দৰ আভা আহি ঋতুপৰ্ণাৰ বিছনাখনত পৰিছে। উজ্জ্বল পোহৰে মনটো ভাল লগাই তুলিছে। সঁচাকৈয়ে বতৰৰ সৈতে মানুহৰ মনৰ সৈতে এটা নিশ্চয় সংযোগ আছে। আজি মনৰ কথাখিনি অকপটে অবিনাশক কৈ দিব পাৰিলেই হয়। যাৰ বাবে সদায় অন্তৰ্দ্বন্দ্বত ভুগি আছে। তাৰপৰা মুক্তি পাব বিচাৰে। তেতিয়া আৰু জীৱনৰ প্ৰতি কোনো অভিযোগ নাথাকিব। কাষৰ টেবুলখনলৈ চাই ধৰিব পাৰিলে কালিও অবিনাশে নতুন ঔষধ কিছুমান আনি থৈ গৈছে। এইবোৰৰ ওপৰতে তাইৰ জীৱনটো। মানুহৰ জীৱনলৈ মৃত্যু ইমানেই নীৰৱে আহেহে কোনেও ক'ব নোৱাৰে। যেতিয়া আহে কোনেওতো বাধা দি ৰাখিব নোৱাৰে। এই কেইবছৰৰ অসুখৰ পৰা এটা ধাৰণা হৈছে 'তাইৰ সামৰ্থ আৰু সুবিধা থাকিলে মৃত্যুৰ আগমনক কিছু হ'লেও পলম কৰিব পাৰি। তাইৰ স্বামী ডা° অবিনাশ চৌধুৰী এজন বিখ্যাত কাৰ্ডিঅ'লজিষ্ট নোহোৱা হ'লে তাই বাক ইমানদিনে জীয়াই থাকিব পাৰিলেহেঁতেন নে ?

দুৱাৰখনত মৃদু টোকৰ পৰিল।

— ইয়েচ কাম ইন।

হাঁহি হাঁহি সোমাই আহিল ৰূপা, নাইট ডিউটিত থকা নাৰ্চ, বৰ মৰম লগা ছোৱালী, লগত অহা দেখিয়েই বুজি উঠিছিল। সেয়েহে ৰূপাই ভালপোৱা দিগন্ত।

— বাইদেউ, এয়া দিগন্ত, আপোনাৰ লগত পৰিচয় কৰি দিবৰ বাবেই লৈ আনিছো।

— দুয়োক একেলগে দেখি ভাল পাইছো। বিয়াৰ আগতে অবিনাশৰ লগত তায়ো কিমান ফুৰিছিল। কিমানযে সুন্দৰ দিনবোৰ; এতিয়াও সৌ সিদিনাখনৰ দৰেই সজীৱ হৈ আছে। জীৱনৰ সুন্দৰ দিনবোৰ অতীত হৈ গ'লেও সজীৱ আৰু মধুৰ হৈয়ে থাকে। সুখৰ দিনবোৰ সোনকালে শেষ হৈ যোৱা যেন লাগে। দুখৰ দিনবোৰ কিন্তু বৰ দীঘল হয়। অসুখত পৰি থকা দিনবোৰ নাযায় নুপুৱায়। হঠাতে তাইৰ মনত পৰি গ'ল কলেজত পঢ়ি থাকোতেই ৰিক্সাৱালা এটাই কোৱা কথা এটা — গৰম কালি দিন কেইটা কিমান দীঘল ঠিক দুখৰ দিনবোৰৰ দৰেই।

— আমাক আৰ্শীবাদ কৰক বাইদেউ, পোন্ধৰ দিনৰ পিছতে আমাৰ বিয়া হ'ব।

বাস্তৱলৈ ঘূৰি আহিল ঋতুপৰ্ণাই। দুয়োৰে বিবাহিত জীৱন সুখ আৰু শান্তিৰ হওক, সুখ-শান্তি অবিহনে জীৱন সাৰ্থক হ'ব নোৱাৰে। টকা-পইচাবে সুখ-শান্তি কিনিব নোৱাৰি বা বিচাৰিলেই যে পাব পাৰি সেইটোও নহয়। জীৱনটো সুখী হ'বৰ বাবেই। জীৱনৰ সৌন্দৰ্য ভালদৰে অনুভৱ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিবা। জীৱনৰ প্ৰতি দৃষ্টিভংগী ফট'ফটীয়া হ'লে সুখী হ'বা। একেলগে ইমানখিনি কথা কৈ ভাগৰি পৰিল।

ৰূপাই আগবাঢ়ি আহে লাহেকৈ মূৰটোত হাতখন ফুৰাই দিলে, ছাৰ আৰু আপোনাক দেখিলেই সুখৰ সংসাৰখন চকুৰ আগত জিলিকি উঠে, আপোনাৰ প্ৰতি থকা ছাৰৰ মৰম, চেনেহ, দায়িত্ববোধ সদায় দেখি আহিছে। আমাৰো আদৰ্শ হ'ব আপোনালোককই।

— তোমাৰ এই মৰম, শুশ্ৰূষাৰ পৰা বঞ্চিত হ'ব লাগিব।

— দুই এদিনতে আপুনিও ঘৰলৈ যাব পৰা হ'ব।

এইযাৰ কথাত ঋতুপৰ্ণাৰ চকুখুৰি সেনেকি উঠিল, এতিয়ালৈকে নাৰ্চিং হোমলৈ অহা আৰু যোৱা কিমানবাৰ হৈছে তাৰ লেখ নাই। সঘনাই অহাযোৱাত বিৰক্ত হৈ

পৰিলেওতো উপায় নাই। হাৰ্টৰ অসুখ ইমানেই বেছি যে জীৱনৰে নিৰাপত্তা নাই। কল্পনাবোৰ অসম্পূৰ্ণ হৈ ৰ'ল। এটা সুন্দৰ নাৰ্চিংহোম আৰম্ভ কৰি অবিনাশ আৰু তাই কেনেদৰে কাম কৰিব। পৰিকল্পনাবোৰ কল্পনা হৈ থাকিবলৈ নিদি অবিনাশে সকলো উন্নত সা-সুবিধাৰে এটা নাৰ্চিং হোম খুলিলে।

— ম্যাডাম, আপোনাৰ লাঞ্চৰ মেনুখন অলপ চেক কৰি দিব বিচাৰিছো, আপোনাৰ ফেভাৰেট চুইট ডিচ্ কিন্তু থাকিব।

— কোনো আপত্তি নাই, যেনেদৰে ভাল বুলি ভাবা দিবা।

মনতকৈ শৰীৰৰ কথা মানি খোৱা-বোৱা কৰিলে অপকাৰ নকৰে যে সেয়া অভিজ্ঞতাই বাককৈয়ে শিকাইছে। হয়তো নিৰ্দিষ্ট কৰি দিয়া ডায়েট মানি চলাৰ বাবেই এনেদৰে থাকিব পাৰিছে। জীৱনটো বৰ অনুপম। জীৱনটো বৰ অনুপম। অবিনাশে সদায় কয় সাহস আৰু ধৈৰ্য্যৰে জীৱনত যুঁজ দিয়া। ইচ্ছাশক্তি প্ৰবল হ'লে ঔষধেও ভাল কাম কৰিব। কিন্তু সুস্থ হোৱাৰ আশা ক্ৰমান্বয়ে ক্ষীণ হৈ আহিছে। এটা চিন্তাই অহৰহ খুলি খুলি খাইছে।

জীৱনে ঋতুপৰ্ণাক শিকাইছিল আত্মসংযম, শিশু চিকিৎসক হিচাপে যথেষ্ট সুনাম আছিল ঋতুপৰ্ণাৰ। এটা নিৰ্দিষ্ট সময়লৈকে ৰোগী চাবলৈ পৰামৰ্শ দিছিল অবিনাশে। তথাপিও পিছলৈ অসুখৰ বাবে প্ৰেকটিচ সম্পূৰ্ণ এৰি দিলে। সময়ে বহু কিবা কিবিৰ পৰা আঁতৰাই আনিলে এনে এটা অৱস্থালৈ, য'ত নেকি মাথো স্মৰণ কৰিবলৈ এটা সুৰুঙা মাথো ৰাখি থৈছে। সোঁৱৰণিয়েও মনক আনন্দ দিয়ে।

অবিনাশে ক্ষমা কৰিব পাৰিবনে ? কথাটো জনাৰ পিছত কেনে প্ৰতিক্ৰিয়া হ'ব ভাবিয়ে ঋতুপৰ্ণাৰ মনটো সেমেকি গ'ল। অত দিনে যি মানসিক কষ্টত ভুগি আছে তাৰ পৰা উদ্ধাৰ পাবই লাগিব খুউব সোনকালে। সময় বৰ কম, কালিয়ে তাইক অক্সিজেন দিয়াটো বন্ধ কৰিছে, এই শেষ বটল চেলাইনো ধীৰ গতিত শৰীৰলৈ সোমাই গৈছে। প্ৰথম হাৰ্টৰ অসুখ আৰম্ভ হওঁতে এম.বি.বি.এছ.ৰ ফাইনেল ইয়েৰৰ ছাত্ৰী আছিল। ডা° অবিনাশ চৌধুৰীৰ লগত বিয়া হ'ব পাৰিলে ভৱিষ্যতৰ এটা নিৰাপত্তা থাকিব। অৱশ্যে ডা° চৌধুৰীৰ নিচিনা এজন নামজ্বলা কাৰ্ডিঅ'লজিষ্টৰ উপৰিও তেওঁৰ নন্দ, বিনয়ী,

আচাৰ ব্যৱহাৰেও বাককৈয়ে মুগ্ধ কৰিছিল। জীৱনটোক ভালপায়, জীয়াই থাকিবলৈ বিচাৰিয়ে যে অবিনাশৰ কথা ভাবিছিল সেই কথা অস্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰে। স্বাৰ্থ থাকিলেও তাই ভাল পাইছিল। অবিনাশৰ মৰমেও, পিছলৈ সকলোৰে মততে দুয়োৰে বিয়া হৈছিল। সুখী বিবাহিত জীৱন এটা কটোৱাৰ পিছতো, ঋতুপৰ্ণাক দোষী দোষী ভাব এটাই সদায় আমনি কৰি আছিল। কেতিয়াবা প্ৰকাশ কৰিব বিচাৰিলেও কোনো চিন্তা কৰিবলগীয়া কথা নাভাবিবা বুলি অবিনাশে বাধা দি আহিছে।

অবিনাশে তাইৰ ওচৰলৈ আহিবৰে সময় হ'ল।

প্ৰথমতে তাইক মাত লগাই ৰাউণ্ড শেষ কৰি আহিছে কিছু সময় বহি যায়।

— গুড্ মৰ্ণিং আহা।

— ভালদৰে টোপনি আহিল নে ?

— অ', আজি অলপ বহি যাবা দেই। কথা এটি ক'বলৈ আছে।

— ঠিক আছে কোৱা। ঋতুপৰ্ণাক একেবাৰে ওচৰলৈ গৈ লাহেকৈ কঁপালত পৰি থকা চুলি কিডাল আঁতৰাই দিলে অবিনাশে।

তোমাক কৈ যাব নোৱাৰিলে অকণো শাস্তি নাপাম। নিজক বাক মানুহে সকলোতকৈ বেছি ভাল পায় নেকি ? তোমাতকৈ নিজকে বেছি ভালপোৱাৰ বাবেই হয়তো তোমাৰ প্ৰতি ডাঙৰ অন্যায় কৰিছিলো, তাৰ বাবে হয়তো ক্ষমাৰ যোগ্যই নহ'ম।

— এইবোৰ কি কৈছা ? কিহৰ অন্যায় ?

— ক'বলৈ দিয়াচোন। মানুহে নিজৰ স্বাৰ্থৰ বাবেই বহু কাম কৰিব পাৰে সেইটো জানো। কিন্তু ভালপোৱাৰ পিছতো যে স্বাৰ্থ থাকিব পাৰে তাক জানো বিশ্বাস কৰিব পাৰিবা ? এই সুন্দৰ পৃথিৱীখনত জীয়াই থাকিবলৈ বিচাৰিয়ে প্ৰথমতে তোমাৰ কথা ভাবিছিলো। হাৰ্ট পেচেন্ট বাবে তোমাৰ নিচিনা এজন ডাক্তৰৰ প্ৰয়োজনীয়তা বুজি উঠিছিলো, প্ৰথমে তোমাক বিচাৰিছিলো ভালপোৱাতকৈ প্ৰয়োজনতহে। পিছতহে তোমাৰ আদৰ্শ আৰু বহল মনৰ বাবে ভাল পাইছিলো। অতদিনে এইকথা ক'ব নোৱাৰি বৰ কষ্ট পাই আহিছো। প্ৰেমৰ কোনো প্ৰতিদান নাই, তোমাক কেতিয়াও বেয়া পাব নোৱাৰো।

প্ৰতিশোধ

ওৱালিনা চুলতানা
স্নাতক দ্বিতীয় বর্ষ

চাহ খোৱা অৱস্থাত বাহুল্য থানাত উপস্থিত হৈছিল। পুলিচ ইন্সপেক্টৰে সকলো কথা বাহুল্যৰ পৰা শুনিছিল ইন্সপেক্টৰে বাহুল্যে ইন্সপেক্টৰক অনুৰোধ কৰি কৈছিল - "ছাৰ সোনকালে বলক! বলক ছাৰ!" তেতিয়াই পুলিচ অফিচাৰে ভালেকেইজন পুলিচ লগত লৈ বাহুল্যৰ ঘৰত উপস্থিত হয়হি। বাহুল্যে সাধাৰণ চাকৰি এটা কৰিছিল। পুলিচ অফিচাৰে নানা ধৰণৰ কথা সুধিছিল কিন্তু কোনো কথাই বাহুল্যে ইন্সপেক্টৰৰ আগত ক'ব পৰা নাছিল।

সন্ধিয়া বাহুল্যে অফিচৰ পৰা আহি হাত ভৰি ধুই যৈণীয়েক বেখাক 'চাহ একাপ দিবা' বুলি কৈছিল। ঠিক সেই সময়ত পেপাৰখন হাতত লৈ বাহুল্যে ডুইংকমত বহি পঢ়ি আছিল লগতে হিতেশ তেজাৰ - 'জীৱন সংঘাত' উপন্যাসখন। বাতি দহটাত

বেখাই বাহুল্যক ভাত খাবলৈ মাতিছিল। বাহুল্যে খোৱা লোৱা শেষ কৰি বিছনাত ঢালি পৰিছিল। টোপনিৰ পৰা উঠিয়েই বেখাক মতা বাহুল্যৰ অভ্যাস আছিল। আনদিনাৰ দৰে সেইদিনাও বাহুল্যে বেখাক মাতিছিল। কিন্তু আকাশত কলা ডাৱৰে আৱৰি ধৰাৰ দৰে বেখাই আক চকু মেলা নাছিল। বেখা অ' বেখা বুলি হিয়া ডাঙি বাহুল্যে বেখাৰ কোমল মুখখনত মুখ থৈ মাতিব ধৰিছিল। কিন্তু হয়! বেখাই চিৰদিনৰ কাৰণে ইহ-সংসাৰৰ পৰা বিদায় ল'লে। অৱশেষত ইন্সপেক্টৰে বাহুল্যৰ মাক দেউতাকক মাতি বেখাৰ মৃত্যুৰ বহস্য ক'ত জানিব বিচাৰিছিল।

বেখা আৰু বাহুল্যৰ বিয়াৰ আজি প্ৰায় ১৫ বছৰেই হ'ল। বাহুল্যৰ মাকে ক'ব ধৰিছিল - বিগত ১৫ বছৰত "মই বেখাৰ কোনো ধৰণৰ বেয়া আচৰণ দেখা নাই; বিয়াৰ আগত কেনে আছিল ক'ব নোৱাৰোঁ। কিন্তু বিয়াৰ পিছত বেখা যেন সীতাৰ নিচিনা পবিত্ৰ আছিল।" তেতিয়া পুলিচ অফিচাৰে সিহঁতক বেয়াকৈ ক'ব ধৰিছিল। আপোনালোকে বেখাক মাৰিছে নহ'লে বেখাৰ মৃত্যুৰ বহস্য ক'ত উলিয়াই দিব লাগিব। প্ৰতি সপ্তাহত আমাৰ ঘৰলৈ এজন সন্যাসী আহিছিল সেই সময়ত বাপেক-পুতেক কোনেও ঘৰত নাছিল সন্যাসীজনে ঘৰৰ পৰা তিনি কিঃ মিঃ নিলগত এটা পাহাৰত থাকে বুলি জানিছিল। বাহুল্যৰ মাকে কৈছিল। মাকৰ কথা শুনি পুলিচ অফিচাৰে সেই নিৰ্জন পাহাৰৰ পৰা সন্যাসীজনক ধৰি আনিছিল - লগতে বেখাৰ কথা সুধিছিল - হেৰা, তুমি বেখাক চিনি পোৱা নে? তেতিয়া সন্যাসীজনে তপৰাই উত্তৰ দিছিল - কোন বেখা? ক'ত থাকে? নাজানো বাবা! মই দিনটো গাৱে গাৱে ভিক্ষা মাগি সন্ধিয়া পাহাৰৰ খোৰঙত থাকোঁ। কোন ঘৰৰ ল'ৰা-ছোৱালীৰ কি নাম সেইবোৰ নাজানো বাবা! মোক এইবোৰ কি সোধা! তাৰ প্ৰতি উত্তৰত পুলিচ অফিচাৰে সন্যাসীজনক বান্ধি মাৰিব ধৰিছিল। সেই সময়ত সন্যাসীজনে দুইহাত জোৰ কৰি অনুৰোধ কৰিছিল মোক আৰু নেমাৰিবা - নেমাৰিবা বাবা! মই ভৰিত ধৰি অনুৰোধ কৰিছোঁ - মোক নেমাৰিবা!! সকলো বহস্য মই বিবৰি ক'ম।

তেতিয়া সন্যাসীজনে পুলিচ অফিচাৰক অনুৰোধ কৰি ক'ব ধৰিছিল- বিনয় ছাৰ যাতে মই ন্যায় বিচাৰি পাওঁ - বেখা আৰু একোখন গাওঁৰে দুজন ল'ৰা-ছোৱালী। সৰু অৱস্থাৰ পৰাই একেখন স্কুলত দুয়োজনে লিখা-পঢ়া কৰিছিলোঁ। বেখাহঁত প্ৰবল ধনী ঘৰৰ ছোৱালী আছিল। সিহঁতৰ প্ৰচুৰ অৰ্থ সম্পত্তি আছিল। আনহাতে বিনয়ৰ দেউতাক এজন নিচেই দুখীয়া খেতিয়ক। প্ৰকৃততে বিনয় বেখাতকৈ লিখা-পঢ়াত বহুত

ভাল আছিল। মেট্ৰিক পৰীক্ষাত দুয়োজনে লেটাৰ লৈ পাছ কৰিছিল। ঠিক তেতিয়াই বিনয়ে বেখাক চিঠি এখন দি কৈছিল - তোমাক মোৰ জীৱনতকৈ বেছি ভাল পাওঁ। তুমি মোক ভাল পোৱা নে? তাৰ প্ৰতি উত্তৰত বেখাই বিনয়ক লৈ বিভিন্ন মৰমৰ সনা মাতেৰে লিখিছিল - মই তোমাক ভাল পাওঁ কেনেকুৱা জানা - চন্দ্ৰৰ নিচিনা চাব পাৰি চুব নোৱাৰি!! দুয়োজনে মিলি কটন কলেজত নাম ভৰ্ত্তি কৰিছিল কিন্তু টকাৰ অভাৱত বিনয়ে এডমিছন ল'ব পৰা নাছিল। একমাত্ৰ আশাৰ প্ৰদীপ বেখাক লৈ বিভিন্ন ভাষাৰে চিঠি লিখিছিল। তেতিয়া কিন্তু বিনয়ে ঘৰত থাকি দেউতাকৰ লগত খেতি বাতি কৰিছিল।

বহুদিন পিছৰ কথা বেখা কটন কলেজত পঢ়ি থকা অৱস্থাত বিনয় গুৱাহাটীলৈ গৈছিল। গুৱাহাটী চহৰত গৈ দীঘলী পুখুৰীৰ পাৰত দুদিন বহি থাকি বনলতা ছাত্ৰীনিবাসৰ ওচৰত এজনী ছোৱালীক লগ পাই বিনয়ে সুধিছিল - 'তুমি বেখাক চিনি পোৱা নে? তেতিয়া ছোৱালীজনীয়ে গৈ বেখাক খবৰ দিয়াত বেখা ওলাই আহিছিল। কিন্তু বিধিৰ বিধান! বেখা ওলাই আহি বিনয়ক কৈছিল - কিবা ক'ব লগা আছে যদি পিছত লগ ধৰিবা। সেই আশা বুকুত বান্ধি লৈ বিনয়ে দিনত একশ টকা হাজিৰা কৰি কেইদিনমান পিছত আকৌ গুৱাহাটীলৈ গৈছিল। সেইদিনা বেখাই কটন কলেজৰ ছাত্ৰী নিবাসৰ ওচৰত বিনয়ক বিভিন্ন অকথা কথাবে গালি পাৰি গুৱাহাটীৰ পৰা খেদি পঠিয়াইছিল, বিনয় আছিল এদিন বেখাৰ উমি থকা বুকুৰ মৰম - জান! সেই বিনয় বোলা ল'ৰা জনেই মই।

সেইদিনাই মই ঘৰৰ পৰা গভীৰ অৰণ্যলৈ গুচি গলোঁ। সুদীৰ্ঘ চৈধ্য বছৰ পিছত মই সন্যাসী সাজি গাৱে গাৱে ভিক্ষা মাগি খাব ধৰিছিলোঁ এটাই মাত্ৰ উদ্দেশ্য বেখাৰ জীৱনলৈ। ইতিমধ্যে বেখাই এইখন ঘৰত বোৱাৰী হৈ জীৱন যাপন কৰি আছিল - এদিন দুদিন বহুদিন আহি থকাৰ পিছত মই বেখাৰ অতীত জীৱনৰ বহুত দিশ আঙুলিয়াই দিছিলোঁ। বেখাৰ স্বামীৰ লগত বেখাৰ মনৰ মিল নাছিল। সেই খবৰ জানি ভৱিষ্যত বাণীৰ মাধ্যমেৰে মই বেখাক শুনাইছিলো। তেতিয়াৰ পৰাই বেখাৰ সন্যাসীৰ প্ৰতি অৰ্থাৎ মোৰ প্ৰতি গভীৰ বিশ্বাস জাগি উঠিছিলগৈ। পূৰ্বৰ কথা মনত কৰি 'মই কেইটিমান বিয়াক্ত টেবলেট বেখাৰ কাৰণে বনাই দিছিলোঁ। চাৰিটাকৈ টেবলেট বাতি শোৱাৰ সময়ত খাই শুবা। তেতিয়া তোমাৰ জীৱনৰ সকলো আশা আকাংক্ষা ফলিয়াব ঠিক যোৱা বাতি মই বেখাক সেই টেবলেট দিছিলো তাৰ প্ৰতিদানত বেখাই চিৰশান্তি লাভ কৰিলে - বেখাৰ প্ৰতি অতি মৰমৰ ইয়ে মোৰ প্ৰতিদান।

অপৰাধ এদিন

মিঃ তাজুলিমা আহমেদ
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

বাতিপুৰাই নীলাৰ আবুই নীলাক ফোন কৰি মাতি পঠিয়াইছে। তাই এইবাৰ উচ্চতৰ মাধ্যমিকৰ দ্বিতীয় বৰ্ষৰ ছাত্ৰী
তাইৰ পৰীক্ষা শেষ হ'বলৈ এতিয়াও এদিন বাকী। কিন্তু তাই হ'লে পঢ়িব পৰা নাই। পাৰি লগা কাড়ৰ দৰে তাইৰ মনটো জৰ

গৈছে মামাইতৰ সেই নিৰ্জন গাওঁখনলৈ। কেনে নিৰ্জন তথা
শান্তিময় সেই গাওঁ। খেৰ-বাহেৰে সজা পজাবোৰেই কৈ দিয়ে
মানুহবোৰৰ প্ৰকৃতিৰ সৈতে কেনে এক নিবিড় সম্পৰ্ক।
মামাইতৰ সকলবৈধিক বসতিৰ দুয়োফালে মাথো সেউজীয়া।
পদূলিমুখত আয়তাকাৰ পুখুৰীটো; পাৰত থকা কৃষ্ণকুড়াজোপা।
আহ্! তাইৰ যেন কিমান আপোন। আৰু সেই ঘৰ পোৱাৰ
আগতে বাটৰ কালভাটটো আৰু তাৰ চাৰিওফালৰ পৰিবেশটো।
আৰু আকাশ ?

মেট্ৰিক পৰীক্ষা শেষ হোৱাৰ লগে লগে আবুৰ সতে
তাই যাত্ৰা কৰিছিল সেই গাওঁখনলৈ। সেই যাত্ৰাৰ স্মৃতিয়ে
আজিও তাইৰ মানসপটত জোনাকীৰ জোনাক বিয়পায়।
লেণ্টিছিঙাৰ পৰা বহুদূৰ খোজকাঢ়ি যাব লগা হৈছিল। মাজে
মাজে মানস নৈৰ দুই এটা সৰু-সুৰা সুঁতি। মাহটো আছিল
এপ্ৰিল মাহ। বৰষুণৰ নৃত্যৰ আৰম্ভণিহে। মানস নৈৰ বুকখন
তেতিয়া পূৰ্ণ হোৱাই নাছিল। সেই নৃত্যৰ বাগত প্ৰাণ পাই
উঠিছিল পথাৰবোৰ। পথাৰবোৰৰ মাজে মাজে আগবাঢ়িছিল
নীলাই। তেনেতেই আকাশখনে গৰ্জি উঠিছিল। তাইৰ মনত
এচমক আনন্দৰ স্পৰ্শ লাগিছিল। তাই, আকাশখনলৈ চাই
পঠিয়াইছিল। এতিয়াই বৰষুণ আহিব হয়তো! পথাৰৰ মাজে
মাজে বৰষুণত তিত্তি কৰা যাত্ৰাৰ আমেজ কেনে মিঠা!
কোনেনো বুজি পাব। পিছে সিহঁতে কালভাটটো প্ৰায়
পাইছিলেই কিন্তু বৰষুণ হ'লে হোৱা নাছিল। তাইৰ বেয়া
লাগিছিল। আজি বৰষুণত তিত্তিলেও মা-পিতাৰ দৰে গালি
পাবিলে কোনো নাছিল। ধেং, তাইৰ কঁপালেই ফুটা। হঠাৎ
তাইৰ চকু পৰিলগৈ কালভাটৰ দাঁতিৰ ঘৰটোৰ পদূলিলৈ।
কোনেনো ল'ৰাজন, থিয় দি আছে? হয়, হয়, সেই ল'ৰাজনেই।
তাইলৈ যে অকৰাৰ দৰে চাই ৰয়। আজিও তেনেকৈয়ে চাই
আছে। আহ্! কি কৰুণ দৃষ্টি সেয়া। তাইৰ হৃদয়ৰ মাজেৰে
এক নাম নজনা অনুভূতি বৈ গ'ল। তাই আনফালে নোচোৱাকৈ
কোনোমতে আবুৰ হাত এখন টানি লৈ খৰ খোজেৰে আগবাঢ়ি
গৈছিল। কিন্তু তাইৰ কৌতূহলী মনটোৱে পিছলৈ আকৌ এবাৰ
ঘূৰি চাবলৈ বাধ্য কৰাইছিল। হয়, এতিয়াও তাইলৈ চাইয়ে
আছে। "অসভ্য ল'ৰা কৰবাৰ! ছোৱালী কেতিয়াও দেখা নাই
যেন পাইছে।", মনতে ভোৰভোৰালে তাই।

পিছদিনা আবেলি চাৰিমান বাজিছিল। তাই পাতল
সেউজীয়া ৰঙৰ চুৰিদাৰ এযোৰ পিন্ধিছিল। তাইৰ ধুনীয়া চেম্পু

কৰা চুলিবিলাক মেলি দিছিল। পুখুৰীৰ পাৰৰ কৃষ্ণকুড়া জোপাৰ
গাত আউজি তাই চাই বৈছিল অদূৰৰ বিস্তৃত সেউজীয়া ধাননি
পথাৰখনলৈ। বতাহৰ তালত তাল মিলাই নৃত্য কৰিছে
গছবোৰে। যেন তাইকো আহ্বান কৰিছে এপাক নৃত্য কৰিবলৈ।
সম্মুখৰ পুখুৰীৰ মাছবোৰে কিমান আনন্দৰে এক বিশেষ শব্দ
কৰি কলপাতবোৰ ভোজন কৰিছে। সিহঁত সঁচাকৈয়ে জানো
সুখী? তাইৰ দৰেই দেখোন সিহঁতৰো আছে সীমাৰ বাহ্যন।
নদীৰ মাছবোৰৰ কথা সুকীয়া। সিহঁত বাধাহীন, মুক্ত। তাইয়ো
ইহঁতৰ দৰেই স্বাধীন হ'বলৈ বিচাৰে। কিন্তু এই মা-পিতাও যে
আৰু। ইটো কৰিব নাপায়, সিটো কৰিব নাপায়। সদায় বাধা
দি থাকে তাইক। বানপানী আহিলে লগৰীয়াৰ সতে ভূৰত
উঠি ফুৰিবলৈ নিদিয়ে। আকৌ বৰষুণত তিত্তিলেও পিতাই
কয়, 'ইমান গাভৰুজনী হলি তই এতিয়াও বৰষুণত তিত্তি গাঁ
ধোৱ। মানুহে দেখিলে তোক কি ক'ব ক'চোন, মাজনী।' তাইৰ
খং উঠে। সিদিনাৰ পৰা তাই লুকাই-চুৰকৈ বৰষুণত তিত্তে।
নীলাবা, অ' নীলাবা। কাৰোবাৰ মাতত তই চকু খালে।
পিছফালে সেয়া মৰমী, তাইৰ মামাকৰ ছোৱালী। চতুৰ্থ-শ্ৰেণীৰ
ছাত্ৰী হলেও তাই সকলো কথাই বঢ়িয়াকৈ বুজি পায়। "কি
হ'লনো?" - তাইৰ স্বাভাৱিক চাৰনি। 'নীলাবা, তোমাক
সেই আকাশে মাতিছে, সন্ধিয়ালৈ' - মৰমীৰ ওঁঠত দুপ্ৰাঙ্গলিভৰা
হাঁহি। "আকাশ?" তাইৰ চকুত বিস্ময়। - 'এহ, চিনি নোপোৱাই
হ'লানে, কালভাটটোৰ দাঁতিৰ ঘৰটোয়ে আছে।' তাইৰ চাতকৈ
মনত পৰি গ'ল আকৰ্ষণীয় ব্যক্তিত্বৰ, গম্ভীৰ ওখ, ক্ষীণকায়
মিঠা বৰণৰ ল'ৰাটোলৈ। হঠাৎ এক অজান লাজে তাইক আবৰি
ধৰিলে। তাৰ নাম তেন্তে আকাশ। কিন্তু! তাইক যে মাতিছে।
তাইৰ বিশ্বাস যেন হ'ব খোজা নাই। "মৰমী, মোকেই
মাতিছেনে?" - তাই কৈছিল। "ও, তোমাকেই, কালভাটটোৰ
তাতে" - কৈয়েই তাই লগৰীয়াৰ স'তে লৰ দিলে। তাই ভিতৰি
ভিতৰি শিয়ৰি উঠিছিল, কিনো ক'ব তাইক! তাইক লগ দিব
কৈছে, তাতে আকৌ সন্ধিয়াত, কালভাটৰ নিৰ্জনতাত। নিশ্চয়!
ল'ৰাটোৰ মনত চয়তানি আছে। সন্ধিয়া হোৱালৈ তাই ভয়,
শংকাৰে উদ্ভিগ্ন হৈ আছিল। তাই তাক লগ দিব,নে নিদিব?
যদি তাই ভবা ধৰণে সি কিবা কয়, তেন্তে তাই যে, কটুভাষাৰে
গালি পাবিব ই খাটাং।

পশ্চিম আকাশত তেতিয়া ৰঙা কিৰণ বোলাই
বেলিটোৱে বিদায় সন্তাষণ যাচিছিল। কেইখোজমান আহিয়েই

তাই দেখা পালে আকাশক একান্তমানে কালভাটৰ বাওঁফালে থকা পানীভাগৰ বুকুলৈ চাই থকা। দেখিলেই বুজিব পাৰি ল'ৰাজন বৰ আবেগিক। বিমানেই তাই আঙুৰাইছে, তাইৰ বুকুৰ ধপ-ধপনি সিমানেই বাঢ়িছে। তাইৰ কঠও যেন শুকাই গৈছে। মনতে সঁচি কথা কটুভাষাবোৰ এবাৰ জুকিয়াই চালে তাই। সন্ধিয়াৰ শীতল বতাহজাকে তাইক চুই গৈছিল যদিও তাইৰ মুখমণ্ডলত ক্ষুদ্র ক্ষুদ্র ঘামৰ কণা বিৰিঙি উঠিছিল। তান ওচৰ পাইছিলেই যদিও সি একান্তমানে কিবা ভাৱনাত ব্যস্ত। হয়তো নীলাক ক'ব লগা কথাবোৰ জুকিয়াই ল'লে। - "মোক মাতিছিল হেনো?" - তাই কঠোৰভাৱে ক'লে। কিন্তু সেই কঠোৰতাই তাইৰ ভয়ৰ ভাৱটো দেখা পাই তাৰ মুখত আনন্দৰ ছাঁ বিয়পি পৰা নীলাৰ চকুত অনুমান হ'ল। পিছমুহূৰ্ততে সি গহীন হৈ পৰিল। তাইলৈ কৰুণভাৱে চাই ব'ল মুহূৰ্তৰ বাবে। ভাব হয় যেন এই চোৱাৰ অন্ত নাই। নীলাই পাৰেমানে স্বাভাৱিক হ'বৰ যত্ন কৰিছিল। তাইৰ দুৰ্বলতা আকাশে গ'ম পালে নেকি বাক! তেওঁৰ চকুযুৰিলে চালে তাই। না, নাই তেনে কোনো চিন নাই। তেন্তে, কি আছেনো চকুযুৰিত। প্ৰেমৰ উত্তাল সাগৰৰ ঢৌ? নে? .....। ছে, কিয়? তাই তাৰ চকুত চকু থৈছে, কোনো ভাবিব সি। "কি চাইছোনো?" - তাইৰ স্বাভাৱিক কঠ। "তোমাকেই চাইচো নীলা, তোমাক আজি অপূৰ্ব লাগিছে" - তাৰ স্পষ্ট কঠ। তেওঁৰ কথাত তাইৰ হৃদয় আনন্দত নাচি উঠিছিল। "কি ক'ব লগা আছেনো, সোনকালে কঠক" - তাৰ কথাত বিশেষ প্ৰতিক্ৰিয়া নেদেখাই তাই কৈছিল - "বঁহা, - কালভাটটোৰ ওপৰতে এফালে সি বহি লৈ ওচৰতে তাইকো বহিবলৈ কৈছিল। তাৰ দৃষ্টি সন্মুখৰ ধনিত নিবন্ধ। "নীলা", অলপ নীৰৱতা। "তোমাক দেখিলে মোৰ কেনেকুৱা লাগে, সেয়া তোমাক বুজাব নোৱাৰিম। এয়া প্ৰায় দুবছৰ আগৰ কথা। ঠিক তোমাৰ দৰেই মোৰ এজনী ভনী আছিল। তাই তেতিয়া ক্লাছ নাইনত। তাইৰ পঢ়াৰ খুব ইচ্ছা আছিল। কিন্তু দেউতা, খুৰাইতে তাইক জোৰ কৰি বিয়া দিলে। দুই দুৰ্ভাগীয়া ভনী ককাইৰ আৰ্তনাদ শুনিবলৈ কোনো নাছিল। বিয়াৰ ঠিক দুবছৰ পিছত গোৱালপাৰা হস্পাতালত এজনী কন্যা সন্তান জন্ম দিয়ে। কিন্তু বিধাতাৰ কেনে লিখন চোৱা, মাক-জীয়েক আক নাথাকিল নীলা, তেওঁৰ মাত শেযৰফালে আঙ্গ হৈ উঠিছিল। কিছুপৰ

নীৰবে ব'ল। হয়তো কঠলৈ আঙুৰাই অহা আবেগখিনি ভিতৰলৈ ঠেলি দিবলৈ চেষ্টা কৰিলে। "কিন্তু তোমাক দেখাৰ পৰা এনে লাগিছে যেন মাজনী মৰা নাই। আচৰিতভাৱে তোমাৰ আৰু তাইৰ মাজত বহুতো মিল। আচল কথা তোমাক এতিয়ালৈকে কোৱাই নাই। কাইলৈ বাখী বন্ধন। প্লিজ নীলা, মোৰ হাতত বাখী পিন্ধোৱা? এবাৰ দাদা বুলি মাতিবা? - তেওঁ আকুলভাৱে তাইলৈ চাইছিল। "হে ভগৱান! মোক ক্ষমা কৰা।" মই এওঁৰ বিষয়ে দেখোন বৰ বেয়াকৈ ভাবিছিলো। অথচ তেওঁ তাইলৈ দাদা হোৱাৰ প্ৰস্তাৱ দিছে। তাইৰ যে কিমান হেঁপাহ, এজন দাদা বা ভনী হোৱাৰ কিন্তু সিহঁত তিনিজনীয়ে ভনী। 'ধন্যবাদ ভগৱান, তুমি মোৰ হেঁপাহ চাগে বুজি পাইছিল।' - মনতে আঁওবাইছিল। আবেগত তাইৰ দুচকু সজল হৈ উঠিছিল। এই মুহূৰ্তত তেওঁক জোৰেৰে সাৱটি 'দাদা' বুলি কান্দিবৰ মন গৈছিল। কিন্তু মৰমী ভনীজনী থকাৰ বাবে তাইৰ লাজ লাগিছিল। তাই মাথো 'দাদা' বুলি মাতি তেওঁৰ সোঁ-হাতখন খামুচি ধৰিছিল। দুচকুৰ পৰা চকুলো বৈছিল ধাৰাসাবে। আকাশখনত বিজুলী মাৰিছিল, জিলিকি উঠিছিল তাইৰ দুগালত বাগৰি অহা অশ্ৰুধাৰি। কৰবাত চৰাই এটি চি-চিয়াই উঠিছিল। বতাহৰ কোবত ধাননিত জিৰ-জিৰ শব্দ হৈছিল। তাইৰ অতি চিনাকী শব্দ। "নাকান্দিনি ভনী, তই কান্দিলে মই অন্তৰত বৰ দুখ পাম", - তেওঁ তাইৰ চকুলো মচি দি কৈছিল। ক্ষন্তেক আগৰ আকাশৰ চপৰা চপৰ মেঘবোৰ এতিয়া নাই। জোনটিয়ে এতিয়া সিহঁত দুটালৈ মিচিকিয়াইছে "ব'ল তইতক আঙুৰাই দিও, আন্ধাৰেই হ'ল" - তেওঁ কৈ দিছিল। তাক বৰ উৎফুল্লিত দেখা গৈছিল। সিহঁত তিনিটা লাহে লাহে আঙুৰাইছিল। বাটত তেতিয়া জোনাক উপচি পৰিছিল। তাইৰ হৃদয় কিন্তু তেতিয়াওঁ অনুশোচনাত দন্ধ হৈ আছিল আকাশৰ প্ৰথম বাক্যৰতে যদি তাই উধাই-মুধাই গাৰি পাবিলেহেঁতেন .....। সন্ধিয়াৰ শীতল বতাহজাকে সিহঁত তিনিওকে আকৌ এবাৰ জোকাৰি গ'ল। তেনেতে দাঁতিৰ কোনোবা এটি ঘৰত বেডিঅ'ৰ পৰা ভাঁহি আহিল - "কভী হাছনা হে, কভী ৰোনা হে" "জীৱন সুখ-দুখ কা সংগম হে ....."।

দুঃ স্বপ্ন

লিপিকা ৰয়
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

তাই খপজপাই উঠিল। কেতিয়াবে শেষৰ শ্ৰেণীটো হ'ল। তাই ধৰিবই নোৱাৰিলে। কি ভাৱত যে ডুব গৈ আছিল তাই। সম্পূৰ্ণ ত্ৰিছ মিনিট সময় কেনিনো গুচি গ'ল ? ছুটিৰ ঘণ্টা পৰাতহে তাই বাস্তৱলৈ ঘূৰি আহিল। কোনোনা আজি ছুটিৰ বেল মাৰিলে ? তাই মনতে ভাবিলে। সদায় এই কাম তায়েই কৰে। আজি তাইৰ অন্যমনস্কৰ বাবে .....

ঃ মনোহৰ কাই, আজি ছুটিৰ ঘণ্টা কোনে দিলে ?
তাইৰ ফালে আহি থকা তাইৰে সৈতে একে শ্ৰেণীৰে কৰ্মচাৰীক সুধিলে।
ঃ এহ ..... আজি ময়েই দিলো। তুমিনো কি ভাৱত আছিল ?

ঃ না .... নাই, কিনো ভাবিম। আপুনি ঘৰলৈ নাযায় ? ছাবিকোচা মোকেই দিয়ক, মই শ্ৰেণীকোঠাকেইটাতলা লগাই থৈ আহো।

শ্ৰেণী কেইটা বন্ধ কৰি তাই ঘৰলৈ বুলি খোজ ল'লে। তাইৰ নাম গীতা। গীতা শৰ্মা চহৰৰ মাজ-মজিয়াত অৱস্থিত কেন্দ্ৰীয় ছোৱালী উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয়খনৰ চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ এগৰাকী সাধাৰণ কৰ্মচাৰী। বেছি দুবলৈ পঢ়া নহ'ল তাইৰ। যদিও সৰুবেই পৰা ইচ্ছা আছিল ভালদৰে পঢ়া শুনা কৰি কোনো এখন কলেজৰ প্ৰবক্তা হোৱাৰ। পিছে কি হ'ল ? একো সপোনোই পূৰ্ণ নহ'ল গীতাৰ। সকলো স্বপ্ন এটা দুঃস্বপ্ন হৈ ৰ'ল। জীৱনটো ধুনুকা কাছৰ দৰে ভাঙি থান-বান হৈ গ'ল। মাত্ৰ একাদশ শ্ৰেণীত পঢ়ি থাকোতেই তাইৰ বিয়া হৈ গ'ল। চহৰৰ সম্ভ্ৰান্ত ব্ৰাহ্মণ সম্প্ৰদায়ৰ মানুহ এঘৰত। গীতাৰ বাক কি দোষ আছিল ? গীতা দেখিবলৈ ধুনীয়া, ব্ৰাহ্মণ পৰিয়ালৰ ছোৱালী আছিল। এয়াই কি গীতাৰ দোষ ?

বতৰটো গোমা হৈ আহিছিল। চাৰিওফালে একাৰে আৱৰি ধৰিলেহি। গীতাই ঘৰলৈ বেগাই খোজ দিলে। ঘৰত কণমানি লীনাই হয়তো কিমান আশাবে তাইলৈ বাট চাই আছে। ইতিমধ্যে বৰষুণ পৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে। তাই আৰু বেগাই খোজ দিলে। কোনোমতে ঘৰ গৈ পালে গীতাই।

ঃ বাইদেউ আহিলে ! কনকৰা ছোৱালী তবাই সুধিলে।
ঃ অ' তাই চমুৱাই ক'লে।
ঃ বাইদেউ লীনাই খোৱাৰ টেবুলত আপোনালৈ

কেতিয়াবাৰেই পৰাই বৈ আছে। তবাই ক'লে।
লীনা। কণমানি এজনী ছোৱালী। যাক চাই তাই পাহৰি যায় সকলো দুখ-কষ্ট। যাৰ এযাৰি মাত শুনি পাহৰি যায় তাইৰ প্ৰতি কৰা সকলো অনায়াস অবিচাৰ। যাৰ এটি হাহিয়েই তাইৰ ক্লান্ত দেহ-মনলৈ কঢ়িয়াই সজীৱতা। সেই লীনা। গীতাৰ একমাত্ৰ আঠ বছৰীয়া কন্যা সন্তান। তাই যেতিয়া গীতাৰ গৰ্ভত তেতিয়াই তাইৰ দেউতাক ট্ৰেইন দুৰ্ঘটনাত ঢুকাইছিল। কিন্তু তাই জন্ম দিব খোজা নাছিল গৰ্ভৰ সন্তাটিক। দেশদ্রোহী সমাজৰ কলংক এজনৰ সন্তানক জন্ম দি মুখ চাব খোজা নাছিল গীতাই। কাৰণ, শিশুটিৰ সৰল মুখখনে যে সদায় মনত পেলাই দিব তাইক কৰা প্ৰতিটো অনায়াসৰ কথা। গীতাই পাহৰি যাৰ বিচাৰিছিল বৈবাহিক জীৱনৰ স্মৃতি। কিন্তু শিশুটিৰ বাৰু কি দোষ ? পিতৃয়ে কৰা গুৰুতৰ ভুলৰ বাবে অজানা শিশুটিয়ে কিয় চৰম শাস্তি পাব ? যিয়ে এতিয়াও নাজানে অনায়াস-অবিচাৰ, হিংসা-কলুষতা ভৰা এইখন পৃথিৱীৰ কথা। নাই .... নাই, পতিয়ে কৰা ভুলৰ বাবে তাই আন এটা ভুল কৰিব নোৱাৰে। তেনে এটা ভুল নকৰা বাবেই হয়তো "মা" বোলা মাত এযাৰ শুনিব পাৰিছে আৰু লীনাৰ সৰু সৰু আকাৰবোৰ শুনি শুনি অতীতৰ কৰুণ কাহিনীবোৰ পাহৰিব পাৰিছে গীতাই।

বৰ কৰুণ আছিল গীতাৰ অতীত জীৱন। সৰুতে তাই নাজানিছিল দুখ কি ? মানুহে কিয় চকুলো টোকে ? সৰুতে গীতাৰ পেহাক ঢুকাওতে পেহীয়েকে চিঞৰি চিঞৰি হানয় বিদাৰি কান্দিছিল, গীতাই মাকক সুধিছিল ..

ঃ মা, মা । পেহীয়ে কিয় কান্দিছে ?
ঃ পেহীয়েবাই মনত বৰ দুখ পাইছে।
ঃ দুখ ? দুখ, কি মা ?

তেতিয়া মাকে ধমকিব সুৰত মনে মনে থাকিবলৈ কৈছিল। কিন্তু, এতিয়া তাই বুজিছে দুখ কি ? মানুহে কিয় চকুলো টোকে। খুউব সুন্দৰ আছিল তাইৰ জীৱন। পৃথিৱীখন সুন্দৰকৈ চাবলৈ শিকিছিল তাই। গীতা জাতত ব্ৰাহ্মণ পৰিয়ালৰ ছোৱালী আছিল। কিন্তু গীতাই ভাল পাইছিল উদয় কৰ্মকাৰ নামৰ এজন নিম্ন জাতিৰ (সমাজৰ মতে) ল'ৰাক। উদয় জাততহে সৰু, কিন্তু সি বিশাল হৃদয়ৰ অধিকাৰী আছিল। উদয়ৰ লগত আছিল এটা সুন্দৰ মন আৰু মুহূৰ্ত্ততে মানুহে আপোন কৰি ল'ব পৰাকৈ এটা সুন্দৰ

ব্যক্তিত্ব। গীতাক উদয়েই শিকাইছিল পৃথিৱীখন নতুনকৈ চাবলৈ। উদয়ক লগ নোপোৱাৰ আগতে গীতাই নাজানিছিল যে পৃথিৱীখন ইমান সুন্দৰ।

তেতিয়া তাই একাদশ শ্ৰেণীত পঢ়ি আছিল। এদিন স্কুলৰ পৰা ঘৰলৈ আহি থাকোঁতে হঠাৎ এজন ল'ৰাই গীতাক আগভেটি ধৰিছিল।

ঃ মই তোমাক ভালপাওঁ, গীতা। তোমাৰ আপত্তি নাথাকিলে তোমাক বিয়া কৰাব খোজো। কোনো কথাৰ অৱতাৰণা নকৰি ল'ৰাজনে গীতাৰ আগত বিয়াৰ কথা নিৰ্লজ্যৰ দৰে কৈ গৈছিল।

ঃ নাই, নাই এতিয়াও এই বিলাক ভবা নাই। গীতাই পোনচাটেই না কৰি ঘৰলৈ বেগাই খোজ দিছিল।

কাৰণ, উদয়ৰ প্ৰতি থকা গীতাৰ অকৃত্ৰিম ভাল পোৱা। তাই উদয়ক বাদ দি আন কাৰো কথা ভাবিব নোৱাৰে। আৰু বিয়াত বহিবলৈ তাইৰ বয়সেই বা কিমান হৈছে। কিন্তু, সেই মুহূৰ্ত্তত গীতা বেছি আচৰিত হৈছিল, যেতিয়া সেই ল'ৰাজনকেই সিহঁতৰ ঘৰত তাইৰ মাক-দেউতাকৰ লগত কথা পাতি থকা দেখিছিল। লগত এহাল সম্ভ্ৰান্ত দম্পতী। বোধহয় ল'ৰাজনৰেই মাক-দেউতাক। অলপ পিছতে মাকে আহি গীতাক সজাই পৰাই বহা কোঠালিলৈ লৈ গ'ল। তাই বুজি পোৱা নাছিল, কি হৈছে এয়া ? কিন্তু অলপ পিছতেই গীতাই জানিব পাৰিছিল যে সেই ল'ৰাজনেই তাইক চাবলৈ আহিছে। বিয়াৰ বাবে। গীতাৰ মাক-দেউতাকেতো পোনচাটেই প্ৰস্তাৱটোৰ বাবে হা কৰি দিছিল। তেওঁলোকৰ মতে এনেকুৱা প্ৰস্তাৱতো বাৰে বাৰে নাহে। কাৰণ, তেওঁলোক গীতাইতৰ পৰিয়ালৰে সৈতে সমাজত আছিল। অৰ্থাৎ, গীতাইতৰ দৰে তেওঁলোকেও ব্ৰাহ্মণ সম্প্ৰদায়ৰ। লগতে প্ৰচুৰ ধন-সম্পত্তি থকা সম্ভ্ৰান্ত লোক। কিন্তু, ধন-সম্পদেই জানো সকলো। তাইৰ পচন্দ-অপচন্দৰ কথাওটো আছে। গীতাৰ মনত কি আছে এই কথা জানিবলৈ কোনেও প্ৰয়োজনবোধ নকৰিলে। তাইৰ বয়সেই বা কিমান হৈছে। এতিয়া তাইৰ পঢ়াৰ বয়স বিয়াত বহাৰ নহয়। বেছি আচৰিত হ'ব লগা কথাটো হ'ল -- কোনো চিনি নোপোৱা মানুহ এঘৰলৈ এদিনৰ চিনাকীতেই গীতাৰ মাক-দেউতাকে 'হা' কৰি দিয়াটো।

গীতাই মাক-দেউতাকক এতিয়াই বিয়াত নবহাৰ কথা

কৈছিল। তাই যে উদয়ক মনে প্ৰাণে ভাল পায়, সেয়া কৈছিল। গীতাৰ মুখৰপৰা উদয়ৰ বিষয়ে জানিব পাৰি দেউতাকে বেছি উত্তেজিত হৈ উঠিল। উদয়ৰ দৰে নীচ কুলৰ (তেওঁলোকৰ মতে) ল'ৰাক ছোৱালী দি তেওঁলোকে সম্বন্ধ গঢ়িব নোখোজে। দেউতাকে গীতাক এফালৰপৰা গালি পাৰিব ধৰিলে। ছোৱালীক স্কুলত দিবই নালাগিছিল। স্কুলত ভৰি দিয়েই ছোৱালী বদ চলন হৈ গ'ল। বংশৰ আন লোকেও ক'বলৈ ধৰিলে যে -- "ভাল ঘৰৰ পৰা প্ৰস্তাৱ আহিছে যেতিয়া ছোৱালী উলিয়াই দিয়াই ভাল। নহ'লে তাই নীচ কুলৰ উদয়ৰ লগত এই কুলক্ষিনীয়ে কেতিয়া কি কৰে ক'ব নোৱাৰি। ছোৱালীক বিয়া নিদিয়ালৈকে মাক-দেউতাৰ মুৰত বোজা হৈ থাকে।" বিয়া নোহোৱালৈকে গীতাক ঘৰৰপৰা ওলাবলৈ দিয়া নহ'ল। কোনো প্ৰকাৰে তাই উদয়ক লগ কৰিব নোৱাৰিলে। তাইৰ মনৰ কথাবোৰ, তাইক যে বিয়া দিবলৈ ওলাইছে আৰু তাইৰ ওপৰত পৰিয়ালৰ লোকে কৰা অবিচাৰৰ বিষয়ে একো কোৱা নহ'ল উদয়ক।

যথাসময়ত বিবাহৰ শুভ দিনবাৰ ঠিক হ'ল। পৰিয়ালৰ লোকে পছন্দ কৰা নিৰ্দিষ্ট পাত্ৰজনৰ লগতে গীতাৰ বিয়া হ'ল। কইনা সাজেৰে গৈ তাই আন এখন ঘৰত ভৰি দিলে। তেতিয়া তাইৰ সোতৰ বছৰ বয়স স্বামী গৃহলৈ অহাৰ পৰত মাকে তাইক কৈছিল অগ্নিক সাক্ষী কৰিছা, এতিয়া তেৱেই তোমাৰ সকলো। এতিয়া তেওঁৰ সুখত তুমি সুখী হ'ব লাগিব আৰু তেওঁৰ দুখত দুখী হ'ব লাগিব। নিজৰ দুখ কষ্টকো পাহৰি তেওঁৰ সেৱাত মন দিব লাগিব। কিন্তু, গীতাৰ মুৰত সেইবিলাক একো সোমোৱা নাছিল। তাই কেৱল ভাবিছিল উদয়ৰ কথা। সি যেতিয়া এই সত্যৰ সৈতে পৰিচিত হ'ব তাৰ অৱস্থা বাক কি হ'ব। গীতাৰ মনত বেয়া বেয়া ভাব আহিছিল। সি বাক আত্মহত্যা কৰিব নেকি ? তাইক উদয়ে কি নামেৰে নামাকৰণ কৰিব -- প্ৰভাৰক, প্ৰৱঞ্চক, চলনাময়ী ? নাই, আৰু ভাবিব নোৱাৰা হৈছিল গীতাই। তথাপি তাই ভাবিছিল, অগ্নিসাক্ষী কৰি যিজনকে স্বামী বৰণ কৰিছে, আনক পাহৰি তেওঁকেই এতিয়া জীৱনৰ লগৰী বুলি মানি ল'ব লাগিব। মনে হাজাৰ নামানক কিয় গীতা এতিয়া আনৰ পত্নী। যি সত্যক ইচ্ছা কৰিও তাই অস্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰে।

বিয়াৰ পাছত ভালদৰেই দিনবোৰ পাৰ হৈছিল গীতাৰ। শহৰৰ ঘৰৰ লোকে তাইক খুব মৰম কৰিছিল। কিন্তু

সেই মৰমৰ মাজতো যেন কিহৰাৰ অভাৱ বৈ গৈছিল। উদয়ক পাহৰি যাম বুলি কৰা প্ৰতিজ্ঞাৰ পাছতো তাৰ স্মৃতিয়ে বৰকৈ আমনি দিছিল গীতাক। পুৰণি স্মৃতিয়ে যাতে আমনি নকৰে তাৰ বাবে বিভিন্ন কামত নিজকে ব্যস্ত কৰিছিল তাই। গীতাৰ বাহিৰে পৰিয়ালটোত তাইৰ স্বামী আৰু তেওঁৰ মাক দেউতাক আছিল। তিনিওজনেই মৰমীয়া। তাই তিনিওজনকেই ভাল পাইছিল আৰু তেওঁলোকৰ কথাবিলাক মানি চলিছিল। মাথো এটা কথাৰ বাহিৰে। তেওঁলোকৰ ঘৰত সপ্তাহত এটাকৈ হ'লেও পাৰ্টি অনুষ্ঠিত হয়। এইবিলাক গীতাই ভাল পোৱা নাছিল। এইবিষয়ে তাই গিবিয়েকক ভালদৰেই বুজাইছিল।

ঃ এইদৰে বিনা কামত টকা-পইচা খৰচ কৰিবৰ কি অৰ্থ থাকিব পাৰে।
ঃ এয়া আমাৰ বংশৰ পৰম্পৰা। পৰিয়ালৰ মৰ্যাদা আৰু শুনা, মৰ্যাদা বক্ষা কৰিবৰ বাবে ধন ভাঙিবলৈ আমি ভয় নকৰো। পোনপটীয়া উত্তৰ এটা দি গিবিয়েকে তাইৰ কামৰ পৰা আঁতৰি আহিছিল।

পাৰ্টিবোৰেই জানো কোনো বংশৰ পৰম্পৰা হ'ব পাৰে। - গীতাই ভাবে। য'ত সকলো বিলাক পুৰুষ দুই-এজনী ছোৱালীৰ বাদে। য'ত পুৰুষবিলাকে সুৰাৰ পিয়লাত ওঠ লগাই ছোৱালীবোৰলৈ লোলুপ নৃষ্টিৰে চাই বয়? সেয়া জানো পৰিয়ালৰ মান সন্মান হ'ব পাৰে? গীতাই বিয়া হৈ অহাৰ পাছত চাৰি-পাচটামান পাৰ্টিত দেখিছিল দুজনীমান ছোৱালী আৰু গোটেইবিলাক পুৰুষ। ছোৱালীকেইজনীৰ গাৰ কাপোৰ দেখি তাইৰ চকু কঁপালত উঠিছিল। তেওঁলোকৰ গাত নাম মাত্ৰ কাপোৰ। সেই সাজ-সজ্জা তাকো তাইৰ শাৰু আয়ে কৰি দিছিল। লগতে শাৰু আয়ে নিজেই দেখোন অল্পবসনেৰে নিজকে সজাই বিভিন্ন বণ্ডেৰে নিজকে বস্ত্ৰীন কৰি পাৰ্টিবোৰলৈ ওলাই আহিছিল।

ঃ বোৱাৰী তোমাক চাবলৈ আজি আমাৰ চিনাকী মানুহকেইজনমান আহিব। বিয়া হৈ অহাৰ কেইদিনমান পিছতে শাৰুয়েকে গীতাক কৈছিল।

ঃ .....
ঃ আজি ঘৰত সৰু এটা পাৰ্টি ৰাখিছো।
ঃ পাৰ্টি ? পাৰ্টি আৰু কিয় ৰাখিব লাগে, মা।
তেওঁলোকে মোক এনেয়ে চাই ওচি যাব। তাৰবাবে ঘৰত

পাৰ্টি নাৰাখিলেও হ'ব।
ঃ পাৰ্টি নাৰাখিলেও হ'ব। তুমি এয়া কি কৈছা, বোৱাৰী। তোমাক চাবলৈ মানুহ আহিব। ভাবাচোন পাৰ্টিত কিমানয়ে সফুৰি হ'ব। গান হ'ব, বাজানা হ'ব। গানৰ তালে তালে নাচ। বোৱাৰী, তুমি নাচিব জানা নে নাজানা ? তুমিও কিন্তু নাচিব লাগিব। মইতো নাচিমই। কথাখিনি কৈয়েই গীতাৰ শাৰুয়ে কোঠাটোৰ পৰা ওলাই গৈছিল।

তেখেতৰ কথাবিলাক গীতাৰ বুকুত কাইটে বিদ্ধা দি বিদ্ধিছিল। এজনী জনা-বুজা মহিলা হৈ কি ধৰণৰ কথা কৈ গ'ল। এক মুহূৰ্ত্তৰ বাবে তেখেতৰ প্ৰতি ঘৃণা উপজিছিল গীতাৰ মনত। নৱ-পৰিণীতা এজনীৰ আগত কিদৰে কথা ক'ব লাগে তাকো নাজানে নে তেখেতে ? তেওঁ যেন এগৰাকী বজৰুৱা তিৰোতা, কথাবিলাক তেনেদৰে কৈ গ'ল। গীতাই আলমিবাটো খুলি পাৰ্টিৰ মেখেলা-চাদৰ এঘোৰ ওলাই বিছনাত ধ'লে। আজিৰ পাৰ্টিত এইঘোৰকেই পিন্ধিব লাগিব বুলি তাই মনতে ভাবিলে।

ঃ বোৱাৰী, মই পাহৰিছিলোৱেই। আজি নিশা তুমি এইঘোৰকেই পিন্ধিবা। লগতে মুখত অলপ ডাঠকৈ মেক-আপ কৰিবা। এইবুলি পলিথিনৰ এটা মোনা গীতালৈ আগবঢ়াই দি তেখেত আঁতৰি আহিছিল।

শাৰু আয়ে দিয়া পোছাক যোৰ পিন্ধি তাই নিজকে সহজে ল'ব পৰা নাছিল। ইমান চুটি কাপোৰ জীৱনত তাই কেতিয়াও পিন্ধি পোৱা নাছিল। পাৰ্টিলৈ আহি তাই দেখিছিল যে কেইজনীমান কম কাপোৰ পিন্ধা ছোৱালীৰ বাদে সকলোবিলাক পুৰুষ।

এটা সপ্তাহত কমেও এটাকৈ পাৰ্টি অনুষ্ঠিত হৈছিল তেওঁলোকৰ ঘৰত। প্ৰথম পাৰ্টিটোত যিকেইজনী ছোৱালীক গীতাই দেখা পাইছিল পিছৰটোত কিন্তু সেইকেইজনীক দেখা নাছিল গীতাই। পিছৰটোত কিয় আৰু কেতিয়াও সেইকেইজনী ছোৱালীক দেখা নাছিল তাই। প্ৰথমতে তাই বুজি পোৱা নাছিল যে প্ৰতি সপ্তাহে ধন ভাঙি তেওঁলোকে এই পাৰ্টিবিলাক কিয় অনুষ্ঠিত কৰে। কিন্তু পিছলৈ তাই বুজি পাইছিল। যাক তেওঁলোকে পৰম্পৰা বুলি তাইৰ আগত কৈছিল, সেয়া আচলতে তেওঁলোকৰ ব্যৱসায়। তাইৰ আৰু বুজিবলৈ বাকী নাথাকিল যে তেওঁলোকৰ ব্যৱসায় কি। দুৰ দেশলৈ ছোৱালী চালান দি প্ৰতি সপ্তাহতে লাখ লাখ

টকা উপাৰ্জন কৰিছিল তেওঁলোকে।
এনেকুৱা ভয়ানক সত্য এটাৰ সৈতে অৱগত হোৱাৰ পাছত গীতাই গিবিয়েকক বুজাইছিল যে তেওঁলোকে যেন এনেকুৱা এটা অসৎ পথ এৰি দিয়ে। দুবেলা-দুমুঠি ভাতৰ বাবে এইখন পৃথিৱীৰ বুকুত সৎ কামৰ অভাৱ নাই। সৎ কাম কটকৰ হ'ব পাৰে কিন্তু গোটেই জীৱন তেওঁলোকে শান্তি কটাৰ পাৰিব। তেওঁলোকে কৰা অন্যায কৰ্মৰ বাবে অশান্তি আৰু দুৰ্ভাগ্যই তেওঁলোকৰ পিছ নেৰিব। আন কি ইয়াৰ পৰা পৰিত্ৰাণ পাবলৈ যলৈকে তেওঁলোকে যাব তালৈকে এইবোৰে খেদি ফুৰিব তেওঁলোকক। গতিকে সময় থাকোঁতেই ভুল শুধৰাই লোৱাই ভাল। গীতাই আনকি শাৰু আইকো বুজাইছিল যে তেওঁ এগৰাকী নাৰী হৈ আন এগৰাকী নাৰীৰ লগত এনে অত্যাচাৰ কৰি কেনেদৰে এটা সুন্দৰ জীৱন কটাৰ পাৰিছে। তাইক এইখন ঘৰলৈ বোৱাৰী কৰি অনাৰ অন্তৰালত কি স্বাৰ্থ আছিল, তাই যেন এতিয়াহে বুজি উঠিছে। তাইৰ দৰে এজনী সুন্দৰী যুৱতীৰ তেওঁলোকৰ ব্যৱসায় যথেষ্ট দাম আছে। আজি তাইক বিক্ৰী কৰি দিব, কাইলৈ আন এগৰাকীক বোৱাৰী কৰি আনি পৰহিলৈ তাইকো .....। তাইৰ আগতে বা কেইজনীৰ চৰ্ত কৰি পেলাইছে কোনে জানে।

ইমানকৈ বুজোৱাৰ পিছতে তেওঁলোকে এই ব্যৱসায় এৰিবলৈ বাধ্য হোৱা নাছিল। তাৰপিছত একো উপায় নেদেখি তাই কৈছিল যে তেওঁলোকে যদি এই ব্যৱসায় বন্ধ নকৰে, তেন্তে তাই এই বিষয়ে সকলোকে কৈ দিব। কিন্তু প্ৰত্যন্তৰত তেওঁলোকে যি ক'লে সেয়া শুনি তাই খুউব ভয় খালে। তাই যদি কাবোবাক ভুলতো এই বিষয়ে কিবা জনায়, তেতিয়াহ'লে তাইৰ জীৱনলৈ সংকট নামিব। ইয়াৰ পিছত তাইক ঘৰপৰা ওলোৱা বন্ধ কৰি দিলে তেওঁলোকে। তাই শান্তিত খাব, শুব নোৱাৰা হ'ল। পাৰিবনো কিদৰে ? এজনী নাৰী হৈ আন দহজনীক যজ্ঞনা ভোগ কৰিবলৈ এৰি দি তেওঁলোকৰ দামেৰে অনা ভাত মুঠি কিদৰে মুখলৈ নিব! বিছনাখনত বাগৰ দি কিদৰে ভাগৰ পলুৱাব। তেওঁলোকৰ শৰীৰ মূল্যৰে কৰা প্ৰতিটো বস্ত্ৰ তাই কিদৰে চুব! তেওঁলোকৰ শিল হৈ যোৱা হৃদয়ে দিয়া অভিশাপবোৰে জানো তাইক শান্তিৰে জীয়াই থাকিব দিব।

নাখাই নবয় গীতা যথেষ্ট দুৰ্বল হৈ পৰিছিল। ইফালে

গীতা অন্তঃ সন্ধ্যা। গৰ্ভত তিনিমহীয়া সন্তান। দিনক দিনে অধিক দুৰ্বল হৈ যোৱা বাবে তাইক চিকিৎসালয়ত ভৰ্ত্তি কৰোৱা হ'ল। সেই সময়তেই গীতাৰ পতি, শৰুৰ দেউতা আৰু শাৰু আই কোনো জৰুৰী কামৰ বাবে দিল্লীলৈ যাব লগা হ'ল। যাবৰ পৰত গীতাৰ মাক-দেউতাকক তেওঁলোকৰ অসুবিধাৰ বিষয়ে বুজাই কেইদিনমানৰ বাবে তাইক তেওঁলোকৰ ওচৰত থৈ যায়। গ'ল ঠিকেই। কিন্তু তেওঁলোকে যাত্ৰা কৰা ট্ৰেইনখন দুৰ্ঘটনাত পতিত হয়। তেওঁলোকৰ লগতে ট্ৰেইনখনত থকা প্ৰায় যাত্ৰীৰেই মৃত্যু হয়। তেওঁলোকৰ মৃত্যুত তাই অলপো কন্দা নাছিল। বৰঞ্চ, আনন্দ কৰিছিল। কাৰণ, এতিয়া তাই এটা নতুন জীৱন আৰম্ভ কৰিব পাৰিব।

এই ঘটনাই তাইৰ জীৱনলৈ এটা নতুন গতি আনি দিলে। গীতাৰ এনেকুৱা লাগিল, তাই যেন পুনৰ জন্ম লভিলে। মাক-দেউতাকেও জীৱনটো নতুনকৈ আৰম্ভ কৰিবলৈ অনুপ্ৰাৰ্থনা যোগালে। সৌভাগ্যক্ৰমে ছোৱালী স্কুলখনত সৰু চাকৰি এটা পাই গ'ল গীতাই। এতিয়া, অন্তত মাক-দেউতাকৰ মুৰত বোজা হৈ থাকিবলগীয়া নহ'ব তাই। তাৰ পাছত, তাইৰ কোলালৈ আহিল লীনা। লীনাৰ আগমনে যেন হেৰাই যোৱা সকলোখিনি সুখ আকৌ এবাৰ আনি দিলে তাইৰ জীৱনলৈ। গীতাই মনে মনে সংকল্প ল'লে যে তাই লীনাৰ জীৱনত পিতৃৰ অসৎ কৰ্মৰ ঈ পৰিবলৈ নিদিয়ো। তাই লীনাক দেশৰ হিতৰ কাৰণে, সমাজৰ মঙ্গলৰ কাৰণে আৰু আন দহজনৰ বাবে চিন্তা কৰা এগৰাকী নাৰী হিচাপে গঢ় দিব।

গীতাৰ জীৱনত এতিয়া সুখেই সুখ। কোনোধৰণৰ দুখ এতিয়া আৰু নাই তাইৰ। কাৰো ওপৰত কোনো খং-অভিমানো নাই গীতাৰ। তাইৰ অতীত এটা দু-স্বপ্ন বুলি পাহৰি গৈছে গীতাই। লীনাক লৈ এতিয়া তাই যথেষ্ট সুখী। এতিয়া আৰু কোনো ধৰণৰেই সপোন তাই নেদেখে। কোনো কলেজৰ প্ৰবক্তা হোৱাৰ সপোন আৰু তাই নেদেখে। স্কুলৰ চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ সাধাৰণ চাকৰিটোকেই তাই অসাধাৰণ বুলি ভাবে। জীৱনটোলৈ এতিয়া তাইৰ মোহ ওপজে। এতিয়া দুগুণ উৎসাহেৰে তাই জীয়াই থাকিবলৈ বিচাৰে। অন্তত তেতিয়ালৈকে, যেতিয়ালৈকে লীনাক এগৰাকী দেশ-হিতৈষী নাৰী হিচাপে গঢ়ি তুলিব নোৱাৰে।

আদিৰ পৰা বৰ্তমানলৈ গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনী সম্পাদক সকল :

মহেন্দ্ৰ দাস	--	(১৯৫৭-৫৮)	জয়ন্ত মেধী	--	(১৯৮৫-৮৬)
শ্যামাচৰণ দাস	--	(১৯৫৮-৬০)	প্ৰশান্ত নাথ	--	(১৯৮৬-৮৭)
সুব্ৰেশ বাভা আৰু নিৰ্মল্যা কুমাৰ দাস	--	(১৯৬০-৬১)	চুলতান গিয়াছুদ্দিন আহমেদ	--	(১৯৮৭-৮৮)
বোহিনী কুমাৰ চৌধুৰী	--	(১৯৬১-৬২)	নিলাঞ্জন দাস	--	(১৯৮৮-৮৯)
মণি বাভা	--	(১৯৬২-৬৩)	জৈবেন্দু জ্যোতি পাটগিৰি	--	(১৯৮৯-৯০)
দ্বিপেন চন্দ্ৰ দাস	--	(১৯৬৩-৬৪)	ইন্দ্ৰানী বৈশ্য	--	(১৯৯০-৯১)
বিনয় কুমাৰ শৰ্মা*	--	(১৯৬৬-৬৭)	দিগন্ত বৰুৱা	--	(১৯৯১-৯২)
মোক্চাদ আলী আৰু নৰেশ দাস কলিতা	--	(১৯৬৮-৬৯)	বকুল গুৰুং	--	(১৯৯২-৯৩)
নৰেশ দাস কলিতা	--	(১৯৬৯-৭০)	প্ৰদ্যুম্ন নাথ	--	(১৯৯৩-৯৪)
ত্ৰিদীপ নাথ চক্ৰৱৰ্তী	--	(১৯৭০-৭১)	বিজু কলিতা	--	(১৯৯৪-৯৫)
সুলোচন বাভা	--	(১৯৭১-৭২)	ত্ৰিদীপ কুমাৰ বয়	--	(১৯৯৫-৯৬)
অজন্তা দাস	--	(১৯৭২-৭৩)	অমূল্য কুমাৰ নাথ	--	(১৯৯৬-৯৭)
চাজেৰ বহমান	--	(১৯৭৩-৭৪)	এছ. এউ. আহমেদ	--	(১৯৯৭-৯৮)
আনোৱাৰ ছহেইন	--	(১৯৭৫-৭৬)	অচ্যুত বৰণ মোদক	--	(১৯৯৮-৯৯)
আজিজৰ বহমান	--	(১৯৭৬-৭৭)	হৰিদাস বাভা	--	(১৯৯৯-২০০০)
ভৰত চন্দ্ৰ দত্ত	--	(১৯৭৭-৭৮)	মুৰীন বাভা	--	(২০০০-০১)
আহিদু জামান	--	(১৯৭৮-৮০)	বিমলী মেধি	--	(২০০১-০২)
ইবছাদ আলী	--	(১৯৮১-৮২)	শিৱদাস বাভা	--	(২০০২-০৩)
গৌতম সোম	--	(১৯৮৩-৮৪)	মানৱ দাস	--	(২০০৩-০৪)
			ধননজ্যোতি বৰ্মন	--	(২০০৪-০৫)
			দেৱান মফিজুৰ ৰহমান ৰৌফী -	--	(২০০৫-০৬)

বিঃদ্রঃ * সদৌ অসম মহাবিদ্যালয় আলোচনী প্ৰতিযোগিতাত তৃতীয় পুৰস্কাৰ বিজয়ী।

গোৱালপাৰা
২০০৫-০৬

প্ৰতিবন্ধন

ENGLISH
SECTION

সম্পাদক

দেৱান মফিজুৰ ৰহমান ৰৌফী

MANAGING STRESS IN THE STUDENTS

THE NEED OF THE HOUR

Chintamayee Sarangi
Senior Lecturer & Head,
Dept of Education

In modern times stress is associated with everyday life of an individual. Stress is not confined to any particular socio-economic level or to any age-group. With increasing competition and attempts at trying to keep pace with advancement in one's own expectations, one can never get rid of stress.

Stress is a process that occurs in relation to events or situations in our environment. It is a kind of our response to events that disrupt or threaten to disrupt the physical and psychological functioning of our body and create positive and negative feelings or influences. As a positive influence stress can help and compel us to action; it can result in a new awareness and an exciting new perspective. As a negative influence it can result in feelings of disrupt, rejection, anger in depression which in turn can lead to health problems i.e. headaches, upset stomach, rashes, insomnia, ulcers, high blood pressure, heart diseases and strokes etc.

Although we normally think of stress as stemming from negative events of life sometimes positive events such as unexpected results of examination, job, new relationship etc. can also produce stress as we readjust our lives. In so adjusting to different circumstances stress will

help or hinder us depending on how we react to it. (Pestonjee, 1991)

The activator of stress with certain psycho-physiological mechanism is called a stressor. It causes an alternation of the psychological homeostatic process. As with emotional responses both the nervous system and endocrine glands are Involved. The hypothalamus known as the epicenter of stress responds to alarming events by alerting the automatic nervous system and by activating the pituitary glands. In a complex interaction it releases hormones or neurochemicals that speed up the body's metabolism i.e. heartbeat, breathing etc. as a reaction. In all situations, however, stress is developed internally rather than externally.

Levels of Stress

When there is too little stress performance is low; when it is too high the performance also suffers. Somewhere between the two extremes lies the optimum level of stress when one attains peak performance. (Kinder & Ginsberg, 1990)

Most people experience stress due to various environmental and situational factors or stressors; but when they are unable to cope with these they experience negative stress or distress. When the same stressors are viewed as

challenging, interesting and motivating these turn into positive stressors or eustress. Similarly depending on their intensity there are two other variations of stress e.g. overstress or hyperstress and understress or hypostress. In an overstress condition an individual may experience exhaustion or illness and may develop a low self-esteem. In an understress condition one may experience boredom, frustration and general dissatisfaction. However both the conditions directly affect an individual's health and performance. So a stressful situation can be considered a challenge, if perceived positively or else it will remain stressful.

Causes of Stress in Students

In the modern complex society with its rapidly changing values, culture and systems stress is inevitable in the life of the young generation. The socio-economic climate of the school/college, academic institutions, opting the subjects to be studied, new responsibilities assigned, failure of instruction to meet individual needs, fear of examination, parental expectations, societal demands etc. are stressful for most young learners. The age of the learners during this stage is the transitional period or a time of heightened sensibility. This is the turning point of life where various crucial decisions are taken regarding the future life. All this make the individual think more and feel tense.

The stress in a mild form can become a motivator or energizer; but its high level may act as a silent killer and can affect the whole person - feelings, thoughts, behaviour and physiology. However it is necessary to reduce the level of stress by changing the source of stress or the attitude / reactions to it through proper stress management

References :

- Codaty J. (2001) : Stress -How to Beat it with a Smile, My Doctor; Vol. 8, No; 9, Feb.,
Dash M. (1998) : Stress Management Educational Psychology; satyanarayan Pub.; 488-89.
Devare S. M. (2002): Managing Stress; My Doctor; Vol. 10, No.6, Nov.
James A. & Alias Lamnin (1985): An Investigation of Personal and Academic stressors on College Campuses; Journal of College Student Personnel; 26(3), 210-15.

practices.

Features of Stress Management Practices

- * Become aware of one's own reaction to stress
- * Focus on one's good qualities and accomplishment
- * Develop positive thinking
- * Avoid unnecessary competition
- * Take regular physical exercises
- * Set realistic goals in life
- * Make some hobby I relax and have fun
- * Indulge some activities while feeling remorse or sad
- * Avail sufficient rest while feeling tired
- * Learn to make the best of time
- * Prioritize one's works and activities
- * Recognise one's own limits (potential) and learn to be content
- * Listen/sing melodious songs while getting tense
- * Practice yoga/ pranayama
- * Develop efficient study habits to fight exam phobia
- * Talk to someone (s)he trusts about the facts worry one
- * Laugh heartily to feel the pleasure

Conclusion

Everyone experiences stress as it is inescapable. Both positive and negative events in one's life can be stressful. So it would be wise to accept those and make the best of those by adopting a positive attitude so that one can lead his life purposefully and meaningfully. Most Internationally acclaimed personalities have achieved success in life owing to their positive orientation to life along with a judicious blend of coping and defense response to stress. It is therefore wise to manage stress rather than to surrender oneself and accept defeat. Managing stress requires proper motivation and skills on the part of the college/ university students which can be acquired through regular practice in time.

SIX HUMAN BOMBS

(An unforgettable true incident)

Fariha Jaman
B.Sc. 3rd Year

"Oh God! I'm dying with hunger," came a weak and tired voice from one of the students of our excursion team as we were waiting outside the "Sudha Lodge" in the Cottonpet Main Road of the Bangalore City, in order to have our rooms booked there. The train in which we were traveling from Kolkata to Bangalore i.e., the Yashwantpur Express was six hours late and we were all frustrated and bored of the extra six hours journey in train; moreover, nothing had entered our stomachs since the breakfast in the train at 6.30 a.m. and now it is nearly 3.00 p.m. and so the remark passed by one of my friends was exactly the sentence which each of us was about to utter.

Ours was an excursion team which included Degree 2nd and 3rd year students each having Zoology as major subject with two teachers-in-charge. The main aim of our tour was to visit some advanced laboratories or institutions which was included in our syllabus. With that in mind we came to South India to visit some advanced laboratories. Our main target was, of course, the Indian Institute of Science (IISc) which is in Bangalore.

On the 30th of December'05, that very day when we reached Bangalore, after having freshened ourselves, we decided to visit the Bangalore City (as the whole day was ruined due

to the 6 hours late in train journey and all our plans for that day being shattered). When we were preparing for our visit to Bangalore City, Atikul, one of my classmates' friend who lives in the City itself, came to our lodge to visit us and after a brief conversation left us but promised to meet the next day.

It was the most memorable or you can say the most horrible evening of all of our lives (our team's). Oh! Till today remembering the incident I feel my heart missing a beat or two. Let me describe it -

The City was decorated just like a bride with colorful lightings, flowers, etc., as the whole City was preparing for the "New Year's Day" eve as the New Year's Day was just two days ahead. So, we thought it better not to take auto and decided to walk on foot and enjoy each and every beautiful sight and also do the shopping side by side. With that in mind we started walking gliding at the wonderful sights of the City. It was amazingly beautiful! We entered some shopping complexes too to do the shopping. While selecting a shirt for my brother and seeking advice from my friend Jonali whether to buy it or not, came a voice - "Fariha! come here and look at this." It was Bhaskar, one of my classmates. When I approached him, I saw his otherwise jolly face has turned pale.

He seemed shocked. I asked him what the matter was and in reply he handed me his cell and asked me to read the SMS which he had just received from Atikul. When I read it, I felt a cold shiver running through my whole body. The SMS was like this- "Please stay away from crowded places and try to reach your lodge as soon as possible because a news just came that SIX HUMAN BOMBS have been released in the heart of the City which may explode anytime, anywhere." Learning this, I lost control over myself and screamed in my mother tongue - "Bola bola hunkal kora; sota human bomb release kora hoise, ketiaje kot phute thikona nai" (Let's go quickly; six human bombs have been released and who knows when and where they will explode). Hearing this, my father, who was one of the teachers-in-charge rebuked me and asked me to keep quiet and behave myself. Then I handed him the cell and after that I noticed a change of moods among all of us. The whole of our team was shocked and why not? May be it has become a part of our day to day lives today but the then recent incident of the family from Goalpara (Kumud Bhattacharya, his younger daughter Mon, remember?) who went to Delhi for a holiday trip never to return back only because of the bomb blast at the Sarojini Market doubled our fears and all of us decided to return back to our lodge to save ourselves from becoming a victim to such human bombs. As we were walking very fast to return to our lodge, we instead of glaring at the wonderful sights, as we did a few hours back were timidly looking at the passers by (not the City's sites- an irony of luck indeed!) in order to recognize the six human bombs. But can we? I asked myself. When we reached the Cottonpet Main Road, the road where our lodge is situated, our Sirs suggested that we better take our dinner at some restaurant and then enter our lodge. But we, the girls, were so much terrified that we told Sir that we could go without dinner that night and that we just want to be back to our rooms at the lodge as soon as possible. But our

requests went unheeded and we had to take dinner (which appeared more like poison than dinner) and after that only we could get to our rooms at the lodge. Nothing in the world would have made us feel better and comfortable than being in the room of the lodge. All of my friends then called their parents who were eagerly waiting for their wards phone calls and each of them described the horrible incident about the SIX HUMAN BOMBS to them. Two of the girls even wept due to the excitement which they will never ever forget in all their lives. Next day Atikul, the creator of all the excitement and shock of the previous day, came and told us that he received another news lately from which he learnt that the previous day's news about the six human bombs was actually a wrong information as no explosion occurred that day. Atikul's words made all of us dumb; so all the shock, the fear, the trauma was all due to a rumour? But still we were happy that the story was a rumour and that the bomb blasts did not take place. Otherwise, it would have taken lives of hundreds and thousands of innocent people.

But these types of incidents do occur, not sometimes but very often. Everyday we pick up the newspaper to read news but become sad learning about bomb blasts here and there, murder, rape, kidnappings and all such evil works. There is not a single day when we get nothing to read about the above mentioned misdeeds. Why on earth are people with hearts of stone playing with these explosives like bombs and all? Do they feel happy watching the victims crying for their lives, helpless children, mothers, fathers injured and covered with blood, half-burnt, full-burnt persons scattered at the sites of blasts? Do they love the colour, of blood i.e., RED instead of the colour of peace i.e., WHITE? Who will wake up their dead, conscience and make them learn the power of fraternity? Who will tell them that our Motherland India weeps at their misdeeds? My helpless heart too longs for a peaceful and clean India but shall I ever get it ???

KNOW AIDS

For No AIDS

Atabur Islam Sheikh
B.Sc. Part- III

AIDS poses one of the biggest threats to mankind ever, in order to lead an AIDS free life one must know all about HIV (the AIDS causing virus) for knowledge is the best defence against AIDS.

Transmission :

It is a transmissible disease. The Virus (HIV) gets transmitted through :

Unprotected sex with an infected partner.
Transfusion of infected blood and blood product.

Use of Contaminated needle and Syringes.
From an infected mother to her baby before, during soon after birth.

The groups, most at risk acquiring AIDS are homosexual / bisexual men, intravenous drug users, prostitutes, heterosexual (who have intercourse with drug users, prostitutes and bisexuals)

About 90% of children from HIV positive mothers where infected during pregnancy, at birth or during breast feeding the mortality rate is about 92% of the diagnosed persons.

AIDS IN INDIA :

According to a report (November 1997) of United Nations, India has the largest member of HIV infected persons. However, the first case of AIDS in India was registered in 1986. Since then HIV prevalence has been reported in all states and Union territories. By of report 31, 1997, out of 3.20 million individuals practising risk behaviours and suspected AIDS cases (who were screened for AIDS infection) 67,311 were found zero positive and 5002 cases of AIDS have been reported.

Highest number of HIV infections has been reported in Maharastra and Tamil Nadu, and among injectable drug users of Manipur. The predominant mode of transmission infection of the AIDS patients is through heterosexual contact (74%) followed by blood transfusion and blood produced infusion (7.0 %) and IDU (injectable drug user). Males accounts for 78.7% of AIDS cases and female 21.3%. However majority of cases (89%) are in the group of 15-44 years.

HIV break slowly the immune system and makes it easier for the HIV infected persons to get a varriety of illness known as "Opportunistic

infections".

Soon after the record of first case of AIDS in 1986, a National AIDS committee was constituted after the government launched the National AIDS control programme which focussed attention on increasing awareness of HIV/AIDS, Screening of blood for HIV and testing of individual's practising risk behaviours. In 1992, the National AIDS Control Organisation (NACO) which works under the ministry of health was established to prepared the programme for making aware among the youths.

HIV NOT TRANSMITTED THROUGH CASUAL CONTACT

The HIV is not transmitted through casual contact every day so it is not transmitted during casual social situations such as hand shaking, touching, talking to some one or living with some one in the same house or sitting with some one in crowded bus, train or plane. The sharing of food & drinks, plates, glasses, telephone, book, pen etc. with colleague or co-worker also does not transmitted. The amount of HIV present in sweet or tears is so low that it is not enough to infect any one. The spread of HIV by mosquitoes, bed bugs and other blood sucking insects is not possible. When HIV enter into the body of insects it cannot survive there because this virus replicates only in a narrow range of cells of human beings the only way to spread is sex, blood and mother to child.

SYMPTOMS :

In Adults :

- (i) Weight loss greater than 10% of body weight.
- (ii) Prolonged fever for more than one month.
- (iii) Chronic diarrhoea for long period.
- (iv) Persistent Cough more than one month.

প্রতিবিধান
প্ৰতিবিধান

- (v) General skin irritation.
- (vi) Fungal infection in mouth & throat.
- (vii) Swelling of lymph glands.

In Children :

- (i) Weight loss .
- (ii) Chronic diarrhoea or prolonged fever etc.
- (iii) Repeated infections as otitis media.
- (iv) Confirmed maternal HIV infections.

PREVENTION AND CONTROL OF AIDS :

- Prevention and control of AIDS involved :
- (a) The screening of blood and heat treatment of blood product to destroyed the virus.
  - (b) Education to people about AIDS.
  - (c) Education about protected sexual behaviour and practices including the use of condoms.
  - (d) Education of intravenous drug users to avoid sharing needles and syringe.
  - (e) Regular testing of HIV
  - (f) Taxing helps from NGO's.

Attempts are being made to develop a vaccine that can (a) Stimulate the production of neutralizing antibodies which can bind to the virus envelope and prevent from entering the cell. (b) Promote the destruction of those cells which are already infected by the virus. So far no vaccine has been produced possible due to continous changing in Antigenic properties of the virus.

Different organisations has been made effective conduct of this deadly diseases -

- (i) Global programmes.
- (ii) National programme.
- (iii) Inter sectoral collaboration.
- (iv) Blood safty programmes.

On "World AIDS Day" every 1st December should creates the awarness against HIV/AIDS through out the world for better future of next generation .

প্রতিবিধান
প্ৰতিবিধান

MODERN INDIAN SOCIETY AND CULTURE

Dr. K. A. Ahmed
Principal,
Goalpara College

A. Introductory :

The modern period of Indian society begins with the establishment of the British rule in India. Though the political supremacy of the British had been established in India in the first half of the 19th century, the English variety of western culture, which the new ruler brought with them, had not yet made any deep impression on the Indian people. The aspect of western civilization that excited the wonder and admiration of the people in general was mainly its technological progress.

It is usually remarked that along with the British rule the link with the West, and modern ideas, which were first developed in Western Europe, made their entry into India. But, it is also true that if the British had never come to India, this country would not have remained cut-off from all the changes that were taking place in the West in the 18th and 19th century. The winds of change would certainly have reached our country, because India had never followed a closed-door policy. Through trade and travel India had established changes of communication over the

centuries not only with the countries of Asia but also with Europe. Through these sources news of events and happenings in Europe and elsewhere and details of the new thinking taking place in the West were already reaching India in the 18th century. But, it might have been a slow process spread over along period of time. The British rule not only hastened their arrival in India but the very nature of the foreign domination quickened these influences with a local meaning charge with immediacy and relevance!

However, the intellectual life of the Indian people began to undergo revolutionary changes influenced by such ideas as democracy and sovereignty of the people, rationalism, and humanism. These new ideas helped Indians not only to take a critical look at their own society, economy and government, but also to understand the true nature of British imperialism in India. These modern ideas spread through various channels, such as political parties, the press, pamphlets, and the public platform. The spread of modern education

introduced in India after 1813 by the government, the missionaries and private Indian efforts also played an important role.² This 'role is, however, complex and full of contradictions.

The new educational and cultural policy of the British Government had a superficial resemblance to that of Akbar in so far as it envisaged a uniform culture making for political unity, based on loyalty to the state. But the fundamental difference was that state for which Akbar wanted to win loyal citizens was one in which all people had under the absolute sovereignty of the king, equal status and equal rights without distinction of caste and creed. Although the ruling family had come from a foreign land, but they had settled down permanently in India and made this country as their home. Akbar and most of his successors did their best to establish direct contact between themselves and their subjects and made them feel that the king was an embodiment of their sentiments and aspirations. But the British were not interested to assimilate with the Indian socio-cultural milieu. Their aim was at domination instead of reconciliation. They did not attempt like Akbar a blending of their culture with that of India and a social contact on equal terms" but tried to impose from above as much western education and culture on the people of India as they thought was good for them.

The intrinsic merit of western culture, apart from the glamour that, everything associated with the ruling nation has for a subject people, lay in its modern scientific attitude of mind and practical efficiency. But unfortunately the way in which the fresh blood of modernism was transfused into the body of Indian society deprived it of just these vital ingredients and consequently it did more harm than good.³

B. Cultural Fusion :

The framework of traditional Hindu society has some broad features, which are common throughout India. In fact, their influence can be

seen even in communities professing religions of alien origin. Hinduism is the dominant religion in India, It has influenced the echoes of Indian socio-cultural life. It is also true that Hinduism influenced Islam and Christianity in India in one hand, and was influenced by them on the other .

It is a fact that when different religions and cultures came into close contact there is bound to be an interaction among them. Since the advent of the Islam and Christianity in India, the Indian society and its culture had got a nourishing effect and influenced by them in many ways. Of course, it is quite apparent that Islamic influence on Indian culture was much more effective than the influence of Christianity on the Indian environment.

However, the opposition of all Indian groups to the prospect of alien domination by the British provided a new impetus to unity and solidarity. Both Hindus and Muslims were threatened, both fought together against the foreigners. The national movement welded communities and cultures, though towards the end deep distrust and discord developed between the Hindu and Muslim leaders, which resulted the partition of the country .But gradually, the spread of modern education, the development of a wide network of transport and communication, and industrialization as well as rapid urbanization have provided new bases for unity.

The cultural identities in India are formed on the basis of religion, language, region and ethnicity. In the country's cultural landscape, regional cultures with their local variants stand out distinctively. But these cultures constantly refer to their respective classical traditions-Hindus to the *Vedas* and *Shastras*, Muslims to the *Quran* and *Hadis*, and Christians to the Old and New Testaments. This model itself is a social construction; it has been changed and modified from time to time according to the need of the contempo-

rary socio-cultural and political situation. But there are some tribes who have only local or regional cultures and do not have a classical reference model of their own. In spite of their religious differences, they are treated and considered as inseparably united because of their mutual closeness at the level of culture and civilization.

The socio-economic effects of the Second World War on India were profound and far reaching. No branch of economic life remained unaffected, and with the cessation of hostilities new forces were released in the social and cultural spheres, so that the country had to face various acute problems of reconstruction and readjustment. The war can indeed be regarded as marking the beginning of a new social order towards a new horizon.

The advent of independence naturally gave an impetus to social reform and the combined efforts of the government and private agencies accelerated its progress. As far as legal provisions are concerned, our Constitution gives equal rights to all citizens of different communities including men and women, high caste and low caste, rich and poor etc. The modern Indian society is a synthesis of different socio-cultural norms and traits. Its population is also an amalgamation of different stocks. The Indian Constitution has declared the country a secular State. The secular spirit of the Indian Constitution has also helped in creating an atmosphere of unity and good will.

There is a great deal of actual cultural unity among the various linguistic and religious communities in India, and the potential for building a new national culture is high. This national culture has to aim not at absolute uniformity , but at a perfect harmony of a variety of regional and sectional cultures. It should be entirely based to blend into a harmonious whole the best elements in our cultural heritage of the Vedic Hindu, Bud-

dhist, Puranic Hindu and Muslim especially the Mughal Hindustani culture, as well as the best of what we have received and can receive from modern western culture.

It appears that the synthesis of the regional or group cultures into a common national culture has already been achieved thrice in the cultural history of India, (i) by the fusion of the Aryan and Dravidian, (ii) of the Hindu and Buddhist, and (iii) of the Hindu and Muslim cultures. At this modern age-also we are faced with the same problem. But this time it is more complex and has several new aspects.

Since the main characteristic of the modern Indian society is its multifarious nature, its culture is also a magnificent variant of different races, ethnic groups, religions and faiths. But among these many sided diversities, the main trait of Indian society is unity in diversity .Till independence, the Muslims and the Hindus constituted almost the equal proportion in regard of population structure in broader and undivided India. The partition of the country in 1947, which took place because of the rigid attitude of some the then political leaders of India, has only made the Indian Muslims a smaller community .No statistics or data can measure the untold sufferings and the cost of human misery as well as lose of lives which the partition of India has brought to both Hindu and Muslim migrants. Nearly 75,000 people-both Hindus and Muslims were killed during the horrible religious violence caused by this partition.⁴ This was the gory separation of divided families, and the traumatic agony of this tragic event has uprooted after several years. However, the pain and sadness of partition, and the consequences of partition diluted the joy in the achievement of freedom. But the nation was not despondent. Freedom was only the first step to reach the new horizon of prosperity .With self confidence, faith and hope India began to march forward to meet the challenges of freedom and

democracy as well as social justice.

C. National Culture :

The Indian culture, which can be called a national culture, is mainly grounded in the norms and values directly derived from the politico-socio-economic complex of Indian life. There are a number of peculiarities among the people of India, which are developed due to the regional variations and geographical diversification. The narrow and sectarian attitude of a certain section of the people can easily be directed against the unity of the nation. The attainment of national unity is of course, can be achieved in the case of the people who mostly belong to the same ethnic group-with the same cultural pattern and religion. It is, therefore, more necessary to comprehend the national culture in Indian social set up. When we speak of a national - culture, it must be understood as a synthesis of the various sub-national cultures available in India.

D. Religion and Language :

Generally, we divide people in India on two principal bases-(i) Religion, and (ii) Language and Region. In relation to the former, we have Hindus, Muslims, Christians, Sikhs, Buddhists and Jains. Sometimes, people used to say certain fictitious entitlement like-Hindu culture, Muslim culture, Christian culture and so on. But the culture, in proper sense of the term, is an intrinsic value of the society, and it is not closely related with the religion. That is why it is not normally called Buddhist culture, Jain culture, or Sikh culture in India. Their cultural identity with the Hindus brings them so closed together though religiously they are unlike each other. Culture defies superimposition of religious categories.

In relation to the latter, we find Assamese, Bengali, Gujarati, Kannada, Kashmiri, Konkani, Mitlayalam, Manipuri, Marathi, Oriya, Punjabi,

প্রতিবিম্বন
স্বাভাবিক

Tamil, Telugu etc. According to the region and language, we can speak of various group cultures of the people of throughout India. In this case, geographical factors play an important role in the evolution and development of these group cultures. Hence, we find distinctive variations between the cultures of the people living in the mountainous regions and in the plains, in the north and the south, and also in the east and the west. Kashmiri culture has greater affinities with the culture of other mountainous regions like Himachal Pradesh than that of the Indo-Gangetic plains. In North-India, various group cultures are nearer to each other than to the various group cultures in South India.

Language is another factor, which profoundly determines the culture of a group. Language and regional group culture generally tend to be co-extensive. In these two determinants of cultural diversification, religion plays an insignificant role. Sometimes, it is recognized that people owing allegiance to different religions are almost identical within one culture group. On the other hand, people from different culture groups are greatly dissimilar though they may adhere to the same religion. For example, A South Indian Muslim is as alien to Punjabi Muslim as South Indian Hindu. So, the same difference can be seen between the Assamese Muslims and the Bihar or North Indian Muslims also. It is worth-mentioning that the separation of East Pakistan from West Pakistan, and the creation of Bangladesh in, 1971 proves that although there was basically one religion in greater Pakistan, people from different culture groups were not happy with one another. The conflict between the Bengalis and the Punjabis or non-Bengalis tore to pieces the very foundation of a nation laid on the fragile basis of religion.

Although these two sets of classification- religion, and region and language are overlap-

প্রতিবিম্বন
স্বাভাবিক

ping, different religious groups find significant representation in various regional and linguistic culture groups. Therefore, it appears that in spite of complete disunion between the religion of Hindus and Muslims, the people of both the communities come very close to one another within the second set of culture groups. All these regional or sub-national cultures can retain their socio-religious identity without coming into conflict with each other.

Sometimes, religion seems to be the greatest stumbling block in the development of an amicable and healthy relationship between, these two major communities. Whereas, religion was described many years ago as 'the opium of the people', which have the potential for becoming poison in the present explosive situation of communal tension in India. Therefore, all the sensitive issues of the nation should be handled with utmost care so that nobody can get opportunity to provoke the innocent people of different religious communities to create communal tension.

E. Cultural Integration :

Since 'unity in diversity' is the distinguishing feature of Indian socio-cultural life, the fusion of different groups of people on a cultural plan in India has led to the emergence of a composite culture, which can be designated as Indian culture in the proper sense of the term. According to Pandit Jawaharlal Nehru, "Like the ocean who received the tribute of thousand rivers, and though she was disturbed often enough and storms raged over the surface of her waters, the sea continued to be the sea. It is astonishing to note how India continued successfully this process of assimilation and adaptation. It could only have done so if the idea of a fundamental unity were so deep rooted as to be accepted even by the newcomer, if her culture were flexible and adaptable to changing conditions."⁵

Indian glorious civilization and its culture is not a myth, it has its realities of thousands of years. It is fundamentally a mixed culture of different sub-cultures having the quality of multifarious nature. Many groups of people came to India with their respective language and culture in different historical times, and assimilated with each other in such a manner that they cannot be separated from one another, and become indispensable parts of Indian socio-cultural milieu. Rabindranath Tagore, expressing his view in greater India, emphasized that the Hindus did not make India's history alone. Centuries ago Muslims arrived with their cultural heritage and became part of the history. Then the British came with the cultural treasures of the West. New India was not the monopoly of any one creed or race. Here different religions and cultures have to live a harmonious life of peace and love. To create that atmosphere and develop this harmony and love is the greatest problem for India today.⁶

Moreover, the contemporary Indian society is experiencing strong contrary pulls towards modernity and tradition. Their confrontation has produced some eccentric results. The country has adopted and promoted the ideology of democracy, egalitarianism, secularism and social justice in one hand, and primordial loyalties continue to prevail, exploitative structure have never been seriously challenged, the nostalgia for tradition is tapped for political gains, and religious revivalism, and later fundamentalism have not been dealt with sternly on the other.

Despite various vicissitudes, the Indian society and its multifarious culture has been developed through a very long process of evolution, assimilation, and modification, and has attained its perfection in a complex and composite form. Although there are many obstacles on the path of national unity and solidarity, these can be overcome easily if we have a true sense of patriotism to our country. In the words of Prof. Humayun

Kabir, "Nationhood does not depend on language or religion or geography, singly or collectively though they all help, but on the feeling of belonging to one nation." Nevertheless, Indian society after a very long journey since the pre-historic period has been arrived today in a critical juncture, where a fairly good number of national problems have diffused throughout the country. Amongst them, the rise of communalism, the threat of extremist and terrorism, the foreign national problems, the severe affects of corruption, the unemployment problem etc., are posing a menace to the Indian democracy. In spite of these threats, Indian prosperity in all aspects is accelerating towards the apex; its solidarity and national integrity will be remained intact forever.

F. Perception in Totality :

India for a long stretch of time was not even one country and was made up of many kingdoms. There were times when vast portions of this sub-continent came under the rule of one empire. This country was invaded many times by foreigners. Some of them settled down here; became Indians, and ruled as kings and emperors. On the other hand, some foreign invaders plundered and looted the country and went back with the valuable treasures they were able to collect and carry with them. There were periods of great achievement, and also there were times of stagnation and misery.

In the foregoing discussion, it has been reflected that the Indian society, right from the

References

1. Chandra, Bipan et al : Freedom Struggle, National Book Trust, India, New Delhi, 1996, p. 25.
2. Ibid.
3. Husain, S. Abid : The National Culture of India, New Delhi, 1978, p. 106.
4. Imam, Zafar (ed) : Muslims in India, New Delhi, 1974, p.85.
5. Nath, Prafulla Kr. : "Role of Culture in National Integration," in The Assam Tribune, Oct. 4, 2004, p.
6. Husain, S. Abid : Op cit., p. 139. '

Vedic and Brahmanical age to the modern period through the medieval age, has been characterized by the racial fusion and cultural synthesis in many ways. Heterogeneous nature and secular attitudes are the outstanding features of Indian socio-cultural milieu. Indian society and its variegated culture have been developed

with various changes and modifications through different stages, and absorbed various elements of foreign and indigenous cultural traits over the centuries. Despite regional variations in regards of culture, language, customs and traditions, food habits, costumes, art and craft etc. India as a whole is one society, one nation and has one culture; and this oneness is the central theme of national integrity of our country. It may adhere to different religions, speak different languages, follow different sub-cultures, regional cultures, and belong to different racial ethnic groups, and also have regional identities but our absolute identity is Indian first and regional identities afterwards. Although at the present social situation, the feeling of communal hatred, regionalism, localism, ethnicism etc. are growing up with more intensity in different forms and different nature among the people of India, the Indian great tradition and its everlasting and invaluable treasure of cultural heritage where racial fusion, cohesion, communal harmony and integration are manifested; have inspired all the Indians to create a new, moral, spiritual, magnanimous and a secular society.

Achieving Career Goals

Johirul Hoque
H.S. 1st year

In order to know where you would like to get in your career, you must be clear in your career goals. It may be a good idea to write down exactly what you would like to be achieved, how much money you would like to make, and what type of tasks you would like to do. In order to achieve career goals, one should follow the step.

Outline how you can plan to achieve your ultimate career. It is not likely to possible to achieve the ultimate goal in one step. Take it step-by-step and keep patience. Be creative to think about different ways to accomplish your goal.

Reach a little higher :

Do not be afraid to reach a little higher than what you think to achieve. There is really no boundaries except one's desire. Don't dedicate for the second best.

Asked and evaluates other :

Ask how successful people have achieved their career goal that you desire and discover them. Correspond or talk with them. Of course, their path may be different, but you can at least get a mere knowledge of achievement.

Makes money secondary to your career goal :
If you would like to achieve your career

goal, the money should be secondary. In other words, the money does not pretend the career goal.

Study your profession :

Know your profession inside-out. You must know the profession in details as well as the broad picture of future directions and extensively the previous and current knowledge, in order to do well in the practical field.

Celebrate along the way :

In every success celebrate your achievement. Without them, you could not able to achieve your major goal. It also gives you positive reinforcement that you are on the right track, and confidence so that you will continue to persuade. Reward yourself and celebrate with others.

So, try to enjoy every moment in your striving to reach your career goal, even though some parts of the journey may be bitter. Do not discontent with your progress because that will retard in your work. Try to revel and enjoy every step to make happy and prosperous as long as you have try your best.

(With help of Anil Ahlawat)

ENDANGERED FLORA AND FAUNA OF GOALPARA DISTRICT, ASSAM.

Dr. M. Ahma
Head, Department of Botany
Goalpara College

Introduction

Wherever people have lived in forested areas, they have always cut down trees, either to use the timber or to make space for agriculture. Wood has been the dominant heating fuel, and construction material for housing and ships, for almost all of recorded history, and in this century vast quantities are also being used for paper production. Paper products use 25% of the world's harvest. In the last 5,000 years, humans have reduced forests from roughly 50% of the earth's land surface to less than 20%. If deforestation continues at present rates, Thailand will have no forest left in 25 years; the Philippines in less than 20 years, Nepal in 15 years, and most places the rate of deforestation is increasing. Many of the large areas of grassland in the world, such as the savannas of Africa, the steppes of eastern Europe and Russia, the pampas of Argentina, and at least some of prairies of North America, were forested before human disturbance. In the drier areas of the world such as North Africa, Greece, Italy, and Australia, the deforested areas have subsequently been overgrazed, and have lost soil so rapidly that they have turned to desert (desertification). The UN

in 2000 reported that half of all land in South Asia has lost agricultural potential because of desertification. Native woods account for 2% of Scotland's landmass the original biodiversity of woodlands of Scotland are believed to have collapsed 80% of the land, 2000 years ago. By the end of World War I, this figure was down to 5% (Scotsman Native Woods Report, August 2000, The Scotsman Newspaper, Edinburgh). The clearing of tropical forests across the Earth has been occurring on a large-scale basis for many centuries. This process, known as deforestation, involves the cutting down, burning, and damaging of forests. The loss of tropical rainforest is more profound than merely destruction of beautiful areas (John Roper, " 1999).

Deforestation in the tropical areas of the world is following a course similar to the early clearing of the forests in Europe and North America, only advancing more rapidly. Since 1950, the world's population has more than doubled more than 6 billion people, with the fastest population growth in the tropics. Today, more than 3 billion people live in the tropics alone more than lived in the entire world in 1950.

provide food, wood, fuel and resources for the world's rapid growing population, and to make room for the exploding tropical population, the world's tropical rainforests are literally disappearing. Even with tropical deforestation at an all-time high, tropical hardwood process continue to climb as world demand for tropical hardwoods continues to grow. A single teak log for example can bring as much as \$ 20,000. Annual world consumption of tropical hardwoods is now more 250 million cubic meters or over 100 billion board feet, per year. All the primary forests in India, Sri Lanka, and Bangladesh have gone, Ivory Coast's forests are essentially non-existent; Nigeria's forests have been decimated as well. Trillions of dollars worth of oil, uranium, gold, iron, bauxite and other minerals, and millions of acres of potential farmland, lie under the Amazon, the largest area of rainforest remaining on Earth. Amazon rainforest are being cleared on a vast scale for settlements, logging, gold mining, petroleum, cattle ranching, sugarcane (for gasohol), large hydro dams, and charcoal for smelting. Scientists estimate that until as recently as 10,000 years ago, world had 6 billion acres of tropical rainforests. By 1950, we had little less than 2.8 billion acres of rainforest. It was then being cut down at the rate of about 10 to 15 million acres per year. Today we have less than 1.5 million acres left, and we are clearing this remaining rainforest at the rate of 30 to 50 million acres per year, two to three times as rapidly as just a few decades ago. Scientists project that the rate of tropical deforestation will continue to increase for the next 10 to 15 years until there simply not be enough forest left to sustain the rate of cutting (John Roper, 1999).

The growing population, human greed and lack of knowledge about ecological balance of nature, have destroyed the environment in such a manner that there is already a vast degradation of soil, water, air, biodiversity and even light/

temperature (Barthakur, 1998). It is observed that the total forest area has been showing a decline in recent years due to uncontrolled population pressure and the resulted felling of trees, which lead to clearing a large tracts of forest for the habitat and other requirements. This has affected the ecological scenario as all types of forest have been cleared due to unauthorized encroachment. In a study undertaken by Forest Survey of India (FSI) in 1999, it is estimated that during 1987-97 an area of about 0.13 million ha has been affected by shifting cultivation in the state of Assam and 0.18 million ha and currently affected by shifting cultivation is estimated as 0.11 million ha in Meghalaya. In this context, it may be noted that in the large areas of developing countries there has been similar trend in destruction of forest, Postel and Heise (1990), Lanly (1983).

North-eastern India is inherently very different from other parts of India in terms of its complexity and diversity hence its problems are also different. The biggest cause of forest degradation in the northeast is probably shifting cultivation. It is a form of cultivation where there is extensive use of the land and longer the fallow period, the more sustainable the land use. The entire question is related to the population growth and the penetration of the market. It is believed that declining fallow periods and increasing population are only responsible for opening up more forest areas but the market also plays a role. Empirical evidence in the form of satellite imageries show that shifting cultivation has emerged as the single largest source of forest degradation in the northeast. This is more problematic in the areas where there is still substantial primary forest left as it directly affects the biodiversity of these areas, repeated Jhumming (shifting) also leads to the formation of Bamboo or grasses and reduces the diversity of the region. It is also believed to also increase soil erosion and desiccation of water source. The para-

digim of forest management in India has had primary a timber orientation, which is itself, a legacy of the British rule, they had a very deeply set timber orientation and they primarily managed forest for timber. The Indian forest department was formed with the notion that the state required an assured supply of timber through the practice of "scientific" forestry. This continued in the post independence phase with the rationale only changing slightly namely previously in the British days timber was extracted for the expansion of railways now it was to further the goal of national industrialization.

In 1807 to 1814, Eastern India by Hamilton (1814) after visiting the South bank of river Brahmaputra, (present district of Goalpara) had reported regarding some forest areas of Goalpara district, mainly made up of Sal (*Shorea robusta*) forest, but in present sinario in these areas of Habraghat forest (presently Krishnai area), Damra Sal forest, Nibari (Mechelkhowa) forest, Meshnara Jhar (forest) and Kalyanpur Sal forest areas that time Hamilton (1814), was a British forest officer, he could not cross the forest at a stage during day time because of its denseness along with luxuriant growth of Sal trees. Though thti plants were as big in \$ize, but the natives , were felling the trees for the cultivation of crops mainly paddy, as a result of that the forest were gradually shrinking. Forest area encroachments have opened up; vast tracts of the removed forest for various other purposes and this have resulted in considerable interference in the ecological scene of the district (Hunter 1874). Now-a-days not a single piece of Sal (matured tree) cannot be traced in these areas. A possible reason for defolestation, the phenomenal increase of population of the district is mainly due to the settlement of large number of refugees coming from neighbouring countries (Bhakta 1992, Taher & Ahmed 2001). Resulting in increased legitivity to influx of people from other states of India and

high birth rate among the poor and uneducated people. In Goalpara, some of the earliest records during the colonial days and during Zamindar period (Martin 1838; Hunter 1874 and All 1905) showed a trend to transit migrant. In the district and surroundings exaggerated deforestation activities could be attributed to increasing population.

There has been a considerable deforestation, which occurred in the East Garo Hills district due to expansion of increasing population (Abmed & Das 1998). Marak (1986) and Goswami (1997) have discussed the evolution of shifting cultivation as an agricultural system while the anthropological and geographical formation on the practice have been completed by Conklin (1949). During private Zamindar system, according to the progress report on forest administration in Assam for 1874- 1875, forest area of old Goalpara district was roughly estimated to be 688 km² being 9% of the forest area of the entire province of Assam and 10% of the total area of the district. This figure does not include the extensive forest areas where Jhum cultivation was allowed; nor does it include the abundant savannas covered with trees in Assam (Hunter 1874).

Location of study

The Goalpara Is one of the western most district of Assam. It is situated in between latitude 25° 28' to 26° 15' Nand longitude 89° 45' to 90° 15' E and 45 meters above the sea level. The temperature may rise maximum 35° C and minimum 8° C during summer and winter respectively. The average relative humidity during summer is 91.2% in day and 75.25 at night and in winter month it is 51.1% at day and 35.5% at night and rainfall generally found 1500 mm to 2000 mm annually. The present study deals with the species, which are rare, extremely rare, endangered, vulnerable and extinction. The information

based on field studies and from herbariums of Botanical Survey of India, Shillong and literature surveys from department of forest, Goalpara, Assam and old records of Goalpara district Gazetteers, in British periods.

Geological formation

The Geological Survey of India has systematically mapped the district during the last decade. It has been found that inliers of Archaean metamorphic complex with intrusive granite and pegmatite occur in various partS" of the district as isolated hillock surrounded by extensive alluvium. The older alluvium also known as ' High level alluvium ' occurs in the district as abroad platform with 20-30 m. scrap faces. It consists of radish to brownish sandy clay with coarse sand and irregularly distributed lenses of unsorted pebbles. Large tracts of land in the northern part and a small area in the southern part are covered by older alluvium. Most of the area in the district is covered by the newer alluvium, which is being deposited by the present day rivers and stream in their flood periods. It generally occurs at lower levels flanking the older alluvial deposits. The sediments are light grey to light brown in colour, less compact and consist of pebbles, gravels,sands, silts and clays. However, the filler elastics have preponderance over the coarser fractions and the granular deposits are mainly confined to the stream channels.

Discussion

It is observed that the commercially important species of timbers (Table-1) of Goalpara district are in a very endangered stages due to frequent biotic interference, at present no good quality of Sal (*Shorea robusta*) trees are found in most of the areas, In the hilly areas the most common associates of Sal in these forests are Makaria Sal, Holdu and Hill Gamari etc. Other associates of top canopy are Sida, Jia, Ahoi, Oxi,

Gamari, Paroli, Titasopa, Bohera, Neuri, Jam, and Koroi etc. The middle story is scanty and is made up of Amlokhi, Kum, Khakan, Titasopa, Silikha, Kathal, Bhelu, simul etc. The most common ground species of herbs and shrubs are Corex, Coffea bengalensis, Eupatorium, Holmskioldia saguinea, Desmodium sp. etc. In the open area, Imperata grass appears as a common associates. Climber like Butea perviflora, Entala phaseoleides and Cissus repanda. Some occasional plants like Melletic auriculata, Ficus scardens and Bauhinia Perpurea. The ground cover species are Imperata cylindrical, Flemingia sp. Leea sp. Corex stramentita, Grewia sapida, Desmodium triquartum, Premna herbaceae and Clerodendron serratum. The plants with close canopy (without any definite annual burning) are Coffea bengalensis, Sida cordifolia, Desmodium cephalotes, Raw/fla serpentina. The lower slopes (Table-1) of foothills and the alluvial plain Sal are occupied by good quality; the associates of Sal in the top story are Makaria Sal, Oxi, Sida, Jia, Paroli, Ahoi, and Gamari etc. The middle story formed by trees Gondhsoroi, Dudhkaroi, Khakan, Holdu, Chama, Poma, Amora, Lali, and Ahoi etc. The ground story varies according to the canopy condition on. fire regime to the vegetation. Areas subjected to annual burning and with open canopy form ground cover with like Imperata (grass) and climber, herbs and shrubs already mentioned above. In the middle hill slopes occupies extensive areas with frequent occurrence of species like Makaria Sal, Oxi, Koroi, Jia, Paroli, Amlokhi, Sisoo, Bajronol, Kadam, Poma (Tun), Owtenga. Regeneration of Sal is not a problem in most of these forests, but due to lack of protection against different damaging biotic agencies, the forest has faced a great set back in its development. Teak (*Tectona grandis*) plant is totally vanishing from the natural forest, only visible in the new plantation areas.

During nineteenth century, the wild animals represented by elephants, rhinoceros, bison's, buffaloes, tigers, leopards, bears and deer infested the district in such large numbers that the British offered rewards for their destruction. So substantial was the amount spent on rewards that in the middle of the century, more money was paid in one year for killing wild animals than realized from the land revenue (Hunter 1874). For the three years ending in 1870, in the course of which an average of 116 human lives were lost yearly to wild animals and snake bites. The present denizens of the forests of the district include such animals of mammals group as elephants, inhabiting both banks of the Brahmaputra River especially near the hills, whose population has to be kept under control by annual elephant catching. The other kinds of deer more plentiful found in the district include the hog deer (*Cervus porcinus*), Barking deer (*Cervus muntjac*) and the Sambar (*Cervus unicolor*). Bisons (*Bas gaurus*) thrive in the district and are generally found near the hills and in the neighbourhood of tree forests. Tigers, leopards and bears were found in almost every part of the district. Smaller animals of the district include hares, foxes, civet cats, wild cats, mongoose, jackals' monkeys etc. Various kinds of colourful land birds, water birds and marsh birds were found in this district throughout the year. Birds include wild geese and duck, snipe, florican (*Sypheotis bengalensis*) black and marsh partridge, jungle fowl (*Gallus jerrugineus*) and marsh peasants, pelicans, common and button quail, snipe etc. at the beginning of the present century (Prater 1965; Saharia 1982). Allen (1905) remarks, wild animals used at one time are numerous, but they are rapidly decreasing in numbers.

At present, the tiger, leopards, Hog deers and Bisons are extinct from Goalpara district, Sawam deer (*Cervus axis*), common Indian monitor (*Varanus bengalensis*), birds like

Florican (*Sypheotides bengalensis*), Jungle peafowl (*Gathus jarrugineus*), Pelican and marsh peafowl are vulnerable, wild cats, Civet cats and mungoose are extremely rare (Tikader 1983). Widespread habitat loss all over the country has diminished the population of many species, making them rare, endangered and extinct (Ehrlich and Anne 1981; Cox 1975). Many a natural resource diminished in size with increasing deforestation often confining the plant and animals to small territories. Hostile tendency towards the forest was being adopted by a large group of landless people who had been settling for cultivation. As a result, large scale illicit felling in the forest animals. Already few species of plants and animals Tiger, leopards, Hog deers, Bisons, Spotted deers have been extinct from the district. So, such unplanned denudation of forests has deprived most of these forests biodiversity (Goswami 1986).

The destruction of forest undermines the basic operation of the ecosystem and may cause irreversible change and serious imbalance in the ecosystem. Major deforestation and habitat destruction can cause the displacement of whole communities of an ecosystem. There are some "key species" in forest, which play a key role in the operation of forest ecosystem. The key: species may be as small as a bat or as big as an elephant. It has been estimated that on an average 24 species of life in forest depends upon one key species for their very survival in the food chain. With the loss of these key species several species of life at once disappears from the forest (Sinha and Bahuguna, 1999).

Conclusion

The conservation of biodiversity has both intrinsic and practical values. There are aesthetic, cultural, ethical and spiritual reasons to conserve species; biodiversity is essential to the health

of ecosystems, people and all species. Proper research is the necessary precondition for effective strategies to protect biodiversity and ecological health. Species conservation efforts and single-species research can leverage the conservation of many other life forms. Conservation projects are enhanced by multidisciplinary and inclusive approaches; well-managed systems of protected areas and the preservation of sufficient biodiversity "between the park." In investing in local scientists, the conservationists in the best position to effect change for preserving biodiversity and Wildlife Trust's ability to respond and flexible derives from its independence, programmatic focus on innovation and local conservation practitioners, and lean structure. Science-based knowledge, an educated public, and natural resource management skills gained through professional training are critical components for natural protection, ecosystem health, and public health. While it is impossible to stop deforestation in the foreseeable future, there are many opportunities for bringing it under control and minimizing its negative impacts. Alternatives

include the protections and management of remaining forests, socio-economic development in rural areas, and policy (amendment of forest act 1927) and institutional reforms. Stringent measures against the timber mafia are being contemplated along with strict curbs against shifting cultivation. However, proper management action plan by Government or local agencies is required at this juncture to protect the natural vegetation for the habitation of wild flora and fauna of Goalpara district of Assam.

Acknowledgement

The author acknowledge to Shri, Baruah Asstt. conservator of forest, Goalpara forest division for his kind help, also acknowledge the help of Sri.G. Kalita, Head, department of Zoology, Goalpara College Goalpara. I would like to thank Dr. S. Phukan, Deputy Director, Botanical Survey of India, Shillong, and Meghalaya for providing me details of herbariums and literature paper and her valuable suggestions during writing this paper.

References

- Ahmed, M and N.K. Das, 2003. Effects of Deforestation on Tree canopy cover and Soil fertility of Goalpara, Assam. Environmental Biology and Conservation, vol. 8, pp -24 -27.
- Allen B. C. 1905 Gazetteer of Assam state (District Goalpara). Sree Guru press, Maligao Gauhati, 1-70
- Bhakta, G.P. 1992, Geography of North East India, Kasha book depot, Shillong, 1-2, Conklien, H. 1954, An Ethnological approach to Shifting Cultivation trans. New York, Academy of science, 17: 133-42.
- Cox J.A. 1975. The endangered ones, Crown publishers Inc., New York. Ehrlich, Paul and Anne 1981. Extinction: The causes and consequences of the disappearance of species, Vic-or Gollencz Ltd., London.
- Goswami, D. C. 1997 Brahmaputra river basin forestry (back ground paper). In: Forestry and key

Asian water sheds. A. K. Myint and T. Hofer (ed) ICIMOD. Kathmandu, P-0 32-37.

Guide, A. 1986. The Human Impact on the Natural Environment, Basil Blackwell Ltd., UK.
 Hamilton, F.B. 1814. An account of Assam. Sreegur press, Maligaon, Guwahati (Reprinted)
 Hunter, W. W. 1874 A statistical account of Assam. !! : Pp. 17-20.24-26. B.R. Publishing Corporation .
 Lanly, J.P. 1983 " Assessment of the forest resources of the tropics", Commonwealth forestry Bureau Review Article, Forest Products Abstracts, 6 (6): 137-62.
 Marak, T. T. 1986 Ecological and socio- economic implications of shifting cultivation with special reference to Meghalaya, India (Oct- Dec, 1986), dissertation, Forestry Institute, Oxford.
 Martin, H. 1938 Eastern India, Cosmos Publication, Daryaganj, Delhi
 Postel, S. and Z. Heise. 1990. Reforesting the Earth", Span Magazine, 6(60): 11- 18.
 Prater, S.H. 1965. The Book of Indian Animals, Bombay Natural History Society, Bombay.
 John Roper, Tropical Forest in Decline -rainforest, environment, biodiversity, susta. 1999, pp- 1-5
 Saharia, V .B. 1982. Wildlife in India, Nataraj Publishers, Debra Dun. ,
 Sinha, R.K. and Bahuguna, P.S. 1999. Environmental Crisis and Human at Risk, INA Shtee Publ. pp- 74. .
 Taher, M. and P. Ahmed. 2001. "Population", Geography of North East India. Mani Manik Prakash, Panbazar, Guwahati, p. 233-34.
 Tikader, B, K, 1983. Treated Animals of India, Zoological Survey of India, Calcutta.

Table- I: Endangered plant species of Goalpara district.

Local Name	Botanical Name	Ecological Status
Dhol Koroi	<i>Acacia odoratissima</i>	Extremely rare
Kal Koroi	<i>Acacia mardinata</i>	Extremely rare
Holdu	<i>Adina cordifolia</i>	Rare
Bogipoma	<i>Ailanthus grandis</i>	Extinct
Koroi	<i>Albizia proper</i>	Endangered
Chatiyan	<i>Alsotomea scholaris</i>	Endangered
Amari	<i>Amoora wallichii</i>	Extinct
Pani Kadam	<i>Anthocephalus cadema</i>	Rare
Kathal	<i>Arthocarpus intigrifolia</i>	Rare
Kathali chama	<i>Arthocarpus chama</i>	Rare
Simul	<i>Bombax cabela</i>	Endangered
Dhuma	<i>Canarium resiniferum</i>	Extremely rare
Sonaru	<i>Cassia fistula</i>	Endangered
Poma	<i>Cedra toon</i>	Endangered
Bandardima	<i>Chikrassia tabularis</i>	Extremely rare
Sissoo	<i>Dalbergia sissoo</i>	Extremely rare

Local Name	Botanical Name	Ecological Status
Oxi	<i>Dellenia pantagyna</i>	Rare
Owtenga	<i>Dellenia indica</i>	Endangered
Khakan	<i>Daubanga sneneritiodes</i>	Extremely rare
Lali	<i>Dysexylem bennectiferum</i>	Extremely rare
Bojronali	<i>Fagara rhetza</i>	Extremely rare
Khaipan	<i>Ficus nervosa</i>	Vulnerable
Gamari	<i>Gamolina arborea</i>	Extremely rare
Panikadam	<i>Hymenodyction excelsum</i>	Rare
Ajar	<i>Legerstromia flosregina</i>	Rare
Sida	<i>Legerstromia parviflora</i>	Rare
Jia	<i>Lonnea grandis</i>	Extremely rare
Nahar	<i>Mefluaferra</i>	Rare
Titasopa	<i>Michelia champace</i>	Endangered
Kadam	<i>Nauclea cadamba</i>	Rare
Bonsum	<i>Phoebe lanceolata</i>	Extremely rare
Hatipoida	<i>Pterospermum acerifolium</i>	Vulnerable
Hill gamari	<i>Prema illiflora</i>	extremely rare
Makari sal	<i>Schima wallichii</i>	Rare
Sal	<i>Shorea robusta</i>	Common
Paroli	<i>Stereospermum Chelonides</i>	Endangered
Odlu	<i>Sterculin urens</i>	Extinct
Teak	<i>Tectona grandis</i>	Plantation only
Panisai	<i>Terminalia tomentosa</i>	Rare
Bohera	<i>Terminalia belamic</i>	Extremely rare
Bhelu	<i>Tetramelis nudiflora</i>	Rare
Bhoduja	<i>Vitex leucoxylon</i>	extremely rare

source : Working plan. Goalpara forest division (200 I)

Man has been endowed with reason, with the power to create, so that he can add to what he's been given. But up to now he hasn't been a creator, only a destroyer. Forests keep disappearing, rivers dry up, wild life's become extinct, the climate's ruined and the land grows poorer and uglier every day.

Anton Chekhov - Uncle Vanya (1897)

An Introduction To Radiation Hazards

Bikash Das
TDC 3rd year

Radiation Hazards :

There are two major sources of radiation contaminating the biosphere.

(i) People receiving some natural or background radiation exposure each day from the sun, radioactive elements in the soil and rocks, household appliances (like television sets and microwave ovens), and medical and dental X-Rays. These levels of natural and background radiation is normal. At sea level the average radiation due to natural background is about 100n milliead per year.

(ii) The second source of environmental is man-made. This includes nuclear reactions, materials released through accidents or through the testing of nuclear devices underground or in the atmosphere. The radio-activity spread as a result of the latter is much higher than that due to the former source.

Radioactive materials - if handled improperly or radiation accidentally released into the environment, can be dangerous because of the harmful effects of certain types of radiation on the body. The longer a person is exposed to ra-

diation and the closer the person is to the radiation, the greater the risk.

Radiation levels for safety :

The International Commission on Radiological Protection (ICRP) has recommended certain maximum permissible exposure (MPE) radiation that is believed to result in no appreciable injury to a person. The ICRP requires that the maximum cumulative dose should not exceed to (N-18) REMS where N is the age of the person in years. The maximum age of the person does should not exceed 3 REMS in three months a year, once a lifetime.

Radiation Protection methods :

The radiation exposure can be reduced to the safe limits by one or more of the following processes, by decreasing the time spent near the source, by allowing the source to decay for some time before approaching it, by increasing the distance from the source and by absorbing the radiation in shielding material. Other precautions include use of gloves and refraining from eating while using radio isotopes. Since persons receive

ing high or even lethal doses of radiation cannot sense it in anyway, counters or desimeters are used to determine if the prescribed maximum levels are exceeded. To cover individual workers in the range 10 milli REM to 1000 REM film badges are provided.

Protection can also be afforded by increasing resistances to radiation through drugs.

Nuclear Disasters :

The first major accident in the history of commercial nuclear energy in the U.S.A., occurred at Three Mile Island on March 28, 1979.

The world's worst nuclear power accident at Chernobyl in the former USSR (now Ukraine) on 26 April, 1986. The reactor was used for electricity generation in Ukraine. The type of reactor used at Chernobyl is RBMK reactor. The Chernobyl nuclear power plant had 4 reactors. The chain reaction in reactor number 4 became out of control creating explosions. The radiation released from Chernobyl was 200 times more than that of the combined releases of the atom bombs that annihilated Hiroshima and Nagasaki in 1945. 2,60,000 square kilometers of territory in Ukraine, Russia and Belarus still have more than one curie per square kilometers of contamination with cesium 137.

Nuclear Waste Disposed :

"The disposal of nuclear wastes" is one of

the formidable problems of nuclear energy projects. We have to think about the methods for disposal of nuclear wastes produced by reactors. Disposals in outer space, polar areas or in the sea bed are banned as they are unsafe. Studies are underway to bury these in the stable geological structures of bedded salt deposits. These days the waste containing radioactive materials is solidified after evaporation and is packed in metal canisters. The metal canisters are then stored away in big underground steel casks, each of about 35 tons capacity. The heat generated is removed by convection currents of air or chilled water.

The latest approach being adopted for disposal of nuclear wastes is to incorporate nuclear wastes in a boron 'Silicate' glass which is similar to 'pyrex'. The liquid wastes are converted into solid and added to normal ingredients for glass in the ratio of 1 : 3. The mixture is then heated till it melts and cast into blocks for deep 'burial' into Earth. It may be noted that right location is easy to specify but very difficult to locate. We require that place which is stable geologically with no likelihood of 'earth quakes', no nearby population centers, a type of rock which does not disintegrate with heat and radiations but is soft enough for drilling etc. Also it should have almost no ground water which may be contaminated with radiations etc.

What have they done to the earth ?
What have they done to our fair sister ?
Ravaged and plundered and ripped her and did her.
Stuck her with knives in the side of the dawn.
And tied her with fences and dragged her down.

- Jim Morrison

UFO Hoaxes

Abdul Wahab Mo
TDC 1st year (Sc.)

UFO Hoaxes :

Abdul was a time when every now and then some would claim to have seen an Unidentified Flying Object (UFO). Pranksters and overzealous have, over the years, manufactured fake photographs, recording, video and evidence for such events. Over zealous "believers" also have falsified evidence in a way ward attempt to convince the unbelivers that such phenomena are real, or simply to seek fame. Let us take a look at some of these.

Hudson Valley Hoax :

Between 1983 and 1987 thousands of people along New York's Hudson valley witnessed a boomerang - shaped UFO estimated to be between 200 and 1000 feet from tip to top. The ship was marked at regular intervals by multicoloured blinking lights. A group of UFO investigators found that the incidents could be traced to a spoot prepared by the "Stormville Flyers", a group of small plane pilots. By attaching multicoloured lights on to their planes and flying in formation they could give the impression of a huge UFO sailing majestically across the sky. By turning off their lights on, they could make the ship mysteriously disappear.

Rotating Star :

On 9 sept. 1995, 500 witnesses saw a rotating 'Star' like object hovers in one location some minutes in a large city in Ecuador, South America. It was caught on video camarra as well. However, close examination and enhancement of the object showed flames jumping up inside the dark bag, which made the object act like a hot air balloon. Three cross number were fixed at the base of the air bag, and a smaller flame attached to these. When all were ignited, the object appeared like six pointed star. The object may have been tethered on a cord or strong fishing line so as to keep the device from drifting away. If the device were left free drifting, it would have been recovered by a city resident when the fire extinguished and eventually fell back to ground, thus uncovering the hoax.

Hoax photographs :

often people have gone to great lengths to create hoax photographs of UFO. Hoax photographs are created by many methods. Primitive ways of taking UFO photo - before modern computers - included throwing objects in the air (such as lids, breakfast bowls, hats or ordinary dinner plates) and photographing them against what

scenery you thought would look good. It was usually best to get the subject against a clean part of the sky so people could not easily work out its size.

In May 1950, probably the most "authentic" UFO photograph to date obtained by Mr. and Mrs. Paul Trent from Oregon who claimed to have noticed something odd in the sky one evening. However investigation revealed that what may be the best photographs of an unknown physical craft ever taken, were nothing more than a simple hoax using a truck mirror and some fishing line.

Similarly, Paul Villa took his pictures new Mexico in April-June 1963 and claimed to have met aliens from the constellation of coma Bernices. Analysis by project. Blue Book clearly identified these as hoaxes and in later years, Ground Saucers Watch performed computer analysis of the images. Their evaluation indicated that the images were faxed using small models.

Then there was a photo in 1998 of a even looked impressive when enlarged. But good graphic artists could produce pictures like this in less than an hour. All they do is get a picture of Scenery, a picture of a UFO (either out of a science fiction book or one they have created themselves), and use photoshop or another graphics program to combine the two pictures. Superimpose the UFO on the other photograph, add a few touch ups with graphics tools, and you have a great UFO picture. In the picture, some branches or leaves at top centre slightly cover the left 'Wing' of the UFO. This added a realistic touch. But the creator of the photo made a mistake. He used a photo with a car in it. And if a UFO photo contains a real car, people can enlarge and improve the picture and adjust it until they can read the vehicle's license plate. When you track down the driver of this car. Who was driving to church on a Sunday morning, you find there was no UFO in the sky at the time.

Science Fiction is no more written for scientists than ghost stories are written for ghosts.

- Brian Aldiss

(Introduction to Penguin Science Fiction)

What you get in science fiction is what someone once called 'the view from a distant star'. It helps us to see our world from outside.

- Frederik Pohl

Science Fiction is a kind of archaeology of the future.

- Clifton Fadiman

A Brief Approach To Goldsmith's Personality and Work

Jaanmoni D
TDC 3rd year

Few men offer more opportunity for a moral lecture than Oliver Goldsmith and few authors in our literature remain so well loved. He had, as Macaulay over-emphasised, many faults to make us despise him, and yet none of us ever thinks of despising him. He was idle and wasteful; in his youth he neglected or misused such advantages as came his way;

Goldsmith was born in the village of Pallas, Ireland, the son of a poor Irish curate whose noble character is portrayed in Dr. Primrose, "The Vicar of Wakefield" and in the country person of "The Deserted Village". After an unsatisfactory course in various schools, where he was regarded as hopeless stupid, Goldsmith entered Trinity college, Dublin, as a sizar, i.e. a student who pays with labour for his tuition. After three years of university life he ran away, in dime-novel fashion and nearly starved to death before he was found and brought back in disgrace. Then he worked a little and obtained his degree in 1749. In the profession of a writer he achieved success after failing in almost every other profession known to man.

But with all this he had virtues not always conspicuous in those more free from faults. He could be kind, he was always generous and had pluck. When necessity demanded, he was capable of vigorous work. But it is easier to understand him if we remember that, though he pretended to be a cool, calculating man of the world, he was really the most unguarded of creatures and brought his faults to the surface by his very simplicity. He was like Farquhar and Sheridan, Irish, and compounded of the most diverse elements, which time only served to accentuate.

In his early days, he would endure poverty and then practise economy. When he reached a position of affluence, he aspired to be well-dressed and elegant, though the awkwardness of his person and the coarseness of his features prevented any success in this thing. In fact, he suffered from an idea of inferiority and was always trying to rid himself of it.

But the methods he chose were wrong. He was constantly trying to win applause in arts to which he was a complete stranger. It was characteristic

of Goldsmith that he should desire to be a talker, to be thought a wit and to be esteemed for those powers of debate which were so noticeably absent.

This misdirected ambition ended in his being called "an inspired idiot" by Horace Walpole. But even the stouche Dr. Johnson said that he had "no settled notions upon any subject, so he always talked like poor poll." His pen was a more delicate instrument than his epitaph after his death in 1774 that there were nothing he touched as a writer without adding lustre to it and it is interesting to see how this came about.

From the above discussion we get an idea of Goldsmith's personality and character. Now let us have a look upon his work.

For two years more Goldsmith laboured with theology, only to be rejected when he presented himself as a candidate for the ministry.

He tried teaching and failed then his fancy turned to America and provided with money and a good horse, he started off for Cork, where he was to embark for the New World. He loafed along the pleasant Irish ways, missed his ship, and presently turned up cheerfully amongst his relatives, minces all his money and riding a sorry may called Fiddleback, for which he had traded his own on the way.

He borrowed fifty pounds more and started for London to study law, but speedily lost his money at cards and again appeared, amiable and irresponsible as ever, among his despairing relatives. The next year they sent him to Edinburgh to study medicine. After learning without a diploma, he studied variously at Leyden, Louvain, Padua, until in 1756, the death of his uncle, the Rev. T. Contarine cut off supplies of money.

He returned to England, to try his luck in London. Here he became in turn an usher, a chemist's assistant, and a medical petitioner. Gradually he drifted into literature and lived from hand to mouth by doing back work for the

London booksellers. He became an occasional writer in periodicals. Some of his essays and his "Citizen of the World" (1760-61) brought him to the attention of Johnson and presently declared him to be "one of the first men we now have as an author." Goldsmith found himself a member of the exclusive literary club. He promptly justified Johnson's confidence by publishing "The Traveller" (1764) which was hailed as one of the finest poems of the country. He produced several superficial and grossly inaccurate schoolbooks - like his "Animated Nature" and his histories of England, Greece and Rome - which brought him bread and more fine clothes and his "Vicar of Wakefield," "The Deserted Village" and "She Stoops to Conquer" which brought him undying fame.

Of Goldsmith's early essay and his later school histories little need be said. Perhaps the most interesting of these is a series of letters for the "Public Ledger" (afterwards published as The Citizen of the World) written from the view point of an alleged Chinese traveller and giving the letter's comments on English civilization. The following five works are those upon which Goldsmith's fame chiefly rests:

"The Traveller" (1764) made Goldsmith's reputation among his contemporaries, but is now seldom read, except by students who would understand how Goldsmith was, at one time dominated by Johnson and his pseudo-classic ideals. It is a long poem, in rhimed couplets, giving a survey and criticism in Europe and reflecting many of Goldsmith's own wonderings and impressions.

"The Deserted Village" (1770) though written in the same mechanical style, is so permeated with honest human sympathy and voices so perfectly the revolt of the individual man against institution, that a multitude of common people heard it gladly, without consulting the critics as to whether they should call it good poetry.

"The Good-Natured Man" and "She Stoops to Conquer"

to Conquer" are Goldsmith's two comedies. The former, a comedy of character, though it has some laughable character, Croaker, met with failure on the stage and has never been revived with any success. The latter, a comedy of intrigue, is one of the few plays that has never lost its popularity. Its lively, bustling scenes and its pleasantly absurd characters, Marlowe the Hardeatles, and Tony Lumpkin, still hold the attention of modern theatre goer's; and nearly every amateur dramatic club sooner or later places "She stoops to conquer" on its list of attractions.

"The Vicar of Wakefield" is Goldsmith's only novel and the first in any language that gives to home life an enduring romantic interest. Briefly, it is the story of a simple English cheryman, Dr.

Primrose and his family, who pass from happiness through great tribulation. Misfortunes, which are said never to come singly, appear in this case in flocks; but though poverty, sorrow, imprisonment and the unspeakable loss of his daughter, the Vicar's faith in God and man emwreges triumphant. Laying aside all romantic passion, intrigue and adventure, upon which other novelists depended Goldsmith, in this simple story of common life has accomplished three noteworthy result; he has made human fatherhood almost a divin thing; he has glorified the moral sentiments which cluster about the family life as the centre of civilization and he has given us, in Dr. Primrose, a striking and enduring figure, which seems more like a personel acuantance than a character in a book.

A losing trade, I assure you, sir: literature is a drug.
- George Borrow

The illusion of art is to make one believe that great literature is very close to life, but exactly the opposite is true. Life is amorphous, literature is formal.
- Francoise Sagan

Literature is the one place in any society where, within the secrecy of our own heads, we can hear voices talking about everything in every possible way.
- Salman Rusdie

Literature is the art of writing something that will be read twice; journalism what will be read once.
- Cyril Connolly

What literature can and should do is change the people who teach the people who don't read the books.
- A.S.Byatt

The Life and times of Aruna Asaf Ali

Manisha Bhattacharyya
Lecturer, Economics

From 100 years ago in India women's life was very measurable. Their position in the society was low. They are regarded as 2nd grade citizens and essentially consider them as a child bearers.

But at that time also some powerful brilliant and wise women who won India's most prestigious honour ' Bharat Ratna' for their life. (They were - Aruna Asaf Ali, Indira Gandhi, Lata Mangeskar, M. S. Subhulakhmi and Mother Teresa.) Among them one of the most notable was Aruna Asaf Ali.

Aruna Asaf Ali, the Heroine of the 1942 Quit India movement was born in 1909 in Bengali brahmin family. Aruna got her early education in Lahor and then in Nainital. She was a great lover of books. She was interested in classical writing, poetry, fictions, philosophy and politics. Aruna Asaf Ali selfless, sensitive and emotional, charming in her manners, radical in her views belonged to the heroic age of India's freedom movement. Her fine and convincing manner of speech was enough to capture his rival also. After completion of her study, she became a teacher of Gokhale Memorial School for girls at Calcutta. Aruna's main aim was to earn money from this job for higher studies. But this dream was not fulfilled in her life.

In Allahbad, Aruna met Asaf Ali in her

sister's house and gradually they decided to become life partners. But it was very natural that Aruna's family were deadly against of their decision.

After her father's death, in 1928 she got married with Asaf Ali. By profession, Asaf Ali was a barrister and he practised in Delhi. During their time of marriage Asaf Ali was 41, while Aruna was only 18. This was another reason why Aruna's parents opposed to the marriage. But against all expectations their marriage proved to be a great success.

In Delhi, Asaf in his spare time used to write poetry in Urdu on his beloved wife. But Aruna did not know Urdu in those days. But she learned Urdu from her affectionate mother-in-law. Later the same lady gave speech in Urdu many times.

Before marriage Aruna was not interested in Indian Politics. But soon after marriage as her husband was an active leader in national movement, she also joined Indian Politics.

Aruna Asaf Ali's first major political involvement was during the Salt Satyagraha. Her husband also an active leader of that Satyagraha and he was arrested.

In 1932 movement Aruna was arrested and put in the Delhi jail. British Govt. ordered her to

pay a fine of Rs. 200. But she refused.

After her release for some days she dropped out from Political movement. Actually during those days there was transection period for Indian National movement. Leaders themself did not know what path they have to choosen.

Although those days Aruna did not link actively in the movement, but she did some another important social work. She organished women and did somthing for the advancement of women.

In 1940 Gandhi launched his Civil Disobedience Movement as a protest against the way that India has been dragged in to the war. Gandhi himself selected the name of Satyagrahis and Aruna's name was in his list and this proud her activity.

When most of the Congress leader were arrested in the country (in cluding her husband) then she became a fulltime worker in Quit India movement. Her feelings of non-violence were changed to the spirit of retaliation when she saw the police lathi-charge some of the poor innocent people and opened fire on an angry mob. Aruna went underground along with her socialist friends and they guide the movement from another angle. In 1943 she became editor of 'Inquilab', the monthly Magazine of the Congress along with Ram Manohar Lohia. In 1944 issue of 'Inquilab', she advised freedom fighter not to "allow any academic and therefore futile arguments on questions like violence and non- violence to divert attention from the stern realities of today. I Want every student and youth to think and feel as soldiers of the revolutions that is like to come."

The British Govt. announched a Rs. 5000/- reward for her captured. But she remained free for over three years.

During her underground life she secrifice many more. In that period her suffering, her narrow escapes from police and eventually to hold the listener in awe and respect for the women.

In 1946, Aruna will her underground friends received a hero's welcome. Calcutta was

the first city to honour and welcome her. Aruna left Calcutta for Delhi on 31st January in 1946. At Delhi along with crowds of people Asaf Ali Went specially to Ghaziabad to meet his devoted wife after 3½ years.

Her struggle public life made her a very stronger personality. Alought she respecet the great Congress leader like Gandhi, Neharu, Mahatma Gandhi but did not hesitate to talk with them if some difference arise among them.

1947 she was elected president of D.P.C.C.(Delhi Pradesh Congress Committee) But soon after independence her radical views came in to conflict with Congress Govt. and she joined socialist party.

In 1953 Aruna's life partner Asaf Ali died, leaving his beloved wife alone. In spite of this tragic on her life, she was still continue to public work.

In 1955 the socialist group merged with communist party of India and she became a member of central committee and Vice president of All India Trade Union Congress. In 1958, she defeated the Jana Sangh Candidate and selected Delhi's first Mayer. In 1954 she helped to establish the National Fedaration of India Women.

We do not complete by writing about Aruna Asaf Ali's contribution in Indian Society and Indian Movement.

Aruna Asaf Ali's political feelings, her honesty, her integrity and her compassion for the oppressed which made her an adorable person.

The country honoured her with its highest civilisation award, the 'Bharat Ratna' posthumously in 1947. She was the 3rd lady to be conferred with Bharat Ratna. She was also awarded Lenin Peace Prize in 1964 and Jawaharlal Neheru Award for International Understanding.

Finally we admire her hereoic life. Her Patriotic feeling is an ideal example for today's Indian Women.

LATA MANGESKAR THE GREAT

There is no dearth of epithets when it comes to Lata Mangeshkar. Her name is synonymous with melody. Lata was born on the 28th September, 1929.

And reborn, when her relationship with music began in the mid-1940s. Since then, there has been no turning back for this extraordinary singer.

Lata is possessed of a voice that is sublime, pleasant, soothing. Unseen, yet expressing itself through an endless list of fine actresses from Madhubala to Meena Kumari, Waheeda Rehman to Sharmila Tagore, Hema Malini to Sridevi, from Madhuri Dixit to Kajol and Aishwarya Rai. Lata's versatility has bloomed through the decades.

Her range has varied from love songs to devotional, patriotic and classical songs to dance numbers to ghazals. On September 28, she turns a glorious 77.

Back in the 1940s, Ghulam Haider had heard of a new singer called Lata Mangeshkar. He was about to migrate to Pakistan. He had given me the first prize at a music competition, as a child, and I respected him a lot. He called me, recorded a song, and played it for [producer] S Mukherjee, who found my voice too thin. To this, Masterji supposedly said, 'Reject her today. But one day, you will chase her to sing for you.' He took me under his wings. The first song I sang for him was *Angrezi mera chora*. Then, [composers] Anil Biswas and Khemchand Prakash asked me to sing for them. Their *Aayega aane wala* (Mahal) and Anilda's *Woh din kahan gaye bataa* in Tarana are unforgettable. In 1947, many of my successful songs were released. At the risk of sounding immodest, I'd like to say that these composers felt I could sing at any range they composed. But I did not treat those tough

songs as a challenge. I loved to sing. What more, I could understand and memorise the tune without delay. Many in the industry nicknamed me 'Tape recorder'. Before I arrived, there were great playback singers like Zohrabai Shamshadbai, Amirbai Karnataki, and Geeta Dutt. After I came, I even started providing playback for actresses who sang for themselves. I think singers like Mukesh bhaiyya, Mohammed Rafi saab, Asha [Bhosle] and I changed the style of playback singing.

One of the first composers to give me songs was Shyam Sunderji. His *Sun lo sajan*. Then there was Jaidev, who didn't get the recognition he deserved. I loved all my songs for him like *Allah tero naam* (Hum Dono); *Tere bachpan ki jawani ki dua deti hoon* (Mujhe Jeene Do); *chanda main chandni* and *Ek meethi si chubh* (Reshma Aur Shera).

With Hemant Kumar, I did very little work. But our songs together — *O beqaraar* and *Jhoom jhoom dhalti raat* (Kohra), *Kaha deep jale kahin dil* (Bees Saal Baad), *Kuch ne kahaa* and *Dheere dheere machhe* (Anupama), *Sapne suhane ladakpan ke* (Bees Saal Baad) — are immortal.

Salil Chowdhary is another favourite. I love *Raaton ke saaye ghane* (Annadata); *sajna barkha bahaar* and *Mila hai kissi jhumka* (Parakh); *Na jaane kyon* (Chote Baat); *Na jiya lage na* (Anand); *Aaj koi nahin apna* (Agni Pariksha) and *Aaja ri nindiya* (Bigha Zameen). I like his songs in *Madhumati* — *Zulmi sang aankh ladi*, *Aaja re pardesti* and *Bichua*.

Vishal Bhardwaj and I worked on some lovely songs like *Pani pani re*, *Tum gaye gaya* and *Ae hawaa* (Maachis), and *Geela geela pani* (Satya).

With Kalyanji-Anandji, I like *Chand sa badan*, but I'm not too fond of *Chod de duniya* from Saraswatichandra. I prefer

chulbula Kankariya maar ke jagaaya that they composed for me in *Himalay Ki God Mein*.

Madan Mohanbhaiyya was known for his ghazals sung by me, and also non-ghazals like *Bairan neend na aaye* (Chacha Zindabad) and *Chanda ja re ja* (Man Mauji). Among his ghazals, I love *Lag ja gale se* and *Aap kyon roye* (Woh Kaun Thi).

Though not very popular, I cherish my duet *Chod kar tere pyar ka daman* with Mahendra Kapoor in *Woh Kaun Thi*, and others like *Teri aankhon ke siva duniya mein rakha kya hai* (Chirag); *Woh chup rahen to mere daag jalte hain* (Jahan Ara); *Sapnon mein agar mere tum aao* (Dulhan Ek Raat Ki) and *Do dil toote* (Heer Ranjha).

But my current favourites are *Nainon mein badra chaye* (Mera Saaya), *Zara si aahat hoti hai* and *Khelo na mere dil se* (Haqeeqat) and *Aaj socha to aansoon bhar aaye* (Hanste Zakhm), *More naina bahaye neer* (Bawarchi) and *Hum hain mataye* (Dastak). Even his light love song like *Chadi re chadi* (Mausam) was so good. People love *Aap ki nazron ne samjha* but I don't count that as one of my best. His songs for Chetan Anand were extraordinary.

C Ramachandra and I also worked very well together. He came to know about me when I was a child actor. I sang a chorus song *Kismet hamare saath hai jalne wale jalaa karen*. When I became older, he gave me some lovely songs like *Kat-te hain dukh mein yeh din* (Parchaai), *Radha na bole* (Azad), *Mohabbat aisi dhadkan hai* (Anarkali) and *Dheere se aaja ri ankhiyan main* (Albela). Our greatest project was the patriotic evergreen *Aye mere watan ke logon*. I was reluctant to sing it since I wasn't well. But poet Kavi Pradeep laid down the condition that only Lata must sing it, and C Ramachandraji insisted.

I suggested that both Asha and I sing it together. Two days before the performance in Delhi, Asha said she no longer wanted to sing. I

had to overnight rehearse her portions. C Ramachandra sent them to me on a tape and left for Delhi. I went to Delhi, sang the song, and returned the same evening to Mumbai to attend my sister Meena's wedding. The next morning, the papers were filled with the song and how it made Pandit Nehru cry! *Mujhe to pataa hi nahin tha!*

I love Laxmikant-Pyarelal's *Nigahen kyon bhatakti hain* (Baharon Ki Manzil); *Jeevan dor tumhi sang bandhi* (Sati Savitri); *Bahut din beete* (Sant Gyaneshwar); *Yeh dil tum bin kahin lagta nahin* (Izzat), *Allah yeh adaa kaisi* and *Chalo Sajna jahan tak ghataa chale* (Mere Humdum Mere Dost).

S D Burman was also special. I like *Tum na jaane kis kahan mein* (Sazaa); *Kora kagaz tha yeh man*, *Baghom mein bahaar* (Aradhana); *Hothon pe aisi baat*, *Rulake gaya sapna* (Jewel Thief), *O mere bairagi bhanwra* (Ishq Par Zor Nahin) and *Jogi jab se tu aaya mere dware* (Bandini).

I love my duet for Sachinda, *Soch ke yeh gagan jhoome* with Manna Dey in *Jyoti*. In *Guide*, I prefer *Gaata rahe mera dil* and *Piya tose naina lage over Aaj phir jeene ki tamanna*.

From all my R D Burman songs, my favourites are *Na jao mere humdum* (Pyar Ka Mausam); *Dilbar dil se pyare* (Caravan); *Kya janoon sajan* (Baharon Ke Sapne); *Tere liye palkon ki jhalar bunoon* (Harjuae); *Do nainon mein aansoon bhare hain* (Khushboo); *Bahon mein aale aao* (Anamika); *O mere pyar aaja* (Bhoc Bangla) and *Mere naina sawan bhado* (Mehtabba).

Everyone loves *Rama beeti jaye* from Amar Prem, but I prefer *Bada natkhat hai re krishna kanhaiya*. Then, there's R D's first ever composition *Ghar aaja ghir aaye badra* (Chote Nawab); *Beeti na beetavi raina* (Parichay), *Tujhse naraaz nahin zindagi* (Masoom) and *Naam ghum jayega* (Kinara).

My favourites keep changing. Among Rajesh Roshan's songs for me, I love *Yeh raatein* from *Julie*.

I did not record for O P Nayyar, but that was for the best. The singer has to be comfortable with what she sings. I feel perhaps I wouldn't have been able to sing his songs to their full potential.

I did some of my most important early work with Naushad like *Uthaye ja unke situm* (*Andaz*); *Jaane wale se mulaqat* (*Amar*); *Na milta gham* (*Amar*), *Mohe panghat pe nandlal*, *Beqas pe karam* and *Pyar kiya to darna kya* (*Mughal-e-Azam*); *Dhundo dhundo re sajna* in *Ganga Jumna*.

Among contemporary composers, A R Rahman is very talented, but we have collaborated rarely. I love *Jiya Jale* (*Dil Se*), *Khamoshiyan gunguna lagi* (*1 2 Ka 4*), and *O Paalan Haare* (*Lagaan*).

Raam-Laxman's *Dil Diwana* in *Maine Pyar Kiya* came at a time when I was losing faith in film music. Then came Jatin-Lalit's *Mere khwabon mein jo aaye* (*Dilwale Dulhaniya Le Jayenge*) and *Madhosh dil ki dhadkan* in *Jab Pyar Kisi Se Hota Hai*.

Ravindra Jain was great with *Husn pardon ka* from *Ram Teri Ganga Mailli*, which I preferred to the title song, and *Chitthiye* (*Henna*), which Raj saab himself composed, was an outstanding experience.

My brother Hridaynath Mangeshkar's album of Meera bhajans *Chala vahi des* is an all-time favourite. It's not true that I refused to sing Meera bhajans for others.

I sang Jaidev's *Main janoon nahin piya*

ko milan kaise hove ri in *Chand Grahani* and *Jo tum todo piya* in *Silsila*. I refused to give playback to Gulzar's film on Meerabai. Meera is very close to my heart; I couldn't bear the thought of any actress singing her songs while playing Meerabai.

I also love what my brother made me do in *Maya Memsaab* and *Lekin*. There was a ghazal in *Lekin*, *Dil mein lekar*, that didn't feature in the film. I love that.

Leaving out anyone isn't my intention. From early beginnings to *Veer-Zaara*, I have forgotten more than half the songs. It feels good to look back. I had to work hard, but it was worth it. I don't think I sang as well as I should, but yes, I did reasonably well.

When I heard my father singing, or when I hear classical singers like Bade Ghulam Ali Khansaab and Ustad Amir Khansaab, I feel I've achieved nothing. It was in my kundali to achieve success in whatever I did.

Have I been fully satisfied with my songs? No. God has blessed me with a good voice. No one has a voice like mine. But I always feel I can sing better. The closest I came to that feeling was with *Chala vahi des* for my brother. Or stray film songs like *Allah tero naam* and *Lag jaa gale se*. When Ali Akbar Khan played the sarod in *Suno chotisi gudiya ki lambi kahani* (*Seema*) or Pannalal Ghosh played the flute in *Main piya teri* (*Basant Bahar*), I felt blessed.

I feel every singer should be trained in classical singing. I've always sung as honestly as possible.

(collected by Arupjyoti Rabha, 2nd year degree (Arts). He is thankful to Subhash K Jha)

Dr. Bhupen Hazarika

Born: 08-09-1926

Dr. Bhupen Hazarika is a multifaceted genius, he is a good poet, music composer, singer, actor, journalist, author and film-maker of the very highest repute. He is the only living pioneer of Assamese film industry in the Northeast, and has been therefore, rightly hailed as the crowned king of North-Eastern India's cultural world.

Bhupen Hazarika was born in 1926, in Sadiya, Assam. An extremely academically prolific person, he did his Inter (Arts) in Guwahati in 1942, and went on to Banaras Hindu University to complete his B. A. in 1944 and his M. A. in Political Science in 1946. Soon after, he left for New York, USA where he lived for five years and received his doctorate (PhD) in Mass Communication from Columbia University. He also

received the Lisle Fellowship from Chicago University, USA to study the use of educational project development through cinema. Bhupen Hazarika is ranked amongst the leading film makers of the nation.

He is probably the only living pioneer who is solely responsible for placing the fledging Assamese cinema on the all India and on the world cinema map. He has been the only person in the past 40 years to propagate the better cinema movement and has integrated all the seven north-eastern states, including tribal culture, through the medium of cinema. His remarkable popularity brought him to the legislative Assembly as an Independent member between 1967 to 1972, where he was solely responsible for installing the first state owned film studio of its kind ever, in India in Guwahati, Assam.

Bhupen Hazarika began his career in films as a child actor in the second talkie film to be made in the pioneering years of 1939 in the film *Indramalati*.

A prodigious genius he wrote and sang his first song at the age of 10 after which there has been no looking back.

He has produced and directed, composed music and sang for the Assamese language films *Era Batar Sur* in 1956, *Shakuntala* in 1960, *Pratidhwani* in 1964, *Lotighoti* in 1967, *Chick Mick Bijuli* in 1971, *Mon Projapati* in 1978, *Swikarokti* in 1986, *Siraj* in 1988. He also directed, composed music and sang for *Mahut Bandhure* in 1958. He produced, directed, and composed music for Arunachal Pradesh's first Hindi feature film in colour *Mera Dharam Meri Maa* in 1977. He directed a colour documentary for the Arunachal Pradesh Government on Tribal folk songs and dances entitled *For Whom The Sun Shines* in 1974.

He produced and directed a documentary *Emuthi Saular Kahini* based on the co-operative movement for the Govt. of Assam entirely in the format of lyrics. He produced and directed a half-hour documentary for Calcutta

Doordarshan Kendra in 1977 on the folk songs and dances of north east India entitled *Through Melody and Rhythm*. He produced and composed music for five reeler colour documentary to promote tourism for the Govt. of Assam in 1981. He produced and composed music for the internationally famous award winning Hindi feature film *Ek Pal* in 1986, directed by Kalpana Lajmi, starring Shabana Azmi, Nasiruddin Shah, Faroque Shaikh. He produced and composed the music for the extremely popular television serial *Lohit Kinare* directed by Kalpana Lajmi, based on famous short stories of Assam for the prime time National Network in 1988. He has been the Executive Producer, Music Composer for the recent award winning film in Hindi *Rudaali* starring Dimple Kapadia, Raj Babbar, Amjad Khan and Rakhi.

He has won the President's National Award for the best film maker thrice : for *Shakuntala*, *Pratidhwani*, and *Loti Ghoti* in 1960, 1964 and 1967 respectively. He won the Arunachal Pradesh Government's Gold Medal in 1977 for his outstanding contribution towards Tribal Welfare, and Upliftment of Tribal Culture through cinema and music. He also won the National Award as best music composer in India in 1977 for the Assamese film *Chameli Memsaab*.

Dr. Bhupen Hazarika has been the Chairman, Eastern Region on the Appellate Body of the Central Board of Film Censors, Government of India for 9 years consecutively till 1990.

He was on the Script Committee of the National Film Development Corporation, Eastern India. He has been the director on the national level on the Board of Directors of National Film Development Corporation, Government of India.

He was the Executive Council Member of the Children Film Society (N.CYP) headed by Mrs. Jaya Bachchan. He is the member of the Board of Trustees for the Poor Artists Welfare Fund, Government of India. He was the Chair-

man of the Jury of the National Film Awards in 1985 and was a jury member several times from 1958 to 1990. He is at present also on the Governing Council for policy making decisions for the Film and Television Institute, Government of India, Pune. The Information and Broadcasting Ministry, Government of India bestowed the honour of Producer Emeritus on him. Bhupen Hazarika was also a member of P. C. Joshi Committee appointed by the Information Ministry for revitalising software programming through television for the coming 21st century.

He has rendered music, written lyrics and sung for numerous Assamese, Bengali and Hindi films from 1930s to the 1990s. Bhupen Hazarika has scored music and sung for the highest number of Assamese films made in the past 40 years. He has directed music in outstanding Bengali films, such as *Jiban Trishna*, *Jonakir Alo*, *Mahut Bandhure*, *Kari o Komal*, *Asamapta*, *Ekhane Pinjar*, *Dampati*, *Chameli Memsaab*, *Dui*, *Bechara*, and Hindi films like *Arop*, *Ek Pal*, and *Rudaali*. He has in 1995 given music for Sai Paranjyep's Hindi feature film *Papiha* and Bimal Dutt's Hindi feature film *Pratimurti*. In 1996 he has composed music for Plus Channel's Hindi feature film *Mil Gayee Manzil Mujhe* directed by Lekh Tandon starring Meenakshi Sheshadri.

In 1996 he has also composed for Plus Channel's Hindi feature film *Saaz* directed by Sai Paranjyep starring Shabana Azmi. In 1996 he has composed music for Pan Pictures Hindi feature film *Darmiyaan* starring Kiron Kher and Tabu directed and written by Kalpana Lajmi. In 1998 he has composed music for Hindi feature film *Gajagamini*. Written and Directed by eminent painter Mr. M. F. Hussain.

He had produced a 52 episodes tele-serial titled *Dawn* for telecast on Star TV. The serial casts Shahbaaz Khan, Mona Ambegaonkar, Deepa Lagoo, Tom Alter and others. He has also produced another 18 part documentary entitled

Glimpses of the Misty East on the socio economic and cultural progress in North Eastern India from 1947 to 1997, assigned to him by the Ministry of Information and Broadcasting, Govt of India for celebration of Fifty years of India's Independence.

In 2000 he has composed music for Hindi feature film *Daman*. Written and Directed by Ms. Kalpana Lajmi.

In 2003 he composed music for Hindi feature film *Kyon* Directed by Ms. Kalpana Lajmi. He is considered today the last of the great mass singers and the only great ballad singer alive in India. Involved in the Indian movement from his very childhood, till today he writes and composes masterpieces teeming with social consciousness which are in striking contrast to his famous love songs. Besides being associated with films, Bhupen Hazarika has won the hearts of the entire Indian people through his discs through which he has rendered some of his finest compositions. For Bhupen Hazarika music has always been his first love. He met Paul Robson with whom he became closely associated between 1949 and 1955 in USA. It was during this period he was awarded a Gold Medallion in New York as the best interpreter of India's folk songs by Eleanor Roosevelt. Bhupen Hazarika sings in numerous languages but writes his lyrics and poems in his home language, Assamese. Bhupen Hazarika has rightly been hailed as India's Cultural Ambassador abroad for placing the folk music of Eastern India on the map of world folk music. He has travelled widely as a Delegate to Conferences on Mass Communication, Poetry, Music 107107c, Performing Arts and Cinema in the Belgium Congo to Samarkand, from the Mississippi to Danube, to Europe, Canada, South-East Asia, Japan, USA, UK and Australia.

He represented India in Berlin at the World Conference of Composers who used songs as an instrument in social change. He was given the honour of inaugurating the World Seminar in Congress Hall with his own songs on the liberation of Bangladesh.

Bhupen Hazarika's popularity is so tremendous

as a performing artist that for the last 50 years he has been the biggest crowd puller and was honoured for the Golden Jubilee of his singing career in 1991.

Bhupen Hazarika has been conferred the highest the highest honour by making him the president of Sahitya Sabha in 1993. He is one of the leading author / poets of Assam and has to his credit more than one thousand lyrics and more than fifteen major books on short stories, essays, travelogues, poems and children's rhymes.

He is an extremely popular journalist and editor for the past two decades of the popular monthlies .Amar Pratinidhi. and .Pratidhwani. The country bestowed its greatest honour on him, the Padamshree in 1977 for his outstanding contribution to the field of culture in India.

In 1977 he won two awards in West Bengal. The Bangla Chalachitra Prasar Samity and the Bangla Chalchitra Purashkar Samity for being the best music director for the film .Dampati.. In 1978 he won two awards from Bangladesh as the best music director for the film .Simana Paritye. from the Bangladesh Journalists Association and the Bangladesh film industry. The Gramophone Company of India bestowed on him the Gold Disc for his outstanding contribution towards Indian Music in 1978.

In 1979 and 1980 he won the Ritwick Ghatak Award as best music directors for two theatre plays .Mohua Sundari. and .Nagini Kanyar Kahini..

In 1979 he won the All India Critic Association Award for the best performing folk artist in India.

In 1987 he was conferred the National Citizen's Award at New Delhi for his outstanding excellence in music. The Government of Assam bestowed its highest award the .Shankar Dev Award. in 1987 for his contribution to Assam's culture.

In 1987 he won Assam's .Man of the Year. award. Sangeet Natak Academy - New Delhi

awarded him in 1987 for his outstanding contribution towards Indian music.

The Bengal Journalist.s Association honoured him with the .Indira Gandhi Smriti Purashkar. in 1987.

In 1992, the Government of West Bengal honoured him with the award for his contribution to the World of Arts.

In 1993, he was honoured India.s Oscar .The Dadasaheb Phalke Award. for his lifetime.s contribution to development of Indian cinema.

In 1993, he was conferred as the first Indian Music Director for best music Internationally for the film .Rudaali. at the Asia Pacific International Film Festival at Japan.

In 1999, he has been appointed by the Honourable President of India as the Chairman of Sangeet Natak Akademi for a period of five years.

In 2000, he has been appointed by the Government of India as the Trustee of Indira Gandhi Centre of Arts for a period of ten years.

He has been appointed by the Government of India as the trustee of ICCR, for a period of 3 years.

In 2001, he was honoured by the Government of India with the Padma Bhushan, one of the highest civilian award and he was given the Lata Mangeshkar Award for his overall contribution in music by the Madhya Pradesh Government.

In November 2001, he was honoured with the Doctor of Philosophy (Honoris Causa) from the Tezpur University.

In 2003, Dr. Bhupen Hazarika has been appointed the member of the Prasar Bharati Board, Ministry of Information & Broadcasting, Government of India.

Bhupen Hazarika is one of the only forces in India today who is a true exponent of National Integration, expressed wonderfully through a variety of media.

(Collected by Dewan Mofizur Rahman Raufy from various sources)

Leonardo da Vinci

The first object of the painter is to make a flat plane appear as a body in relief and projecting from that plane.

LEONARDO DA VINCI (b. 1452, Vinci, Republic of Florence [now in Italy]—d. May 2, 1519, Cloux, Fr.), Italian painter, draftsman, sculptor, architect, and engineer whose genius, perhaps more than that of any other figure, epitomized the Renaissance humanist ideal. His Last Supper (1495-97) and Mona Lisa (1503-06) are among the most widely popular and influential paintings of the Renaissance. His notebooks reveal a spirit of scientific inquiry and a mechanical inventiveness that were centuries ahead of his time.

By a happy chance, a common theme links the lives of four of the famous masters of the High Renaissance — Leonardo, Michelangelo, Raphael and Titian. Each began his artistic career with an apprenticeship to a painter who was already of good standing, and each took the same path of first accepting, then transcending, the influence of his first master. The first of these, Leonardo da Vinci (1452-1519), was the elder of the two Florentine masters. He was taught by Andrea del Verrocchio (1435-88), an engaging painter whose great achievement was his sculpture. Verrocchio also had considerable influence on the early work of Michelangelo. Verrocchio's best-known painting is the famous Baptism of Christ, famous because the youthful Leonardo is said to have painted the dreamy and romantic angel on the far left, who compares more than favorably with the stubby lack of distinction in the master's own angel immediately beside him.

There has never been an artist who was more fittingly, and without qualification, described as a genius. Like Shakespeare, Leonardo came from an insignificant background and rose to universal acclaim. Leonardo was the illegitimate son of a local lawyer in the small town of Vinci in the Tuscan region. His father acknowledged him and paid for his training, but we may wonder whether the strangely self-sufficient tone of Leonardo's mind was not perhaps affected by his early ambiguity of status. The definitive polymath, he had almost too many gifts, including superlative male beauty, a splendid singing voice, magnificent physique, mathematical excellence, scientific daring... the list is endless. This overabundance of talents caused him to treat his artistry lightly, seldom finishing a picture, and sometimes making rash technical experiments. The Last Supper, in the church of Santa Maria delle Grazie in Milan, for example, has almost vanished, so inadequate were his innovations in fresco preparation.

Yet the works what we have salvaged remain the most dazzlingly poetic pictures ever created. The Mona Lisa has the innocent disadvantage

of being too famous. It can only be seen behind thick glass in a heaving crowd of awe-struck sightseers. It has been reproduced in every conceivable medium: it remains intact in its magic, for ever defying the human insistence on comprehending. It is a work that we can only gaze at in silence.

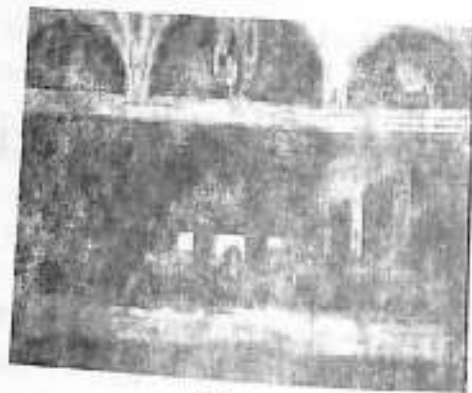
Lady with an Ermine 1483-90

Oil on wood,
53.4 x 39.3 cm (21 x 15 1/2 in)
Czartoryski Museum, Cracow
Madonna Litta 1490-91

Tempera on canvas, transferred from panel
42 x 33 cm (16 1/2 x 13 in)
Hermitage, St. Petersburg
The Last Supper 1498

Fresco
460 x 880 cm (15 x 29 ft)
Convent of Santa Maria delle Grazie, Milan

Portrait of Mona Lisa (1479-1528)
also known as La Gioconda

Oil on wood
77 x 53 cm (30 x 20 7/8 in)
Musee du Louvre, Paris

This figure of a woman, dressed in the Florentine fashion of her day and seated in a visionary, mountainous landscape, is a remarkable instance of Leonardo's sfumato technique of soft, heavily shaded modeling. The Mona Lisa's enigmatic expression, which seems both alluring and aloof, has given the portrait universal fame.

Reams have been written about this small masterpiece by Leonardo, and the gentle woman who is its subject has been adapted in turn as an aesthetic, philosophical and advertising symbol, entering eventually into the irreverent parodies

of the Dada and Surrealist artists. The history of the panel has been much discussed, although it remains in part uncertain. According to Vasari, the subject is a young Florentine woman, Monna (or Mona) Lisa, who in 1495 married the well-known figure, Francesco del Giocondo, and thus came to be known as "La Gioconda". The work should probably be dated during Leonardo's second Florentine period, that is between 1503 and 1505. Leonardo himself loved the portrait, so much so that he always carried it with him until eventually in France it was sold to François I, either by Leonardo or by Melzi.

From the beginning it was greatly admired and much copied, and it came to be considered the prototype of the Renaissance portrait. It became even more famous in 1911, when it was stolen from the Salon Carré in the Louvre, being rediscovered in a hotel in Florence two years later. It is difficult to discuss such a work briefly because of the complex stylistic motifs which are part of it. In the essay "On the perfect beauty of a woman", by the 16th-century writer Firenzuola, we learn that the slight opening of the lips at the corners of the mouth was considered in that period a sign of elegance. Thus Mona Lisa has that slight smile which enters into the gentle, delicate atmosphere pervading the whole painting. To achieve this effect, Leonardo uses the sfumato technique, a gradual dissolving of the forms themselves, continuous interaction between light and shade and an uncertain sense of the time of day.

There is another work of Leonardo's which is perhaps even more famous than The Last Supper. It is the portrait of a Florentine lady whose name was Lisa, Mona Lisa. A fame as great as that of Leonardo's Mona Lisa is not an unmixed blessing for a work of art. We become so used to seeing it on picture postcards, and even advertisements, that we find it difficult to see it with fresh eyes as the painting by a real man

portraying a real woman of flesh and blood. But it is worth while to forget what we know, or believe we know, about the picture, and to look at it as if we were the first people ever to set eyes on it. What strikes us first is the amazing degree to which Lisa looks alive. She really seems to look at us and to have a mind of her own. Like a living being, she seems to change before our eyes and to look a little different every time we come back to her. Even in photographs of the picture we experience this strange effect, but in front of the original in the Louvre it is almost uncanny. Sometimes she seems to mock at us, and then again we seem to catch something like sadness in her smile. All this sounds rather mysterious, and so it is; that is so often the effect of a great work of art. Nevertheless, Leonardo certainly knew how he achieved this effect, and by what means. That great observer of nature knew more about the way we use our eyes than anybody who had ever lived before him. He had clearly seen a problem which the conquest of nature had posed to artists - a problem no less intricate than the one of combining correct drawing with a harmonious composition.

The painter must leave the beholder something to guess. If the outlines are not quite so firmly drawn, if the form is left a little vague, as though disappearing into a shadow, this impression of dryness and stiffness will be avoided. This is Leonardo's famous invention which the Italians call sfumato- the blurred outline and mellowed colors that allow one form to merge with another and always leave something to our imagination.

If we now return to the Mona Lisa, we may understand something of its mysterious effect. We see that Leonardo has used the means of his 'sfumato' with the utmost deliberation. Everyone who has ever tried to draw or scribble a face knows that what we call its expression rests mainly in two features: the corners of the mouth,

and the corners of the eyes. Now it is precisely these parts which Leonardo has left deliberately indistinct, by letting them merge into a soft shadow. That is why we are never quite certain in what mood Mona Lisa is really looking at us. Her expression always seems just to elude us. It is not only vagueness, of course, which produces this effect. There is much more behind it. Leonardo has done a very daring thing, which perhaps only a painter of his consummate mastery could risk. If we look carefully at the picture, we see that the two sides do not quite match. This is most obvious in the fantastic dream landscape in the background. The horizon on the left side seems to lie much lower than the one on the right. Consequently, when we focus on the left side of the picture, the woman looks somehow taller or more erect than if we focus on the right side. And her face, too, seems to change with this change of position, because, even here, the two sides do not quite match. But with all these sophisticated tricks, Leonardo might have produced a clever piece of jugglery rather than a great work of art, had he not known exactly how far he could go, and had he

not counterbalanced his daring deviation from nature by an almost miraculous rendering of the living flesh. Look at the way in which he modelled the hand, or the sleeves with their minute folds. Leonardo could be as painstaking as any of his forerunners in the patient observation of nature. Only he was no longer merely the faithful servant of nature. Long ago, in the distant past, people had looked at portraits with awe, because they had thought that in preserving the likeness the artist could somehow preserve the soul of the person he portrayed. Now the great scientist, Leonardo, had made some of the dreams and fears of these first image-makers come true. He knew the spell which would infuse life into the colors spread by his magic brush.

(Collected by Gautam Sinha, 2nd year degree (Arts) from various sources)

The artist, like the God of the creation, remains within or behind or beyond or above his handiwork, invisible, refined out of existence, indifferent, paring his fingernails.

- James Joyce

Art is the objectification of feeling, and the subjectification of nature.

- Susanne Langer

An Artist is someone who produces things that people don't need to have but that he - for some reason - thinks it would be a good idea to give them.

- Andy Warhol

Don't Quit

Bapan Rabha
B.A 2nd year.

When things go wrong
As they sometimes will
When the road you're treading
Seems all hill
When the funds are low
And the debts are high
And you want to smile
But you have to sigh.
When care is pressing
You down a bit
Rest, if you must
But don't you quit.
Life is queer with its twists and turns
As everyone of us sometimes learns
Though the pace seems slow
You might succeed with another blow
So don't give up.
Success is failure turned inside out
And you never can tell how close you are
It may be near when it seems far
So stick to the fight.
When you're hardest hit
It's when things seem worst
That you mustn't quit.

Death must be or must be

Sewali Das
B.A. 2nd year

Everybody, one day, must be die
Oh dear! think it for a while,
Though you are a good and rich man
But goodness and richness never go with them.
Death, the soding messenger of God
Came to take you in his dreadful route,
Nothing convince him to leave you
So you need to prepare yourself now.
Whole life you run after goods and money,
But It never accompany you in your journey,
At the end of life, sad and desparate fill your heart
And realized that you should go alone from the earth.

Love! The Land of Dreams

Nusrat Rafique
B.A. 1st year

Love is nothing, but a serial--
of aspirations and dreams.
I also began to spend,
My dreamy life with scream.

But I was not far away,
From the eyes of agony,
Since, it was looking me,
From its balcony.

In a few moment, my aspirations,
And all my lavish dreams,
Are soaked up and washed away too--
Like the little pavements in the stream.

As I came to know that--
My beloved was not mine anymore,
Oh! I was stucked into destruction,
My life became bitter and sour.

But it was not his fault, ?
Yeah! he was not a cheater,
As I had never expressed my feelings,
Which was in my heart from ever.

My life is now entrusted with pain,
And agony of love .....
Let somewhere a contentment and
A hope arises in mind's cave,

That--
"May when he will aware of--
My spell-bound love and feelings .....
He will come to me and blame me,
For his heart's stealing ....."

Yeah! Love is nothing, but a serial,
of aspirations and dreams.
I again begin to spend,
My dreamy life with scream .....

My Life

Ashrafal Alom
B.Sc. 1st year (Zoo)

My life is a journey
I'm a traveller all alone
people come into my life in a minute
and in a second they are gone.
I felt so dejected and lonely
As there was no one beside me.
Sometimes I felt I was lost in a valley
and there's no one to guide me
The path was unfamiliar and
the world so wide,
Many times I struggled to reach the shore
but was always swept away by the tide.
At that stage of life when I had,
Lost all hopes and was in despair.
The Lord, the Almighty did not even
Care to hear my prayer.
For so long I went over my fate,
For so long I suffered pain
But with time everything faded.
Now I know that all my pain was in vain.
Even if something terrible happens
Or an accident befalls,
I know no one will hear my call
because, my life is a journey
and I'm all alone
People will come into my life in a minute
and in a second, they will be gone.
And the winner is the one,
Who depends on no one.

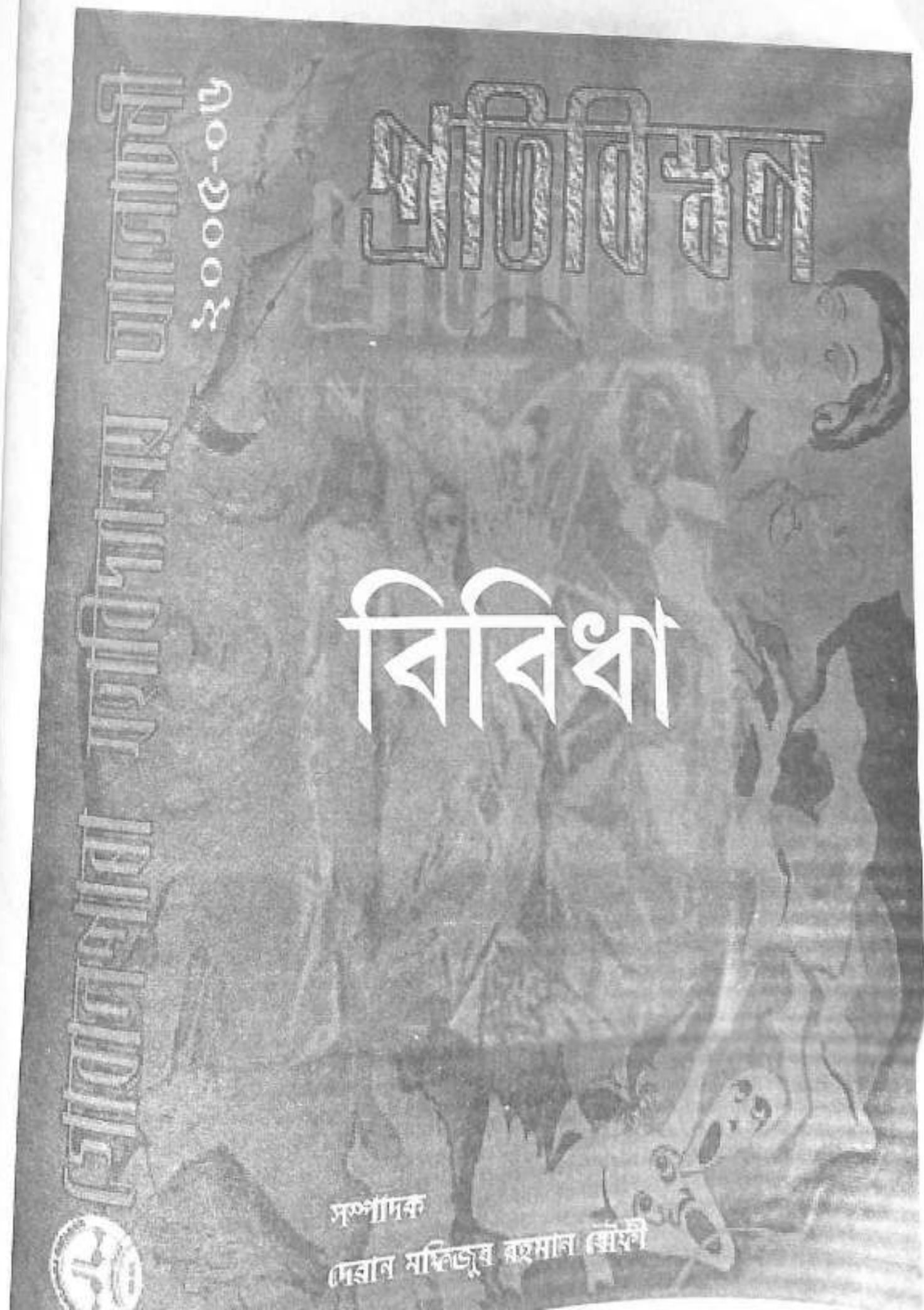

PRINCIPALS OF GOALPARA COLLEGE SINCE ESTABLISHMENT

NAME OF THE PRINCIPAL	DURATION	
	FROM	TO
Mr. Wazuddin Ahmed	01-09-1955	18-01-1957
Mr. Amal Ch. Roy	19-01-1957	11-11-1960
Dr. Mahendra Bora	02-12-1960	07-06-1973
Dr. Birandra Nath Dutta	05-02-1975	05-08-1977
Dr. Prabin Ch. Sarma	30-06-1978	14-09-1979
Dr. Ratna Kanta Baruah	23-11-1979	14-12-1982
Mr. Lutfur Rahman*		
(four times officiating Principal in charge		
Mr. Khagendra Prashad Deka	08-06-1973	30-11-1983
Mr. Birendra Nath Choudhury*	01-12-1983	31-05-1996
Mr. Rama Kanta Baruah*	01-06-1996	31-05-1997
Dr. Surendra Nath Sarma	01-06-1997	23-07-1997
Dr. Abul Masum*	24-07-1997	31-07-2003
Mrs. Ranju Choudhury*	01-08-2003	28-02-2006
Dr. Kasim Ali Ahmed	01-03-2006	02-08-2006
	03-08-2006	till now

* They were officiating as principal-in-charge.

2005-06

Dr. K. A. Ahmed
President

G. C. Dev Goswami
Prof. In-charge

Dewan M.R. Raufy
Editor

Mrs. R. Choudhury (V.P.)
Member

Mr. R. C. Bhattacharya
Member

Dr. A. B. Ahmed
Member

Mr. R. C. Barman
Member

Mr. S.K. Mishra
Member

Dr. K. Nayak
Member

Mr. M. K. Das
Member

Mr. D. Nath
Member

Mr. J. Medhi (G.S.)
Member

Aminur zaman
(Vice President)

Jayanta Medhi
(General Secretary)

Islam Ashraful Habib
(Asst. General Secretary)

Dewan M. R. Raufy
(Magazine)

Priyankar Mondal
(Outdoor Games)

Junmoni Das
(Cultural)

Joshnoor Alom
(Debate & Symposium)

Nazrul Islam
(Boys' Common Room)

Kushal Das
(Indoor Games)

Karan K. Maru
(Social Service)

Pranjalata Devi
(Girls' Common Room)

Binod Deka
(Festival)
Kapil Dey
(Cricket)
Jiaur Rahman
(Football & Volleyball)
are absent

RESULTS AND ACHIEVEMENTS

DR. SAHIN AHMED,
DEPARTMENT OF MATHEMATICS
TITLE OF THE THESIS:
*'SOME FREE AND FORCED
CONVECTIVE FLOW THROUGH
A POROUS MEDIUM WITH OR
WITHOUT MAGNETIC FIELD'*
YEAR OF Ph. D. DEGREE : SEPT 2005.

DR. KHARGESWAR NAYAK
DEPARTMENT OF ASSAMESE
TITLE OF THE THESIS:
*"Rajhoni Upobhitar
Bishlesanatak Auliyasa"*
YEAR OF Ph. D. DEGREE : OCT 2005

Mehjabin Zannat

Fariha Zabein (Zoo)
22nd in G.U. B.Sc Exam.
Halima Khatun (Bot)
34th in G.U. B.Sc Exam.
Gunajit Das (Phy)
49th in G.U. B.Sc Exam.
Mehjabin Zannat (Math)
73rd in G.U. B.Sc Exam.

Fariha Zabein

Aftab Hussain

Swarnali Talukdar (Ass)
2nd in G.U. B.A. Exam.
Hinakshi Das (Phil)
5th in G.U. B.A. Exam.
Arjuna Khanam (Geo)
22nd in G.U. B.A. Exam.
Minakshi Das (Geo)
50th in G.U. B.A. Exam.
Aftab Hussain (Geo)
59th in G.U. B.A. Exam.

Jonali Rabha
(Topper in U.S.)

Arjuna Khanam

Swarnali Talukdar

Lakshman Rabha

Bandepa Rabha

Babla Das

Chimpi Goswami

Yusufa Ahmed

Mazedha S. Choudhury

আমাৰ প্ৰশ্ন আপোনাৰ উত্তৰ

- প্ৰশ্ন : আপুনি কিম গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ক আপোনাৰ অধ্যয়নক্ষেত্ৰ হিচাপে বাছি ল'লে ?
 প্ৰশ্ন : এই মহাবিদ্যালয়টো আহি মহাবিদ্যালয়খনৰ শিক্ষক পৰিৱেশ, শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী, কৰ্মচাৰী তথা সজীৱকেন্দ্ৰক কেনে লাগিছে? আপোনাৰ নিজা অভিজ্ঞতাৰ প্ৰক্ষেপ বিৱৰণ এটা দিব লেকি ?
 প্ৰশ্ন : এই বিদ্যালয়খনৰ সামগ্ৰিক উন্নতিকৰণে আপোনাৰ কিবা উপদেশ আছে নেকি ?

মহাবিদ্যালয়ৰ সামগ্ৰিক প্ৰতিবিম্ব প্ৰকাশ পাব পৰাকৈ ওপৰোক্ত প্ৰশ্নকেইটা কৰা হৈছিল কেইগৰাকীমান ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক, তেওঁলোকৰ পোনপটীয়া উত্তৰসমূহ প্ৰকাশ কৰা হৈছে। বক্তব্যৰ বাবে ধন্যবাদ কৰা হয়। - সম্পাদক, পৃষ্ঠা নং ৩৫

শ্বামভূজ জামান
উচ্চতৰ প্ৰথম বৰ্ষ
(বিজ্ঞান)

উত্তৰ : ১/

মই স্কুলীয়া জীৱনপৰ্য্যবাই গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ পৰীক্ষাৰ ফলাফল আৰু মহাবিদ্যালয়খনৰ উন্নত মানব শৈক্ষিক পৰিৱেশৰ বিষয়ে জানিবলৈ পাইছিলো আৰু মহাবিদ্যালয়খনৰ বিজ্ঞান শাখাত অধ্যয়ন কৰিবলৈ মনতে আশা এটা পুহি ৰাখিছিলো। হাইস্কুল শিক্ষান্ত পৰীক্ষাৰ দেওনা পাব হোৱাৰ পিছত মোৰ লগৰীয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে বাহিৰলৈ পঢ়িবলৈ যোৱা দেখি মোকো মোৰ বন্ধু-বান্ধৱীসকলে 'কটন কলেজ'লৈ গৈ অধ্যয়ন কৰিবলৈ উপদেশ দিয়ে। মোৰ ভাৱ ঘৰৰ কাষতে গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ দৰে মহাবিদ্যালয় এখন থাকোতে বাহিৰলৈ যোৱাৰ প্ৰয়োজন কৰপৰা আহে।

২/

মহাবিদ্যালয়খনৰ শৈক্ষিক পৰিৱেশ, শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী তথা কৰ্মচাৰীসকল - আটায়ে সঁচাকৈ প্ৰশংসাৰ যোগ্য। আচল কথা ক'বলৈ হ'লে মহাবিদ্যালয়খনলৈ আহি মোৰ নিজকে ভাগ্যৱান যেন লাগিছে। মহাবিদ্যালয়খনৰ

৩/

বিষয়ে মোৰ আটাইতকৈ ভাল লগা বিষয়টো হ'ল যে ইয়াৰ শিক্ষাৰ আদান-প্ৰদান কেৱল শ্ৰেণীকোঠাতে আৰম্ভ নহয়। কাৰোবাৰ কোনো বিষয়ত কিবা খোকোজা থাকিলে শ্ৰেণীকোঠাৰ বাহিৰতো শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীসকলৰ লগত আলোচনা কৰিব পাৰে। শ্ৰেণীকোঠাৰ বাহিৰতো জ্ঞানলাভৰ কাৰণে শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীসকলৰ এনে মুক্ত আহ্বান আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ লগত শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ মুকলি আলোচনাই শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মাজত সু-সম্পর্ক গঢ়ি তোলাৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক পৰিৱেশ উন্নত কৰাত সহায় কৰে।

হয়, এই বিষয়ে মই অকণমান ক'ব খুজিছো। মহাবিদ্যালয়খনৰ শৈক্ষিক পৰিৱেশ ৰক্ষাৰ কাৰণে, ক্লাছ চলি থকা সময়ত অন্য ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে শ্ৰেণীকোঠাৰ সন্মুখতে জুম ৰাখি বৈ থকা নাইবা কথাপাতি, চিঞৰি অহা যোৱা যাতে নকৰে সেইটো সকালোৱে লক্ষ্য কৰিব লাগে। আনহাতে ক্লাছবোৰ পৰাপক্ষত যাতে ক্ষতি নহয় সেইটোও মন কৰাটো অতি প্ৰয়োজনীয়।

বৰ্ণালী কৰ
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ
(ভূগোল-বিজ্ঞান
বিভাগ)

প্ৰতিবন্ধন
মুক্তিদান

হিমাশ্ৰী সিন্ধা
উচ্চতৰ মাধ্যমিক
দ্বিতীয় বৰ্ষ

উত্তৰ :১/
গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়খন মই মোৰ অধ্যয়নক্ষেত্ৰ হিচাপে বাছি লোৱাৰ কাৰণ হ'ল - গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়খনৰ সুনাম আৰু প্ৰতিবছৰে ইয়াৰ ভাল ফলাফল। ইয়াৰ উপৰিও গোৱালপাৰা মোৰ Native town হোৱাৰ কাৰণেও এইখন মহাবিদ্যালয়কে মই মোৰ অধ্যয়নক্ষেত্ৰ হিচাপে বাছি লৈছো।

উত্তৰ :১/
সকলো মানুহৰে কিছুমান সপোন থাকে। মোৰো সপোন আছে। সৰুৰেপৰা দেখি অহা সপোনটো এদিন গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ত পঢ়িম আৰু ডাঙৰ মানুহ হ'ম, এই ইচ্ছাটো আজি মোৰ দিঠকত পৰিণত হৈছে। আৰু আজি মই গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষৰ কলা বিভাগৰ ছাত্ৰী।

২/
এই মহাবিদ্যালয়লৈ আহি মহাবিদ্যালয়খনৰ শিক্ষাৰ পৰিবেশ, শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী, কৰ্মচাৰী তথা মোৰ সতীৰ্থ সকলক ভালে লাগিছে। বিশেষকৈ মই এজনী স্নাতক তৃতীয়বৰ্ষৰ ছাত্ৰী হিচাপে মোৰ নিজৰ বিভাগৰ (Geography, Dept.) শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী, মোৰ লগৰ বন্ধু-বান্ধৱী সকল আৰু মোৰ ডাঙৰ দাদা-বাইদেউসকলৰ পৰা মই যথেষ্ট সহায় সহযোগিতা পাইছো আৰু ইয়াৰ পৰা মই যথেষ্ট উপকৃত হৈছো।

নামনি অসমৰ শৈক্ষিক আৰু বৌদ্ধিক চিন্তা-চৰ্চাৰ অন্যতম কেন্দ্ৰ গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়। ইয়াৰ এক আকৰ্ষণীয় বিশেষত্ব হ'ল শৃংখলাবদ্ধতা আৰু নিয়মানুবৰ্তিতা। গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ক অসমৰ এখন লেখতল-বলগীয়া মহাবিদ্যালয় হিচাপে গঢ়ি তোলাৰ বাবে আমাৰ শ্ৰদ্ধেয় অধ্যক্ষ আৰু শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীসকলে এসময়ত সকলো প্ৰকাৰে আনকি শ্ৰমদানো কৰিছিল আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলেও সকলো দিশতে আগবাঢ়ি যোৱাৰ আশ্ৰয় চেপ্টা কৰিছিল। তেতিয়াৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজৰ ভাতৃ-ভগ্নীৰ সম্পৰ্ক এতিয়াও বিৰাজিত।

৩/
এই বিদ্যালয়খনৰ Science Building ত থকা Laboratories বিলাকৰ কিছু উন্নতিৰ দৰকাৰ নথকা নহয়। Practical Class ৰ সময়ত প্ৰয়োজনীয় বস্তু পৰ্যাপ্ত পৰিমাণে নথকা বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী অসুবিধাৰ সন্মুখীন হ'ব লগা হয়। ইয়াৰ উপৰিও Computer শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা মহাবিদ্যালয়খনত থাকিলেও, অধ্যয়নৰ সুবিধাৰ বাবে বিশেষকৈ প্ৰতিটো বিভাগতে স্নাতক বৰ্ষৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে Computer ৰ লগতে Internet ব্যৱস্থা থকাটো খুবোই দৰকাৰী।

মহাবিদ্যালয়খনিয়ে আজি বহুতো দিশতে পৰিপক্বতা লাভ কৰিছে। শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ সংখ্যাও বাঢ়ি বাঢ়ি বৰ্তমান ৭০ জনৰো অধিক হৈছে। সন্মুখত থকা ধুনীয়া খেলপথাৰৰে সৈতে মহাবিদ্যালয়খন অসমৰ ভিতৰতে এখনি বৃহৎ আৰু দেখনিয়াৰ শিক্ষানুষ্ঠান হৈ পৰিছে। এই মহাবিদ্যালয়খনিয়ে বৰ্তমান সকলো দিশতে পিচপৰা আমাৰ গোৱালপাৰা জিলাখনত মানৱ সম্পদ বিকাশত উল্লেখনীয় ভূমিকা গ্ৰহণ কৰি আহিছে। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা শিক্ষা গ্ৰহণ কৰা ব্যক্তি

প্ৰতিবন্ধন
মুক্তিদান

দশোদিশে সমাজৰ বৃহত্তম সেৱাত নিয়োজিত হৈছে। মহাবিদ্যালয়খনি যোৱা পঞ্চাশ বছৰে অকল যে শিক্ষাৰ প্ৰসাৰতে ব্যস্ত আছে তেনে নহয় সাহিত্য সংস্কৃতিৰ বিকাশ আৰু প্ৰসাৰণতো মহাবিদ্যালয়ৰ অৱদান উল্লেখনীয়। শুনিবলৈ পোৱা মতে অসম সাহিত্য সভাৰ দুগৰাকী প্ৰাক্তন সভাপতিৰ কৰ্মখলী আছিল এই মহাবিদ্যালয়। শিক্ষার্থীসকলৰ বাৰ্ষিক আলোচনীৰ পাতত অনেক কেইজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সাহিত্যৰ অ-আ, ক-খ আৰম্ভ হয় আৰু বহুকেইজন কবি সাহিত্যিক অসমীয়া সাহিত্যৰ বিভিন্ন দিশত প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। স্বনামধন্য সংগীত শিল্পী শ্ৰীমতী ৰাণু দাস বৈশ্য, মৃণালকান্তি মেধী আৰু শ্ৰীজিতেন ডেকা আৰু প্ৰতিষ্ঠিত অভিনেতা আশ্ৰাফুল হক এইখন মহাবিদ্যালয়ৰে প্ৰাক্তন শিক্ষার্থী। সেই তহনিৰ পৰা আজিলৈ গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় সপ্তাহত যোগদান কৰি এই অনুষ্ঠানৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে সংগীত-নাটক চিত্ৰকলা আদিত পুৰস্কাৰ বুটলিবলৈ সক্ষম হৈছে। মহাবিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক পৰিবেশ অক্ষুণ্ণ ৰখাত অধ্যাপক-অধ্যাপিকা সকলৰ ভূমিকাও প্ৰশংসাৰযোগ্য। ইংৰাজীৰ অধ্যাপক এ.ডি. ৰান্মায়া আৰু এচ.ডি. আল্পায়াৰ কথা পুৰণি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মুখে-মুখে শুনিবলৈ পাইছো। মহাবিদ্যালয়ৰ চুড়াস্ত পৰীক্ষাবোৰত প্ৰায় প্ৰতিবছৰে কৰবাত নহয় কৰবাত উচ্চ-স্থান দখল কৰি আহিছে।

অধ্যক্ষ ডঃ আবুল মাছুমৰ তত্ত্বাবধানত এই মহাবিদ্যালয়খনে 'নাক'ৰ B+ গ্ৰেডৰ অৰ্হতা লাভ কৰিছে।

আজিকালি মহাবিদ্যালয়ত প্ৰবেশ কৰোতে এটা অতি উমেহতীয়া শব্দ শুনিবলৈ পোৱা যায়। সেই শব্দটো হৈছে ৰেগিং। বৰ্তমান অসমৰ প্ৰত্যেকখন কলেজত ৰেগিং প্ৰক্ৰিয়াটো আছে। এই ৰেগিং কিছুমান কলেজত ইমান বেয়াকৈ তীব্ৰ হৈ উঠিছে যে কিছুমান ল'ৰা-ছোৱালীয়ে আত্মহত্যা কৰা, পঢ়া-শুনা এৰি দিয়াৰ কথা শুনিবলৈ পাও। কিন্তু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ত ৰেগিং নাই বুলিয়েই ক'ব পাৰি।

এইখন মহাবিদ্যালয়ৰ ভাল দিশটোৰ ওজন বেছি আছিল বাবেই গোটেই পৰিবেশটো হ'ল শৈক্ষিক দিশৰ অনুকূলে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী শিক্ষকৰ সম্পৰ্কই হওঁক, প্ৰশাসনিক ব্যৱস্থাই হওঁক সকলো যেন ভাল লগা ভাল লগা ৰিধৰ। এনে মহান আৰু ঐতিহ্যমণ্ডিত গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় কেৱল জ্ঞান চৰ্চাৰ বা শিক্ষা গ্ৰহণৰ অনুষ্ঠানেই নহয় সুস্থ সবল সমাজৰ গঠনতো বিশেষ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰি আহিছে।

উল্লেখনীয় সকলো আকৰ্ষণীয় গুণৱালীৰ বাবে মই মোৰ অধ্যয়নক্ষেত্ৰ হিচাপে গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় বাছি লৈছো। তাৰোপৰি মোৰ ঘৰ ইয়াতেই গতিকে বাহিৰৰ কলেজত পঢ়াতকৈ গোৱালপাৰা কলেজত পঢ়াতকৈ মই মোৰ কাৰণে উচিত বুলি ভাবো। গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় ঐতিহ্যমণ্ডিত। ইয়াৰ ঐতিহ্যৰ কথা শুনিয়েই বহুতো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে দূৰ-দূৰণিৰ ঠাইৰ পৰা এইখন মহাবিদ্যালয়ত পঢ়িবলৈ আহে। বৰ্তমানৰ ঐতিহ্যই যেনেকৈ আমাক পুলকিত কৰে তেনেকৈ ভৱিষ্যতৰ বংশধৰ সকলক পুলকিত কৰিবলৈ সক্ষম হয়। এইখন

মহাবিদ্যালয়ে স্মৃতিৰ সৌধ নিৰ্মাণ কৰক, ইতিহাস ৰচনা কৰক, আন্ধাৰ পথ আলোকিত কৰক, সোণালী পথেৰে আগুৱাই জাকত জিলিকা হওঁক তাকেই মই অন্তৰেৰে কামনা কৰিলো।

২/

এই মহাবিদ্যালয়লৈ আহি মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ পৰিবেশ, শিক্ষক-শিক্ষয়ত্ৰী, কৰ্মচাৰী তথা সতীৰ্থ সকলক মোৰ বৰ ভাল লাগিছে। সকলো শিক্ষক-শিক্ষয়ত্ৰী, কৰ্মচাৰী সতীৰ্থসকল সৌহাৰ্দ পৰায়ণ। শিক্ষক-শিক্ষয়ত্ৰীসকল কোনো এটা বিষয়ৰ ওপৰত ৪৫ মিনিট সময়ৰ বাবে পাঠদান কৰে। এই ৪৫ মিনিট সময়ত চাৰ-বাইদেউসকলে আন্তৰিকতাৰে পাঠদান কৰে আৰু শিক্ষাগ্ৰহণ প্ৰক্ৰিয়াটো আনন্দদায়ক কৰি তোলে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলেও অতি আন্তৰিকতাৰে শিক্ষা গ্ৰহণ কৰে। পৰিচয় পৰ্ব হৈছিল প্ৰতিটো বিষয়ৰ প্ৰথম ক্লাছৰ দিনা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু শিক্ষকৰ মাজতহে, য'ত আমাক সোধা হৈছিল আমাৰ স্কুলৰ নাম, ৰুচি-অভিৰুচি গ্ৰহণ কৰা বিষয়সমূহ আৰু মেট্ৰিক পৰীক্ষাৰ ফলাফলসমূহ।

মহাবিদ্যালয়লৈ অহা প্ৰথম দিনটো সঁচাকৈয়ে খুবেই ভাল লগা আছিল। যিটো মোৰ জীৱনৰ আটাইতকৈ স্মৰণীয় দিন।

কোনো কোনোৱে কোৱা মতে গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় দ্বিতীয় কটন মহাবিদ্যালয়। এই কথা ক'বলৈ পোৱাৰ মূলতে হ'ল শিক্ষক-শিক্ষয়ত্ৰী সকল। শিক্ষক-শিক্ষয়ত্ৰীৰ ক্ষেত্ৰত আমি গৌৰৱ কৰিব পাৰো।

মই মোৰ অভিজ্ঞতাৰ পৰা কওঁ যে মোৰ উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষত পৰিসংখ্যা বিজ্ঞানত কোনো ঘৰুৱা শিক্ষক বা কোনো শিকাইদিবলগীয়া লোক নাছিল এই ক্ষেত্ৰত ধ্ৰুৱজ্যোতি দাস চাৰ আৰু অপৰ্ণা টেংখুৰী

বাইদেউৰে মোৰ যথেষ্ট সহায় কৰিছে। ইয়াৰ বাবে মই তেওঁলোকক অশেষ ধন্যবাদ যাচিছো। দৰ্শন আৰু তৰ্কবিজ্ঞানতো মোক যথেষ্ট সহায় কৰা বাবে মনু দাস চাৰ, জ্যোত্সা বাইদেউক অশেষ ধন্যবাদ যাচিছো। প্ৰতিজন চাৰ-বাইদেউৱে কোনো এটা বস্তু বুজি নাপালে বাবে বাবে বুজাই দিছিল ব্যক্তিগতভাৱেই হওঁক বা কলেজতে হওঁক, কলেজৰ বাহিৰতে হওঁক যতেই তেওঁলোকক আমি আমাৰ সমস্যাৰ কথা কওঁ তেওঁলোকে কোনো সংকোচ নকৰি অতি সৌহাৰ্দ পৰায়ণতাৰে সহায় কৰিছিল। এনেকুৱা এখন কলেজত পঢ়িবলৈ পাই মই বৰকৈ আনন্দিত।

মহাবিদ্যালয়খনৰ ভালৰ দিশটো বেছি বাবেই গোটেই পৰিৱেশটো শৈক্ষিক দিশৰ অনুকূলে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শিক্ষকৰ সম্পৰ্কই হওঁক, প্ৰশাসনিক ব্যৱস্থাই হওঁক সকলো যেন ভাল লগা বিধৰ। প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থাৰ বাবেই শৈক্ষিক পৰিৱেশ আৰু শৈক্ষিক মানদণ্ড উচ্চমান বিশিষ্ট। গোৱালপাৰা কলেজৰ ঐতিহ্য আছে। এই মহাবিদ্যালয়ত এটা পুথিভঁৰালো আছে য'ত ২৪০০০ তকৈ অধিক প্ৰতিটো বিষয়ৰে কিতাপ আছে আৰু ৰিডিং ৰুমৰ ব্যৱস্থাও আছে য'ত ল'ৰা-ছোৱালীবোৰে একাণপতীয়াভাৱে পঢ়িব পাৰে তাৰ সু-ব্যৱস্থা আছে। কলেজৰ কৰ্মচাৰীসকলোৱে অতি নিষ্ঠাৰে তেওঁলোকৰ কাৰ্য সম্পাদন কৰে। কলেজত আহি বহুতো নতুন নতুন বন্ধু-বান্ধৱী লগ পাইছো। সিহঁতৰ লগত মই নিজে গৈ চিনাকী হৈছিলো য'ত আছিল আন্তৰিকতা, মমতা আৰু সৌহাৰ্দপৰায়ণতা। তেওঁলোকে মোক প্ৰতিটো কামতে সহায় কৰিছে কোনো হিংসা, দ্বেষ নাৰাখি, তাৰ বাবে তেওঁলোকক মই অশেষ ধন্যবাদ যাচিছো আৰু এনেদৰে যাতে তেওঁলোকে মোক জীৱনৰ প্ৰতিটো মুহূৰ্ততে সহায় কৰে

আৰু আমাৰ বন্ধুত্ব চিৰদিন জীয়াই থাকে তাকেই কামনা কৰিছো। এনেকুৱা মহান আৰু ঐতিহ্যমণ্ডিত মহাবিদ্যালয়ত পঢ়ি মই বৰকৈ আনন্দিত হৈছো আৰু শেষত মই গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক পৰিবেশ উন্নতি কৰাৰ বাবে কৰা কাৰ্যৰ বাবে গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভাৰ সদস্য সকলক ধন্যবাদ জনাইছো।

শেষত গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ সবদিশত সৰ্বাংগীন উন্নতি কামনা কৰি ইয়াৰ পৰিত্ৰতা বজাই ৰাখিবলৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ লগতে সচেতন নাগৰিকসকলক ঐক্যবদ্ধ প্ৰচেষ্টাৰে আগবাঢ়ি আহিবলৈ আৰু শিক্ষানুষ্ঠানক চিৰ উজ্জ্বল কৰি ৰাখিবলৈ অনুৰোধ জনালো। আৰু উন্নতিৰ জখলাৰে আগুৱাই ভৱিষ্যত প্ৰজন্মক জোনাকী বাটৰ সন্ধান দিব, তাকেই কামনা কৰিলো।

৩/

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ে পঞ্চাশ বছৰ অতিক্ৰম কৰিলে যদিও যুগৰ লগত খোজ মিলাই আগবাঢ়িবলৈ বহুত কিবা-কিবিৰ এতিয়াও প্ৰয়োজন। এই প্ৰয়োজন পূৰাব পাৰি ছাত্ৰ-শিক্ষক-সমাজৰ সমন্বিত প্ৰচেষ্টাৰ দ্বাৰাহে। আজিৰ ক্ৰমক্ষয়মান সমাজক শুদ্ধ পথৰ সন্ধান উচ্চ অনুষ্ঠানেহে দিব পাৰে। কোনো এখন দেশ যেনেদৰে উপযুক্ত নহয় ইয়াক উপযুক্ত বনাব লাগে তেনেদৰে কোনো এখন মহাবিদ্যালয় উপযুক্ত নহয় ইয়াক উপযুক্ত বনাব লাগিব। এই ক্ষেত্ৰত মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নীতকৰণ গাঁথনি দিশত মই মোৰ ফালৰপৰা কেইটামান পৰামৰ্শ দিব বিচাৰিছো। সেই পৰামৰ্শ কেইটা তলত উল্লেখ কৰা হ'ল -

(ক) যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে স্নাতক পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হোৱাৰ পাছত শিক্ষা গ্ৰহণ কৰাত অপৰাণ, সেইসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে প্ৰচলিত শিক্ষাৰ

লগতে বৃত্তিমুখী শিক্ষা প্ৰবৰ্ত্তন কৰা।

- (খ) পৰিসংখ্যা বিজ্ঞান বিষয়ত গুৰু পাঠ্যক্ৰম প্ৰবৰ্ত্তন কৰা।
- (গ) অনুসূচিত জাতি আৰু জনজাতি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে প্ৰতিকাৰমূলক শ্ৰেণীৰ ব্যৱস্থা কৰা।
- (ঘ) সকলো সন্মিলন, সভা-সমিতি নিৰ্দিষ্ট সময়ৰ ব্যৱধানত প্ৰতিষ্ঠা কৰা।
- (ঙ) আধুনিক প্ৰযুক্তি কৌশলেৰে শিক্ষণ প্ৰক্ৰিয়াৰ উন্নয়ন সাধন কৰা।
- (চ) শিক্ষক-শিক্ষয়ত্ৰীসকলক গৱেষণাৰ বাবে উদ্বিগ্নি যোগোৱা।
- (ছ) কম্পিউটাৰ শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা প্ৰতিটো শ্ৰেণীতে বাধ্যতামূলক কৰা।
- (জ) ছাত্ৰ জিৰণি কোঠা আৰু ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ প্ৰয়োজনীয় বস্তুবোৰ যোগান ধৰা।
- (ঝ) মহাবিদ্যালয়ৰ চাইকেল খোৱা চালি পুনৰ নিৰ্মাণ কৰা।
- (ঞ) কলেজত তামোল, নিচাজাতীয় দ্ৰব্য খোৱাটো সমূলি নিষেধ কৰা।
- (ট) স্নাতক বৰ্ষৰ শ্ৰেণীৰ পৰা ছাত্ৰীসকলক মেখেলা চাদৰ পিন্ধাৰ নিয়ম কৰা।
- (ঠ) গ্ৰন্থাগাৰৰ উন্নীতকৰণ বিভাগীয় শিক্ষক-শিক্ষয়ত্ৰীৰ জিৰণি কোঠাৰ ব্যৱস্থা কৰা।
- (ড) বিজ্ঞানাগাৰৰ সঁজুলিৰ উন্নীতকৰণ, মহাবিদ্যালয়ত বিশুদ্ধ খোৱা পানীৰ অভাৱ দূৰ কৰা।
- (ঢ) প্ৰতিটো শ্ৰেণীৰ লাইট, ফেন আদিৰ উন্নীতকৰণ কৰা।

ওপৰোক্ত সকলো বিষয়ত উন্নতিসাধন হ'লে সাফল্যৰ শীৰ্ষবিন্দু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ে নিশ্চয় স্পৰ্শ কৰিব আৰু ভৱিষ্যতে সুসংহত শৈক্ষিক উন্নয়ন বিশ্বায়নৰ যুগত গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ক লেখত ল'বলগীয়া অনুষ্ঠানলৈ ৰূপান্তৰ কৰিব বুলি আশা কৰিছো।

স্নাতক তৃতীয়
বৰ্ষৰ ছাত্ৰবৃন্দ
পদাৰ্থ বিজ্ঞান বিভাগ

উত্তৰ : ১/

হাইস্কুল শিক্ষান্ত পৰীক্ষা পাছ কৰাৰ পিছত প্ৰতিজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে এখন সুন্দৰ কলেজত পঢ়াৰ সপোন থাকে। আমিওবোৰো নিশ্চয় ইয়াৰ ব্যতিক্ৰম নাছিলো, যাৰ বাবে আজি আমি গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী। আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনৰ খেলপথাৰৰে সৈতে থকা বাহ্যিক প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্যময় পৰিবেশ সকলোৰে মন কাঢ়ি নিয়াৰ লগতে শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰতো এক ইতিবাচক দিশৰ সূচনা কৰিছে। মহাবিদ্যালয়খনৰ প্ৰতিটো ডিপাৰ্টমেণ্টৰ শিক্ষাগুৰু সকলৰ সুন্দৰভাৱে শিক্ষাদান কৰাৰ ক্ষমতা তথা তেখেতসকলৰ আদৰ্শনীয় আচাৰ ব্যৱহাৰৰ বিষয়ে শুনিবলৈ পাই আমি আটাইবোৰ নিশ্চয় এই কলেজলৈ টাপলি মেলিছিলো। গতিকে, বাহ্যিক আৰু আভ্যন্তৰীণ পৰিবেশৰ উন্নত ব্যৱস্থাটো হৈছে আমিবোৰ মহাবিদ্যালয়খনত প্ৰবেশ কৰাৰ মূল কাৰণ।

৩/

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়খন হৈছে গোৱালপাৰা চহৰত থকা একমাত্ৰ চৰকাৰী মহাবিদ্যালয় য'ত বিজ্ঞান আৰু কলা শাখাত দুই বছৰীয়া হায়াৰ ছেকেণ্ডাৰী পাঠ্যক্ৰম আৰু তিনি বছৰীয়া স্নাতক ডিগ্ৰীৰ পাঠ্যক্ৰম কৰিব পৰা যায়। মহাবিদ্যালয়খন চহৰৰ ঠিক মাজ-মজিয়াতে স্থাপিত হোৱাত চহৰখনৰ চাৰিওদিশৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল ইয়ালৈ অহা যোৱা কৰাত সুবিধা হৈছে। মহাবিদ্যালয়খনৰ সন্মুখতে মহাবিদ্যালয় খেলপথাৰ আৰু তাৰ সন্মুখতে বজাৰখন। দৈনন্দিন জীৱনত প্ৰয়োজন হোৱা সকলোবোৰ সামগ্ৰীৰে

ভৰপূৰ গোৱালপাৰা চহৰৰ সকলো বজাৰখন মহাবিদ্যালয়খনৰ ওচৰত তথা বিভিন্ন ধৰণৰ থকা খোৱাৰ ব্যৱস্থা সমূহ যেনে - ভাড়াঘৰ, প্ৰাইভেট ল'জ, প্ৰাইভেট হোষ্টেল আদিবোৰ ওচৰতে হোৱা হেতুকে চহৰখনৰ ওচৰ পাজৰৰ বিভিন্ন গাওঁ অঞ্চলৰ যথেষ্ট সংখ্যক ল'ৰা ছেৱালী এই মহাবিদ্যালয়খনলৈ টাপলি মেলিছে। শিক্ষাৰ মানদণ্ড মহাবিদ্যালয়খনৰ যথেষ্ট সন্তোষজনক। প্ৰতি বছৰে হায়াৰছেকেণ্ডাৰী আৰু ডিগ্ৰী পৰ্যায়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে তেওঁলোকৰ মেধাৰ পৰিচয় দিয়ে আছে। এতিয়া আমিবোৰ মহাবিদ্যালয়খনৰ ছাত্ৰ তথা ছাত্ৰী, মহাবিদ্যালয়খনৰ গৌৰৱ নিৰ্ভৰ কৰিছে আমাৰ আটাইৰে ওপৰত, আমি মহাবিদ্যালয়খনৰ গৌৰৱ বজাই ৰাখিবলৈ লাগিব।

পাবলৈ অহা দিনকেইটাত আমি প্ৰত্যেকজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বিভিন্ন কাম-কাজৰ বাবে কলেজ কাৰ্যালয়ৰ কৰ্মচাৰীসকলৰ সৈতে যোগাযোগ কৰিবলগীয়া হৈছে। কাৰ্যালয়ত কৰ্মচাৰীসকলৰ একান্ত কৰ্মস্পৃহা তথা প্ৰত্যেকজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক তেওঁলোকৰ ব্যক্তিগত কাম-কাজত তৎক্ষণাত সহায় কৰিব খোজা মনোভাৱ দেখি আমাৰ বৰ ভাল লাগিছে। বিশেষকৈ কাৰ্যালয় কক্ষত নিজৰ কৰ্মত ব্যস্ত থকা হজৰত দাক আমাৰ খুব ভাল লাগিছে। অত্যধিক কামৰ মাজত ব্যস্ত থকাৰ সময়তো তেওঁৰ ওচৰ চপা প্ৰত্যেকজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক তেওঁলোকৰ কামৰ কথা সুধি অমায়িকভাৱে সহায় কৰিবলৈ সাজু থকা মনোভাৱৰ বাবে তেওঁ আমাৰ বৰ প্ৰিয়। পুথিভঁৰালটো এতিয়া বৰ আকৰ্ষণীয় হৈছে। অতি দৰকাৰী অধ্যয়নৰ বাবে থকা 'ৰিডিং ৰুম'ৰ ব্যৱস্থাই আমাক বৰ সহায় কৰিছে। পৰিপাতিকে সজাই ৰখা চকী-মেজ আৰু তাত বহি নিজৰ নিজৰ

কৰ্মত ব্যস্ত থকা পুথিভঁৰালৰ প্ৰত্যেকজন কৰ্মচাৰীৰ সৈতে যোৱা বছৰ কেইটাত আমাৰ সকলোৰে ভাল সম্পৰ্ক গঢ়ি উঠিছে। নিজৰ নিজৰ কৰ্মত ব্যস্ত থকা নিষ্ঠাবান কৰ্মীসকলৰ পৰা প্ৰয়োজন সাপেক্ষে পোৱা সহায়ৰ বাবে আমি তেওঁলোকৰ ওচৰত কৃতজ্ঞ। বিশেষকৈ মনোৱাৰ হুছেইন খুড়াক তেখেতৰ অমায়িক আচৰণৰ বাবে আমাৰ বৰ ভাল লাগিছে। তেখেতে যিকোনো পৰিৱেশতে সহজ সৰল অভিব্যক্তি প্ৰকাশ কৰি থাকে।

৪/

শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী সকল সহজ - সৰল, প্ৰয়োজন সাপেক্ষে কঠোৰৰ পৰা কঠোৰতম নিয়মানুৱৰ্তী তথা নিজৰ মাজত থকা সংযমৰ স্বভাৱে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক বিপথে চালিত হোৱাৰ পৰা ধৰি ৰাখিছে। যোৱা বছৰকেইটাত সানিধ্য পোৱা প্ৰত্যেকজন শিক্ষক তথা শিক্ষয়িত্ৰীকে তেওঁলোকৰ পাঠদান কৰাৰ স্পৃহা, আচাৰ ব্যৱহাৰ তথা প্ৰয়োজন সাপেক্ষে সহায় কৰিবলৈ আগবাঢ়ি অহা মনোভাৱৰ বাবে আমাৰ সকলোৰে বৰ ভাল লাগিছে। এই মহাবিদ্যালয়লৈ আহি ছাৰ বা বাইদেউ সকলৰ সৈতে গঢ়ি উঠা মধুৰ সম্পৰ্কৰ কথা উল্লেখ নকৰি নোৱাৰি। মুঠতে প্ৰত্যেকজন শিক্ষক তথা শিক্ষয়িত্ৰীকে তেওঁলোকৰ কৰ্ম স্পৃহা তথা আমাৰ প্ৰতি থকা নৈতিক দায়িত্বৰ বাবে আমি কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো। বিশেষকৈ পদাৰ্থ বিজ্ঞান বিভাগৰ শ্ৰী ৰঞ্জিত চৌধুৰী চাৰৰ ব্যক্তিত্বই আমাক সকলোকে প্ৰভাৱিত কৰিছে। চৌধুৰী ছাৰৰ কৰ্ম স্পৃহা কিছু বেলেগ ধৰণৰ। শেষত আমাৰ কলেজখনত শিক্ষাৰ পৰিবেশ যথেষ্ট উন্নত তথা সন্তোষজনক। আশা ৰাখিলো ভৱিষ্যতেও যেন এনেকুৱা এটা পৰিবেশ বাহাল থাকে।

Nahik Akhtar
Ahmed
H.S. 1st
year (Arts)

Ans : 1.

মহাবিদ্যালয়খনৰ উন্নয়ন আমাৰ প্ৰত্যেকজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰে কাম্য। মহাবিদ্যালয়খন যাতে উন্নয়নৰ দিশত যথেষ্ট আগুৱাই যায়, ৰাজ্যৰ ভিতৰত যাতে এখন জাকত-জিলিকা মহাবিদ্যালয় হৈ থাকে সেয়া আমি প্ৰত্যেকজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে অন্তৰৰ পৰা কামনা কৰো। যিহেতু শিক্ষাগুৰু সকলেই কলেজখনৰ দিক্ নিৰ্দেশক। গতিকে তেওঁলোকৰ প্ৰকৃত কৰ্ম স্পৃহাৰ ওপৰতে কলেজখনৰ উন্নয়ন তথা এটা সুন্দৰ ভৱিষ্যত নিৰ্ভৰ কৰিছে। মহাবিদ্যালয়খনলৈ চৰকাৰী তথা যিকোনো বেচৰকাৰী অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠানৰ পৰা সাহায্য হিচাপে অহা অনুদানৰ যাতে সঠিক ব্যৱহাৰ হয় তাৰ প্ৰতি সকলোৱে সাৱধান হোৱাটো দৰকাৰ। মহাবিদ্যালয়খনৰ বাহ্যিক তথা আভ্যন্তৰীণ সৌন্দৰ্যৰ বাবে অভিজ্ঞ বয়সীয়াল ব্যক্তিৰপৰা সুস্থ তথা বাস্তবমুখী পৰামৰ্শ লোৱাটোও আমি অতি প্ৰয়োজনীয় বুলি ভাবো।

Before getting through the H.S.L.C., I intentionally collected informations and data regarding academic institutions for my own study after completion of H.S.L.C. Again I am a permanent resident of Goalpara Town. So, after coming out of H.S.L.C., I thought that according to my choice the Goalpara College was endowed with all subjects of study. So, from local point of view as well as from cost of education I preferred the college for my study centre of Higher Secondary Session.

When I first came to this college the atmosphere was up to the mark as an academic institution. But, gradually some short of degradation has been observed. However apart from the external evils my teachers, the employees and my mates are honourable, courtetious and loveble rather enthusiastic re- spectively. I donot have adverse comment over all regarding the factors mentioned above.

২/

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ত পঢ়ি আজিলৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বহু ডাঙৰ ডাঙৰ মানুহ হৈছে। উদাহৰণ যেনে : ডাক্তৰ, অভিনেতা, সাহিত্যিক, শিক্ষক বহুত। সেইবাবে মই গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ক অধ্যয়ন ক্ষেত্ৰ হিচাপে বাচি লৈছো।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ পৰিৱেশ বেলেগ বেলেগ মহাবিদ্যালয়ৰ তুলনাত বহু গুণে ভাল। জাৰ ফলত পৰীক্ষাৰ ফলাফল ভাল হয়। (ইয়াত বিশেষ বিষয়ৰ বাবে বিশেষ কোঠালীৰ সুবিধা আছে। গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী সকল উচ্চ ডিগ্ৰী লাভ কৰাৰ ফলত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ জ্ঞান আহৰণত একো অসুবিধা নহয়। এই মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্মচাৰী তথা সতীৰ্থ সকল কৰ্মত সদায় ভালদৰে যোগ হৈ থাকে। জাৰ ফলত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ কোনো কামৰ ক্ষেত্ৰত অসুবিধাবোধ নকৰে।) গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ সকলোকে ভাল লাগিছে। I think Goalpara College is Perfect College of Assam.

৩/

সামগ্ৰীক ক্ষেত্ৰত গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ বিজ্ঞান শাখাৰ পৰীক্ষাগাৰৰ শিক্ষা ব্যৱস্থা উন্নত ধৰণৰ যত্নপাতিৰ দ্বাৰা হ'ব লাগে। মহাবিদ্যালয়ৰ খিৰকীৰ গ্লাছবোৰ ভালদৰে লগাব লাগে।

শংকৰ জ্যোতি মেধি
উচ্চতৰ মাধ্যমিক
প্ৰথম বৰ্ষ (কলা)

উত্তৰ : ১/

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ক মোৰ অধ্যয়ন ক্ষেত্ৰ হিচাপে বাচি লোৱাৰ মূল কাৰণ হ'ল নামনি অসমৰ ভিতৰত এই মহাবিদ্যালয়খনৰ শিক্ষা ব্যৱস্থা যথেষ্ট ভাল।

খুবই ভাল লাগিছে। মোৰ এই উচ্চ শিক্ষানুষ্ঠানটোত নাম ভৰ্তি হোৱাৰ খুব কম সময়ৰ অভিজ্ঞতাৰ ফলস্বৰূপে ক'ব বিচাৰো যে, মই যেতিয়া এইছ. এছ. এল. ছি. পাছ কৰো। আৰু এই মহাবিদ্যালয়খনত নামভৰ্তি কৰাৰ বাবে যো-জা চলাওঁ, তেতিয়া মোৰ খুবই ভয় লাগিছিল। ভাবিছিলো মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী তথা কৰ্মচাৰীবৃন্দ মই পঢ়ি থকা বিদ্যালয়খনতকৈ অলপ বেলেগ হ'ব কিন্তু মোৰ নামভৰ্তি হোৱাৰ পিছত শ্ৰেণীত তথা কাৰ্যালয়ত মই বুজি নোপোৱা কিছুমান বিষয়লৈ বিভাগীয়

৩/

অধ্যাপক-অধ্যাপিকাৰ কাৰ চাপিলো তেতিয়া তেখেত সকলে মোক যথেষ্ট উৎসাহজনক ভাবে সেই বুজি নোপোৱা বিষয় সমূহ ভালদৰে বুজাই দিছিল।

মোৰ এই মহাবিদ্যালয়ত নামভৰ্তি হোৱা এই এমাহৰ অভিজ্ঞতাৰ ফলস্বৰূপে ক'ব বিচাৰো যে, আমাৰ আজৰি সময়ত জিৰণী লোৱাৰ বাবে ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাৰ এটা খুবই প্ৰয়োজন লগতে গ্ৰহাগাৰটোত অলপ বেছি আসনৰ ব্যৱস্থা হ'লে আমাৰ শ্ৰেণী নথকা সময়খিনিত অধ্যয়ন কৰিবলৈ সুবিধা হয়।

প্রশ্ন : আপুনি কিয় গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ক আপোনাৰ কৰ্মক্ষেত্ৰ হিচাপে বাচি গ'লে ?
প্রশ্ন : এই মহাবিদ্যালয়লৈ আহি মহাবিদ্যালয়খনৰ শিক্ষাৰ পৰিৱেশ, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, কৰ্মচাৰী তথা সতীৰ্থসকলক কেনে লাগিছে ? আপোনাৰ নিজা অভিজ্ঞতাৰ সংক্ষেপ বিৱৰণ এটা দি নেকি ?
প্রশ্ন : এই বিদ্যালয়খনৰ সামগ্ৰীক উন্নতিকল্পে আপোনাৰ কিবা উপদেশ আছে নেকি ?

উত্তৰেত্তে প্রশ্নকেইটা ক'ব হৈছিল পৰিসংখ্যা বিজ্ঞান বিভাগৰ প্ৰবক্তা শ্ৰী ধ্ৰুৱজ্যোতি দাস চাবৰ ওচৰতো। চাবৰ পোনপটীয়া উত্তৰসমূহ প্ৰকাশ কৰা হৈছে। বক্তব্যৰ বাবে সম্পাদক দায়ী নহয়। - সম্পাদক, গোট নং আঃ

উত্তৰ : ১/

সঁচা অৰ্থত ক'বলৈ গ'লে মই কেতিয়াও ভবা নাছিলো যে মোৰ কৰ্মক্ষেত্ৰ গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় হ'ব। মই যেতিয়া স্নাতকোত্তৰ পৰীক্ষা সমাপ্ত কৰিলো ফলাফল ঘোষণা কৰাৰ আগতেই অসম অভিযান্ত্ৰিক মহাবিদ্যালয়ত হিচাপে নিযুক্তি পাওঁ। প্ৰায় এমাহমান পাছতেই আমাৰ ফলাফল ঘোষিত হয় আৰু মই দুই-এখন মহাবিদ্যালয়ত প্ৰবক্তা পদৰ বাবে আবেদন কৰোঁ। গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ত ইন্টাৰভিউ দিবলৈ আহোঁতে ইয়াৰ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্যই মোক বাৰুকৈয়ে মুগ্ধ কৰে। তেতিয়াই মই স্থিৰ কৰো যে যদি মই নিযুক্তি পাওঁ মই নিযুক্তি গ্ৰহণ কৰিম। অৱশেষত মই অভিযান্ত্ৰিক মহাবিদ্যালয়ৰ চাকৰি ত্যাগ কৰি ১৯৮৮ চনৰ ২৩ জুনত গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়কে কৰ্মক্ষেত্ৰ হিচাপে বাচি লওঁ।

২/

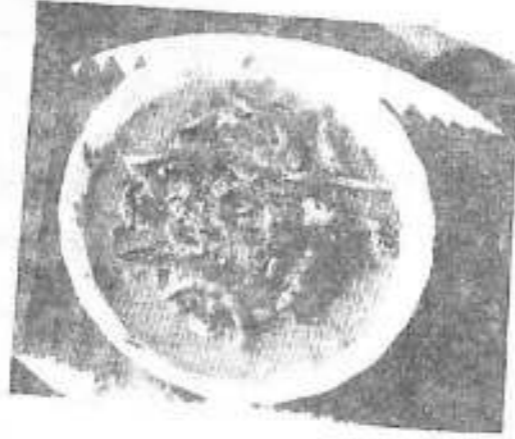
মই আগতে কৈছোঁ যে ইয়াৰ প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশ অতি সুন্দৰ। অনেক বহু মহাবিদ্যালয়তকৈ আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ পৰিৱেশ উন্নত। ইয়াৰ বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী, অভিভাৱক আৰু চহৰখনৰ সমূহ জনসাধাৰণ ধন্যবাদৰ পাত্ৰ। মহাবিদ্যালয়খনে দেখুওৱা ফলাফল সমূহেই ইয়াৰ শিক্ষাৰ পৰিৱেশ যে উন্নত তাৰ এক জ্বলন্ত প্ৰমাণ। শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী, কৰ্মচাৰী আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মাজত থকা সু-সম্পৰ্কও শিক্ষাৰ পৰিৱেশ উন্নত হোৱাৰ এটা মূল কাৰণ।

৩/

সময়ৰ লগত খোজ মিলাই নতুন নতুন পাঠ্যক্ৰম আৱণ্ট কৰিব লাগিব। মেধাবী ল'ৰা-ছোৱালীখিনিয়ে যাতে আমাৰ মহাবিদ্যালয়তে পাঠ গ্ৰহণ কৰিবলৈ ইচ্ছা প্ৰকাশ কৰে তাৰ বাবে বিশেষ নজৰ দিব লাগিব। মহাবিদ্যালয়খনক সকলো ধৰণৰ "ৰাজনীতি"ৰ পৰা আঁতৰত ৰাখি পাঠদান আৰু পাঠ গ্ৰহণৰ ক্ষেত্ৰত অধিক মনোনিবেশ কৰিব লাগিব।

বন্ধন প্ৰকৰণ

নিজৰ বাৰীত হোৱা কচুৰে বনোৱা যুটি লগা ব্যঞ্জন

কচু পাতৰ পিটিকা :

সামগ্ৰী -

কচু গছৰ মাজৰ কুমলীয়া পাত ১০-১৫ খন, কেঁচা জলকীয়া ৪-৫ টা মান, নহৰু ৬-৭ ফুটা, কলি আম এটা, নিমখ আন্দাজমতে, মিঠাতেল চাহ চামুচেৰে এক চামুচ।

প্ৰণালী -

কচুৰ পাতবোৰ ধুই পৰিষ্কাৰ কাপোৰ এখনেৰে মচি পানী নোহোৱা কৰি ল'ব লাগে। এতিয়া কলপাত এখনত কুমলীয়া কচুপাত এখন এখনকৈ সজাই কচু পাতৰ ওপৰত জলকীয়া, নহৰু, কেঁচা আমৰ চকলখিনি আৰু নিমখ দি মেৰিয়াই ল'ব লাগে। কচুপাতখিনিক আকৌ কলপাতেৰে মেৰিয়াই কলৰ ঠাৰিৰ আঁহেৰে বান্ধি চৌকাৰ অঙঠাৰ ওপৰত দিব লাগে। কিছুসময় পিছত টোপোলাটো ওলটাই দিব লাগে। ওপৰৰ কলপাত পূৰাৰ দৰে হ'লে অঙঠাৰ পৰা উলিয়াই আনি টোপোলাটো খুলি কলপাতৰ ভিতৰত থকা টোপোলাটো আনি পটাত পিহি লৈ তাত মিঠাতেল খিনি দি ভালকৈ পিটিকি লৈ গৰম ভাতৰ লগত পৰিৱেশন কৰিব।

আছিম মোবাবক
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

২) কচুৰ ঠাৰিৰ ব্যঞ্জন :

সামগ্ৰী -

গাবো কচুৰ ঠাৰি ৪-৫ ডাল, কঠালৰ গুটি ১০-১২ টা, পিয়াজ সৰু আকাৰৰ এটা, নহৰু ৬-৭ ফুট, নিমখ আন্দাজমতে, কেঁচা জলকীয়া ৩-৪ টা, হালধি অকণমান, জিৰা চাহ চামুচেৰে ১ চামুচ, মিঠাতেল ৫০ গ্ৰাম।

প্ৰণালী -

কচুৰ বাকলি গুচাই চকল চকলকৈ কুটি ল'ব লাগে। কঠালৰ গুটিৰ বাকলি গুচাই পানীত অলপ সময় তিয়াই থৈ ওপৰৰ বঙা বাকলিখনি কটাৰীৰে গুচাই তিনি চাৰি ডোখৰ কৰি ল'ব লাগে। এতিয়া জুইত কেৰাহি তুলি দি তাত মিঠাতেল দিব লাগে। তেল গৰম হ'লে কুটি লোৱা পিয়াজ আৰু খেতেলিয়াই লোৱা নহৰুখিনি দি বঙা কৈ ভাজি তাত জিৰা বতা, হালধি, নিমখ দি অকণমান ভাজি কুটি লোৱা কচু আৰু কঠালৰ গুটিখিনি দি হাতেৰে ভালদৰে লবাই ঢাকি দিব লাগে। কচু আৰু কঠালৰ গুটি সিজি গ'লে ঢাকনি গুচাই হেতাৰে লবাই-লবাই ভালদৰে ভাজি থাকিব লাগে। পানী নোহোৱা হ'লে যেতিয়া বঙচুৱা বৰণৰ হ'ব তেতিয়া নমাই গৰম ভাতৰ লগত যুটিৰে খাব পাৰি।

৩) কচুৰ লতাৰ চৰ্চৰি :

সামগ্ৰী-

কচুৰ লতা ১ মুঠি, ঔ টেঙা এটাৰ দুই পাহি, নিমখ আন্দাজমতে, পিয়াজ মজলীয়া আকাৰৰ এটা, নহৰু ৬-৭ ফুট, হালধি অকণমান, বেহৰ বতা চাহ চামুচেৰে ৪ চামুচ, জিৰাৰ গুৰি চাহ চামুচেৰে ১ চামুচ, মিঠাতেল ২৫ গ্ৰাম।

প্ৰণালী -

কচুৰ লতাৰ ওপৰৰ পাতল বাকলিখিনি গুচাই ২ ইঞ্চি দীঘলকৈ কাটি ল'ব লাগে। ঔ টেঙাখিনি চকল-চকলকৈ কাটি ল'ব লাগে। এতিয়া কেৰাহিত তেল দি গোটেই সামগ্ৰীখিনি দি ভালদৰে সানি জুইৰ ওপৰত তুলি দিব লাগে। ভালদৰে উতলাই লৈ পিছত কম জুইত বহুৱাই থ'ব লাগে। পানী গুচাই লতাৰে সিজি তেলত পৰিলে নমাই থৈ পাহত ভাতৰ লগত খাব পাৰি।

বিঃ দ্ৰঃ কম খৰচত আমাৰ বাৰীতে পোৱা কচু গছৰ এই ব্যঞ্জনেৰে পৰম তৃপ্তিৰে আহাৰ কৰিব পাৰি।

আপেলৰ হালোৱা

ওৱাহিদা খাতুন
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ (কলা)

উপকৰণ :

আপেল চাৰিটা, ঘিউ ৩/৪ চামুচ, চেনি ১/২ কাপ, ইলাচি গুড়ি ১/২ চামুচ, ডালচেনিৰ গুড়ি ১/২ চামুচ, বাদামৰ পেস্তা আধাবাতি (পানী মিহলাই পনীয়া কৰি ল'ব), পাউদাৰ গাখীৰ দুই চাহ চামুচ।

প্ৰণালী :

আপেল কেইটাৰ বাকলি গুচাই বোকনাবে কৰি ল'ব। এতিয়া কেবাহী গৰম হ'বলৈ দি শুকান কেবাহীত আপেলখিনি দিব। আপেলৰ লগত ঘি খিনি দি হেতাবে লবাই থাকিব। তাৰ পাছত চেনিখিনি দি হেতাবে ভালদৰে লবাই ইলাচি গুড়ি, ডালচেনি গুড়ি দিব। গোটেইখিনি সামগ্ৰী আপেলৰ লগত মিহলি হ'লে বাদামৰ পেষ্টখিনি ঢালি দিব লগতে পাউদাৰ গাৰীখিনিও দিব। যেতিয়া মিশ্ৰণটো ভালদৰে মিহলি হৈ আঠালেতীয়া হৈ পৰিব তেতিয়া জুইৰ পৰা নমাই থ'ব। ঠাণ্ডা হ'লে পৰিবেশন কৰক।

বেঙেনাৰ আচাৰ

উপকৰণ :

বেঙেনা আধাকিলো, আদা-নহক (পিহা), পিয়াজ এটা, সবিয়েহ অলপ, নিমখ, হালধি, জলকীয়া গুড়ি, মিথি গুড়ি, নবসিংহ পাত (২), চেনি আধা কাপ, ভিনেগাৰ আধাকাপ, তেল (২৫০ গ্ৰাম)।

প্ৰণালী :

বেঙেনা কেইটামান কাটি ধুই লৈ এক ইঞ্চিমান দীঘল কৰি দুফাল কৰি কাটি লৈ এটা পাত্ৰত নিমখ দিয়া পানীত ডুবাই ৰাখক। পানীৰ পৰা বেঙেনাখিনি দহ মিনিটমান পাছত উঠাই আনি এখন চালনিত মেলি দিয়ক। পানী শুকা গ'লে বেঙেনা কেইডোখৰ তেলত ভাজক। আধা ভজা হ'লে বেঙেনাখিনি তেলৰ পৰা উঠাই আনি তাতে আদা, নহক, পিয়াজ খণ্ডচুৱাকৈ ভাজি লওঁক। সবিয়েহ, জিৰা, মিথি, জলকীয়া, নিমখ, হালধি দি হেতাবে লবাই থাকি তাতে বেঙেনাৰ ডোখৰ কেইটা ঢালি লাহে লাহে লবাই দিয়ক। উত্তল আহিলে চেনিখিনি দি কিছুসময় ভবাই থওঁক।

ভেজিটেবল কাটলেট

১. উপকৰণ :

আলু ৪ টা, ২ টা ব্ৰেদ, ধনীয়া গুড়ি এচামুচ, জলকীয়া গুড়ি এচামুচ, আদা এটুকুৰ, পিয়াজ এটা, গাজৰ দুটা, বিন- ১০০ গ্ৰাম, মটৰ ৫০ গ্ৰাম, কেপ্‌চিকাম এটা, বিফাইন তেল, বিস্কুটৰ গুড়ি বা কনী দুটা আৰু প্ৰয়োজন অনুসৰি নিমখ।

প্ৰণালী :

আলুকেইটা সিঁজাই বাকলি এৰাই ল'ব। ব্ৰেদ দুটা পানীত তিয়াই চেপি আলুৰ লগত ভালদৰে সানি ল'ব। লগত আদা, পিয়াজ, ধনীয়া, জলকীয়া গুড়ি দিব। গাজৰ, মটৰ, বিন, কেপ্‌চিকাম সৰু সৰু কৈ কাটি অলপ মান ভাজি ল'ব। আলু আৰু ব্ৰেদ সনা হ'লে এটা এটাকৈ লাডু কৰি তাৰ ভিতৰত ভজা গাজৰ, মটৰ, বিন, কেপ্‌চিকাম আন্দাজমতে সুমুৱাই দিব। কাটলেটৰ ওপৰত বিস্কুটৰ গুড়ি দি বিফাইন তেলত ভাজিব।

মাটি দাইলৰ দহি বৰা

২. উপকৰণ :

মাটি দাইল ২৫০ গ্ৰাম, দৈ - ৫০০ গ্ৰাম, অলপ জলকীয়া গুড়ি, ক'লা নিমখ এচামুচ, চাট মছলা দুচামুচ আৰু অলপমান তেঁতেলি।

প্ৰণালী :

মাটি দাইলখিনি আগদিনাই তিয়াই বাকলি গুচাই মিক্সিত পেষ্ট বনাই ল'ব। এবাটি পানীত অলপ নিমখ দি গুচৰত থ'ব। কেবাহিত তেল দি এচামুচকৈ দাইল দি বৰা বা পকৰীৰ আকাৰত ভাজি নিমখ পানীত থৈ যাব। পানীত দিয়াৰ লগে লগে বৰাবোৰ ফুলি উঠিব। ১০ মিনিট পাছত বৰাবোৰ পানীৰ পৰা নমাই এখন কাগজত থ'ব। শুকোৱাৰ পাছত এটা পাত্ৰত দৈখিনি দি ভালদৰে মাৰি ল'ব। মৰি লোৱা দৈ খিনিত ক'লা নিমখ, জলকীয়া গুড়ি দি ওপৰত চাট মছলা ছটিয়াই দিব। পৰিবেশন কৰাৰ আগেয়ে তেঁতেলিৰ চাটুনি বৰাখিনিৰ ওপৰত দিব।

চিলি চিকেন

৩. উপকৰণ :

চিকেন - ৫০০ গ্ৰাম, কেপ্‌চিকাম - ৫০০ গ্ৰাম, পিয়াজ - ৫০০ গ্ৰাম, জলকীয়া - ২০০ গ্ৰাম, নহক এটুকুৰ, চয়া চচ আধা কাপ, আধা কাপ কৰ্ণফ্লৰ, ভিনেগাৰ দুচামুচ আৰু প্ৰয়োজন অনুসৰি নিমখ, হালধি।

প্ৰণালী :

চিকেন খিনি সৰু সৰুকৈ কাটি তাত চয়া চচ, ভিনেগাৰ দুচামুচ আৰু কৰ্ণফ্লৰ মিহলাই আধা ঘণ্টা সময় বেক কৰিব। কেপ্‌চিকাম, পিয়াজ ডাঙৰ - ডাঙৰকৈ কাটি আধা ভজাকৈ থ'ব। বাকী থকা পিয়াজ নহক, জলকীয়া, আদা, সৰু সৰুকৈ কাটি একেলগে ভালকৈ ভজা হ'লে তাত চিকেনখিনি দি কিছু সময় ভাজিব। পাছত ওপৰত ভাজি থোৱা কেপ্‌চিকাম আৰু পিয়াজখিনি দিব। ভাত আৰু ৰাতিৰ লগত গৰমে গৰমে পৰিবেশন কৰিব।

জলফাইৰ মিঠা আচাৰ

১) জলফাই	1 kg.
২) চেনি	$\frac{3}{4}$ kg.
৩) নিমখ	চাহ চামুচৰ 3 চামুচ
৪) জলকীয়া গুড়ি	চাহ চামুচৰ 3 চামুচ
৫) জিৰা আৰু পাচ ফুৰোণ	100 gm আৰু $\frac{1}{2}$ চামুচ
৬) মিঠা তেল	$\frac{1}{2}$ কাপ
৭) আদা নহক	200 gm.
৮) ভিনেগাৰ	$\frac{1}{2}$ কাপ।

প্রণালী :

আপেল কেইটাৰ বাকলি ওচাই বোকনাৰে বকি ল'ব। এতিয়া কেবাহী গৰম হ'বলৈ দি শুকান কেবাহীত আপেলখিনি দিব। আপেলৰ লগত ঘি খিনি দি হেতাবে লবাই থাকিব। তাৰ পাছত চেনিখিনি দি হেতাবে ভালদৰে লবাই ইলাচি গুড়ি, ডালচেনি গুড়ি দিব। গোটেইখিনি সামগ্ৰী আপেলৰ লগত মিহলি হ'লে বাদামৰ পেষ্টখিনি ঢালি দিব লগতে পাউদাৰ গাখীৰখিনিও দিব। যেতিয়া মিশ্ৰণটো ভালদৰে মিহলি হৈ আঠালেতীয়া হৈ পৰিব তেতিয়া জুইৰ পৰা নমাই থ'ব। ঠাণ্ডা হ'লে পৰিবেশন কৰক।

বেঙেনাৰ আচাৰ

উপকৰণ :

বেঙেনা আধাকিলো, আদা-নহৰু (পিহা), পিয়াজ এটা, সবীয়হ অলপ, নিমখ, হালধি, জলকীয়া গুড়ি, মিথি গুড়ি, নবসিংহ পাত (২), চেনি আধা কাপ, ভিনেগাৰ আধাকাপ, তেল (২৫০ গ্ৰাম)।

প্রণালী :

বেঙেনা কেইটামান কাটি ধুই লৈ এক ইঞ্চিমান দীঘল কৰি দুফাল কৰি কাটি লৈ এটা পাত্ৰত নিমখ দিয়া পানীত ডুবাই ৰাখক। পানীৰ পৰা বেঙেনাখিনি দহ মিনিটমান পাছত উঠাই আনি এখন চালনিত মেলি দিয়ক। পানী শুকা গ'লে বেঙেনা কেইডোখৰ তেলত ভাজক। আধা ভজা হ'লে বেঙেনাখিনি তেলৰ পৰা উঠাই আনি তাতে আদা, নহৰু, পিয়াজ বগুচুৱাকৈ ভাজি লওক। সবীয়হ, জিৰা, মিথি, জলকীয়া, নিমখ, হালধি দি হেতাবে লবাই থাকি তাতে বেঙেনাৰ ডোখৰ কেইটা ঢালি লাহে লাহে লবাই দিয়ক। উত্তল আহিলে চেনিখিনি দি কিছুসময় ভৰাই থওক।

ভেজিটেবল কাটলেট

উপকৰণ :

আলু ৪ টা, ২ টা ব্ৰেদ, ধনীয়া গুড়ি এচামুচ, জলকীয়া গুড়ি এচামুচ, আদা এটুকুৰ, পিয়াজ এটা, গাজৰ দুটা, বিন- ১০০ গ্ৰাম, মটৰ ৫০ গ্ৰাম, কেপ্‌চিকাম এটা, বিফাইন তেল, বিস্কুটৰ গুড়ি বা কনী দুটা আৰু প্ৰয়োজন অনুসৰি নিমখ।

প্রণালী :

আলুকেইটা সিজাই বাকলি এৰাই ল'ব। ব্ৰেদ দুটা পানীত তিয়াই চেপি আলুৰ লগত ভালদৰে সানি ল'ব। লগত আদা, পিয়াজ, ধনীয়া, জলকীয়া গুড়ি দিব। গাজৰ, মটৰ, বিন, কেপ্‌চিকাম সৰু সৰু কৈ কাটি অলপ মান ভাজি ল'ব। আলু আৰু ব্ৰেদ সনা হ'লে এটা এটাকৈ লাডু কৰি তাৰ ভিতৰত ভজা গাজৰ, মটৰ, বিন, কেপ্‌চিকাম আন্দাজমতে সুমুৱাই দিব। কাটলেটৰ ওপৰত বিস্কুটৰ গুড়ি দি বিফাইন তেলত ভাজিব।

মাটি দাইলৰ দহি বৰা

২. উপকৰণ :

মাটি দাইল ২৫০ গ্ৰাম, দৈ - ৫০০ গ্ৰাম, অলপ জলকীয়া গুড়ি, ক'লা নিমখ এচামুচ, চাট মছলা দুচামুচ আৰু অলপমান তেঁতেলি।

প্রণালী :

মাটি দাইলখিনি আগদিনাই তিয়াই বাকলি ওচাই মিক্সিত পেষ্ট বনাই ল'ব। এবাটি পানীত অলপ নিমখ দি ওচবত থ'ব। কেবাহিত তেল দি এচামুচকৈ দাইল দি বৰা বা পকৰীৰ আকাৰত ভাজি নিমখ পানীত থৈ যাব। পানীত দিয়াৰ লগে লগে বৰাবোৰ ফুলি উঠিব। ১০ মিনিট পাছত বৰাবোৰ পানীৰ পৰা নমাই এখন কাগজত থ'ব। শুকোৱাৰ পাছত এটা পাত্ৰত দৈখিনি দি ভালদৰে মাৰি ল'ব। মৰি লোৱা দৈ খিনিত ক'লা নিমখ, জলকীয়া গুড়ি দি ওপৰত চাট মছলা ছটিয়াই দিব। পৰিবেশন কৰাৰ আগেয়ে তেঁতেলিৰ চাটনি বৰাখিনিৰ ওপৰত দিব।

চিলি চিকেন

৩. উপকৰণ :

চিকেন - ৫০০ গ্ৰাম, কেপ্‌চিকাম - ৫০০ গ্ৰাম, পিয়াজ - ৫০০ গ্ৰাম, জলকীয়া - ২০০ গ্ৰাম, নহৰু এটুকুৰ, চয়া চচ আধা কাপ, আধা কাপ কৰ্ণফ্ল'ৰ, ভিনেগাৰ দুচামুচ আৰু প্ৰয়োজন অনুসৰি নিমখ, হালধি।

প্রণালী :

চিকেন খিনি সৰু সৰুকৈ কাটি তাত চয়া চচ, ভিনেগাৰ দুচামুচ আৰু কৰ্ণফ্ল'ৰ মিহলাই আধা ঘণ্টা সময় বেক কৰিব। কেপ্‌চিকাম, পিয়াজ ডাঙৰ - ডাঙৰকৈ কাটি আধা ভজাকৈ থ'ব। বাকী থকা পিয়াজ নহৰু, জলকীয়া, আদা, সৰু সৰুকৈ কাটি একেলগে ভালকৈ ভজা হ'লে তাত চিকেনখিনি দি কিছু সময় ভাজিব। পাছত ওপৰত ভাজি থোৱা কেপ্‌চিকাম আৰু পিয়াজখিনি দিব। তাত আৰু কটিৰ লগত গৰমে গৰমে পৰিবেশন কৰিব।

জলফাইৰ মিঠা আচাৰ

১) জলফাই	1 kg.
২) চেনি	$\frac{3}{4}$ kg.
৩) নিমখ	চাহ চামুচৰ 3 চামুচ
৪) জলকীয়া গুড়ি	চাহ চামুচৰ 3 চামুচ
৫) জিৰা আৰু পাৰ্চ ফুৰোণ	100 gm আৰু $\frac{1}{2}$ চামুচ
৬) মিঠা তেল	$\frac{1}{2}$ কাপ
৭) আদা নহৰু	200 gm.
৮) ভিনেগাৰ	$\frac{1}{2}$ কাপ।

জলফাই যিনিক ভাল কৈ সিজাই লওঁক। পানীৰ পৰা জলফাই যিনি উঠাই চেনি, নিমখ, জলকীয়া ওড়ি, আদা - নহক আটাইবোৰ বস্ত্ৰ মিহলাই মিশ্ৰণটো ব'দত মেলি দিওঁক। জিৰাখিনি আধা ভঙা কৰি লৈ, তেল গৰম কৰি তাত পাঁচ ফুৰোণ এবি দি, জিৰা যিনি দি মিশ্ৰণটোক তেলত ভাজক আৰু জলফাইব মিঠা আচাৰ বেডি।

বস মানাই

- ১) জলফাই 1 টা
- ২) পাওডাৰ গাখীৰ 100 gram বা (টান হোৱালৈ)
- ৩) গাখীৰ $\frac{1}{2}$ লিটাৰ
- ৪) চেনি সোৱাদ অনুসৰি।
- ৫) ইলাইছি 2 টা

কণী এটা প্ৰথমতে ভালদৰে ফেটি লওঁক। তাৰ পিছত তাত পাওডাৰ গাখীৰ যিনি দি লৈ ভালদৰে মাৰি লওঁক, অলপ বেকিং পাওডাৰ দি সানি লওঁক আৰু নিজৰ মতে যি কোনো ৰুগত বনাই তাত গাখীৰ চেপি ইলাইছিৰ সৈতে উতলাই অনুমান সুকাই লোৱা অৱস্থাতে বোনোৱা মিঠাই বোকক গাখীৰত এবি দিওঁক আৰু বাল দৰে উতলাই তাক ঠাণ্ডা কৰক আৰু কেছৰেবে পৰিবেশন কৰক।

(বচমলাই বনোৱাত অসুবিধা হলে হাতত ঘী লগাই ল'ব পাৰে)

নিমখীয়া পিঠা

- ১) নাৰিকল
- ২) নিমখ
- ৩) ধনিয়া পাত
- ৪) আদা আৰু কেঁচা জলকীয়া।
- ৫) ময়দা
- ৬) বিফাইন তেল।

নাৰিকল ৰুকি লৈ তাত সোৱাদ অনুসৰি নিমখ, জলকীয়া, আদা, ধনিয়া পাত দি ভাল দৰে সানি মিশ্ৰণ এটা তৈয়াৰ কৰি লওঁক। ময়দাখিনিত নিমখ অকমান দি তাত বিফাইন দি ভালদৰে সানি লওঁক পিছত ঠাণ্ডা পানী দি সানি লৈ নাৰিকল পিঠাৰ দৰে নাৰিকলৰ মিশ্ৰণটোক ভিতৰত দি বিফাইন তেলত কাৰাহকৈ ভাজি লওঁক আৰু প্ৰেটত পিঠা চাটনি আৰু ধনিয়া পাতেবে পৰিবেশন কৰক।

সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থাৰ সাধাৰণ সম্পাদকৰ বছৰেকীয়া প্ৰতিবেদনখনিৰ পাতনিতে মহাবিদ্যালয়খনিৰ জন্ম লগৰ লগত যিসকল ব্যক্তিৰ অশেষ ত্যাগ আৰু কষ্টৰ বিনিময়ত আমাৰ এই ঐতিহ্যমণ্ডিত উচ্চ শিক্ষাৰ মহাবিদ্যালয়খনিৰ বাস্তৱ অৱস্থা লাভ কৰিলে। সেইসকল মহান ব্যক্তিৰ আত্মাৰ চিৰ শান্তিৰ বাবে ভগৱানৰ ওচৰত শত শত প্ৰণাম যাচিছোঁ। লগতে অসমী আইব হ'কে হাঁহিমুখে প্ৰাণ বিসৰ্জন দিয়া বীৰ-বীৰংগনা শ্বহীদসকল আৰু আমাৰ মাজৰ পৰা চিৰঞ্জীৱনৰ বাবে আতৰি যোৱা শিক্ষক-কৰ্মচাৰী আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক মই শ্ৰদ্ধাৰে স্মৰণ কৰিছোঁ।

২০০৫-০৬ শিক্ষাবৰ্ষৰ গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থাৰ সাধাৰণ সম্পাদক হিচাবে নিৰ্বাচিত কৰি এই ঐতিহ্যমণ্ডিত শিক্ষানুষ্ঠানখনিৰ সেৱা আগবঢ়াবলৈ সুযোগ প্ৰদান কৰিলে লগতে মহাবিদ্যালয়খনিৰ বিভিন্ন সমস্যাৰ লগতে বিভিন্ন সময়ত যি সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়ালে সেইবাবে মই মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ওচৰত চিৰ কৃতজ্ঞ হৈ ৰ'ম।

নামনি অসমৰ ভিতৰত শৈক্ষিক আৰু বৌদ্ধিক চিন্তা চৰ্চাৰ অন্যতম কেন্দ্ৰ হিচাবে প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰা আমাৰ এই ঐতিহ্যমণ্ডিত শিক্ষানুষ্ঠানখনিৰ শৈক্ষিক আৰু বৌদ্ধিক চিন্তা চৰ্চাতেই আৱদ্ধ নাথাকি সুস্থ সকল সমাজ গঠনতো বিশেষভাৱে উদ্বুগনি আগবঢ়োৱাৰ লগতে প্ৰতিটো ক্ষেত্ৰতে আগভাগ লৈ আহিছে। এনেকুৱা এখনি শিক্ষানুষ্ঠানৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদকৰ গুৰু দায়িত্ব কান্ধত লৈ মহাবিদ্যালয়খনিত উদ্ভৱ হোৱা কিছুমান সমস্যা সমাধানৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ পক্ষে এবছৰীয়া কাৰ্যকালত সন্তৰপৰ নহয়। কিন্তু সমস্যা সমূহৰ সমাধানার্থে মহাবিদ্যালয় কতৃপক্ষ, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ লগতে মোৰ সহকৰ্মী সকলৰ সক্ৰিয় সহায় সহযোগিতা আৰু পৰামৰ্শমৰ্মে সমাধা কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিলোঁ। উক্ত সমাধা হোৱা সমস্যাসমূহৰ ভিতৰত :

- (ক) মহাবিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক পৰিবেশ উন্নত কৰা।
- (খ) ছাত্ৰী জিৰণী কোঠাৰ পৰিবৰ্তনৰ লগতে প্ৰয়োজনীয় বস্ত্ৰবোৰ যোগান ধৰা।
- (গ) মহাবিদ্যালয় চৌহদৰ ভিতৰত যানবাহনৰ প্ৰৱেশ নিষেধ কৰা।
- (ঘ) বিজ্ঞানাগাৰৰ প্ৰেছাৰগাৰ তথা মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰেক্ষাগৃহৰ কাষৰ প্ৰেছাৰগাৰটোৰ মেৰামতি তথা সময়ে সময়ে চাফা কৰাৰ যাবতীয় ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হয়।

এই সমূহৰ লগতেই মোৰ কাৰ্যকালত মহাবিদ্যালয়খনিৰ মুখপত্ৰখনি কাৰ্যকালচোৱাৰ ভিতৰত প্ৰকাশ কৰা, মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ, নৱাগত আদৰণি সভা, সৰস্বতী পূজা, ফাতেহা-ই-দোৱাজ দহম, শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ তিথি, মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠা দিৱস লগতে গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ে

জলফাই খিনিক ভাল কৈ সিজাই লওঁক। পানীৰ পৰা জলফাই খিনি উঠাই চেনি, নিমখ, জলকীয়া ওড়ি, আদা - নহৰু আটাইবোৰ বস্তু মিহলাই মিশ্ৰণটো ৰ'দত মেলি দিওঁক। জিৰাখিনি আধা ভঙা কৰি লৈ, তেল গৰম কৰি তাত পাঁচ ফুৰোণ এৰি দি, জিৰা খিনি দি মিশ্ৰণটোক তেলত ভাজক আৰু জলফাইৰ মিঠা আচাৰ ৰেডি।

বস মালাই

- ১) জলফাই 1 টা
- ২) পাওডাৰ গাখীৰ 100 gm বা (টন হোৱালৈ)
- ৩) গাখীৰ $\frac{1}{2}$ লিটাৰ
- ৪) চেনি সোৱাদ অনুসৰি।
- ৫) ইলাইছি 2 টা

কণী এটা প্ৰথমতে ভালদৰে ফেটি লওঁক। তাৰ পিছত তাত পাওডাৰ গাখীৰ খিনি দি লৈ ভালদৰে মাৰি লওঁক, অলপ বেছিং পাওডাৰ দি সানি লওঁক আৰু নিজৰ মতে যি কোনো ৰূপত বনাই তাত গাখীৰ চেপি ইলাইছিৰ সৈতে উতলাই অনুমান সুকাই লোৱা অৱস্থাতে বোনোৱা মিঠাই বোৰক গাখীৰত এৰি দিওঁক আৰু বাল দৰে উতলাই তাক ঠাণ্ডা কৰক আৰু কেছৰেৰে পৰিবেশন কৰক।

(ৰচমালাই বনোৱাত অসুবিধা হলে হাতত ঘী লগাই ল'ব পাৰে)

নিমখীয়া পিঠা

- ১) নাৰিকল
- ২) নিমখ
- ৩) ধনিয়া পাত
- ৪) আদা আৰু কেঁচা জলকীয়া।
- ৫) ময়দা
- ৬) বিফাইন তেল।

নাৰিকল ৰুকি লৈ তাত সোৱাদ অনুসৰি নিমখ, জলকীয়া, আদা, ধনিয়া পাত দি ভাল দৰে সানি মিশ্ৰণ এটা তৈয়াৰ কৰি লওঁক। ময়দাখিনিত নিমখ অকমান দি তাত বিফাইন দি ভালদৰে সানি লওঁক পিছত ঠাণ্ডা পানী দি সানি লৈ নাৰিকল পিঠাৰ দৰে নাৰিকলৰ মিশ্ৰণটোক ভিতৰত দি বিফাইন তেওঁলত কাৰাহকৈ ভাজি লওঁক আৰু প্লেটত পিঠা চাটনি আৰু ধনিয়া পাতেৰে পৰিবেশন কৰক।

সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থা

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থাৰ সাধাৰণ সম্পাদকৰ বছৰেকীয়া প্ৰতিবেদনখনিৰ পাতনিতে মহাবিদ্যালয়খনৰ জন্ম লগ্নৰ লগত যিসকল ব্যক্তিৰ অশেষ ত্যাগ আৰু কষ্টৰ বিনিময়ত আমাৰ এই ঐতিহাসমণ্ডিত উচ্চ শিক্ষাৰ মহাবিদ্যালয়খনৰ বান্ধৱ অৱস্থা লাভ কৰিলে। সেইসকল মহান ব্যক্তিৰ আত্মাৰ চিৰ শান্তিৰ বাবে ভগৱানৰ ওচৰত শত শত প্ৰণাম যাচিছোঁ। লগতে অসমী আইৰ হ'কে হাঁহিমুখে প্ৰাণ বিসৰ্জন দিয়া বীৰ-বীৰংগনা শ্বহীদসকল আৰু আমাৰ মাজৰ পৰা চিৰজীৱনৰ বাবে আতৰি যোৱা শিক্ষক-কৰ্মচাৰী আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক মই শ্ৰদ্ধাৰে স্মৰণ কৰিছোঁ।

২০০৫-০৬ শিক্ষাবৰ্ষৰ গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থাৰ সাধাৰণ সম্পাদক হিচাবে নিৰ্বাচিত কৰি এই ঐতিহাসমণ্ডিত শিক্ষানুষ্ঠানখনৰ সেৱা আগবঢ়াবলৈ সুযোগ প্ৰদান কৰিলে লগতে মহাবিদ্যালয়খনৰ বিভিন্ন সমস্যাৰ লগতে বিভিন্ন সময়ত যি সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়ালে সেইবাবে মই মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ওচৰত চিৰ কৃতজ্ঞ হৈ ৰ'ম।

নামনি অসমৰ ভিতৰত শৈক্ষিক আৰু বৌদ্ধিক চিন্তা চৰ্চাৰ অন্যতম কেন্দ্ৰ হিচাবে প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰা আমাৰ এই ঐতিহাসমণ্ডিত শিক্ষানুষ্ঠানখনৰ শৈক্ষিক আৰু বৌদ্ধিক চিন্তা চৰ্চাতেই আৱদ্ধ নাথাকি সুস্থ সবল সমাজ গঠনতো বিশেষভাৱে উদগনি আগবঢ়োৱাৰ লগতে প্ৰতিটো ক্ষেত্ৰতে আগভাগ লৈ আহিছে। এনেকুৱা এখনি শিক্ষানুষ্ঠানৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদকৰ গুৰু দায়িত্ব কান্ধত লৈ মহাবিদ্যালয়খনত-উদ্ভৱ হোৱা কিছুমান সমস্যা সমাধানৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ পক্ষে এবছৰীয়া কাৰ্যকালত সম্ভৱপৰ নহয়। কিন্তু সমস্যা সমূহৰ সমাধানৰ্থে মহাবিদ্যালয় কতৃপক্ষ, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ লগতে মোৰ সহকৰ্মী সকলৰ সক্ৰিয় সহায় সহযোগিতা আৰু পৰামৰ্শমৰ্মে সমাধা কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিলোঁ। উক্ত সমাধা হোৱা সমস্যাসমূহৰ ভিতৰত :

- (ক) মহাবিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক পৰিবেশ উন্নত কৰা।
- (খ) ছাত্ৰী জিৰণী কোঠাৰ পৰিবৰ্তনৰ লগতে প্ৰয়োজনীয় বস্তুবোৰ যোগান ধৰা।
- (গ) মহাবিদ্যালয় চৌহদৰ ভিতৰত যানবাহনৰ প্ৰৱেশ নিষেধ কৰা।
- (ঘ) বিজ্ঞানাগাৰৰ প্ৰেৰণাগাৰ তথা মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰেক্ষাগৃহৰ কাৰ্যৰ প্ৰেৰণাগাৰটোৰ মেৰামতি তথা সময়ে সময়ে চাফা কৰাৰ যাবতীয় ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হয়।

এই সমূহৰ লগতেই মোৰ কাৰ্যকালত মহাবিদ্যালয়খনৰ মুখপত্ৰখনি কাৰ্যকালচোৱাৰ ভিতৰত প্ৰকাশ কৰা, মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ, নৱাগত আদৰণি সভা, সৰস্বতী পূজা, ফাতেহা-ই-দোৱাজ দহম, শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ তিথি, মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠা দিৱস লগতে গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ে

আয়োজন কৰা আন্তঃ মহাবিদ্যালয় যুৱ মহোৎসৱত আমাৰ এটি দলে বিভিন্ন বিভাগত অংশ গ্ৰহণ কৰি সন্মান বুটলিবলৈ সক্ষম হয়। তেওঁলোককো এইছেগতে মই শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিলো।

আশা ৰাখিছো আমাৰ পৰৱৰ্তী কাৰ্যনিৰ্বাহকখনিয়ৈ মহাবিদ্যালয়খনিত উদ্ভৱ হ'ব পৰা যিকোনো সমস্যা বা আমাৰ কাৰ্যনিৰ্বাহকখনিয়ৈ সমাধা কৰি যাব নোৱাৰা সমস্যা সমূহ সমাধান কৰাত আগভাগ ল'ব বুলি ইয়াৰে আহ্বান জনালোঁ।

প্ৰতিবেদনখনিৰ সামৰণিত আমাৰ কাৰ্যনিৰ্বাহকখনিক প্ৰতিটো দিশতে বিভিন্ন দিহা পৰামৰ্শৰে, শাৰীৰিক তথা মানসিকভাৱে আমাক সহায় সহযোগিতা আগবঢ়ালে সেই সকল ব্যক্তিৰ লগতে মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষ আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ আন্তৰিকতাক মই কেতিয়াও পৰিশোধ কৰিব নোৱাৰিম। মাথো শ্ৰদ্ধাৰে স্মৰণ কৰিছোঁ। লগতে তেওঁলোকৰ ওচৰত মই চিৰ কৃতজ্ঞ হৈ ৰ'ম।

সদৌ শেষত মোৰ অনিচ্ছাকৃতভাৱে হোৱা সকলোবোৰ ভুল ভ্ৰুটিৰ বাবে মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষ আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ ওচৰত ক্ষমা বিচাৰিলোঁ।

মহাবিদ্যালয়খনিৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যতৰ কামনাৰে মই মোৰ বহুৰেকীয়া প্ৰতিবেদনখনিৰ সামৰণি মাৰিলো।

“জয়তু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়”

জয়ন্ত মেধী

সহঃ সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থাৰ সহঃ সাধাৰণ সম্পাদক হিচাবে প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়খন স্থাপন কৰাত যিসকল মহান ব্যক্তিয়ে বিভিন্ন ধৰণে অৱদান আগবঢ়াইছে সেই মহান ব্যক্তি সকললৈ মোৰ সশ্ৰদ্ধ প্ৰণাম যাঁচিলো।

২০০৫-০৬ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয়ৰ নিৰ্বাচনত সহঃ সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ সেৱা কৰিবলৈ সুযোগ দিয়া বাবে আটাইলৈকে মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

মই সহঃ সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ কিছুদিন পাছতেই “মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ” আৰম্ভ হয়। বিশেষ কাৰণত সাধাৰণ সম্পাদকে তেওঁৰ সকলো দায়িত্ব মোৰ হাতত অৰ্পণ কৰি গৈছিল। উক্ত মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ সমূহ কাৰ্য্যসূচী বিভাগীয় সম্পাদক সকলোৰ সহযোগত মই সুকলমে আৰু সুচাৰুৰূপে পৰিচালনা কৰিছিলো। গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ সংবিধান অনুসৰি সহঃ সাধাৰণ সম্পাদকৰ নিজস্ব কোনো বাজেট নাই। সকলো সময়তে সাধাৰণ সম্পাদকৰ জৰিয়তে কাম কৰিবলগীয়া হয়। মহাবিদ্যালয়ত দৃষ্টিগোচৰ হোৱা বিভিন্ন সমস্যা সাধাৰণ সম্পাদকৰ জৰিয়তে সমাধান কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিলো।

এই সুযোগতে মই গোৱালপাৰাবাসী ৰাইজ, শিক্ষাগুৰু, অভিভাৱক, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীকে গোৱালপাৰাৰ একমাত্ৰ উচ্চশিক্ষাৰ এই পৱিত্ৰ অনুষ্ঠানটিৰ শৈক্ষিক পৰিৱেশ কোনো ব্যক্তি, পক্ষৰ দ্বাৰা যাতে বিনষ্ট হ'ব নোৱাৰে তাৰ প্ৰতি চোকা দৃষ্টি ৰাখি বাস্তৱ পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিবলৈ ইয়াৰে অনুৰোধ জনালোঁ।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ লেখীয়া এক বৃহৎ অনুষ্ঠানৰ সমস্যাসমূহ আমাৰ মাত্ৰ এবছৰীয়া কাৰ্য্যকালত সমাধান কৰাৰ সম্ভৱপৰা নহয়। অৱশ্যে সামূহিক দায়বদ্ধতা আৰু ব্যক্তি প্ৰচেষ্টাৰে আমাৰ ওপৰত ন্যস্ত থকা দায়িত্ব পালনৰ ক্ষেত্ৰত আমি বিন্দু মাত্ৰ কৃপণালি কৰা নাছিলো। মই আশা ৰাখিছো যাতে আমাৰ পৰৱৰ্তী কাৰ্যনিৰ্বাহকে এই ক্ষেত্ৰত আগভাগ লয়।

শেহত, মোৰ কাৰ্য্যকালত মোক বিভিন্ন দিহা পৰামৰ্শৰে সহায় কৰাৰ বাবে মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ লগতে মাননীয় শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী, কৰ্মচাৰীসকলৰ ওচৰত চিৰ কৃতজ্ঞ হৈ ৰ'লো। মোক সহায় কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱী আদিৰ লগতে মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰবাস আৰু ছাত্ৰী নিবাসৰ সমূহ আবাসীলৈও এই চেগতে মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ যাঁচিলো।

সদৌ শেষত, মোৰ অনিচ্ছাকৃত ভাৱে হোৱা সকলো প্ৰকাৰৰ ভুল ভ্ৰুটিৰ বাবে আপোনালোকৰ পৰা ক্ষমা বিচাৰিলো।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি কামনাৰে প্ৰতিবেদন সামৰিছোঁ।

“জয়তু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়”

ইছলাম আশ্ৰাফুল হাবিব

আয়োজন কৰা আন্তঃ মহাবিদ্যালয় যুৱ মহোৎসৱত আমাৰ এটি দলে বিভিন্ন বিভাগত অংশ গ্ৰহণ কৰি সন্মান বুটলিবলৈ সক্ষম হয়। তেওঁলোককো এইছেগতে মই শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিলো।

আশা ৰাখিছো আমাৰ পৰৱৰ্তী কাৰ্যনিৰ্বাহকখনিয়ৈ মহাবিদ্যালয়নিত উদ্ভৱ হ'ব পৰা যিকোনো সমস্যা বা আমাৰ কাৰ্যনিৰ্বাহকখনিয়ৈ সমাধা কৰি যাব নোৱাৰা সমস্যা সমূহ সমাধান কৰাত আগভাগ ল'ব বুলি ইয়াৰে আহ্বান জনালোঁ।

প্ৰতিবেদনখনিৰ সামৰণিত আমাৰ কাৰ্যনিৰ্বাহকখনিক প্ৰতিটো দিশতে বিভিন্ন দিহা পৰামৰ্শৰে, শাৰীৰিক তথা মানসিকভাৱে আমাক সহায় সহযোগিতা আগবঢ়ালে সেই সকল ব্যক্তিৰ লগতে মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষ আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ আন্তৰিকতাক মই কেতিয়াও পৰিশোধ কৰিব নোৱাৰিম। মাথো শ্ৰদ্ধাৰে স্মৰণ কৰিছোঁ। লগতে তেওঁলোকৰ ওচৰত মই চিৰ কৃতজ্ঞ হৈ ৰ'ম।

সদৌ শেষত মোৰ অনিচ্ছাকৃতভাৱে হোৱা সকলোবোৰ ভুল ত্ৰুটিৰ বাবে মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষ আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ ওচৰত ক্ষমা বিচাৰিলোঁ।

মহাবিদ্যালয়খনিৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যতৰ কামনাৰে মই মোৰ বহুকেইটিয়া প্ৰতিবেদনখনিৰ সামৰণি মাৰিলো।

“জয়তু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়”

জয়ন্ত মেধী

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থা

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থা

সহঃ সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থাৰ সহঃ সাধাৰণ সম্পাদক হিচাবে প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভনিতৈ গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়খন স্থাপন কৰাত যিসকল মহান ব্যক্তিয়ে বিভিন্ন ধৰণে অৱদান আগবঢ়াইছে সেই মহান ব্যক্তি সকললৈ মোৰ সশ্ৰদ্ধ প্ৰণাম যাঁচিলো।

২০০৫-০৬ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয়ৰ নিৰ্বাচনত সহঃ সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ সেৱা কৰিবলৈ সুযোগ দিয়া বাবে আটাইলৈকে মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

মই সহঃ সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ কিছুদিন পাছতেই “মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ” আৰম্ভ হয়। বিশেষ কাৰণত সাধাৰণ সম্পাদকে তেওঁৰ সকলো দায়িত্ব মোৰ হাতত অৰ্পণ কৰি গৈছিল। উক্ত মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ সমূহ কাৰ্যসূচী বিভাগীয় সম্পাদক সকলোৰ সহযোগত মই সুকলমে আৰু সুচাৰুৰূপে পৰিচালনা কৰিছিলো। গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ সংবিধান অনুসৰি সহঃ সাধাৰণ সম্পাদকৰ নিজস্ব কোনো বাজেট নাই। সকলো সময়তে সাধাৰণ সম্পাদকৰ জৰিয়তে কাম কৰিবলগীয়া হয়। মহাবিদ্যালয়ত দৃষ্টিগোচৰ হোৱা বিভিন্ন সমস্যা সাধাৰণ সম্পাদকৰ জৰিয়তে সমাধান কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিলো।

এই সুযোগতে মই গোৱালপাৰাবাসী ৰাইজ, শিক্ষাগুৰু, অভিভাৱক, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীকে গোৱালপাৰাৰ একমাত্ৰ উচ্চশিক্ষাৰ এই পৱিত্ৰ অনুষ্ঠানটিৰ শৈক্ষিক পৰিবেশ কোনো ব্যক্তি; পক্ষৰ দ্বাৰা যাতে বিনষ্ট হ'ব নোৱাৰে তাৰ প্ৰতি চোকা দৃষ্টি ৰাখি বাস্তৱ পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিবলৈ ইয়াৰে অনুৰোধ জনালোঁ।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ লেখীয়া এক বৃহৎ অনুষ্ঠানৰ সমস্যাসমূহ আমাৰ মাত্ৰ এবছৰীয়া কাৰ্যকালত সমাধান কৰাৰ সম্ভৱপৰা নহয়। অৱশ্যে সামূহিক দায়বদ্ধতা আৰু ব্যক্তি প্ৰচেষ্টাৰে আমাৰ ওপৰত ন্যস্ত থকা দায়িত্ব পালনৰ ক্ষেত্ৰত আমি বিন্দু মাত্ৰ কুপগালি কৰা নাছিলো। মই আশা ৰাখিছো যাতে আমাৰ পৰৱৰ্তী কাৰ্যনিৰ্বাহকে এই ক্ষেত্ৰত আগভাগ লয়।

শেহত, মোৰ কাৰ্যকালত মোক বিভিন্ন দিহা পৰামৰ্শৰে সহায় কৰাৰ বাবে মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ লগতে মাননীয় শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী, কৰ্মচাৰীবৃন্দৰ ওচৰত চিৰ কৃতজ্ঞ হৈ ৰ'লো। মোক সহায় কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱী আদিৰ লগতে মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰবাস আৰু ছাত্ৰী নিবাসৰ সমূহ আবাসীলৈও এই চেগতে মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ যাঁচিলো।

সদৌ শেষত, মোৰ অনিচ্ছাকৃত ভাৱে হোৱা সকলো প্ৰকাৰৰ ভুল ত্ৰুটিৰ বাবে আপোনালোকৰ পৰা ক্ষমা বিচাৰিলো।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি কামনাৰে প্ৰতিবেদন সামৰিছোঁ।

“জয়তু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়”

ইছলাম আশ্ৰাফুল হাবিব

সাংস্কৃতিক সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

মোৰ প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মই মোৰ দেশৰ সেই মহান বীৰ স্বহীদ সকললৈ শত শত প্ৰণাম যাচিছো। যি সকলে দেশমাতৃ আৰু জাতীৰ বাবে প্ৰাণ আহুতি দিলে। জ্যেষ্ঠসকললৈ শ্ৰদ্ধা, কনিষ্ঠসকললৈ মৰম আৰু বন্ধু বান্ধৱীলৈ মোৰ প্ৰীতি আৰু আন্তৰিক সন্তোষ থকিল।

যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে মোক ২০০৫-২০০৬ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয়ৰ নিৰ্বাচনত সাংস্কৃতিক সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰি মোক মহাবিদ্যালয়ৰ সেৱা কৰিবলৈ সুযোগ দিলে আৰু যিসকলে মোক মহাবিদ্যালয়ৰ নিৰ্বাচনত সহায় সহযোগ দিছিল তেওঁলোকলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো।

মোৰ কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছত আৰু আগৰ পৰাই মনত থুপ খাই থকা আশা আৰু কল্পনাৰে গঢ়া সপোনৰ পাহাৰখন বিভিন্ন পাৰ্থিৱ আৰু অপাৰ্থিৱ সমস্যাৰ বাবে গঢ়িব নোৱাৰিলো তথাপি মোৰ নৈতিক আৰু নিকা মানসিকতাৰে সেই সপোন কিমানদূৰ বাস্তৱত ৰূপায়িত হ'ল সেয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বিচাৰ্য্য।

মোৰ মহাবিদ্যালয় কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণৰ কিছুদিন পিছতে "মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ"ৰ গুৰুভাৰ গ্ৰহণ কৰিবলগীয়া হ'ল। এই সপ্তাহটোত বিভিন্ন ধৰণৰ সাংস্কৃতিক প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰাৰ লগতে সাধাৰণভাৱে সাংস্কৃতিক সন্ধিয়াৰো আয়োজন কৰিছিল আৰু ইয়াত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সহাবিয়ে মোক অনুপ্ৰাণিত কৰিছিল।

ইয়াৰ পিছতে মহাবিদ্যালয়ত জ্ঞানেৰে আলোকিত হ'বলৈ অহা নবাগত মৰমৰ ভাইটি-ভনীটিতক আদৰিবলৈ পাতিছিলো "নবাগত আদৰণি সভা" আৰু সাংস্কৃতিক সন্ধিয়া। সাংস্কৃতিক সন্ধিয়াৰ মঞ্চত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বিভিন্ন সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠান আৰু আমন্ত্ৰিত শিল্পীসকলৰ উচ্চ মানৰ শিল্পই শেষমূহূৰ্ত্তলৈকে দৰ্শকসকলক ৰোমাঞ্চিত কৰি ৰাখিছিল।

প্ৰতিবেদনৰ সামৰণিত মহাবিদ্যালয়ৰ মোৰ কাৰ্য্যকালছোৱাত সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে মোক যি সহায় সহযোগিতা আগবঢ়ালে তাৰ বাবে তেওঁলোকলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো। ইয়াৰ উপৰিও মোৰ শিক্ষাওকসকল বিশেষকৈ তত্বাধায়ক অধ্যাপক যশোৱন্ত ৰায় মহোদয়লৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো। ইয়াৰ উপৰিও মোক সকলোবোৰ অনুষ্ঠানত বাট দেখুওৱা তথা সকলো সমস্যাৰ পৰা মোক উদ্ধাৰ কৰা প্ৰাক্তন সাধাৰণ সম্পাদক শ্ৰী নৱদীপ ভূঞা দালৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদৰ শৰাই আগবঢ়াইছো।

"জয়তু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়"

জোনমণি দাস

আন্তঃ দ্বাৰ ক্ৰীড়া সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে যিসকল ব্যক্তিৰ অশেষ কষ্ট আৰু ত্যাগৰ বিনিময়ত গোৱালপাৰাৰ বুকুত আমাৰ অতি মৰমৰ গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়খনে জন্ম লাভ কৰিলে তেখে সকললৈ মোৰ অজস্ৰ প্ৰণাম জ্ঞাপন কৰিলোঁ। লগতে প্ৰতিষ্ঠা আৰু পৰিচালনাৰ লগত বিশেষ ভাৱে জড়িত থকা যিসকল ব্যক্তি আমাৰ মাজত নাই, তেখেতসকলৰ আত্মাৰ চিৰশান্তি কামনা কৰিলোঁ।

জ্যেষ্ঠ সকললৈ শ্ৰদ্ধা, কনিষ্ঠ সকললৈ মোৰ মৰম আৰু বন্ধু-বান্ধৱীলৈ মোৰ প্ৰীতি আৰু সন্তোষ থকিল।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থাৰ আন্তঃদ্বাৰ ক্ৰীড়া সম্পাদক পদলৈ সৰ্বাধিক ব্যৱধানত জয়যুক্ত কৰি গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়লৈ সেৱা অগবঢ়াবলৈ যি সুযোগ দিলে তাৰ বাবে আমাৰ গোটে তথা মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীকে মোৰ আন্তৰিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিলো।

মই আন্তঃ দ্বাৰ ক্ৰীড়া সম্পাদক হিচাপে কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ কেইদিনমান পিছতেই মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আৰম্ভ হয়। মই প্ৰথমে কিছু অসুবিধাৰ সন্মুখীন হ'ব লগা হৈছিল যদিও সেই সকলোবিলাক বাধা অতিক্ৰম কৰি মোৰ কাৰ্য্যভাৰ চলাই যাবলৈ সক্ষম হৈছিলো। বিশেষকৈ বাতিৰ খেলৰ সময়ত তত্বাধায়ক ৰাও চাৰ, মন্তু ছাৰ, মজবুল হক ছাৰ, ধুব ছাৰ আৰু বলবাম ছাৰৰ সহাবে মোক সুশৃংখলভাৱে খেল পৰিচালনা কৰাত সমৰ্থ কৰে।

এইবাৰ গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ আন্তঃ দ্বাৰ ক্ৰীড়া বিভাগৰ ল'ৰাৰ শাখাত শ্ৰেষ্ঠ খেলুৱৈৰ গৌৰৱ অৰ্জন কৰে স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষৰ ছাত্ৰ বাবলা দাসে। মই দুঃখিত যে ছোৱালীৰ শাখাত শ্ৰেষ্ঠ খেলুৱৈৰ পূৰস্কাৰ মই দিব নোৱাৰিলো কাৰণ ছোৱালী প্ৰতদণ্ডিৰ সংখ্যা নিচেই তাকৰ আছিল যাৰ ফলত মই কিছুমান খেল বাতিল কৰিবলৈ বাধ্য হৈছিলো। গতিকে মই গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীকে আহান জনাও যে - তেওঁলোকে আগবাঢ়ি আহি খেল সমূহত ভাগ লয় যেন।

আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত বিভিন্ন প্ৰান্তৰপৰা উজ্জ্বল সম্ভাৱনাময় প্ৰতিভাৱান বিশেষ প্ৰশিক্ষণ কোঠা নথকাত আগ্ৰহী খেলুৱৈ সকলে আনুশীলন কৰিব নোৱাৰে। যাৰ ফলত তেওঁলোকৰ প্ৰতিভা মৰহি যোৱা দেখা যায়। মই মোৰ অৱশিষ্ট কাৰ্য্যকালৰ ভিতৰত যাতে আন্তঃ দ্বাৰ ক্ৰীড়া বিভাগত উন্নতি কৰিব পাৰো তাৰ বাবে মই আপ্ৰাণ চেষ্টা কৰিছো।

মোৰ কাৰ্য্যকালৰ সময়ত বিভিন্ন ধৰণে সহায় আৰু নিজস্ব স্বার্থ ত্যাগ কৰি মোৰ কাৰ্য্যভাৰ সুচাৰুৰূপে চলাই নিয়াত সহায় কৰাৰ বাবে মোৰ দাদা স্বৰূপ কুশল দা, বন্ধু মল্লা, বাহল, আশ্ৰাফুল হাবিব, জুনমনি আৰু জুনেজুৰ ওচৰত মই চিৰকৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

শেষত, মোৰ কাৰ্য্যকালছোৱাত আনিচ্ছাকৃত হৈ যোৱা ভুল-ভ্ৰান্তি সমূহৰ কাৰণে ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা মাগিছোঁ, লগতে আটাইলৈ ধন্যবাদ জনাই মোৰ প্ৰতিবেদনৰ ইতি ৰেখা টানিছোঁ।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ ভৱিষ্যত সুনাম আৰু সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি কামনাৰে।

"জয়তু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়।"

কুশল কুমাৰ দাস

ফুটবল আৰু ভলীবল সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ পাতনিত ঐতিহ্যমণ্ডিত গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়খন স্থাপন কৰাত যিসকল মহান ব্যক্তিয়ে বিভিন্ন ধৰণেৰে অৱদান আগবঢ়াই গ'ল সেই সকল ব্যক্তিলৈ সশ্ৰদ্ধ প্ৰণাম যচিলো।

যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা অগ্ৰজ মোক ২০০৫-০৬ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ফুটবল আৰু ভলীবল সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰি মহাবিদ্যালয়খনলৈ সেৱা কৰাৰ সুযোগ দিলে তেওঁলোকলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ যচিলো।

মই ফুটবল আৰু ভলীবল বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছতেই "মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ"ৰ মুখামুখী হওঁ। প্ৰথমতে মই কিছুমান অসুবিধাৰ সন্মুখীন হৈছিলো যদিও পিছত মোৰ দায়িত্ব সমূহ নিষ্ঠাৰে পালন কৰিবলৈ সচেষ্ট হৈছিলো। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত ভলীবল খেলৰ প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰিছিলো তাত মই আশা কৰা ধৰণেৰে বহুতো ছাত্ৰই অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল। শেষত মোৰ প্ৰতিটো কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত বিভিন্ন প্ৰকাৰে সহায় কৰা গুৰু সকল আৰু বহু বান্ধৱীসকলক আন্তৰিক ধন্যবাদ জনালোঁ।

সদৌ শেষত গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাংগীন উন্নতি কামনাৰে মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলো।

"জয়তু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়"

জিয়াউব বহমান

ছাত্ৰ জিৰণী কোঠা সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থা

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে যিসকল মহান ব্যক্তিয়ে শাৰীৰিক আৰু মানসিক শ্ৰমৰ বিনিময়ত শিক্ষাৰ উচ্চ মন্দিৰ "গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়" প্ৰতিষ্ঠা হৈছে সেই সকল ব্যক্তিলৈ মোৰ শত সহস্ৰ প্ৰণাম আৰু শ্ৰদ্ধা যচিলোঁ।

যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ দ্বাৰা মই ২০০৫-২০০৬ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয়ৰ নিৰ্বাচনত ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ সেৱা কৰিবলৈ সুযোগ দিলে তেওঁলোকলৈ মোৰ আন্তৰিক শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

মই সম্পাদক হিচাপে কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছত মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ অনুষ্ঠিত হয়। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ উপলক্ষে কেইবাটাও বিষয়বস্তুৰ প্ৰতিযোগিতাবে এখনি প্ৰদৰ্শনী অনুষ্ঠিত কৰিছিলোঁ। প্ৰদৰ্শনীখন যথেষ্ট উন্নতমানৰ হৈছিল ইয়াৰ মূলতে হ'ল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অশেষ চেষ্টা আৰু সহায় সহযোগিতা। প্ৰদৰ্শনীখনত সম্পূৰ্ণভাৱে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে যোগদান কৰাত নৈথে আনন্দিত হৈছিলোঁ।

মোৰ কালছোৱাত সম্পাদক হিচাপে কিমানদূৰ সফল হৈছিলো ইয়াৰ বিচাৰৰ দায়িত্ব আপোনালোকৰ। অৱশ্যে মই চেষ্টাৰ ক্ৰটি কৰা নাই। কাৰণ এইটো সত্য ২০০৫-২০০৬ বৰ্ষত ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাত 'জিমব' বয়বস্তু থকাৰ কাৰণে তাত কোনো ধৰণৰ সুব্যৱস্থা কৰিব নোৱাৰিলে। ফলত কমটো জিমব কাৰণে হৈ গ'ল, যাৰ কাৰণে মই ছাত্ৰসকলক ক্লাছ নথকা সময়খিনি সিহঁতক জিৰণীৰ ঠাই দিব পৰা নাই ফলত ছাত্ৰসকলে বাৰান্দা, গছৰ তল আদিত সময় কটায়। মই আশা কৰিছো পৰৱৰ্তী সম্পাদক এই অসুবিধা তথা ছাত্ৰ জিৰণী কোঠা নথকা আদিৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি সমস্যা সমূহ সমাধান কৰাত আগভাগ ল'ব।

মোৰ কাৰ্য্যকালত বিভিন্ন সময়ত বিভিন্ন দিশত উপদেশ তথা সহায় কৰিবৰ বাবে তত্বাৱধায়ক ৰফিক জামান ছাৰ আৰু বহু ৰফিকুল তথা আশ্ৰাফুল ইছলামক আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ আৰু প্ৰতিজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু শিক্ষাগুৰুলৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

সদৌ শেষত গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাংগীন উন্নতি কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰিলোঁ।

"জয়তু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়"

নজৰুল ইছলাম

ফুটবল আৰু ভলীবল সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ পাতনিতে ঐতিহ্যমণ্ডিত গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়খন স্থাপন কৰাত যিসকল মহান ব্যক্তিয়ে বিভিন্ন ধৰণেৰে অৱদান আগবঢ়াই গ'ল সেই সকল ব্যক্তিলৈ সশ্ৰদ্ধ প্ৰণাম যচিলো।

যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা অগ্ৰজ্ঞে মোক ২০০৫-০৬ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ফুটবল আৰু ভলীবল সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰি মহাবিদ্যালয়খনলৈ সেৱা কৰাৰ সুযোগ দিলে তেওঁলোকলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ যাচিছো।

মই ফুটবল আৰু ভলীবল বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছতেই "মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ"ৰ মুখামুখী হওঁ। প্ৰথমতে মই কিছুমান অসুবিধাৰ সন্মুখীন হৈছিলো যদিও পিছত মোৰ দায়িত্ব সমূহ নিষ্ঠাৰে পালন কৰিবলৈ সচেষ্ট হৈছিলো। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত ভলীবল খেলৰ প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰিছিলো তাত মই আশা কৰা ধৰণেৰে বহুতো ছাত্ৰই অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল। শেষত মোৰ প্ৰতিটো কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত বিভিন্ন প্ৰকাৰে সহায় কৰা শুক সকল আৰু বন্ধু বান্ধৱীসকলক আন্তৰিক ধন্যবাদ জনালোঁ।

সদৌ শেষত গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি কামনাৰে মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলো।

"জয়তু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়"

জিয়াউৰ বহমান

ছাত্ৰ জিৰণী কোঠা সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থা

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভনতে যিসকল মহান ব্যক্তিয়ে শাৰীৰিক আৰু মানসিক শ্ৰমৰ বিনিময়ত শিক্ষাৰ উচ্চ মন্দিৰ "গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়" প্ৰতিষ্ঠা হৈছে সেই সকল ব্যক্তিলৈ মোৰ শত সহস্ৰ প্ৰণাম আৰু শ্ৰদ্ধা যাচিলোঁ।

যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ দ্বাৰা মই ২০০৫-২০০৬ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয়ৰ নিৰ্বাচনত ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ সেৱা কৰিবলৈ সুযোগ দিলে তেওঁলোকলৈ মোৰ আন্তৰিক শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

মই সম্পাদক হিচাপে কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছত মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ অনুষ্ঠিত হয়। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ উপলক্ষে কেইবাটাও বিষয়বস্তুৰ প্ৰতিযোগিতাৰে এখনি প্ৰদৰ্শনী অনুষ্ঠিত কৰিছিলোঁ। প্ৰদৰ্শনীখন যথেষ্ট উন্নতমানৰ হৈছিল ইয়াৰ মূলতে হ'ল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অশেষ চেষ্টা আৰু সহায় সহযোগিতা। প্ৰদৰ্শনীখনত সম্পূৰ্ণভাৱে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে যোগদান কৰাত নথৈ আনন্দিত হৈছিলোঁ।

মোৰ কালছোৱাত সম্পাদক হিচাপে কিমানদূৰ সফল হৈছিলো ইয়াৰ বিচাৰৰ দায়িত্ব আপোনালোকৰ। অৱশ্যে মই চেষ্টাৰ ক্ৰটি কৰা নাই। কাৰণ এইটো সত্য ২০০৫-২০০৬ বৰ্ষত ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাত 'জিম্ব' বয়বস্তু থকাৰ কাৰণে তাত কোনো ধৰণৰ সুব্যৱস্থা কৰিব নোৱাৰিলে। ফলত কমটো জিম্ব কাৰণে হৈ গ'ল, যাৰ কাৰণে মই ছাত্ৰসকলক ক্লাছ নথকা সময়খিনি সিহঁতক জিৰণীৰ ঠাই দিব পৰা নাই ফলত ছাত্ৰসকলে বাৰান্দা, গছৰ তল আদিত সময় কটায়। মই আশা কৰিছো পৰৱৰ্তী সম্পাদক এই অসুবিধা তথা ছাত্ৰ জিৰণী কোঠা নথকা আদিৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি সমস্যা সমূহ সমাধান কৰাত আগভাগ ল'ব।

মোৰ কাৰ্য্যকালত বিভিন্ন সময়ত বিভিন্ন দিশত উপদেশ তথা সহায় কৰিবৰ বাবে তত্বাৱধায়ক বৰ্ফিক জামান ছাৰ আৰু বন্ধু বৰ্ফিকুল তথা আশ্ৰাফুল ইছলামক আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ আৰু প্ৰতিজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু শিক্ষাগুৰুলৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

সদৌ শেষত গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰিলোঁ।

"জয়তু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়"

নজৰুল ইছলাম

বহিঃস্থৰ বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ পাতনিত মই অসমী আইৰ অস্তিত্ব হ'কৈ প্ৰাণ আত্মতা দিয়া জ্ঞাত-অজ্ঞাত বীৰ-বীৰংগনা সকললৈ তথা এই ঐতিহ্যমণ্ডিত গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়খনৰ সপোন ৰচা তথা দিঠকত পৰিণত কৰা ব্যক্তি সকলৰ লগতে কৰ্মকতা সকল আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক মই শ্ৰদ্ধাৰে সোৱৰিছোঁ।

নামনি অসমৰ ভিতৰত ঐতিহ্যমণ্ডিত এই মহাবিদ্যালয়খনৰ সেৱা আগবঢ়াবলৈ মোক বহিঃস্থৰ বিভাগৰ সম্পাদক হিচাবে নিৰ্বাচিত কৰি সুবিধাকণ দিয়াৰ বাবে মই সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

মই কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ কিছুদিন পিছতেই "মহাবিদ্যালয়-সপ্তাহ"ৰ সন্মুখীন হওঁ। কিন্তু অতি দুখেৰে জনাবলগীয়া হৈছে যে, সীমিত খেলুৱৈৰ মাজতহে উক্ত বিভাগৰ খেল সমূহ অনুষ্ঠিত কৰিবলগীয়া হৈছিল। কিন্তু তাতকৈ পৰিতাপৰ বিষয়টো হ'ল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক খেল-ধেমালী বিষয়ত কোনো প্ৰশিক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰিব পৰা নাই। যিটো সময়ত খেল ধেমালীয়ে বিশ্বত আজি উচ্চ শিক্ষণত ধাৰমান কৰিছে গতিকে এই বিষয়টোক গুৰুত্ব প্ৰদান কৰি সাধাৰণ সম্পাদকৰ লগত লগ লাগি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক খেল-ধেমালীৰ প্ৰয়োজনীয় সঁজুলিৰ যোগান ধৰিবলৈ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়ক ইতিমধ্যে জনোৱা হৈছে।

উক্ত মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত অংশ গ্ৰহণ কৰা সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক মই এই ছেগতে অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিছোঁ লগতে পৰৱৰ্তী সময়ত অধিক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে অংশ গ্ৰহণ কৰিব বুলি আশা কৰিলো।

মোৰ কাৰ্য্যকালচোৱাত সকলো দিশত সহায় সহযোগ কৰাৰ বাবে মই বহিঃস্থৰ বিভাগৰ তত্ত্বাবধায়ক ভক্তি মেধী ছাৰক ধন্যবাদ তথা কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো।

ইয়াৰ উপৰিও মোক প্ৰতিটো দিশত সহায় কৰাৰ লগতে দিহা পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱাৰ বাবে অধ্যাপক আৰু কৰ্মচাৰীবৃন্দৰ লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ ওচৰত চিৰ কৃতজ্ঞ হৈ ৰ'ম।

জয়তু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়

প্ৰিয়াক্ষৰ মণ্ডল (বাজা)

ক্ৰিকেট বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভনিত গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠা কৰাত যিসকল মহান ব্যক্তিয়ে অৱদান আগবঢ়াই থৈ গ'ল সেই মহান ব্যক্তি সকলক সহস্ৰ প্ৰণাম আৰু শ্ৰদ্ধা নিবেদিত্তো। লগতে যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে মোক ক্ৰিকেট সম্পাদক হিচাপে যোগ্য বুলি বিবেচনা কৰি নিৰ্বাচিত কৰিলে তেওঁলোকলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জনাইছোঁ।

মই ক্ৰিকেট সম্পাদক হিচাপে কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰিয়ে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ সন্মুখীন হওঁ। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থা আৰু শিক্ষকৰ মাজত এখনি প্ৰদৰ্শনীমূলক সীমিত অভাৱৰ খেল অনুষ্ঠিত কৰো। তীব্ৰ প্ৰতিদ্বন্দিতাপূৰ্ণ হৈ উঠা উক্ত খেলখনত গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় শিক্ষক সন্থাই জয় লাভ কৰে।

শেষত মোৰ সকলো প্ৰকাৰৰ ভুলৰ বাবে সকলোৰে পৰা ক্ষমা মাগিছোঁ। মোৰ প্ৰতিটো কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত বিভিন্ন প্ৰকাৰে সহায় কৰা শিক্ষকগুৰু সকললৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। লগতে মোৰ কাৰ্য্যকালত বিভিন্ন ধৰণে সহায় আৰু নিজৰ স্বার্থ ত্যাগ কৰি মোৰ কাৰ্য্যভাৰ সূচাৰূপে চলাই নিয়াত সহায় কৰা বাবে পোনতে ছাত্ৰ সন্থাৰ সমূহ সদস্যবৃন্দ আৰু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

সদৌ শেষত গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিত্ৰতা বজাই ৰাখিবলৈ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা গোৱালপাৰা জিলাৰ ৰাইজৰ এক ঐক্যবদ্ধ প্ৰচেষ্টাৰে আগবাঢ়ি আহিবলৈ আৰু মহাবিদ্যালয়খনৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যৎ কামনাৰে মোৰ প্ৰতিবেদনৰ মোখনি মাৰিছোঁ।

"জয়তু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়"

কপীল দে

বহিঃস্থৰ বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ পাতনিতে মই অসমী আইব অস্তিত্ব হ'কৈ প্ৰাণ আৰুতি দিয়া জ্ঞাত-অজ্ঞাত বীৰ-বীৰংগনা সকললৈ তথা এই ঐতিহ্যমণ্ডিত গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়খনৰ সপোন ৰচা তথা দিঠকত পৰিণত কৰা ব্যক্তি সকলৰ লগতে কৰ্মকতা সকল আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক মই শ্ৰদ্ধাৰে সোৱৰিছোঁ।

নামনি অসমৰ ভিতৰত ঐতিহ্যমণ্ডিত এই মহাবিদ্যালয়খনৰ সেৱা আগবঢ়াবলৈ মোক বহিঃস্থৰ বিভাগৰ সম্পাদক হিচাবে নিৰ্বাচিত কৰি সুবিধাকণ দিয়াৰ বাবে মই সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

মই কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ কিছুদিন পিছতেই "মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ"ৰ সন্মুখীন হওঁ। কিন্তু অতি দুখেৰে জনাবলগীয়া হৈছে যে, সীমিত খেলুৱৈৰ মাজতহে উক্ত বিভাগৰ খেল সমূহ অনুষ্ঠিত কৰিবলগীয়া হৈছিল। কিন্তু তাতকৈ পৰিতাপৰ বিষয়টো হ'ল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক খেল-ধেমালী বিষয়ত কোনো প্ৰশিক্ষনৰ ব্যৱস্থা কৰিব পৰা নাই। যিটো সময়ত খেল ধেমালীয়ে বিশ্বত আজি উচ্চ শিক্ষণত ধাৰমান কৰিছে গতিকে এই বিষয়টোক গুৰুত্ব প্ৰদান কৰি সাধাৰণ সম্পাদকৰ লগত লগ লাগি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক খেল-ধেমালীৰ প্ৰয়োজনীয় সঁজুলিৰ যোগান ধৰিবলৈ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়ক ইতিমধ্যে জনোৱা হৈছে।

উক্ত মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত অংশ গ্ৰহণ কৰা সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক মই এই ছেগতে অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিছোঁ লগতে পৰৱৰ্তী সময়ত অধিক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে অংশ গ্ৰহণ কৰিব বুলি আশা কৰিলো।

মোৰ কাৰ্য্যকালচোৱাত সকলো দিশত সহায় সহযোগ কৰাৰ বাবে মই বহিঃস্থৰ বিভাগৰ তত্বাবধায়ক ভক্তি মেধী ছাৰক ধন্যবাদ তথা কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো।

ইয়াৰ উপৰিও মোক প্ৰতিটো দিশত সহায় কৰাৰ লগতে দিহা পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱাৰ বাবে অধ্যাপক আৰু কৰ্মচাৰীবৃন্দৰ লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ ওচৰত চিৰ কৃতজ্ঞ হৈ ৰ'ম।

জয়তু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়

প্ৰিয়াকুৰ মণ্ডল (বাজা)

ক্ৰিকেট বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠা কৰাত যিসকল মহান ব্যক্তিয়ে অৱদান আগবঢ়াই থৈ গ'ল সেই মহান ব্যক্তি সকলক সহস্ৰ প্ৰণাম আৰু শ্ৰদ্ধা নিবেদিছোঁ। লগতে যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে মোক ক্ৰিকেট সম্পাদক হিচাপে যোগ্য বুলি বিবেচনা কৰি নিৰ্বাচিত কৰিলে তেওঁলোকলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জনাইছোঁ।

মই ক্ৰিকেট সম্পাদক হিচাপে কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰিয়ে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ সন্মুখীন হওঁ। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থা আৰু শিক্ষকৰ মাজত এখনি প্ৰদৰ্শনীমূলক সীমিত অভাৱৰ খেল অনুষ্ঠিত কৰা। তীব্ৰ প্ৰতিদ্বন্দিতাপূৰ্ণ হৈ উঠা উক্ত খেলখনত গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় শিক্ষক সন্থাই জয় লাভ কৰে।

শেষত মোৰ সকলো প্ৰকাৰৰ ভুলৰ বাবে সকলোৰে পৰা ক্ষমা মাগিছোঁ। মোৰ প্ৰতিটো কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত বিভিন্ন প্ৰকাৰে সহায় কৰা শিক্ষকগণক সকললৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। লগতে মোৰ কাৰ্য্যকালত বিভিন্ন ধৰণে সহায় আৰু নিজৰ স্বাৰ্থ ত্যাগ কৰি মোৰ কাৰ্য্যভাৰ সূচাৰুৰূপে চলাই নিয়াত সহায় কৰা বাবে পোনতে ছাত্ৰ সন্থাৰ সমূহ সদস্যবৃন্দ আৰু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

সদৌ শেষত গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিত্ৰতা বজাই ৰাখিবলৈ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা গোৱালপাৰা জিলাৰ বাইজৰ এক ঐক্যবদ্ধ প্ৰচেষ্টাৰে আগবাঢ়ি আহিবলৈ আৰু মহাবিদ্যালয়খনৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যৎ কামনাৰে মোৰ প্ৰতিবেদনৰ মোৰনি মাৰিছোঁ।

"জয়তু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়"

কপীল দে

ছাত্রী জিৰণী কোঠা বিভাগৰ সম্পাদিকাৰ প্রতিবেদন

প্রতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্র-ছাত্রী আৰু মোৰ শিক্ষণ্ডক সকললৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

সম্পাদিকা হিচাপে কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ কেইদিনমান পিচতে মই “মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ”ৰ সম্মুখীন হওঁ। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ উপলক্ষে কেইবাটাও বিষয়ত প্ৰতিযোগিতাবে এখনি প্ৰদৰ্শনী অনুষ্ঠিত কৰিছিলোঁ। প্ৰদৰ্শনীখনত পৰ্যাপ্ত সংখ্যক ছাত্র-ছাত্রীৰ অংশ গ্ৰহণে ইয়াক আনন্দময় আৰু সাফল্যমণ্ডিত কৰি তুলিছিল।

মোৰ কাৰ্য্যকালত মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্রী জিৰণী কোঠাৰ বিভিন্ন সমস্যা দেখা পাওঁ। এই সমস্যা সমূহৰ ভিতৰত অন্যতম হ'ল কোঠাটোত থাকিবলগীয়া ডেঙ্গু-বেধৰ অভাৱ, খোৱাপানী যোগানৰ অনিয়মিত ব্যৱস্থা, অপৰিস্কাৰ কোঠা আৰু প্ৰসাৰগাৰত পানীৰ সমস্যা। এইবোৰ সমস্যাৰ বাবে ছাত্রীসকলে প্ৰায়েই কোঠাটোৰ বাহিৰত থাকিব লগা হয়। ছাত্রীসকলে যাতে কোঠাটোত সময় অতিবাহিত কৰিব পাৰে তাৰ বাবে সপ্তাহত এবাৰকৈ চাফ-চিকুনৰ ব্যৱস্থা কৰোঁ লগতে তাত কিছু খেলৰ সামগ্ৰীৰো ব্যৱস্থা কৰা হয়। খেলৰ সামগ্ৰীবোৰৰ ভিতৰত ডবা, কেবম আদি দিয়া হৈছে। লগতে খিৰিকিৰ আৰু দুৱাৰৰ পৰ্দাৰ কাপোৰ লগোৱা হৈছে। কোঠাটোত ছাত্রী সকলৰ সুবিধাৰ বাবে ইতিমধ্যে আন কেইবাটাও ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

শেষত সমূহ ছাত্রীকে জনাওঁ যে, জিৰণী কোঠাটো চাফ-চিকুনকৈ ৰখাৰ দায়িত্ব কেৱল বিভাগীয় সম্পাদিকাৰে নহয়, ছাত্রী সমূহৰো কৰণীয় কিছু থকা বুলি মই ভাবোঁ। তদুপৰি কোঠাটোৰ ভিতৰত থকা বস্তু সমূহৰ সং ব্যৱহাৰ কৰাটোও তেওঁলোকৰ দায়িত্ব তথা কৰ্তব্য।

প্রতিবেদনৰ সামৰণিত মোৰ কাৰ্য্যকালত বিভিন্ন ধৰণে নিষ্ঠা আৰু সততাৰে অতিবাহিত কৰাৰ বাবে তত্ত্বাবধায়িকা অধ্যাপিকা বাইদেউলৈ এই ছেগতে ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ। লগতে মোৰ কাৰ্য্যকালত হৈ যোৱা ভুল ক্ৰটি সমূহৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা বিচাৰিছোঁ। সদৌ শেষত মহাবিদ্যালয়খনৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিছোঁ।

“জয়তু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়”

প্ৰাঞ্জলতা দেৱী

তৰ্ক আৰু আলোচনা বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্রতিবেদন

প্রতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে যিসকল মহান ব্যক্তিৰ ত্যাগ তথা শ্ৰমৰ ফলত শিক্ষাৰ এই উচ্চ মন্দিৰ গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়খনে প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰিলে সেই মহান ব্যক্তিসকলক এই সুযোগতে শত সহস্ৰ প্ৰণিপাত জনালোঁ। আকৌ এই সুযোগতে যিসকল বন্ধু-বান্ধৱীয়ে নিজৰ বিবেচনাৰে মোক তৰ্ক আৰু আলোচনা চক্ৰ বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে যোগ্য বুলি বিবেচনা কৰি নিৰ্বাচিত কৰিলে তেওঁলোকলৈও মোৰ অকৃত্ৰিম-আন্তৰিকতা যাঁচিলোঁ।

সম্পাদক হিচাপে মই কিমান দূৰ সফল হৈছোঁ সেইটো আপোনালোকৰ বিচাৰ্য্য। সম্পাদকৰ গধুৰ দায়িত্ব লোৱাৰ কেইদিনমান পিচতে ‘মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ’ৰ মুখা-মুখী হওঁ। উক্ত সপ্তাহৰ যি কেইদিন প্ৰতিযোগিতা পাতিছিলো সেইকেইদিন সকলমে চলাবলৈ পাই মই সুখী হৈছোঁ। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত প্ৰায় ২০০০ তকৈয়ো অধিক ছাত্র-ছাত্রী থকা স্বত্বেও তৰ্ক আৰু আলোচনা বিভাগত আঙুলিৰ মূৰত গণিব পৰা ছাত্র-ছাত্রীয়েহে যোগদান কৰে। সেয়ে এই প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে সমূহ ছাত্র-ছাত্রীক মই অনুৰোধ জনাব বিচাৰিছোঁ যে, আগন্তুক বৰ্ষবোৰত আন বিভাগবোৰৰ দৰে এই বিভাগতো তেওঁলোকৰ লুপ্ত প্ৰতিভাক জগাই তুলিবৰ বাবে যোগদান কৰিবলৈ আহ্বান জনালোঁ। ২০০৫-০৬ বৰ্ষৰ শ্ৰেষ্ঠা তৰ্কিকৰ সন্মান অৰ্জন কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষৰ বিজ্ঞান শাখাৰ ছাত্রী ইউচুফা আহমেদে।

শেষত প্ৰতিযোগিতাসহ সকলো অনুষ্ঠানতে সু-পৰামৰ্শ দিয়া মাননীয় তত্ত্বাবধায়ক জয়ন্ত ব্ৰহ্ম ছাৰ, আৰু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় ছাত্র সন্থাৰ সমূহ সদস্যবৃন্দকে মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জনালোঁ। বিভিন্ন দিশত সহায় সহযোগিতা আগবঢ়োৱা মোৰ বন্ধু মুনাল আৰু জাহিদলৈ মোৰ অকৃত্ৰিম কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

সদৌ শেষত মোৰ অনিচ্ছাকৃত ভুল ভ্ৰান্তিৰ বাবে ক্ৰটি মাৰিছোঁ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰি প্ৰতিবেদন সামৰিছোঁ।

“জয়তু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়”

জচনুৰ আলম

সমাজ সেৱা বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

জয় জয়ন্তে মই সেই সকল সমাজ সেৱকলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা নিবেদিয়ে যিসকল মহান ব্যক্তিৰ দূৰদৰ্শী চিন্তা ভাৱনা আৰু অশেষ ত্যাগৰ বিনিময়ত গঢ়ি উঠিছে এই ঐতিহ্যমণ্ডিত গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়।

সমাজ সেৱা শিক্ষাৰ অবিচ্ছেদ্য অংগ। সু-শৃংখলাবদ্ধ ভাৱে জীৱন যাপন কৰিবলৈ হ'লে সমাজ এখনৰ নিতান্তই প্ৰয়োজন। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মাজত সমাজ সেৱামূলক কাম-কাজে ব্যক্তিত্ব গঠনত সহায় কৰে।

গুৰুত্বপূৰ্ণ সমাজসেৱা বিভাগৰ সম্পাদকৰ দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰাৰ পিছতেই মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আৰম্ভ হয় আৰু মই মোৰ দায়িত্ব সুচাৰুৰূপে পালন কৰিবলৈ সক্ষম হওঁ।

মোৰ কাৰ্যকালত বিভিন্ন দিহা পৰামৰ্শৰে উৎসাহিত কৰা মোৰ বিভাগীয় তত্ত্বাবধায়ক অধ্যাপক চাৰু সহ সমূহ পূজনীয় শিক্ষাগুৰু আৰু বন্ধু-বান্ধৱীসকলৰ ওচৰত মই চিৰকৃতজ্ঞ।

সদৌ শেষত মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰি নৱ প্ৰজন্মই সততা আৰু নিষ্ঠাৰে সমাজসেৱাৰ কামত আত্ম নিয়োগ কৰক তাৰে কামনাৰে মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলো।

“জয়তু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়”

কৰণ কুমাৰ মাক

উৎসৱ বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ পাতনিতে মই গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱী, মাননীয় অধ্যাপক-অধ্যাপিকা আৰু সকলো কৰ্মচাৰীক মোৰ শুৰফৰ পৰা আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ উৎসৱ বিভাগৰ সম্পাদকৰ ওপৰত তিনিটা উৎসৱ পালনৰ দায়িত্ব ন্যস্ত আছে সেই তিনিটা হ'ল সবস্বতী-পূজা, বিষ্ণুদেৱী দিবস আৰু মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ তিথি এই তিনিওটা উৎসৱ মই সুচাৰুৰূপে চলাই নিবলৈ পৰ্য্যমানে চেষ্টা কৰিছিলো আৰু ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ পূৰ্ণ সহায় লাভ কৰিবলৈ সমৰ্থন হৈছিলো।

মোৰ কাৰ্যকালত মোক সহায়-সহযোগ কৰা মোৰ বন্ধু দেৱান, ঋতু তথা গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰবাস আৰু ছাত্ৰীনিবাসৰ সমূহ আৰু মই মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা যাছিলোঁ। তত্ত্বাবধায়ক অধ্যাপক ৰমেশ চন্দ্ৰ বৰ্মনদেৱলৈ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু কৃতজ্ঞতা যচিলোঁ। মোৰ কাৰ্যকালত অজানিতে হৈ যোৱা ভুল ভ্ৰুটিৰ বাবে আটাইৰে ওচৰত ভ্ৰুটি মাৰ্জনা বিচাৰি মোৰ প্ৰতিবেদনৰ ইয়াতেই সামৰণি মাৰিলো।

“জয়তু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়”

বিনোদ ডেকা

সমাজ সেৱা বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

জয় জয়তে মই সেই সকল সমাজ সেৱকলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা নিবেদিতো যিসকল মহান ব্যক্তিৰ দূৰদৰ্শী চিন্তা ভাৱনা আৰু অশেষ ত্যাগৰ বিনিময়ত গঢ়ি উঠিছে এই ঐতিহাসমণ্ডিত গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়।

সমাজ সেৱা শিক্ষাৰ অবিচ্ছেদ্য অংগ। সু-শুংখলাবদ্ধ ভাৱে জীৱন যাপন কৰিবলৈ হ'লে সমাজ এখনৰ নিতান্তই প্ৰয়োজন। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মাজত সমাজ সেৱামূলক কাম-কাজে ব্যক্তিত্ব গঠনত সহায় কৰে।

গুৰুত্বপূৰ্ণ সমাজসেৱা বিভাগৰ সম্পাদকৰ দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰাৰ পিছতেই মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আবস্ত হয় আৰু মই মোৰ দায়িত্ব সুচাৰুৰূপে পালন কৰিবলৈ সক্ষম হওঁ।

মোৰ কাৰ্যকালত বিভিন্ন দিহা পৰামৰ্শৰে উৎসাহিত কৰা মোৰ বিভাগীয় তত্ত্বাবধায়ক অধ্যাপক চাৰু সহ সমূহ পূজনীয় শিক্ষাগুৰু আৰু বন্ধু-বান্ধবীসকলৰ ওচৰত মই চিৰকৃতজ্ঞ।

সদৌ শেষত মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰি নৱ প্ৰজন্মই সততা আৰু নিষ্ঠাবে সমাজসেৱাৰ কামত আত্ম নিয়োগ কৰক তাৰে কামনাৰে মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিছোঁ।

“জয়তু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়”

কবণ কুমাৰ মাক

উৎসৱ বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ পাতনিত মই গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱী, মাননীয় অধ্যাপক-অধ্যাপিকা আৰু সকলো কৰ্মচাৰীক মোৰ তৰফৰ পৰা আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ উৎসৱ বিভাগৰ সম্পাদকৰ ওপৰত তিনিটা উৎসৱ পালনৰ দায়িত্ব ন্যস্ত আছে সেই তিনিটা হ'ল সৰস্বতী-পূজা, বিষ্ণৱী দিবস আৰু মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ তিথি এই তিনিওটা উৎসৱ মই সুচাৰুৰূপে চলাই নিবলৈ পৰ্য্যমানে চেষ্টা কৰিছিলো আৰু ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ পূৰ্ণ সহায় লাভ কৰিবলৈ সমৰ্থমান হৈছিলোঁ।

মোৰ কাৰ্যকালত মোক সহায়-সহযোগ কৰা মোৰ বন্ধু দেৱান, ঋতু তথা গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰবাস আৰু ছাত্ৰীনিবাসৰ সমূহ আবাসীলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা যাহিলোঁ। তত্ত্বাবধায়ক অধ্যাপক ৰমেশ চন্দ্ৰ বৰ্মনদেৱলৈ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু কৃতজ্ঞতা যাহিলোঁ। মোৰ কাৰ্যকালত অজ্ঞানিতে হৈ যোৱা ভুল ত্ৰুটিৰ বাবে আটাইৰে ওচৰত ত্ৰুটি মাৰ্জনা বিচাৰি মোৰ প্ৰতিবেদনৰ ইয়াতেই সামৰণি মাৰিলোঁ।

“জয়তু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়”

বিনোদ ডেকা

ACADEMIC RESULTS OF GOALPARA COLLEGE

Year : 2005-06

Higher Secondary Final Exam - 2006

Stream	Appeared	Passed	Percentage
Arts	382	192	50.26
Science	144	91	63.19

List of First Division in Arts Stream :

Name	Total Marks	Percentage
Abdul Maiek	306	61.2 %
Ashraful Islam Ahmed	378	75.6 %
Eftekhar Hussain	358	71.6 %
Hasan Minhajul Islam	322	64.4 %
Mridul Medhi	317	63.4 %
Saiful Islam	331	66.2 %
Shahinoor Alam	325	65.0 %
Shamim Hasan	329	65.8 %
Zawad Ahmed	342	68.4 %
Amrin Zahan Sheikh	357	71.4 %
Begum Mushfi	333	66.6 %
Begum Sadeka Yasin	342	68.4 %
Bharati Das	332	66.4 %
Hemlota Rabha	327	65.4 %
Hari Priya Sarma	340	68.0 %
Jonali Rabha	400	80.0 %
Kankana Medhi	360	72.0 %
Leema Das	301	60.2 %
Madhuri Rasul	310	62.0 %
Madusmita Devi	341	68.2 %
Manali Kar	300	60.0 %
Manju Mandal	308	61.6 %
Nusrat Rafique	378	75.6 %
Nilufar Rahman	333	66.6 %
Purabi Ghosh	357	71.4 %
Papari Das	355	71.0 %
Pampee Nath	369	73.8 %
Reshma Alom	304	60.8 %
Rijuwana Sultana	341	68.2 %
Runumi Khaklari	351	70.2 %
Shikha Bhansali	346	69.2 %
Swajita Das	309	61.8 %
Syeda Ayesha Siddiqua	344	68.8 %

Trishna Choudhury	304	60.8 %
Upasana Bhuyan	311	62.2 %
Binita Karmakar	320	64.0 %
Kakali Kalita	351	70.2 %
Dipika Choudhury	354	70.8 %
Rumi Nath	342	68.4 %

Higher Secondary Final Exam - 2006

Stream	Appeared	Passed	Percentage
Arts	382	192	50.26
Science	144	91	63.19

List of First Division in Science Stream :

Name	Total Marks	Percentage
Anisul Islam	377	75.4%
Amalendu Das	309	61.8%
Abul Salim Sheikh	311	62.2%
Hito Kr. Das	383	76.6%
Inamul Hoque Mandol	303	60.6%
Inamul Hasan	300	60.0%
Prasenjit Singh	351	70.2%
Rubina Yasmin	304	60.8%
Sangita Sarma	363	72.6%
Bhanupriya Roy	365	73.0%
Madhobi Roy	318	63.6%
Abdul Wahab Mullah	301	60.2%
Aminur Rahman.	319	63.8%
Jakir Hussain	304	60.8%
Md.Irfan Habib	340	68.0%
Md.Omar Faruque.	367	73.4%
Mehtab Ahmed.	306	61.2%
Ramjan Ali.	315	63.0%
Reshim Alam	312	62.4%
Sandip Saha	356	71.2%
Sanuar Hussain	307	61.4%
Julekha Rejina	310	62.0%
Tasnin Ahmed	343	68.6%

TDC FINAL EXAM-2006

Stream	Appeared	Passed	Percentage
Arts			
Major	70	59	84.24
Pass Course	14	9	64.29
Science			
Major	23	13	56.52
Pass Course	7	4	57.14

Goalpara College Students' Union

Name of G.S.	Session
Sri Anup Roy	1984-85
Sri Himakesh Das	1985-86
Sri Burup Krishna Das	1986-87
Sri Dilip Kr. Sarmah	1987-88
Lt. Nirod Ch. Rabha	1988-89
Sri Alakesh Bhuyan	1989-90
Sri Dilip Kr. Das	1990-91
Sri Hiren Kalita	1991-92
Sri Sanat Nath	1992-93
Sri Pradip Barmudoi	1993-94
Sri Abdul Hanif	1994-95
Sri Pranab Kr. Ray	1995-96
Sri Janardan Roy	1996-97
Sri Pranjal Roy	1997-98
Sri Jayanta Kalita	1998-99
Sri Hemanta Kalita	1999-2000
Sri Saurav Kr. Nath	2000-2001
Sri Mofidul Islam	2001-2002
Sri Nabadeep Bhuyan	2002-2003
Sri Dibyajyoti Kalita	2003-2004
Sri Jyotirmoy Das	2004-2005
Sri Jayanta Medhi	2005-2006

A part of Goalpara College Library

W. A. Choudhury (Minister, Govt. of Assam)
inaugurates New College Auditorium

Famous mime artist Moinul
Hoque at a College Function

Former & Present Students
in a Plantation Programme

President, Asom Sahitya S
Sri Kanak Sen Deka in a College

Local Youth Participates in a
College Exhibition Programme

Teachers & Students Participate in a seminar
Goalpara College Auditorium